REGESTEN.

1. **714 maart 2** (Plectrudis)

Pepijn van Herstal en zijn vrouw Blittrudis geven de kerk (oratorium ac cellulam) ter ere van Sint Salvator en de H.H. Petrus en Paulus en mansio van Susteren (Suestra) in de Maasgouw aan de rivier Suster aan bisschop Willibrordus.

Sloet nr. 4; Publications VI p. 533.

2. **tussen 789 september en 803 april**

Alcuin, abt van St. Martinus te Tours, draagt zijn leerling Adelbert op die van Odiliënberg te onderwijzen. In 802 krijgt hij van Alcuin opdracht om diens meest beroemde boek over de H. Drievuldigheid aan de keizer te Aken te overhandigen en voor te leggen aan het concilie aldaar, te houden in october.

Publications XCIV-XCV p. 132-133.

3. **791-804.**

Alcuinus draagt Richbodus, bisschop van Trier, op de geestelijken van Berg (Bergenses) te onderrichten.

Publications XXIII p. 161-162.

4. **laatst 8e eeuw.**

Alberik uit de Maasgouw (pago Mosao) schenkt aan het klooster Fulda goederen in Blerick (in villa nomine Blaricge), een huis en grote hof.

Sloet nr. 21.

5. **807-812.**

Beschrijving van kerk en interieur te Stevensweert (?)(Staphinsere in insula 1) met een bijbehorende hof met 740 morgen akker- en 610 morgen weiland.

Sloet nr. 26.
1) Men kan ook lezen Staphinseie, wat Staffeisee in het bisdom Augsburg kan zijn; hetgeen meer waarschijnlijk is.

6. **circa 812.**

Karel de Grote schenkt aan de abdij Werden 130½ mansii, o.a. 30 te Friemersheim (Frimareshem), 5½ te Mörs (Murse), 9 te Oestrum (Ostarhem) en 1½ te Geldern (?)(Gelleron), ½ te Halen (Halon) en 1 te Bliersheim (of Blerick ?)(Bladerikeshem).

?

7. **870 augustus 9.**

Verdeling van het Frankische rijk. Lodewijk (de Duitser) verkrijgt o.a. de abdijen Susteren (Suestre), en Odiliënberg (Berch).

Sloet nr. 54.

8. **882.**

Karel (de Dikke), keizer, trekt op tegen de Noormannen en belegert ze te Asselt (?)(Haslac)1).

Sloet nr. 59.
1) De annales Fuldenses noemen hier "Ascloha."

9. **884 juni 30 (Metz).**

Karel III, keizer, beveelt de teruggave van goederen aan het klooster van St. Remigius te Reims, o.a. Prümmern (in pago Ribuariense villas nuncupatas Gobas et Promere).

Selfkantheimat 1960 p. 94.

10. **890.**

Landfried schenkt 2 mancipia aan het klooster Werden; een daarvan genaamd Radgarda, ligt in Gessera naast (ultra) of buiten Kempen (Campunni).

Wachtendonk p. 23; Nettesheim, Geldern, 2e dr., p. 26 noot 8.

11. **891 februari 24.**

Arnolfus, koning, geeft het klooster te Susteren aan de kunstenaar Siginand met de bevoegdheid het aan een ander klooster over te dragen.

Sloet nr. 64.

12. **893.**

Keyenberg (ckeienburhc) in de goederenlijst van de abdij Prüm vermeld.

Selfkantkreis 1978 p. 49.

13. **895 juni 5.**

Zwentibold, koning, geeft de kunstenaar Siginand opnieuw het klooster Susteren om het bij zijn dood na te laten aan de abdij Prüm, die het in precario bezat.

Sloet nr. 67.

14. **899 maart 17.**

Karel de Eenvoudige, koning, bevestigt het klooster van St. Amand in zijn bezittingen, o.a. de villa Herungen (Heringa) in de Molengouw (Moila), zijnde een schenking van Rodo, zoon van Rodo.

Sloet nr. 73.

15. **eind 9e eeuw.**

Opgave van enig bezit der abdij Werden: de curtis Friemersheim (Frimareshem, tussen Düsseldorf en Duisburg, linker Rijnoever).

Sloet nr. 74; zie ook regest nr. 6

16. **916 maart 19.**

Karel de Eenvoudige, koning, bevestigt op een generaal placitum, gehouden te Herstal, aan de abdij Prüm de gift van het klooster Susteren.

Sloet nr. 76.

17. **928-939.**

Gerberga [1]), zuster van keizer Otto I, geeft de villa Echt (Ettha) en de kerk aldaar aan de kerk van St. Servaas te Maastricht.

Sloet nr. 82.
1) Zij huwde in 928 de hertog Giselbert van Lotharingen.

18. **943 juni 24.**

Schenkingsakte bisschop Balderik. Tekstuitgave M. Gijsseling en

A.C.F. Koch; Diplomata Belgica ante annum millesimum centesimum scripta; Brussel, 1950, p. 331-332. Zie ook: Res Gestae I nr. 5.

19. **948 juni 1.**

Otto I, Duits koning, bevestigt volgens de uitspraak van een generaal placitum te Neumagen 1) (Niumaga) aan de abdij Prüm het klooster Susteren.

Sloet nr. 89. 1) Sloet geeft hier m.i. ten onrechte: Nijmegen.

20. **october 7, 950.**

Otto I, Duits koning, schenkt zijn leenman Ansfried markt- en muntrecht te Kessel 1) en een tol die van Echt 2) naar Kessel verplaatst zal worden.

Abdij Thorn, schijnbaar origineel uit de 10e eeuw; Haas, Chronologische lijst nr. 1.
1) Cassalo sito in pago Masalant in comitatu Ruodolfi.
2) in villa Ehti.

21. **959.**

Overlijdt Balderik, sedert 956 bisschop van Luik, zoon van graaf Nevelongus, broer van Rudolf.

Publications XCIV-XCV p. 151.

22. **ná 962 februari 2** (verm. tussen 972 en 995)

Graaf Ansfried trekt met keizer Otto I naar Italië en "inde vero reversus abbaciam, que dicitur Torna (Thorn), de hereditate propria construxit, in quam filiam suam abbatissam, plurimarum Deo devotarum sanctimonialium matrem, assensu pontificis constituit, sanctoque Lantperto pro remedio anime sue ex integro tradidit.

Publications CXVIII p. 60 naar de kroniek van Theitmar van Merseburg (975-1018).

23. **ná 962 februari 2** (verm. tussen 972 en 995)

Ansfried, graaf van Leuven, sticht op raad en met toestemming van bisschop Notger een vrouwenklooster, gewijd aan de H. Maria, in de villa Turne (Thorn), die de graaf houdt van de bisschop van Luik. Toen graaf Ansfried tot bisschop van Utrecht was gekozen bracht hij zijn vrouw, de heilige Hilsuindis, in dat klooster over. Daar nam hun dochter, de heilige Benedicta, het eerst het bestuur over de bewoonsters onder de regel van Benedictus; daar zouden zij ook begraven worden. Nadat Ansfried echter een klooster ter ere van de apostel Paulus had gebouwd te Utrecht werd hij daar begraven.

Publications CXVIII p. 61 naar de kroniek van Gilles d'Orval, Gesta Episcoporum Leodiensium.

24. **eind 964, begin 965.**

Testament van Bruno, aartsbisschop van Keulen, zoon van Hendrik I, Duits koning, en van Mathilde, broer van keizer Otto I, waarin hij o.a. beschikt over "villas quas ecclesie nostre adquisivi ... Wishem (Wesem), quam Mosa alluit" t.b.v. de abdij St. Pantaleon in Keulen.

Publications XCVIII-XCIX p. 2.
Sloet nr. 98 met datum vóór 11 october 965.

25. **966 januari 17**

Otto I, keizer, bevestigt de ruil van de curtis Gelmen in de

Haspengouw door het O.L.V.-stift te Aken tegen goederen van graaf Immo, waaronder in de Molengouw in het graafschap van Eremfridus 1) Erkelenz (Herclinze), Hostrich, Berge, Richolferod en Wazzalar.

Sloet nr. 99.
1) Erenfried cfm. Janssen, Grefrath, p. 16.

26. **984.**

Otto III, Duits koning, schenkt graaf Ansfried een deel van de tol, munt en cijns te Medemblik en enig goed in het graafschap Friesland en in Nedermaasland en Beininge.

Habets, Thorn p. 2-3.

27. **985-999.**

Evergerus, aartsbisschop van Keulen, staat aan Notger, bisschop van Luik, af de kerken van Tegelen 1), Lobberich 2) en Venlo 3) en ontvangt van hem de kerken (=pastoriën) van Gladbach en Rheydt.

Grefrath, p. 67-68; Sloet nr. 119
1) Tegelon.
2) Ludebracht, ws. dus Lüttelbracht.
3) Vennelon

28. **992 juni 1 *|**

Hilzondis, gravin van het land van Strijen, sticht met toestemming van haar man Ansfredus een kerk op haar allodium van Thorne, waar zij en haar dochter Benedicta in een heilige regel zullen leven. Zij doteert de kerk met alle allodia die wijlen koning Zuentiboldus haar in het land van Strijen had gegeven: de kerk van O.L. Vrouw van Strijen, de Mons Littoris waar het gebeente van St. Gertrudis rust met een cel geconsacreerd door St. Amandus, de villa Gillesa c.a., de villa Baerle met altaar ter ere van St. Remigius, door haar zelf gebouwd, de versterking Sprundelheim c.a. op de rivier Moirwater, bos en "porcos" tussen de twee Marken c.a. met alle recht, "wancapio", tol, molen, cijns enz.
Getuigen: Johannes, abt van St. Pantaleon, Balduinus, proost van Eicha, G., deken, en de miles Franc de Dungha, H. de Emelberga, G. de Sundert, haar kastelein, I., dapifer, en Christophorus, Girardus, ministerialen van de bisschop.

Habets, Thorn p. 6-7.
*) De akte is een veel latere vervalsing.

29. **c. 997.**

"In loco qui dicitur Gellre" is Megingoz, grondlegger van het kloster Villich bij Bonn, vader van de H. Adelheid, overleden drie jaren na zijn vrouw Gerberga.

Geldrischer Heimatkalender 1979, p. 97 noot 14.
Nettesheim, Geldern, 2e druk, p. 9 met jaartal 1001.

30. **1007 juni 4** (Mainz).

Hendrik II, Duits koning, schenkt de abdij Thorn markt- en tolrecht en bevestigt haar in het bezit van drie kerken, geschonken door Notker, bisschop van Luik, te Britte, Hameritte en Avesaze.

Abdij Thorn; Haas, Chronologische lijst nr. 4.

31. **ná 1021.**

De keizer plaatst in Wassenberg Gerardus en in Kleef Rutgerus, gebroeders als keizerlijke voogden (tutores).

Sloet nr. 150.

32. **1062 september 21.**

Kapittel St. Servaas te Maastricht en villa Weert

Volgens M. Gijsseling en A.C.F. Koch; Diplomata Belgica ante annum millesimum centisimum scripta; Brussel, 1950, p. 383, heeft de vervalsing plaats gevonden op het einde van de elfde eeuw

33. **1064.**

Bruno, graaf, schenkt Anno II, aartsbisschop van Keulen, t.b.v. de abdij Siegburg de helft van Straelen (Strala). Irmintrude, gravin, schenkt haar andere helft onder voorbehoud van levenslang vruchtgebruik.

Sloet nr. 177; Niederrheinischer Geschichtsfreund, 1883 p. 100.

34. **1067.**

Anno II, aartsbisschop van Keulen, geeft aan St. Georg te Keulen de kerk van Geldern 1) met de gehele tiend.

Sloet nr. 178.
1) Nettesheim, Geldern, 2e druk, p. 15, vermoedt dat deze kerk in de honschaft Eyll lag, waaruit zich het dorp Aldekerk ontwikkelde.

35. **1075.**

Suanildis, abdis te Essen, bestemt vier hoven (te Wachtendonk) voor een officium (zie ook regest 41).

Wachtendonk p. 35 naar Lacomblet I nr. 235.

36. **1076.**

Hidolf, aartsbisschop van Keulen, bevestigt de abdij Siegburg in het bezit te Stralen, de helft dadelijk, de andere helft na dode van Ermentrude, die de precarie van de kerk heeft.

Sloet nr. 183.

1076

37. Gerardus, graaf van Gelre, neemt van Albert III van Namen, vice-dux van (Neder-)Lotharingen, de plaats Echt in leen.

Publications LXXXVIII-LXXXIX p. 45.

37. **1076.**

Gerardus, graaf van Gelre, neemt van Albert III van Namen als vice-dux van (Neder-)Lotharingen de plaats Echt in leen.

Publications LXXXVIII-LXXXIX p. 45.

38. **1076-1099.**

Heremannus de Merehem is getuige in de akte waarbij Adelheid, dochter van graaf Everhard, vrouw van Hendrik, aan St. Maarten te Utrecht het praedium Orten geeft.

Sloet nr. 184.

39. **1079-1089.**

Sigewin, aartsbisschop van Keulen , oorkondt dat gravin Irmengarde heeft overgedragen aan de proost van Rees o.a. de strafrechtspraak over de horigen van de kerk alsmede de varkenstiend te Straelen.

Sloet nr. 186.

40. **1080.**

Sigewin, aartsbisschop van Keulen, bevestigt St. Gereon van Keulen in het bezit van de rood-tiend te Viersen (Versene).

Kempen-Krefeld 1971 p. 166.

41. **1085 mei.**

Suanhild, abdis (van Essen) schenkt goederen in Gesseren (=Geisseren =Wachtendonk), waaronder de hoven Nithus, Dorperhof en Ribroeck aan het stift Essen (zie ook regest nr. 35).

Lacomblet I nr. 235 noot 1.

42. **1085.**

Op bevel van keizer Hendrik ~~III~~ IV stellen graaf Gerardus genaamd naar zijn kasteel Wassenberg en zijn oom graaf Goswinus genaamd naar zijn kasteel Heinsberg Luipo in het bezit van de abdij St. Truiden.

Sloet nr. 191; Publications CI p. 128 noot 8.

43. **1087** (Aquisgrani palatio).

Henricus IV, keizer, oorkondt dat de kerk van Echt (Echta), die behoort tot de prebende van de broeders van St. Servaas in Maastricht, door graaf Gerardus van Wassenbergh in bezit genomen was (invaserat), krachtens uitspraak van het keizerlijk gerecht te Aken (judico optimatum aule nostre Aquisgrani) aan de kerk van St. Servaas wordt teruggegeven en stelt Theodericus de Herlar aan als voogd van die kerk. Getuige o.a. Godefridus graaf de Kerclo (verschrijving voor Kessel ?).

Sloet 193; Publications IV p. 123-124.

44. **1088 october 29.**

Conradus, bisschop van Utrecht, vermeldt de voorrechten van zijn kathedrale kerk, o.a. uitgezonderd de vergeving van de proosdij van Odilienberg (Edelenberghe), die de bisschop toekomt, doch daarbij is gehouden een kanunnik ten Dom te kiezen 1)

Publications XXIII p. 170-171 en XCIV-XCV p. 159.
1) De akte is onecht; vervaardigd mei 1250.

45. **1094.**

Gerardus vermeld als graaf (comes) van Gelre.

Nettesheim; Geldern, 2e druk, p. 10 naar van Spaen, Hist. I p. 50. Zie ook regest nr. 37.

46. **1096 december 13.**

Herman III, aartsbisschop van Keulen, geeft aan de abdij Siegburg het praedium van gravin Irmintrudis, waaronder Stokkem en Straelen.

Sloet nr. 197.

47. **1096.**

Otbert, bisschop van Luik, oorkondt dat Goswinus van Heinsberg krachtens overeenkomst met Engerannus van Horpala en diens schoonzoon Boso van Barz een door deze personen aan het stift van O.L. Vrouw in Maastricht verpand goed bij Houthem (Houlten) mag inlossen met 50 mark zilver en het dan als allodium mag bezitten.

Publications CL p. 128 noot 9.

48. **1100-1110.**

Frederik I, aartsbisschop van Keulen, regelt de bevoegdheden van de voogden der villae Waalre (Waderloe), Deurne (Thurrne) en Diessen (Dissena) van het klooster van Echternach.
Getuigen de graven Gerardus, Theodericus, Albertus van Saffenberg, Herimannus van Liedberg, enz.

Regesten Erzbischöfe Köln II nr. 75.

49. **1101 mei 16.**

Keizer Hendrik IV neemt de abdij Lobbes in bescherming. Getuigen: o.a. Gerardus van Wassenberg (Guasimbergensis).

Sloet nr. 201.

50. **1101 augustus 3.**

Hendrik, graaf van Limburg, geeft het praedium Pronsfeld terug aan de abdij Prüm.
Getuige: o.a. Gerard van Wassenberg, graaf.

Sloet nr. 202.

51. **1102.**

Anselmus, liber homo, schenkt zijn dochter Mechtildis aan de abdij van Thorn en bovendien drie bunder allodiale grond, via de hand van Gerhardus, graaf van Gelren, gelegen " in loco O appelatur," onder voorbehoud van levenslang vruchtgebruik voor zijn dochter.
Getuigen: Gerhardus, comes (de Gelren); Engelbertus, castellanus; Walterus, zijn broer; heer Wilhelmus en heer Rogerus de Kesnic; heer Udo de Lo; heer Engelbertus de Hurne: voorts abdis, dekanes en zusters en broeders en de ministerialen Geldofus, voogd (advocatus); Ulricus met de Baard (cum barba); Evezo; Theodoricus; Malramus; Heribrandus.

Habets, Thorn, p. 8.

52. **1104.**

De Annales Rodenses vermelden dat graaf (comes) Heinricus de Krikenbach verwant is met de graven Gerardus van Gelre en Theodoricus van Kleef en heer Goswinus van Heinsberg; zij stammen af van de "Flamenses" Rutger en Gerard.

Janssen, Grefrath p. 13; Nettesheim, Geldern, 2e druk, p. 10 naar de Annales Rodensis bij Ernst; Histoire Limbourg, VII p. 3.

53. **1104-1139.**

1104. Weltere de Buckenheim als (liber homo) vermeld in een oorkonde van aartsbisschop Frederik I van Keulen t.b.v. Maria ad Gradus.
1118. Engelbertus de Bugenheim onder de liberi homines bij de stichtingsakte van de kerk van Wassenberg door graaf Gerard van Wassenberg.
1139. Engelbertus de Bukenheim getuige in een akte van aartsbisschop Arnold I van Keulen voor St. Panthaleon.

Publications XCVIII-XCIX p. 7 noot 28.

54. **1105 na januari 6.**

Herimanus de Mereheim, edele, getuige bij schenkingen aan het stift Munstereifel door aartsbisschop Frederik van Keulen.

Regesten der Erzbischöfe Köln II nr. 34.

55. **1107 mei 24.**

Paschalis II, paus, bevestigt de abdij van St. Amand o.a. in het

bezit van de villa Herungen (Haryngas) met kerk, lieden, enz. aan de Maas.

Sloet nr. 212.

56. **circa 1107.**

Yolanda, dochter van graaf Gerard van Wassenberg, huwt met Boudewijn III, graaf van Henegouwen. Een andere dochter Judith of Jutta huwt met Walram 1) hertog van Limburg,naar wie het castrum Wassenberg als allodium overging.

Sloet nr. 211.
1) De kroniek meldt: Henricus hertog van Limburg; het is echter Walram II genaamd Paganus.

57. **1109.**

Gerardus, graaf van Gelre (comite de Gelre), getuige in een akte van Frederik I, aartsbisschop van Keulen.

Sloet nr. 219.

58. **1109-1368.**

Genealogie der heren van Horn volgens de Nerée tot Babberich met als titel: Sequuntur instrumenta quae in stemmate S.R.I. dynastorum et comitem de Horne eorumdum que proximorum agnatorum memorantur.

Limburgs Jaarboek XXX p. 54-56 en aantekeningen p. 56-65.

59. **1114.**

Strijd tussen keizer Hendrik V en o.a. de aartsbisschop van Keulen. Aan keizerlijke zijde sneuvelt Heinricus, graaf van Kessel, die wordt begraven in de dom te Keulen.

Sloet nr. 224.

60. **1116-1181.**

Bracht (bij Brüggen) vermeld:
1116, in een oorkonde van de Benedictijnerabdij Gladbach;
1181, in een oorkonde van de abdij Siegburg.

Kempen-Krefeld 1957 p. 47.

61. **1118 april 5.**

Frederik I, aartsbisschop van Keulen, doet afstand van zijn recht op tiend van een te ontginnen moeras bij Straelen en schenkt het aan de abdij van Siegburg. Graaf Gerardus en zijn broer Henricus, voogden van het moeras, doen van de voogdij afstand.

Sloet nr. 231; Geldrischer Heimatkalender 1978 p. 78; Straelen p. 10.

62. **1118 september 30.**

Gerardus, graaf, oorkondt op zijn allodium Wassenberg een kerk gebouwd te hebben ter ere van Maria en Georgius, martelaar, die door Otbert, bisschop van Luik, is gewijd. De kerk is vrij van lasten, uitgezonderd jus synodali. Hij doteert de kerk met:
- zijn geheel bezit te Munemunte met alle tienden, uitgezonderd zijn ministerialen met hun lenen;
- de helft van de inkomsten der kerk van Birgelen;
- de helft van de inkomsten der kerk van Steinkirchen;
- de helft van de inkomsten der kerk van Hunersheim;
-1/8 van de inkomsten van de kerk van Weirte;
- de hof Eilenchoven;
- de kerk van Havert;

- een cijns van 5 solidi traiectensis in Bride;
- een ministeriaal met diens leen (in Bride);
- de tiend in Rothusen;
- een allodium in Granterath;
een deel van een allodium in Lövenich;
- een allodium in Golkrath;
- een deel van een allodium in Breyell;
- de kerk van Wildenrath;
- enkele van zijn ministerialen hebben tevens goederen geschonken:
-- Sigebodo genaamd Strabo een allodium in Vollete, onder voorbehoud van vruchtgebruik voor zijn weduwe, en 5 solidi 's jaars;
-- de vrije man Ezzo een deel van zijn allodium, rentende 30 Keulse penningen 's jaars.

Oorkonder en zijn opvolge rs van kasteel en allodium Wassenberg reserveren de voogdij voor zich.
Medezegelaar: Otbert bisschop van Luik.
Getuigen: Fredericus, proost van St. Lambertus, Henricus, deken, Andreas, Alexander, Almannus, Steppo, aartsdiakenen, Arnulf, Stephanus, Emmo, Johannes, priesters, Liezelin, proost van het H. Kruis, Nicolaus, proost van St. Dionysius, Wido, kanunnik, en de vrije mannen Engelbertus de Bugenheim, Reinardus de Stalburg, Gerardus de Berge, Gozuinus de Sustris, Heribertus zoon van Heribertus de Melin.

Heinrichs, p. 48-49.

1118.

63. Frederik, aartsbisschop van Keulen, oorkondt over de stichting van de kerk van Dunwald.
Getuigen o.a. Gerardus, graaf van Wassenberg, Gerardus, diens zoon, Goswinus de Heinsberg, Gerardus, diens zoon, Gerardus de Wickrath.

Sloet nr. 230.

64. **1118.**

Otbert, bisschop van Luik, oorkondt tevoren de circulatie van munten van Wesheim (Wessem) in zijn bisdom verboden te hebben op grond van een ontvangen verkeerde raad. Op het vertoog van abt Herman van St. Pantaleon (te Keulen) èn omdat aartsbisschop Bruno van Keulen de curtis Wessem krachtens erfrecht (hereditario jure) bezat en met alle toebehoren, nl. tol, visrecht en "portus" aan St. Pantaleon had overgedragen bij testament; herstelt oorkonder St. Pantaleon in het bezit van het muntrecht (te Wessem).

Publications XCVIII-XCIX, p. 5.

65. **1118-1139.**

Wassenberg komt door huwelijk van Judith als vrouw van Walram Paganus, overl. 1139, aan het hertogelijk huis van Limburg 1).

Corsten; Wassenberg und Horn, p. 41-42.
1) Zie ook regest nr. 56.

66. **1119-1130.**

Goswinus I, heer van Heinsberg, en sedert 1119 ook heer van Valkenburg. Is leenman van de koning wegens Gangelt en Richterich. Overlijdt 1 april 1128. Na zijn dood delen zijn beide zonen: Gerard ontvangt Heinsberg en Gangelt, Goswinus II ontvangt Valkenburg en Richterich. Rond 1128/29 sticht Oda, weduwe van Goswinus I, m.m.v. haar zonen op de burcht van Heinsberg het Gangolfusstift met kanunnikken. Gerard overlijdt 1129/30, zijn broer Goswinus II erft dan Heinsberg en Gangelt.

Publications CI p. 147.

67. **1122 maart 24** (Rees).

Rutheradus van Brempt (Thremete) getuige in een oorkonde waarbij de aartsbisschop van Keulen de cijnslieden van St. Victor te Xanten ten westen van de Rijn rechten verleent.

Regesten Erzbischöfe von Köln, II nr. 195.

68. **1122 april.**

Keizer Hendrik V, die in Aken Pasen gevierd heeft en vandaar naar Luik is gereisd, ontvangt klachten over Goswinus van Valkenburg. Hij daagt hem voor zich doch Goswinus verschijnt niet. De keizer laat diens kasteel Valkenburg door hertog Godfried van (Neder-)Lotharingen verwoesten.

Publications, CI, p. 130, noot 14. (Zie ook regest nr.86)

69. **1128 april 1.**

Overlijdt Goswinus I heer van Heinsberg en Valkenburg. Zijn oudste zoon Gerardus sterft in 1129 of 1130.

Publications CXX p. 169.
Vergelijk regest nr. 66.

70. **1128 december 25.**

Gerard, graaf van Heinsberg, neemt deel aan de rijksdag van koning Hendrik V te Worms.

Publications CI p. 130 noot 16.

71. **1129-1208.**

Rutger (Rutcherus enz.) van Merehem getuige in oorkonden:
- 1129, stichting de abdij Marienweerd (Sloet nr. 249);
- 1198 juli 12, restitutie van het Saalveld door koning Otto IV aan de aartsbisschop van Keulen (Sloet nr. 392);
- 1203, verbond Keulen-Brabant (Sloet nr. 403).

72. **1131 maart 29 ***

Goswinus van Valkenburg neemt deel aan de Rijksdag te Luik en aan de bijeenkomst van de Duitse koning en paus Innocentius II te Luik.

Publications CI p. 130 noot 19.
*) De tekst van de oorkonde is verdacht.

73. **1131.**

Werner, domkanunnik te Utrecht en proost van Odilienberg (Berche), is getuige in een akte van Andreas, bisschop van Utrecht.

Publications XXIII p. 171.

74. **1131.**

Het kapittel van St. Jan te Utrecht heeft het patronaatsrecht te Geisseren (=Wachtendonk).

Wachtendonk p. 36.

75. **1133.**

Godfridus de Merheim, ministeriaal van de Keulse kerk, getuige in een oorkonde van de aartsbisschop van Keulen voor de abdij Brauweiler.

Regesten Erzbischöfe von Köln II nr. 298.

76. **1135.**

Walter, abt van Gladbach, draagt over aan het nonnenklooster Neuwerk de tienden van de villae Piperlo en Machensteyn (onder Dülken).

Dülken p. 12.

77. **1136.**

Herman van Horn, aartsdiaken van het bisdom Luik.

Habets, Gesch. Proosdij Meerssen, 99-100.
Haas, Chronol. lijst nr. 15.

78. **1136-1166.**

Reginherus de Kriekenbeke getuige in oorkonden van de aartsbisschop van Keulen.

Janssen, Grefrath, p. 13.

79. **1137.**

Udilhindis sticht op haar erfgoed te Prümmern een kapel.

Selfkantheimat, 1960 p. 95.

80. **1138-1139.**

Engelbertus de Hornin getuige in een oorkonde van de aartsbisschop van Keulen voor de kanunnikken van de Mariakerk te Rees.

Regesten Erzbischöfe von Köln II nr. 381.

81. **1140 augustus 28.**

Conradus de Mereheim, edele, getuige in een akte van Rolduc.

Regesten der Erzbischöfe von Köln, II nr. 387.

82. **1140 september 20.**

Arnold I, aartsbischop van Keulen, bevestigt de abdij Rolduc in haar bezittingen. Als schenkers worden o.a. genoemd Regenwidis en haar man Adelbert en haar zuster Wendelburgis en Adeleidis.
Getuigen: o.a. Walterus, proost van Wassenberg, Gozwinus van Heinsberg.

Regesten Erzbischöfe von Köln, II nr. 389.

83. **c. 1140.**

Gozwinus II, graaf, van Heinsberg, en Aleydis, echtelieden, stichten een vrouwenklooster (Praemonstratenser-, Norbertinesser- of Mariastift).

Meurer p. 80.

84. **1143 mei 16.**

Innocentius II, paus, neemt dom en domkapittel van Luik in bescherming. Onder de genoemde goederen: "Itera et alia Itera quae dicitur nova"(Neeritter en Ittervoort (?)), vrij van alle voogdij.

Publications IV p. 231, 233.

85. **1143.**

Dirk (heer) van Altena, eerste wereldlijke getuige in een oorkonde van Harbert, bisschop van Utrecht 1).

Publications CXIV p. 13.
1) Klaversma ; de Geslachten Altena en Horn tot ca. 1300; Publications CXIV p. 13 meent dat deze Dirk omstreeks 1172 is gestorven.

86. 1144.

De heren van Heinsberg maken zich meester van (het koningsgoed) Gangelt (en Richterrich). Koning Koenraad III draagt Hendrik hertog van Limburg op die villa te heroveren. De plaats Heinsberg wordt daarbij veroverd en verbrand.

Annalen Historischer Verein Niederrhein, Heft 161, p 63.
Publ. CI p 140/1 noot 55 en p 142.(Zie en vergelijk regest nr. 68)

87. 1144.

Reinzo van Straelen, weldoener van het klooster Fürstenberg bij Xanten.

Straelen p 31.

1144.

88. Koenraad III, duitskoning, bevestigt de kerk van Utrecht in het bezit van Oostergo en Westergo.
Getuigen o.a. Hendrik graaf van Gelre, Godfried en Herman van Cuyk, gebroeders, Dirk van Altena.

Publ. 114 p 10.

89. 1147.

Luchardis genaamd de Mereheym en haar kinderen Conradus, Rogerus en Theodericus, schenken aan het klooster van St. Remigius te Reims ten behoeve van het onderhoud van de monnik, die dienst doet in de kerk te Herten, 6 mansi met tiend te Posterholt en 2 mansi te Linne.
Getuige Rogerus de Bremen (=Brempt).

Publ. XC - XCI p 163.

90. 1147.

Baldericus verkoopt aan Rudolf van Erkelenz en Irmentrudis, echtelieden, ministerialen van O.L.V. Kapittel te Aken, Hohenbusch (tussen Erkelenz en Doveren).
Het huwelijk van Rudolf blijft kinderloos; hij schenkt Hohenbusch aan het stift.

Erkelenzer Lande 1965 p 101.

91. 1147. [1]

Dirk van Horn verklaart zijn kasteel (castrum) Horn met alle aankleven en het gehele land (totam patriam) van Horn in leen ontvangen te hebben van zijn oom (graaf van Loon).

Loonse lenen p 49.
1) Volgens Habets o.a. is deze akte vals.

92. 1148 juli 28.

Oorkonde van bisschop Hendrik II van Luik, noemende ene Elisabeth "quondam comitissa Clivensis" als vrouw van Gerhard van Wassenberg is een vervalsing, op zijn vroegst 2e helft 13e eeuw.

Opperman, Rheinische Urkundenstudien, Teil I, 1922 p 319 en 453 nr 15.

93. 1149.

Arnold, aartsbisschop van Keulen, schenkt het castrum Drachenfels aan het St.Cassiusstift te Bonn.
Getuigen o.a. Heinricus graaf van Gelre, Herimannus van Kuik, Renerus de Kriekenbeck (krichenbecke).

Sloet 293.

1150 - 1199.

94. c. 1150 - 1460.

Huis Vlassrath (3 km noordelijk van Straelen):
- c. 1150 Flasrode, noordelijk grenspunt van de rechten van de abdij Siegburg in de Niers (vermoedelijk is er dan nog geen versterkt huis);
- huis en voorburcht genoemd in 1390 als Engelbert van Oirsbeck verklaart hertog Willem van Gelre daaruit geen schade te zullen toebrengen;
- 1424 is Gelders leen;
- vóór 1460; nabij Vlassrath wordt een tweede watermolen gebouwd.

Geldrischer Heimatkalender 1979 p 107 - 111.

95. 1152.

Gozwinus de Wassenberg (ministeriaal) schenkt de abdij Rolduc ½ mansus.
Hendrik hertog van Limburg draagt het over aan Rolduc.

Corsten; Wassenberg und Horn p 42.

96. 1153.

Gerardus dominus (de Wassenberg), jongere zoon van Walram Paganus van Limburg en Judith (van Gelre van Wassenberg). Gerardus komt in oorkonden voor 1152 - 1166. Zijn broer hertog Hendrik II sterft in 1167 in het keizerlijke leger in Italië.

Corsten; Wassenberg und Horn p 42.

97. 1156.

De bisschop van Luik wijdt de kloosterkerk van het Norbertinesserklooster of Mariastift bij Heinsberg.

Meurer p 84.

98. 1157 na januari 20.

Frederik II, aartsbisschop van Keulen, verovert en verwoest de burcht Randenrode, bezet door Harpern, ten gunste van Goswinus van Heinsberg.

Regesten Erzbischöfe Köln II nr 642.
Selfkantheimat 1957 p 57.

99. 1159.

De hof Bugehamnio te Hülm bij Goch is bezit van het kapittel van Rees. De hof heeft een laatbank.

Frankewitz p 279.

100. 1165 (maart 13).

Goswin II heer van Heinsberg heeft 11 mancii land te Rode gekocht van de vrije man Hubert en draagt die over aan het Norbertinesserklooster of Mariastift bij Heinsberg. Philip van Heinsberg aartsbisschop van Keulen bevestigt het bezit in 1180 en voegt er 4 mancii te Hubertusrode aan toe. Eind 18e eeuw bestond de hof te Müncherath uit 147 morgen akkerland, 56 morgen weiland en 284 morgen bos.

Meurer p 88.

101. 1165 (october).

Rainald van Dassel, aartsbisschop van Keulen, bepaalt, dat de kanunniken van Xanten de kerk van Afferden voor altijd bezitten; van de inkomsten mogen zij 3 mark 's jaars nemen; de rest is voor de kelnerij.
Geen proost (van Xanten) mag de kerk van het stift vervreemden.

102. 1166 januari 8 (Aken).

Keizer Frederik I bevestigt de kanunniken van het O.L.V. Stift te Aken in het bezit van o.a. goederen te Erkelenz, te weten 2 x 12 solidi en 1 x 8 solidi keuls.

Sloet 317.

103. 1166 februari 22 (Paffenich bij Neuss).

Na deling van het ouderlijk goed tussen Elisabeth, dochter van de edelheer Herman van Liedberg en Hadewigis, echtelieden, gehuwd met de edelheer Gerhard van Randerath, en haar zuster Hildegunde, draagt Hildegunde haar nalatenschap over aan de aartsbisschop van Keulen onder beding, dat in het slot (castrum) Meer (tussen Krefeld en Neuss) een vrouwenklooster+ gesticht wordt, dat de aartsbisschop in bescherming neemt f.
Getuigen: (zie volgende nr.)
+ met de regel van St. Augustinus.
f tot de dotatie behoort o.a. $\frac{1}{4}$ van het patronaatsrecht van Krefeld.

Rheinische Vierteljahrsblätter 15/16 (1950/51) p 145.

104. 1168 na december 1.

Philips van Heinsberg, aartsbisschop van Keulen, oorkondt, dat het nonnenklooster Neuwerk in Crandunch (bij Gladbach) van Gozwinus Luzo voor 50 mark een praedium te Luzelenrode verworven heeft, dat in voogdij is gegaan van de edelheer Teodricus van Milendonk (Milendunch).

. . . .

Getuigen o.a. Theodericus van Milendonk, zijn broer, Reinerus, Christianus van Wevelenchoven, diens broers Adelberus en Wilhelmus, Conradus de Linepe, Wilhelmus de Born (Burna), Theodericus de Berenbruch.

Regesten Erzbischöfe Köln II nr 921.

105. 1168 - 1172.

Theodoricus de Altena als getuige in diverse oorkonden:
- 27 februari 1168 vrede tussen Holland en Vlaanderen (Sloet 325).
- 1172 Hendrik van Kuik staat voogdij te Balgooi over kapittel van St. Jan te Utrecht af (Sloet 334).

106. 1168 - 1190.

De kerk van Keulen heeft ten tijde van aartsbisschop Philips van Heinsberg verworven o.a.:
- kocht de burcht Wassenberg van hertog Hendrik van Limburg voor 1700 mark (Hendrik III 1167 - 1221).
- Erpen bij Heinsberg van Hendrik van Kuik voor 150 mark of 200 mark.
- burcht en allodium van Müllenark voor 940 of 1000 mark van de gezusters Jutta en Sophia.
- burcht en allodium van Rheydt voor 60 mark.
- burcht Kriekenbeek en het allodium van Reynald voor 1300 mark.
- het allodium Assele (vermoedelijk Asseln Kreis Büren) voor 600 mark.

Janssen, Grefrath 14 - 15;
Regesten der Erzbischöfe Köln II nr 1386.

107. 1169 - 1197 februari 22.

Hendrik van Horne, abt van St. Pantaleon te Keulen, begraven bij het altaar van St. Nicolaas (in die kerk).

Klaversma; Altena en Horn p 38.

108. 1170.

De Aldenhover graan- en oliemolen te Lieck is in bezit van de heren van Heinsberg. Het Norbertinessenklooster of Mariastift bij Heinsberg verwierf er een aandeel in en in 1514 nam het klooster de molen geheel alleen in erfpacht tegen 40 malder rogge 's jaars. De oliemolen werd in 1608 verplaatst naar Hommerschen.
De molen was banmolen voor het kerspel Kirchhoven, half Laffeld en half Aphoven.

Meurer p 90/1.

1171.

108a. Hendrik (III) hertog van Limburg (1167 - 1221), kleinzoon van Walram II graaf van Limburg en Jutta van Gelre) houdt justitie te

Wassenberg en laat 2 boeven levend koken en 1 boef braden.

Maasgouw 1896 p 52.

109. 1172.

Godefridus van Heinsberg staat de jonge vrouw Adeleida als ministeriaal af aan de abdij van Thorn.
Oorkonder: Odilia, abdis dier abdij.

Haas; chronologische lijst nr 35.

110. 1172.

Alard van Tussenbroek (bij Erkelenz) en zijn oom Geldolph van Breidenrode verkopen de Kuhlenhof (onder Gladbach) aan de abdij van St. Vitus te Mönchengladbach.
Getuigen: o.a. Hendrik graaf van Kessel.
Hendrik hertog van Limburg doet afstand van zijn leenrechten op die hof door een groenende tak door Albert graaf van Molbach op het altaar van St. Vitus neer te leggen.

Maasgouw 1886 p 28.

111. 1172 - 1596.

Huis en heerlijkheid Tüschenbroich, in het bezit van:
1172 heren van Tüschenbroich
1330 heren van Rheydt
1390 heren van Matlar
1430 heren van Melich
1470 Hoen von dem Pesch
1531 Schönrode
1546 - 1596 heren van Eyll.

Erkelenzer Lande 1961 p 111.

112. 1173.

Verzoeningsoorkonde tussen de abdij Postel en Dirk, heer van Herlaar.
Getuigen o.a. Dirk van Altena.

Publ. 114 p 13.

113. 1176.

Aartsbisschop Philips I van Keulen bevestigt de kerk van Afferden als bezit van de kelnerij van Xanten.

Weiler Xanten nr 46.

114. 1177 mei 24.

Aleidis, weduwe van Albertus graaf van Molbach, haar dochter Alveradis en haar verwant graaf Wilhelmus (van Gulik) verklaren, dat Albertus in de kerk te Grefrath (Greverode) een kanunnikstift heeft

gesticht. Ter vermeerdering daarvan geven oorkonders nog 18 solidi uit hun weiland in die parochie Campum genaamd, uit de villa Rodhe in de parochie Norvenich een predium, dat 40 malder rogge opbrengt, te Polle 17 malder rogge, te Ludendorp uit het mansus van Otto 10 malder rogge en 10 kapoenen, te Dernove en Wintre zekere wijngaarden.[1]
Getuigen: Robertus abt van Gladbach, Otto aartsdiaken van Luik, Werner proost van Steinfelt, Herman proost van Knechtsteden, Amicus proost van Beke, Rodolfus deken van Kempen, Walterus van Wassenberg, Walterus pastoor (van de kerk van Grefrath), Theodoricus graaf.

1) de voogdij blijft aan de opvolgers van Albertus voorbehouden.

Janssen, Grefrath p 162/3; Sloet 345.

115. 1177 - 1196.

Theodericus de Hertenvelde getuige in oorkonden:
- 1179 van Hendrik (graaf van) erfgenaam van de kerk van Zutphen (Sloet 352);
- 1190 van Otto graaf van Gelre, stadsrecht van Zutphen (onecht qua inhoud; getuigenlijst wel echt) (Sloet 376);
- 1191 Otto graaf van Gelre ten behoeve van de abdij Werden (Sloet 378);
- 1196 als Henricus de Hertenvelde onder de mannen van de graaf van Gelre (Sloet 387).

116. 1177 - 1200.

Gozwinus de Berentrothe getuige in oorkonden:

- 1177 van Gerard zoon van Hendrik graaf van Gelre (Sloet 344);
- 1191 van Otto graaf van Gelre ten behoeve van de abdij Werden (Sloet 378) daar advocatus van Roermond genaamd;
- 1196 als man van de graaf van Gelre genoemd in de vrede met Brabant (Sloet 387);
- 1200 als getuige bij bisschop ~~Dirk II~~ (Theodericus II) van Utrecht (Sloet 395).

117. Vòòr 1178 juni 19.

Hendrik hertog van Limburg draagt de burcht van Wassenberg voor 1700 mark op aan de aartsbisschop van Keulen (vgl. 1168 - 1190, regest nr 106).

Corsten; Wassenberg und Horn p 44.

118. Vòòr 1178 juni 19.
Philips van Heinsberg, aartsbisschop van Keulen, sluit met de bisschop van Halberstadt een verbond tegen Hendrik (de Leeuw), hertog van Saksen.
Getuigen o.a. Gherardus de Horne [1], Wilhelmus Scilling, Keulse ministerialen.

1) wordt in aangehaald werk nr 1148 " Herne " geschreven.

Regesten Erzbischöfe Köln II nr 1105.

119. 1179 - 1206.

Gerard van Stralen als getuige in oorkonden:
- 1179 van Hendrik (graaf van) Zutphen (Sloet 352);
- 1190 van Otto graaf van Gelre , stadsrecht van Zutphen, (onecht qua inhoud; getuigenlijst wel echt) (Sloet 376) samen met Ludolphus van Stralen, die ook voorkomt als getuige in 1191 bij Otto graaf van Gelre ten behoeve van de abdij Werden (Sloet 378) samen met Gerard;
- 1196 als man van de graaf van Gelre genoemd in de vrede met Brabant (Sloet 387);
- 1201 als getuige bij Otto graaf van Gelre, samen met Ludolphus (Sloet 398);
- 1206 huwelijkscontract Brabant - Gelre, mèt Ludolphus (Sloet 414). (Gerard van Gelre x Margareta van Brabant)

Sloet t.a.p.
Straelen p 31.

120. 1180 juli 27.

Philips van Heinsberg, aartsbisschop van Keulen, sluit vrede met de stad Keulen. Onder de getuigen hertog Hendrik (III) van Limburg [1] en diens (4e) zoon [2] Gerard van Wassenberg.

Corsten; Wassenberg und Horn p 43/4.

1) gehuwd met Sophia van Saarbrücken.
2) andere zonen waren: Hendrik, Walram en Frederik(p 44); een nog jongere zoon Simon was in of vòòr 1202 reeds overleden. Bovendien nog vier dochters.

121. 1180 na augustus 18.

Philips van Heinsberg, aartsbisschop van Keulen, oorkondt, dat zijn ouders Goswinus II van Heinsberg en Adeleidis met toestemming van zijn broers en zusters Goswinus, Heriman, Godfried, Uda, Mechteld en Salome, de aan de voet van de burcht Heinsberg (in suburbio) ter ere van Maria gebouwde kerk, ten dage van de wijding door wijlen Henricus, bisschop van Luik, aan de broeders van die kerk geschonken hebben: 4 daar gelegen mansi, 11 mansi allodium te Rode van Hubertus, 1½ mansium genaamd ad Quercum en de hof Hummersen van 80 morgen, vrij van cijns, doch onder voogdij van de burchtheer enz.

Regesten Erzbischöfe Köln II nr 1151.

122. 1180 na augustus 18.

Philips van Heinsberg, aartsbisschop van Keulen, bevestigt het Norbertinesserklooster of Mariastift bij Heinsberg in het bezit van 80 morgen land van de hof Hommerschen. Het goed wordt vervolgens uitgebreid in 1252 (door Walram hertog van Limburg), 1268 en 1320. In 1300 geeft Godfried II van Heinsberg de Hommerschermolen voor 22 malder koren in erfpacht en maakt de molen tot banmolen, uitgezonderd voor de goederen van Walderich van Hünshoven en het huis Breil. In 1340 verleent Dirk van Loon,

heer te Heinsberg, tegen 8 malder koren 's jaars ook banrecht in Apweiler en Immendorf. Het bezit aan gebouwen, molen, weiden, akker en bos bedroeg in 1802 442 morgen.

Meurer p 87.

123. 1180.

Het St. Pantaleonsklooster te Keulen bezit de (grond-) heerlijkheid Viersen.

Brüggen p 55.

124. 1182 mei 15.

Lucius III, paus, bevestigt de bezittingen van de abdij St. Remigius en de proosdij Meersen te Herten (Hertenam cum pertinentiis suis) en Berkelaar (onder Echt) (Berclara cum pertinentiis suis et jure).

Sloet 359.

125. 1184.

Philips van Heinsberg, aartsbisschop van Keulen, oorkondt, dat zijn ouders een van een vrije man (liber baro) gekocht allodium van 11 mansi hebben geschonken aan het Mariaklooster te Heinsberg. Zelf heeft hij met zijn broer Godfried na de dood van zijn ouders het klooster nog 3 mansi te Münchrath (Rode) geschonken, die eerst eigendom waren van het echtpaar Hezelin en Gertrudis.

Regesten Erzbischöfe Köln II nr 1230.
Sloet 363. Het gebeuren vond plaats vóór 21-5-1171.

126. 1185 september.

Philips van Heinsberg, aartsbisschop van Keulen, neemt het klooster Averbode onder abt Steppo in bescherming en bevestigt het bezit, waaronder alles wat behoort bij hun hof te Cheiserbuch (Keizersbosch).

Regesten Erzbischöfe Köln II nr 1246.
Klaversma; Altena en Horn p 47.

127. 1185.

Theodoricus de Merheim getuige in een oorkonde van de aartsbisschop van Keulen ten behoeve van de proost van St. Gereon.

Regesten Erzbischöfe Köln II nr 1241.

128. 1185.

Diederik (Theodoricus) van Lanaken (Ladenaken) als vrij man schenkt al zijn goederen te Hocht (Huchte), zelf gekocht van Diederik de Rudere, en nog andere aan Arnold, abt van Eberbach (Eberbacensis), aan Franco, de eerste abt te Hocht, en aan Gamerius, abt van Clairveaux (Clarevallensi), om te Hocht een abdij te

laten stichten door monniken van Eberbach. Hierbij worden alle begrenzingen en rechten van deze goederen aangeduid.

Hocht. regest nr 1.

129. 1185.
De graaf van Gelre is voogd over de buitenban van Neuss, bezit van de aartsbisschop van Keulen.
Ondervoogd voor het gebied tussen Neuss en de Niers is de graaf van Kessel. De effectieve voogdij voeren de voogden van Budberg, later de voogden van Neerssen (west) en de voogdij Verdringen oost.

Kaiser p 59 - 61.

130. 1188.

Philippus (van Heinsberg), aartsbisschop van Keulen, oorkondt, dat hij bij de eerder plaatsgevonden koop van het praedium Kriekenbeek is geholpen door de burgers (cives) en mannen van zijn hof te Kempen door verkoop van hun gemeen bos genaamd Osterverde.

Getuigen o.a.: Otto de Wickerode, Theodoricus de Milendunk, Gerardus de Randerode.

Sloet 374.

131. 1189.

Otto graaf van Gelre verleent het klooster Hocht vrijstelling van al zijn riviertollen.

Publ. XCII - XCIII p 135

132. 1189 (te Meerheim).

Theodericus, aartsdiaken van Luik, oorkondt, dat zijn verwant Rutger van Mereheym, gaande ter kruistocht, een schenking doet aan de abdij Camp, bestaande uit de Winricus-mansus in Linna, zijnde vrij eigen goed van Rutger, en zekere rechten en allodia te Bemela. Indien Rutger niet van de tocht terugkeert en ook zijn dochter zonder wettige erfgenamen overlijdt, kan de abdij in de eigendom te Bemelen treden.
Getuigen: Dirk proost in Oldenzaal, Floris III graaf van Holland, Willem van Hornen, Dirk van Altena en zijn zoon Boudewijn, de voogd van Roermond, Herman van Holcho (Holthe ?) en 2 ministerialen.

Publ. XC - XCI p 163.
Publ. CXIV p 13 - 14.

133. vóór 1190.

Het domkapittel van Keulen bezit goederen in Waldniel en Amern-St. Georg.

Brüggen p 55.

134. 1193 juni 28 (Worms).

Hendrik VI, rooms koning, beleent Bruno III, aartsbisschop van Keulen, met de burcht Are.
Getuigen o.a.: Hendrik III hertog van Limburg, diens zonen Hendrik, Walram en Gerard (heer van Wassenberg), Henricus graaf van Kessel, Gerard graaf van Loon, Rutgerus de Mereheim, edelheren, Wilhelmus Solidus, ministeriaal.

Regesten Erzbischöfe Köln II nr 1449.
Corsten; Wassenberg und Horn p 45.

135. 1193.

Gerard van Wassenberg als leenman en zijn leenmannen gaan accoord met de schenking van het Huis Odenhausen bij Arnsberg aan het in 1191 opgerichte klooster van Praemonstratenserinnen te Rumbeck. Aartsbisschop Bruno III van Keulen als hertog van Westfalen bevestigt het. De aartsbisschop had het Huis in leen gegeven aan Gerard.

Corsten; Wassenberg en Horn.

136. 1193 - 1205.

Milo van Stralen, ridder, gehuwd met Lutmode, een ministeriaalse van Otto I graaf van Gelre. Zij schenken de abdij Camp een rente uit hun goederen te Hönnepel.
De laatste transactie (1205) wordt goedgekeurd door hun dochters en hun echtgenoten. Ludolphus van Straelen is getuige.

Straelen p 31/32.

137. 1194 - 1215.

Henricus, oudste zoon van Hendrik III hertog van Limburg, noemt zich: heer van Wassenberg. Zijn jongere broer Gerardus eveneens in de jaren vanaf 1180.

Corsten; Wassenberg und Horn p 47.

138. 1196.

Adolf I (van Berg), aartsbisschop van Keulen, en graaf Arnold van Heinsberg [1] verwoesten het land Gelre.

Regesten Erzbischöfe Köln II nr 1510.
1) Een Arnold van Heinsberg is in deze tijd onbekend. Moet waarschijnlijk zijn Arnold van Kleef, gehuwd met erfdochter Adelheid van Heinsberg.

139. 1196.

Arnold van Wachtendonk steunt de graaf van Holland in diens strijd tegen de bisschop van Utrecht.

Wachtendonk p 52.

140. 1196.

Engelbertus de Horne als man van de graaf van Gelre genoemd in de vrede met Brabant.

Sloet 387.

141. 1196 - 1203.

Gyselbertus (G.) en Rutgerus (R.) van Brempt (Bremet) genoemd als getuigen in oorkonden:
- 1196 vrede tussen Gelre en Brabant (mannen van de graaf van Gelre (G. en R.) (Sloet 387);
- 1200 januari 22, vrede tussen Brabant en Gelre als mannen van Gelre (G. en R.) (Sloet 397), samen met o.a. Theodericus van Millen, Godefridus van Wachtendonk en Everart van Bersedunc;
- 1203 verbond Keulen - Brabant (Sloet 403) (G.).

142. 1197. (aartsbisschop Adolf I en hertog Hendrik I van Brabant)

Vredesverdrag tussen Hendrik I van Brabant en Otto I van Gelre.

Sivré I p 43.

143. 1198 juli 2 (Aken).

Koning Otto IV schenkt goederen aan de aartsbisschop van Keulen. Getuigen o.a. Otto graaf van Gelre, Henricus van Kuik, Henricus graaf van Kessel, Rutgerus de Merheim, Giselbertus en Rutgerus van Brempt (Bremet), Otto van Wickrath (edelheren) en Giselbertus van Karken (Cerreke).

Regesten Erzbischöfe Köln II nr 1550.
Sloet 392.

144. 1200 augustus 21.

Huwelijk tussen Sophia, dochter van Boudewijn van Altena, met Arnold van Grimbergen. De bruidsschat wordt geregeld door haar broer Dirk (III) van Altena. Uit dit huwelijk: Arnold, Oda en vermoedelijk Margaretha.

Klaversma; Altena en Horn p 32.

145. 1200 augustus 21 - november 3.

Overlijdt Boudewijn van Altena, zoon van Dirk heer van Altena. Boudewijn liet tenminste twee dochters: Sophia en Aleida, en tenminste één zoon: Dirk, na.[1]

Klaversma; Altena en Horn p 14 en 15 en 17.

1) Hij zou gehuwd zijn met Margaretha van Born en was "heer" van Altena en Brusthem.

146. 1200 - 1203.

Adolf I, aartsbisschop van Keulen, bevestigt het Mariaconvent te Ophoven (Daelheim) in de schenking door bisschop Albert van Luik van de rood-tienden in het dekenaat Wassenberg.

Regesten Erzbischöfe Köln II nr 1644.

147. 1200 - 1472.

1200 Engelbert van Horn vermeerdert de bezittingen van Averbode te Neer. De abdij brengt het vrouwenconvent van Averbode over naar Neer.

1235 Willem II van Horn bevestigt de stichting van het klooster Keyserbosch.

In Keyzersbosch zijn o.a. begraven:

- Willem II heer van Horn, overleden 1264;
- Engelbert van Horn, kanunnik van St. Lambertus te Luik, aartsdiaken ?, overleden 1293;
- Willem III heer van Horn, overleden 1304;
- Gerard II heer van Horn, overleden 1345;
- Arnold van Horn, bisschop van Luik, overleden 8-3-1389.

De kloosterkerk werd gebouwd 1226 en herbouwd 1472.

In 1285 geeft Willem III heer van Horn het patronaatsrecht van Leende en Heeze aan Keyzersbosch.

In 1288 draagt de abdij Averbode aan Keyzersbosch over het patronaatsrecht van Nunhem, Buggenum, Haelen, Roggel en Helden.

De proost van Keyzersbosch wordt benoemd door de abt van Averbode.

Publ. LXV p 427/8.

148. (1201 - 1204) Keulen.

Guido, bisschop van Palestrina, pauselijk legaat, neemt op voorspraak van de hertog van Limburg en zijn zonen het klooster van H. Maria te Ophoven en deszelfs bezittingen, bijzonder die welke geschonken zijn door wijlen bisschop Albert van Luik, bevestigd door aartsbisschop Adolf van Keulen, en de novale tienden in het dekenaat Wassenberg, in pauselijke bescherming.

Dalheim nr 1.

149. 1202 (Maastricht).

Indien Henricus hertog van Lotharingen (en Brabant) zijn leenman Otto graaf van Gelre ten dienst oproept en de laatste de dienst weigert, verbeurt die alle goederen, die hij in leen houdt van de hertog ten behoeve van die hertog.

Getuigen o.a. Otto IV, koning, Henricus van Wassenberg, Waleramus en Fredericus, zijn broers, Rutger van Merehem, Giselbertus en Rutgerus, gebroeders van Brempt (Breinht), Theodoricus van Millen, Renerus van Tegelen (Tygle), Theodoricus van Echt (Eecht), zijn broer Lambertus, advocatus de Arlo.

Sloet 400.

150. 1202 en 1232.

De abdij Kamp verwerft goederen in Breyell, Bracht, Kaldenkirchen en Lobberich.

Brüggen p 55.

151. 1202 - 1406.

Hof te Hülhoven bij Dremmen, Heinsbergsleen, vroenhof; bezitters:
- 1202 Rutger en Giselbert van Hülhoven;
- 1298 Arnold Mulart van Hülhoven;
- 1392 wordt leengoed; Willem van Vlatten en Johanna, echtelieden, dochter van Gerard van Hülhoven, verkopen hof en bos aan Jan van Loon, heer van Heinsberg;
- 1406 Johan van Knabbenhausen beleend (excl. het bos) 180 morgen met laten en laatbank enz.

Selfkantkreis 1958 p 14.

152. 1203.

In de Hollandse successieoorlog tussen Ada gravin van Holland en Lodewijk graaf van Loon contra Willem van Holland wordt Ada met Rutger van Meerheim, Asto van Born en andere ridders en knapen gevangen genomen.

Klaversma; Altena en Horn p 18.

153. 1203.

Imaine van Loon, weduwe van Godfried III van Brabant, draagt met toestemming van Lodewijk graaf van Loon, als voogd van de abdijen Munsterbilzen en Averbode, het patronaatsrecht der kerk van Neer over aan Averbode (later komt het recht aan Munsterbilzen).

Publ. LXV p 422.

154. 1204.

Philips van Zwaben, koning van Duitsland, belooft (Hendrik I) hertog van Brabant de voogdij over de proosdij Meerssen, indien Goswijn van Valkenburg daarvan afstand wil doen.

PSHAL XXV p 31.

155. 1204 - 1233.

Albert van Kuyc huwt vermoedelijk een dochter van Rutger, heer van Meerheym (1147 - 1217), en Aleidis. Alberts tweede zoon heet Rutger, later heer van Herpen; een dochter Agnes huwt Hendrik heer van Reifferscheit.

Kuyc p 54.

156. 1206 (vermoedelijk vóór juli 27).

Aanhangers van Otto van Brunswijk, duitskoning, waaronder Hendrik III hertog van Limburg en diens zonen Hendrik en Walram vallen in het gebied van de graaf van Gulik met name de Hardtburg (bij Stotzheim in landkreis Euskirchen) binnen. Bij de belegering sneuvelt de Wassenberger leenman Gisilbertus de Kerriche.

Corsten; Wassenberg und Horn p 48.

157. 1206 juli 27.

Slag bij Wassenberg, waarbij koning Philips van Zwaben met aartsbisschop Adolf van Keulen het leger van koning Otto van Brunswijk en de (tegen-)aartsbisschop Bruno IV van Keulen door een onverwachte aanval op de vlucht drijven. Otto ontkomt naar Keulen, Bruno wordt gevangen genomen in de burcht van Wassenberg, waarin hij was gevlucht. Philips houdt hem langer dan een jaar in harde gevangenschap in Zuid-Duitsland.

Regesten Erzbischöfe Köln III nr 21.
Selfkantheimat 1957 p 51/2.

158. 1207 april 30.

Hendrik III hertog van Limburg en zijn zoon Hendrik van Wassenberg in het gevolg van Philips, duitskoning, te Keulen.

Corsten; Wassenberg und Horn p 49.

159. 1207.

Dirk, voogd van Echt, getuige in een oorkonde, waarbij Gerard graaf van Gelre een schenking doet aan het kapittel van Zutphen.

Montfort p 13/4.

160. 1207 - 1227 november 4.

Dirk, heer van Heinsberg en Valkenburg, zoon van Aleidis, vrouwe van Heinsberg, dochter van Godfried van Heinsberg en Sophia. Aleidis was gehuwd met Arnold graaf van Kleef, overleden in 1199. Dirk huwt Isalda, dochter van hertog Hendrik III van Limburg. Hieruit een zoon, die in 1217 reeds dood is en een erfdochter Agnes, die Heinsberg zou inbrengen in het huwelijk met Hendrik

van Sponheim. Dirk hertrouwt Beatrix, wildgravin, weduwe van Philips II van Bolanden. Uit dit 2e huwelijk komen de zonen Dirk en Engelbert, de latere aartsbisschop van Keulen.

Publ. CXX p 178/9.

161. einde 1208.

Gerardus de Wassinberg, getuige in een oorkonde van aartsbisschop Dirk van Hengebach van Keulen ten gunste van de abdij Altenberg.

Corsten; Wassenberg und Horn p 49.

162. 1208.

Dirk (III) heer van Altena schenkt aan de abdij van St. Bavo te Gent twee mark 's jaars en de rechten op voogdij, die hij ten aanzien van de abdij bezit.

Klaversma; Altena en Horn p 18.

163. 1208.

Dirk I, aartsbisschop van Keulen, vernieuwt het verdedigend en aanvallend verbond met Hendrik I, hertog van Brabant, zoals gesloten in 1203.
Getuigen: o.a. Gerard graaf van Gelre, Henricus graaf van Kessel, Rutgerus de Merhem, Otto de Wikerode, Wilhelmus Scillinc, ministeriaal.

Regesten Erzbischöfe Köln III nr 56.
Sloet 422.

164. 1209 tussen juli 25 en november 7 (Xanten).

Dirk I van Hengebach, aartsbisschop van Keulen, beslecht op verzoek van Godefrid, abt van Echternach, een geschil tussen die en Sibert, voogd te Bliderke.
Getuigen o.a. Rutgerus de Merhem, Gerardus de Wassenberg.

Regesten Erzbischöfe Köln III nr 70.
Corsten; Wassenberg und Horn p 50.

165. 1209.

Dirk I, aartsbisschop van Keulen, vestigt met toestemming van prioren, edelen, ministerialen en burgers van Keulen, een jaarrente van 250 mark ten behoeve van de vorige aartsbisschop Adolf I van Berg.
Getuigen o.a.: Hendrik, hertog (van Brabant), Gerard graaf van Gelre, Henricus graaf van Kessel, Otto de Wickrode, Rutgerus de Merheim.

Regesten Erzbischöfe Köln III nr 64.

166. (1209 - 1222).

Domproost Johan, deken Theodoricus, aartsdiakens en domkapittel van Luik, bevestigen het klooster Ophoven in het bezit van de novaaltiend in het dekenaat Wassenberg.

Dalheim nr 2.

167. 1210.

Het Norbertinesserklooster of Mariastift bij Heinsberg wordt bevestigd in een mansium te Tripsrath. Dirk I van Heinsberg verklaart in 1217 andere goederen aldaar vrij. In 1218 voegt Gerard van Brachelen er land in Lirode aan toe. In 1303 werden 25 morgen gekocht. De Tripsratherhof bestond in 1797 uit 125 morgen, waarvan 18 morgen novalia.

Meurer p 89.

168. 1210.

Giselbertus edelheer de Lecka, advocatus van Straelen, en Elisabeth, echtelieden, en Sophia van Caen en Willem van den Werde dragen het woud Lüttelforst over aan de abdij Siegburg.

Straelen p 12.

169. c. 1211.

Dirk van Altena, zoon van de heer van Horn*, die de heerlijkheid Altena als erfgoed had gekregen, wordt op de terugtocht van Santiago de Compostella wegens ziekte verpleegd in het klooster Val des Choux bij Dyon. Uit dankbaarheid sticht Dirk "in terra sua Hornana" een nieuw klooster van die orde der Caulieten. Dirk koopt een terrein, waar Willem Underthens, ridder, woont, genaamd Vreholt, en draagt dat op aan de monniken.

Schutgens St. Elisabethsdal p 271/2
Klaversma; Altena en Horn, plaatst de stichting van St. Elisabethsdal op c. 1240.

* moet waarschijnlijk zijn: zoon van Boudewijn van Altena

170. begin 1212.

Overeenkomst tussen Dirk (III) van Altena, zoon van Boudewijn, en Jan van Heusden, tot wederzijdse bijstand.
Borgen: Rutger van Meerheim en Albert van Cuyk (die wellicht was gehuwd met een dochter van Rutger).

Klaversma; Altena en Horn p. 14, 26.

171. 1212 maart 16.

Otto (IV), duitskoning, staat de stad Keulen toe voor de bouw van de stadsmuren een maal- en brouwpenning (accijns) te heffen.

Getuigen o.a.: Hendrik hertog van Brabant, Hendrik hertog van Limburg en diens zoon Walram, Gerard graaf van Gelre, Lodewijk graaf van Loon, Hendrik graaf van Kessel.

Lacomblet II nr 39.
Maasgouw 1896 p 28.

172. 1212 november 30.

In het gevolg van Otto IV, duitskoning, te Aken, Gerardus de Houne, nobile.

Corsten; Wassenberg und Horn p 55.

173. 1212.

Renboldus de Orsbeche et Reinerus de Wassinberg zijn mede-erfgenamen van Winricus de Bacheim, die aan het stift van St. Georgius te Keulen zijn deel in het patronaatsrecht van de kerk van Homburg heeft gelegateerd.

Corsten; Wassenberg und Horn p 42.

174. 1212 - 1388.

Engelbert, zoon van Horn, heer van Ghoor, genoemd 1212 - 1265; zijn zoon Daniel I, heer van Ghoor, genoemd 1285 - 1294; diens zoon Daniel II, ridder, heer van Ghoor, drossaard van Brabant, genoemd 1299 - 1311, gehuwd met Johanna de Fexhe, genaamd Schoonvorst, hun zoon Daniel III, ridder, heer van Ghoor, genoemd 1343 - 1380, gehuwd met Catherina van Amstel vrouwe van Mierlo, hun zoon Arnold van Ghoor, ridder, genoemd 1371 - 1388, heer van Aldenghoor, was gevangene te Baesweiler in 1371 en kreeg in 1374 een schadevergoeding van 972 moutons; hij huwde Catharina van de Weyer.

Publ. LXV p 387/8.

175. 1213.

Verlening van voorrechten aan Geertruidenberg door Willem graaf van Holland.
Getuige o.a. Baldewinus de Altena (Haltena).

Klaversma; Altena en Horn p 27.

176. 1213.

De parochiekerk van Viersen wordt geïncorporeerd in het St. Gereonsstift te Keulen. De tiend van Viersen wordt sedertdien ingevorderd door de schout van Viersen.

Kempen - Krefeld 1986 p 85.

177. 1214 mei.

Walram III hertog van Limburg geeft bij zijn huwelijk met zijn

tweede vrouw Ermesindis, dochter van Hendrik graaf van Luxemburg en Namen, weduwe van Theobald graaf van Bar en Luxemburg, aan die vrouw de burcht Arlon "laude et assensu predicti patris mei ducis" (Hendrik III hertog van Limburg en graaf van Arlon) et fratrum me orum Henrici de Waxemberch et Gerardi de Horne (van Wassenberg).

Corsten; Wassenberg und Horn p 54/5.

178. 1214.

Dirk (III) heer van Altena verpandt de tiend te Nattenhaesdonk, Hengene en Bornem (ten Z. van Antwerpen) voor 504 vlaams. Deze tiend had hij teruggekocht van zijn zuster Sophia, aan wie hij ze had toegewezen, toen zij huwde met Arnulf van Grimbergen. Sophia en haar tweede man Leonius, kastelein van Brussel, gaan met de verpanding accoord.

Klaversma; Altena en Horn p 19.

179. 1215.

Na de dood van zijn broer Hendrik geraakt Gerard van Wassenberg weer in het bezit van de burcht Wassenberg.

Corsten; Wassenberg und Horn p 54.

180. 1216.

Engelbert I, elect van Keulen, en het domkapittel oorkonden, dat Gerard, heer van Randerode, in de gevangenschap van de koning van Frankrijk is (sedert de slag bij Bouvines) en dat zijn broer, vrouw en vrienden aan het domkapittel de voogdij over de hoven van het kapittel in de Roergouw voor 300 mark keuls hebben verpand.
Getuigen o.a.: Otto de Wikerode, Theodoricus de Milendunc, Remboldus de Orsbeke, Gerardus de Hurst, Theodoricus en Gozwinus, gebroeders van Randerode.

Regesten Erzbischöfe Köln III nr 148.

181. 1217 mei.

Leenverdrag tussen Walram III hertog van Limburg en graaf van Luxemburg met Philips de Hauterive.
Gerardus dominus de Huerne en Ludovicus graaf van Loon zullen Philips in oorlog bijstaan.

Corsten; Wassenberg und Horn p 55.

182. 1217.

Dirk I heer van Heinsberg schenkt aan het Norbertinesserkloster of Mariastift bij Heinsberg zijn bezit in Hünshoven en het patronaat van de parochiekerk aldaar. Het complex (Hünshovener Hof) was in 1802 174 morgen groot.

Meurer p 88.

183. 1217.

Dirk heer van Heinsberg bevestigt het Norbertinessenklooster of Mariastift bij Heinsberg in het bezit van allodia en 3/4 van het patronaat van Höngen bij Aken; ¼ van dat patronaat schenkt Walram hertog van Limburg in 1222. De parochiekerk wordt in 1263 met die van Brachelen en Hünshoven in het klooster geïncorporeerd. De Höngenerhof was in 1802 258 morgen 11 roeden groot.

Meurer p 86.

184. 1217.

Dirk heer van Altena bevestigt de gift, gedaan door zijn leenman Nicolaas van Haasdonk aan de abdij Afflighem. Aanwezig: zijn verwant Dirk, ridder, van Ghore, zijn schout Daniël, Boudewijn, clericus, Nicolaas, zoon van de schenker.

Klaversma; Altena en Horn p 19.

185. 1218.

Gerard van Horn getuige in een akte van aartsbisschop Engelbrecht van Keulen ten behoeve van het klooster Heisterbach.

Corsten; Wassenberg und Horn p 55.

186. 1218.

Petrus van Onderthens (had een zoon Willem) verkoopt met toestemming van zijn vrouw de weide Hottinge te Buggenum aan (de abdij) Averbode.
In 1251 bevestigt zijn zoon Willem, ridder, de verkoop.

Klaversma; Altena en Horn p 24/5.

187. (1218).

Engelbert I, aartsbisschop van Keulen, deelt het kapittel van Xanten mede, zijn verwant Lodewijk proost van Xanten te hebben opgedragen, de oude kerk bij Geldern (Aldekerk bij Geldern) naast het recht op begraven ook het dooprecht en de hoogmis op Lichtmis en Palmzondag te verlenen, alles onder voorbehoud van de andere rechten der moederkerk Nieukerk. Lodewijk voert de opdracht uit.
Getuigen o.a.: Gerardus, kapelaan van de graaf van Gelre, Wolterus en Petrus, miles.

Weiler Xanten nr 75.
Sloet 450.
Regesten Erzbischöfe Köln III nr 221.

188. 1218 - 1272.

Dirk I van Heinsberg-Valkenburg schenkt 1/3 van de tiend te Stein aan het klooster Herkenrode. De overige 2/3 behoren aan de edelheren van Stein, die ze in 1272 aan dat klooster afstaan.[1]

Publ. LXXII p 246.
1) De toren van de burcht van Stein was eigendom der edelheren van Valkenburg en werd (door die van Stein) van hen in leen gehouden.

189. nà 1218.

Jutta, abdis te Herkenrode, verleent het dochterklooster te Ophoven dezelfde voorrechten, regels en dracht van de Cisterciënserorde, zoals in het getranssumeerd besluit van het generaal ordekapittel van 1218 aan Herkenrode en haar dochterklooster zijn verleend.

Dalheim nr 3.

190. 1219.

Otto, heer van Born, Petronella, zijn vrouw, en hun kinderen dragen met toestemming van de leenheer Arnoldus graaf van Loon het patronaatschap en personaat van de kerken van Blerick en Berkele (thans Horst), dochterkerk van Blerick, aan de abdij van Averbode over.

Sloet 454.

191. vóór 1220.

Opgave van de jaarlijkse inkomsten van de proosdij Meerssen:
- de Vuertena 10 solidi in festum sancti R(emigii);
- de Gestinga 1£ 12 sol. 11 den.;
- de Berolar (Berkelaer) 5 sol.;
- de 7 mansis et dimidio qui sunt in Hertena exeunt in nat. 3 sol. 8 den., in pasca 5 sol., in medio maio 5 sol., in medio julio 15 porci. Est quoque in eadem villa unus qui solvit in f(esto) s(ancto) R(emigii) 6 sol. et 3 den. Est et unus alius. De capitaliciis 18 den.

PSHAL XXV p 30/1.

192. 1220 maart 10.

Honorius III, paus, bevestigt de goederen van de abdij Knechtsteden, o.a. de kerk met pertinentiën te Grefrath.

Grefrath p 56 noot 1.
Janssen, Grefrath p 21 noot 96.

193. 1220 juli.

Willem I graaf van Holland stelt het weduwegoed van zijn vrouw. Getuige o.a. Dirk van Altena.
Alph. Verkooren; Chartes et Cartulaires II - I p 49.

194. 1220 augustus (Keulen).

Engelbert I, aartsbisschop van Keulen, oorkondt over de stichting door wijlen priester Ernst van Süchteln op diens allodium Rode van een kerk voor 4 kanunniken, die aan de kerk van Keulen overgegeven zijn.
Getuigen o.a.: Gerardus graaf van Gelre, de graaf van Loon, Gerardus van Horn (Hurne).

Regesten Erzbischöfe Köln III nr 291.

195. 1220 augustus.

Overeenkomst tussen Walram III, hertog van Limburg en graaf van Luxemburg, en Engelbrecht I, aartsbisschop van Keulen, inzake het graafschap Berg in verband met het huwelijk van Walrams zoon Hendrik met Irmgard de erfdochter van Berg. Gerard van Horn (en Wassenberg) en anderen zullen de aartsbisschop bijstaan tegen Gerards broer (Walram)[1].
Corsten; Wassenberg und Horn p 55, 58/9.
Regesten Erzbischöfe Köln III nr 294.
1) staan garant voor Limburg o.a. Herman van Elsloo (Eylslo); staan garant voor Keulen o.a. de edelheer Dirk van Heinsberg en de hertog van Brabant.

1220.
196. Albert van Cuyk verkoopt zijn graafschap in Utrecht aan Otto bisschop van Utrecht.
Getuige o.a. Dirk (III) heer van Altena.

Klaversma; Altena en Horn p 28.

197. 1220.
Dirk (III) van Altena getuige in de oorkonde, waarbij graaf Willem I van Holland zijn vrouw Maria van Brabant o.a. Dordrecht als huwelijksgift geeft.

Klaversma; Altena en Horn p 28.

198. 1220 (Geertruidenberg).

Dirk (III) van Altena schenkt goederen aan het DuitsHuis te Schelluinen (ten W. van Gorinchem).
Getuigen o.a. Willem en Engelbert van Horne.

Klaversma; Altena en Horn p 20.

199. 1221.

Lupertus, proost, en kapittel der kerk te Alem (Halem) oorkonden, dat wijlen Alveradis gravin van Molbach het patronaatsrecht van de kerk te Lobberich (Lubbruck) en de halve tiend ter waarde van 18 keulse solidi 's jaars heeft overgedragen aan de abdij van Knechtsteden.
Getuigen: Lutharius graaf van Hostaden, Walterus en Arnoldus van Greverode, gebroeders, Philippus priester (sacerdos) van

Hensbec, Theodoricus priester van Viersen (Virschene).

Lacomblet II nr 96.

200. 1222 september 15 - 1223 october 1.

Gerard heer van Wassenberg, edelheer, keurt goed de verkoop door het stift Wassenberg van diens goed te Obermörmter aan het stift Xanten. Hij en zijn zoons Gerard en Hendrik zien af van alle voogdij op het verkochte.
Getuige o.a. Adam de Berge, miles, Jordanus, advocatus.

Weiler Xanten nrs 83, 84, 85, 87 [1].
1) Bij de kwijting d.d.1-10-1223 getuigen o.a. Beatrix vrouwe van Wassenberg, Adam de Berge, Bertramus de Hujnt, dapifer, ridders.

201. 1222 september.

Otto bisschop van Utrecht zal Hendrik van Brabant bijstaan.
Getuige o.a. Dirk van Altena.

Verkooren; Chartes et Cartulaires II - I p 54.

202. 1222.

Caesarius van Milendonk, abt van Prüm, 1212 - 1217, vervaardigt als monnik van Heisterbach een beschrijving van de goederen en inkomsten van de abdij Prüm voor zijn opvolger als abt, Frederik van der Leyen.

Milendonk p 8.

203. 1222.

Theodoricus de Mylendonck, edelheer, geeft het patronaatsrecht van de kerk van Elzen (bij Grevenbroich) aan het kapittel van St. Marie te Neuss.

Annalen Historischer Verein Niederrhein 28/29 p 220.

204. 1222 - 1227.

Het O.L.V. stift te Aken en het stift St. Adalbert bezitten ieder de helft van Mook. In 1227 of kort daarna koopt graaf Gerard III Mook. (Gerard IV)

Frankewitz p 280.

205. 1223 juni (Keulen).

Engelbert I, aartsbisschop van Keulen, bevestigt de uitspraak van scheidslieden in het geschil tussen het domkapittel en Otto van Wickerode, waarbij aan het domkapittel de molen, het bos en het gehele gerecht van de curtis in Dahlem (Dale) wordt toegewezen alsmede 40 malder haver.

Regesten Erzbischöfe Köln III nr 393.

206. 1223.

Arnold, proost van St. Gereon te Keulen, oorkondt, dat zijn overleden broer Otto van Born en diens vrouw Petronilla, met zijn toestemming en in tegenwoordigheid van de edelheer Henricus van Wassenberg het convent te Ophoven zijn allodium aldaar, uitgezonderd de leengoederen, heeft geschonken. Otto heeft dat bevestigd in tegenwoordigheid van het convent te Herkenrode en op de dag zijner begrafenis hebben zijn weduwe Petronilla en zoon Goswinus het ook bevestigd.

Dalheim 6.

207. 1224 tussen juli 1 en 4.

Engelbert I, aartsbisschop van Keulen, neemt het klooster van Averbode in bescherming en bevestigt de verwerving van het patronaatschap van de kerken van Blerick en Berckele (=Horst).

Regesten Erzbischöfe Köln III nr 440.

208. 1225 na november 7.

Na de moord op aartsbisschop Engelbrecht van Keulen laat Walram III, hertog van Limburg, een groot ridderleger en boerenschaar onder leiding van zijn broer Gerard en Walram's zoon Walram optrekken tegen het castrum Valanciam, dat enige tijd eerder door Engelbrecht bij Herzogenrade was gebouwd. De burcht wordt genomen en verwoest. Op 7 december sterft Gerardus de Horne[1] et frater eius Galerannus (Walram) dux Ardenie.

Corsten; Wassenberg und Horn p 59.
1) is dus volgens Corsten Gerard van Wassenberg.

209. c. 1225.

De villicus van Wessem moet jaarlijks aan St. Pantaleon te Keulen betalen:
- op 1 october: 8 mark aan de kok-cellarius en ten behoeve van de broeders;
- op St. Jacobus: 6 mark "ad granarium";
- half mei en op St. Lambertus: 18 solidi "de beneficiatis hominibus eiusdem curtis qui vocantur zinfvilinche";

Verder betaalt de villicus 's jaars 2 mark aan de voogd van de curtis Wessem en dient hij de abt eenmaal 's jaars herberg te verlenen.

Publ. XCVIII - XCIX p 4.

210. c. 1225.

Dirk heer van Altena schenkt de patronaatsrechten van Son, Strijp, Nuenen, Kortessem, Wintershoven en Kuttekoven aan het kapittel van Kortessem.

Publ. 114 p 9.

211. 1225 - 1238.

De villa Bith [1], grondeigendom van St. Pantaleon te Keulen, geraakt in handen van de edelheer Dirk van Heinsberg.

Annalen Historischer Verein Niederrhein 179 p 223.
1) is volgens Severin Corsten identiek met Obbicht t.a.p. p 224.
Of Birth bij Niedercrüchten ? St. Pantaleon had uitgebreide bezittingen in Bracht en Breyell.
Zie ook regest 212.

212. 1226 tussen september 20 en november 13.

Hendrik I, aartsbisschop van Keulen, oorkondt, dat abt Hendrik en het convent van St. Pantaleon te Keulen met zijn toestemming geruild hebben met de edelheer Theodericus van (Heinsberg)(Hemisberch), zodat abt en convent verkrijgen 14 allodia in Wüschheim (Wissem of Wessem ?), Kesternich en Disternich en een graanrente in Disternich en de edelheer de hof in Bith en goederen in Burs en Bith.

Regesten Erzbischöfe Köln III nr 597.
Zie ook regest nr 211.

213. 1226.

De graaf van Gelre doet afstand van Salland voor 1100 Utrechtse ponden, waarvan hij van de bisschop van Utrecht reeds 550 pond heeft ontvangen. Daartegen krijgt de graaf van de bisschop het allodium in Elst met alle laten en aanhang en het allodium in Odilienberg en de penningen [1] van de vazallen en ministerialen.

Publ. XCIV - XCV p 163/4.
1) De Gelderse rekening 1294/95 geeft: apud Assele de censibus qui dicuntur denarii prepositi (Ibidem p 166/7).

214. 1226.

Hendrik, bisschop van Groot Troya, verleent een aflaat van 20 dagen aan hen, die bijdragen aan de voltooiïng van de kerk in een uithof van Averbode genaamd Keyserbosch, aangezien de broeders van Averbóde daartoe niet sterk genoeg zijn.

Klaversma; Altena en Horn p 48.

215. 1226.

Dirk graaf van Meurs [1] bevestigt de verkoop van grond door Alexander van Repelen, ridder, aan de abdij Kamp.
Getuige: Hendrik van Creynvelt, ridder.

Rheinische Vierteljahrsblätter 15/16 (1950/51) p 152.
1) Is volgens Barkhausen de oudste vermelding van een heer van Meurs. De graventitel wordt m.i. hier ten onrechte gevoerd. Valse oorkonde ?

216. 1226.

Arnold van (Oud-)Kriekenbeck sticht met Johan van Nivenheim, pastoor van Hinsbeck, in de kerk aldaar een altaar ter ere van O.L.Vrouw en St. Jan Evangelist.

Leuth p 14.

217. 1226.

Willem graaf van Gulik bevestigt de schenking van een allodium in Brackele, gedaan door Gerardus van Brackele en Elisabeth, echtelieden, aan het klooster te Ophoven.

Dalheim 7.

218. 1227 december 9.

Willem, graaf van Gulik, verklaart de voogdij over Viersen overgenomen te hebben, zich uitstrekkende over alle horigen, inwoners en het gehele gebied, dat volgens oude keizerlijke schenking aan St. Gereon te Keulen behoort. Vanwege deze voogdij ontvangt de oorkonder 15 mark. Hij neemt Viersen in bescherming en het dorp is vrij van herendiensten. Drie maal 's jaars houdt hij of zijn gemachtigde voogdgeding, waarbij hij één mark ontvangt. Medezegelaar Arnold en Hendrik, proosten van St. Gereon.

Kempen - Krefeld 1976 p 103.
Kempen - Krefeld 1971 p 166 met datum december 5.

219. 1227.

Dirk van Altena schenkt met toestemming van zijn neven Willem en Engelbert van Horne de kerk van Roosteren (Roustert) de grote en kleine tiend en 1/3 van het patronaatsrecht van de kerk van Roosteren aan de abdij Averbode.

Publ. 114 p 10/11 en 22.

220. 1228.

Walter van Asselt op het goed Titz - achterleen van het Huis Asselt te Nieukerk - is de abdij van O.L.V. Munster te Roermond jaarlijks schuldig 6 vat rogge en 10 vat haver.

Geldrischer Heimatkalender 1962 p 169.

221. 1229 februari 19.

Gregorius IX paus beveelt aartsbisschop Hendrik I van Keulen en diens suffraganen het Cisterciënserinnenklooster Ophoven-Dalheim (Oppenhoven) te beschermen.

Regesten Erzbischfe Köln III nr 676.

222. 1229 maart 4 (1230 n.s.).

Dirk (III) van Altena verkoopt de abdij Hocht 53 allodiale bunders en zijn tiend op 21 bunders te Boorsheim met toestemming van zijn neven en erfgenamen Willem en Engelbert van Horn voor 185 £ en 10 solidi luiks. Nadien is de grond door bevoegde lieden 60 £ lager in waarde geschat; Dirk betaalt dat bedrag terug.

Klaversma; Altena en Horn p 22.
Hocht, regest nr 2; zegel van Engelbert fragment.[1)]

1) 3 hoorns en fragment randschrift + S VVI . . . RNE.

223. 1230 mei 7.

Dirk (III) van Altena verklaart zijn slot te Altena en zijn allodium aldaar tezamen met zijn bloedverwant Willem van Horne in leen te houden van de graaf van Holland.

Klaversma; Altena en Horn p 28.

224. 1230.

Willem van Horn schenkt het patronaatsrecht van Haelen, Roggel en Helden en het halve patronaatsrecht van Buggenum aan de abdij Averbode. Gerard heer van Malberg schenkt met toestemming van zijn vrouw Clementia de andere helft van het patronaatsrecht van Buggenum aan Averbode.

Klaversma; Altena en Horn p 30.

225. 1230.

Dirk (III) van Altena schenkt de abdij Averbode het patronaatsrecht van de kerken van Kozen en Brusthem. In 1232 bevestigt Arnold IV graaf van Loon deze schenkingen en voegt er diens deel in het patronaat aan toe.

Klaversma; Altena en Horn p 22.

226. 1230 (o.s.), Actum anno gratie MCCXXX.

Herman van Mulenarken, samen met zijn leenman Winricus van Ditren en zijn achterleenman ridder Michiel van Rothem, hebben gemeenschappelijk hun allodiale resp. hun feodale rechten afgestaan aan de abdij van Hocht op 27 bunder grond en één hofstede te Opgrimbie (Grembeitde), welke grond en hofstede hierdoor volledig en

vrij in het bezit komen van de abdij van Hocht.

Origineel op perkament; 3 zegels aan groene gevlochten staarten: 1e in bruine was - ruiterfiguur - zwaar beschadigd, 2e in donkergroene was - ruiterfiguur - beschadigd - randschrift: Sigillum . . . . 3e ovaal, in donkergroene was - beschadigd - randschrift: Sigillum Win . . . . I de Diteren.

Hocht regest 3.

227. 1230 - 1233.

Goswinus de Stralen getuige in oorkonden:
- 1230 Otto graaf van Gelre ten behoeve van de abdij Kamp (Sloet 528);
- 1230 idem inzake jaarmarkt Doetinchem (Sloet 529);
- 1233 mei 12 idem inzake Emmerik met Arnoldus de Stralen, ridders (Sloet 562);
- 1233 mei 31 idem, stadsrecht Emmerik Goswinus en Arnoldus de Stralen, ridders (milites)(Sloet 563).

228. 1231.

Arnoldus dei gratia dominus de Steine [1] in een oorkonde ten behoeve van de abdij Averbode, waarin hij met toestemming van zijn vrouw en kinderen aan die abdij overdraagt zijn allodium bij Maaseik, dat zijn vader Herman [2] vroeger van Lodewijk van Lude verworven had. Getuige: Arnold graaf van Loon.

Publ. LXXII p 245/7.

1) Door de vorm en handschrift van het zegel is hij identiek met Arnold van Heinsberg, edelheer, in een oorkonde van 30 november 1212, waarbij Otto IV, koning, de tolvrijdom van de stad Keulen te Kaiserswert bevestigt. (Lacomblet II p 22).
2) Is Herman quondam dominus de Steine , miles, in een oorkonde van 1251 ten behoeve van Aldenbiezen. Deze Herman wordt in 1167 door Philips van Heinsberg, aartsbisschop van Keulen, als zijn broer genoemd. Mogelijk is Herman gehuwd met een dochter van een Arnold graaf van Loon.

229. 1231 - 1565.

1231 Adam de Haren, leenman van Wolfrath onder Holtum bij Born, Valkenburgs leen;
c.1369 Daniel de Ghoor de Woufrode vermoord, had o.a. een dochter, die huwt met Rutger van Haren, genaamd van Bicht, die in 1381 Wolfrath verheft te Valkenburg;
Opvolger van het leen is Goswin Bagyn van Eisden, die zich
1417 heer van Wolfrath noemt;
1406 verheven door Jan van Wylre;
1445 Herman van Beusdael beleend;
1477, 1493 en 1524 Willem van Vlodrop beleend;

1517 Hendrik van der Donck heer van Wolfrath, zijn dochter Anna huwt Willem van Vlodrop heer van Dalenbroek;
1537 Willem van Vlodrop heer te Leuth beleend met Wolfrath, Valkenburgs leen:
1546 april 2 de heer van Dalenbroek daarmee beleend;
1565 januari 24 Karel van Bronkhorst-Batenburg, gehuwd met Alverta van Vlodrop, beleend.

Maasgouw 1944/45 p 28.

230. 1232 februari 8.

Dirk van Altena verkoopt aan Hendrik I van Brabant de heerlijkheden Drunen en Waalwijk voor 85 mark.

Verkooren; Chartes et Cartulaires II - I p 68.

231. 1232.

De abdij Knechtsteden bezit goederen te Geisserna (= Geisseren= Wachtendonk).

Lacomblet II nr 187.

232. 1232.

Dirk van Altena schenkt de abdij Postel goederen te Reusel.

Publ. 114 p 13.

233. 1232.

Theodoricus, edelheer, heer van Altena, bevestigt de overdracht door Wilhelmus, ridder van Cutinchoven aan (het convent van Herkenrode) van de grote en kleine tiend te Cutinchoven, die Wilhelmus van Theodoricus in leen houdt.

M.J. Wolters; notice historique sur l'ancienne abbaye de Herckenrode dans la province actuelle de Limbourg; Gand, 1849; annexes 14.

234. 1232.

Albert van Greverode en zijn zoons Albert en Walter genaamd Geline verkopen hun goederen in het kerspel Breyel aan de kerk van Altenkamp (=Camp).

235. 1233 mei 12.

Gabelo de Elmete, ridder.

Erkelenzer Lande 1953 p 28.
Sloet 562.

236. 1234 februari 15 (Rome).

Gregorius IX, paus, maant de gelovigen in de kerkprovincies Keulen, Trier en Mainz tot ondersteuning van het Cisterciënserklooster Dalheim, daar de nonnen hun vroeger klooster te Ophoven verlaten hebben, aangezien die plaats te groot en te volkrijk voor zo'n klooster was en ze nu over te weinig middelen voor de bouw bezitten.

Dalheim nr 16.

237. 1234 juli 13.

Hildegundis, abdis, en het gehele convent van Thorn bepalen de goederen, die gedurende 8 jaren zullen dienen tot delging van de schulden van de abdij en welke tot vorming van de prebenden der zusters behoren; o.a. sprake van goederen te Thoren, Nere, Insula ab oppositis de Wishem, Grathem.

Habets; archieven Thorn I nr 13.
Haas; chronologische lijst nr 81.

238. 1234 december.

Arnoldus, graaf van Loon, oorkondt, dat Goeswinus heer van Borne het leen Borne heeft ontvangen uit handen van Otto graaf van Gelre met toestemming van de oorkonder. Goeswinus mag de graaf van Gelre dienen tegen een ieder, uitgezonderd tegen de graven van Loon.

Loonse lenen p 24.

239. 1234.

Theodoricus van Altena draagt zijn huis te Altena als open huis op aan de graaf van Kleef.

Lehnsregister Kleve nr 3A.

1234-1262.

240. Arnold van Wachtendonk, ridder:
- 1234 deelnemer aan de strafexpeditie tegen de ketterse Stedingers;
- 1235 deelnemer aan het ridderspel van graaf Floris van Holland te Haarlem;
- 1248 verwant van de minderjarige kinderen van Floris van Lynden;
- 1262 scheidsrechter over twee goederen te Underreith in het kerspel Waldniel. (zie regest 326)

Wachtendonk p 52/3.

241. 1234/35 februari.

Gerardus de Malberge schenkt de kerk van Keysesbossch[1] ½ mark en 6 denarii keuls, die Theodericus de Ruremunde genaamd de Wesseim en Rogerus de Millenborg hem jaarlijks schuldig zijn. Getuigen: Robertus, abt van Averbode, Gerardus de Lewis, en Henricus de Sancto Trudone, priesters en broeders van de kerk van Averbode.

Klaversma; Altena en Horn p 48, 60.

1) voor zijn zieleheil en voor zijn onlangs overleden vrouw.

242. 1235 - 1328.

Gerhard van Heppendorf, edelvoogd van Keulen, 1235 - 1256, verwerft de molen te Rheydt.
Zijn zoon Willem 1256 - 1268 noemt zich in 1263 heer van Rheydt; hij sneuvelt 1268 in Keulen. Na twee kinderloze broers volgt zijn neef Rutger op in Rheydt, leefde 1235 - 1313. Zijn zoon Gerhard I van Rheydt leefde 1260/65 - 1330/33, huwde in 1311 met Beatrix van Beke en schijnt in 1328 de Lympterhof in Rheydt verworven te hebben.

Rheydter Jahrbuch 4 p 16.

243. 1236 juni 30 ('s Hertogenbosch).

Dirk (III) van Altena staat zijn recht op de tienden van Marilles en Petrem (bij Geldenaken) af aan Beatrix, abdis van La Ramée op verzoek van Gerard heer van Geten (Jauche), die deze tienden in 1216 aan dat klooster geschonken had, welke tienden hij van Dirk van Altena in leen hield.
Getuigen: Rutger van Cuyk en Willem van Horne, nobiles, en Arnold van Wezemaal en Willem van Eversberg, ridders.

Klaversma; Altena en Horn p 15 en 23.

244. 1236.

Arnoldus, ridder van Geysteren (Gesserne), bevestigt de overdracht door zijn moeder Aleydis van een rente van 12 denariën luiks en 1 malder rogge 's jaars uit een predium bij Veltum (Veltheym) in de parochie Venray (Rode) aan de kerk van Camp.
Getuigen: Simon, geestelijke en kanunnik van Neuss, Gerardus, geestelijke van Roermond (Roremunde), Theodericus Gerardus, geestelijke, Arnoldus, conversbroeder van Camp.
Oorkonder zegelt als S'ARNOLDI-MILITIS-DE-STRALE.

Straelen p 53.
Munsters p 88.

245. 1236.

Gerardus de Wassenberge en Wilhelmus de Horne als getuigen bij Otto graaf van Gelre.

Sloet 589.

246. 1237 juni.

Geldofus van Assele, ridder, ziet ten behoeve van het Mariaklooster te Ophoven af van zijn rechten op de grote en kleine novaaltiend te Graten[1] tegen een rente van 15 malder haver en 10 malder rogge, Roermondse maat, op Andreasdag te leveren.

Dalheim nr 14a

1) is Graet onder Swalmen; Schloss Haag nr 1220.

247. 1237 september 25.

Proost en kapittel van St. Petrus in Odiliënberg (Udelnberg) verklaren, dat hun twist met het klooster Dalheim over de tienden te Linne (Lynne) en het gebied daarvan (und dessen Bezirk) bijgelegd is.

Dalheim 19.

248. 1237.

(Edel)heren Gerhardus de Randenrode, Goeswinus de Millen en Wilhelmus de Hoerne en o.a. de ministeriaal Goeswinus de Stralen getuigen bij Otto graaf van Gelre.

(Sloet 596).

249. 1237.

Beatrix van Mereheym, weduwe echtgenote van Gerard van Wassenberg, schenkt het klooster Camp een geldsom, die haar uit de nalatenschap van haar vader is toegevallen.

Publ. XC - XCI p 164.

250. 1238 september 8.

De proosten van Wassenberg en Heinsberg, scheidsrechters, regelen de verdeling van de tienden te Blerick en Berkel (=Horst) tussen de persona van die plaatsen en het Cisterciënserklooster Ophoven (- Daelhem).

Sloet 610.

251. 1238.

Otto, graaf van Gelre, oorkondt, dat Reinerus, ridder (miles) van Tegele(n), het predium Urlake, groot 40 bunder, opbrengende 6 solidi keuls, ten behoeve van het gasthuis van de abdij Camp heeft verkocht aan het klooster te (Daelhem -) Ophoven. Hij en zijn broer Gerardus, ridder van Tegelen, zien af van alle verdere rechten.

Sloet 600.

252. 1239 augustus.

Conrad van Hochstaden, elect van Keulen, staat abt en convent van Brauweiler toe hun hoven te Swalmene en Birte (=Borth) te verkopen aan het stift Xanten.

Weiler Xanten nr 130; origineel met zegel.

1239 augustus.

253. Herman, abt, en convent van St. Nicolaas in Brauweiler verkopen het stift Xanten hun goederen (hoven) in Burthe (=Borth) en Swalmen (!) met alle goed en afhang, akkers, weiden, water, beemd, bos en mannen voor 120 mark sterling.

Weiler Xanten nr 131.
Zie ook Res Gestae I nr 122.

254. vóór 3 october 1240.

Dirk (III) van Altena verwerft van Petrus van Onderthens het patronaatsrecht van Waltfuthe (Waldfeucht ?) en Brunesrode (Braunsrath) en de grond (waarop later het klooster van St. Elisabethsdal te Nunhem werd gesticht.

Klaversma; Altena en Horn p 24/25.

255. vóór 1240 october 3.

Florentius de Horst verkoopt het goed Bremete onder Heel aan Dirk van Altena.

Publ. XC - XCI p 170.

256. 1240.

Het klooster Vreholt bij Nunhem wordt toegewijd aan de H.Maagd Maria en de H.Elisabeth van Thüringen. (St.Elisabethsdal)

Schutgens St.Elisabethsdal p 272.

257. 1241 augustus.

Arnulf (IV), graaf van Loon en Chiny, laat weten, dat Johannes van Udenberge en zijn vrouw Haduwigis ingestemd hebben met de schenking van 9 bunder grond te Udenberg door Lambertus van Udenberge aan de abdij van Hocht en er nog 6 bunder eigen grond bijgevoegd hebben. Bovendien heeft graaf Arnulf al de rechten op de 9 bunder terug ontvangen en verder gegeven aan de abdij. Origineel op perkament; 1 zegel in donkergroene was aan groene gevlochten staart - fragment - ruiterfiguur - ranschrift: . . ARNULPHI . . . - tegenzegel: wapen met randschrift: . . . . . SECRETI . . . .

Hocht regest 8.

258. 1241.

Wiricus, heer van Dyter, schenkt het klooster Montis Dei van de Cisterciënsers bij Oeteren 4 bunder weiland te Oeteren (Uteren), die hij van de kerk van Thorn houdt, met toestemming van Abdis Hildegunde en het convent.

Wolters Thorn annexes 11.

259. 1241.

Dieven breken via een raam in de kerk van Odiliënberg en nemen alle privilegiën, brieven, kelken, ornamenten en kerkkleinodiën mee.

PSHAL XXIII p 173.

260. 1242 maart 21.

Gerard, heer van Wassenberg, schenkt het convent te Dalheim, voor een jaargetijde ten behoeve van zijn vader Gerardus, een rente van 1 mark uit de molen te Orsbeck (Ursbeke).
Getuigen: Henricus van Wassenberg, proost van St. Kunibert (te Keulen), Fredericus, proost te Wassenberg, Joannes, priester, magister Hildebrand, kanunnik te Wassenberg, Adolf, ridder, zoon van de hertog van Limburg, Willem Solidus (Schelling), Dirk van Brakel, Arnold van Rotheim.

Dalheim 23.

261. 1242 juli 15.

W. , plebanus de Novo Opido (Nieuwstad), Th. miles dictus Crumphut [1], Th. Scoltetus de Rurmunde, G. Scoltetus de Egche (Echt), R. dictus Scermus [2], Theodericus genaamd Urso.

1) Winricus Krumpvut 2-3-1223 getuige bij overdracht Bakenbusch te Odiliënberg aan de Norbertinessen te Heinsberg.
2) 1223 - 1225 getuigen in akten betreffende Munsterabdij en Norbertinessen Heinsberg.

Maasgouw 1984 p 146 - 147.

262. 1242.

Hendrik III van Kuik, leenheer, en Godfried, pastoor te Wanssum, Willem, heer van Blitterswijk, Dirk van Berg en Wennemar, Dirk's broer, keuren het verdrag goed van zijn ministeriaal Gerard van Bocholt, strekkende tot overdracht van goederen aan de abdij van Camp.

Maasgouw 1897 p 16.

263. 1242 - 1264 (vermoedelijk kort vóór 1264).

Testament van Wilhelmus, heer van Altena en Horn; hij bepaalt, dat:
- de oudste zoon Willem krijgt het kasteel Horn, de goederen van Blaarthem en alles ten zuiden daarvan;
- Dirk krijgt het kasteel Altena en alle goederen ten noorden van Blaarthem en alle lenen van Utrecht, Brabant, Holland en Kleef;
- Helwiga, vrouw van de testateur ontvangt 100 mark 's jaars uit de goederen te Beegden (Bekede), Rudorpe c.a., Roggel, Wouwerde en uit de goederen bij Randenrath; indien die goederen geen 100 mark renderen, zal zoon Willem aanvullen tot dat bedrag. Helwige ontvangt idem 100 mark uit de goederen van Altena en de hof te Uutwich 's jaars. Zoon Dirk zal tot 100 mark aanvullen wat minder zou renderen;
- Engelbert, jongste zoon, krijgt uit de goederen te Horn 50 £ leuvens en idem uit die van Altena totdat voor Engelbert uit kerkelijke lenen tot een waarde van 100 £ zal zijn gezorgd;
- Dirk zal aan Albertus van Voorne, schoonzoon van de testateur, echtgenoot van Willem's dochter Margaretha van Horn, betalen wat de testateur nog schuldig is uit hoofde van het huwelijk en verder 1000 £ om zaken terug te geven, die hij zonder recht of reden heeft afgenomen.

Klaversma p 77 - 79.

264. 1243 october 21.

Abdis S in Ophoven oorkondt, dat de weduwe Beatrix van Wassenberg het klooster (~~Dalheim~~) 10 mark keuls geschonken heeft voor de koop van een rente van 1 mark. De helft daarvan dient voor jaargetijde van de edelheer Rutger van Merheim, Beatrix' vader, op 24 augustus, de andere op 3 december jaargetijde voor Gerard van Wassenberg, edelheer, haar overleden man.
Medezegelaar: Thomas, abt van Val-Dieu.

265. 1244 juni.

Hildegundis, abdis, en het convent der abdij Thorn verdelen de goederen van de abdij onderling.

Abdij Thorn; Habets Archieven Thorn I nr 20.
Haas; Chronologische lijst nr 91.

266. 1244.

Wilhelmus, edelheer, ridder, heer van Altena, bevestigt de toestemming van zijn oom Theodoricus, edelheer, heer van Altena, aan Wilhelmus, ridder de Cutinchoven om de grote en kleine tiend in dorp en kerspel Cutinchoven over te dragen aan abdis en convent van Herkenrode (zie 1232, regest nr 233).

M.J. Wolters; Notice historique sur l'ancienne abbaye de Herkenrode dans le province actuelle de Limbourg; Gand, 1849; annexes 16.

267. 1245 april 16.

Hendrik van Sponheim, heer van Heinsberg, verleent het Norbertinesserklooster of Mariastift bij Heinsberg de tiend en het patronaatsrecht van Brachelen.

Meurer p 96.

268. 1245 april 26.

Otto de Wickerode verklaart, dat zijn overleden vrouw Alveradis de Molbach (Molbag) het patronaatsrecht der kerk van Lobberich ? (Ludburg), dat haar erfelijk toekwam, aan de abdij Knechtsteden had overgedragen.

Sloet 655.

269. 1245 mei 13 (bij Wassenberg).

Gerardus dictus heer van Wassenberg ziet af van zijn aanspraken als leenheer van de goederen, die Hermanus van Titz verkocht heeft aan het klooster van Ophoven (Uphoven) onder voorwaarde, dat het klooster afziet van 12 solidi keuls, die Gerardus' vader aan het klooster vermaakt heeft en dat het klooster jaarlijks 6 solidi cijns betaalt.
Getuigen: de ridders Walterus van Givenich, Goswinus van Orsbeke, Wilhelmus Schillenc, Theodoricus van Brakelen, Alardus van Tuschenbruch, Joannes genaamd Knode, Rutgerus van Effelte.

Dalheim nr 28.

270. 1245.

Hildegondis, abdis van Thorn, geeft het patronaatsrecht van Oeteren aan het Cisterciënserklooster van de H. Maagd bij Baltershoven bij St. Truiden, dat door de graaf van Loon verplaatst zal worden naar Oeteren.

Thorn annexes 10.

271. 1246.

W. de Repe, praeceptor, en de broeders van het Huis der Duitse Orde te Oudenbiesen verkopen voor 94 mark 1/3 van de grote en kleine tiend van Buggenum en Heythuyzen met warande aan proost en convent van Keysersbosch.

Klaversma; Altena en Horn p 48.

272. 1246.

Het stift St. Gereon draagt de cijns uit 11 molens te Viersen à 1 ("sumber") ($\frac{1}{4}$ malder), samen 2 malder en 3 "sumber" over aan de pastorie aldaar.

Kempen-Krefeld 1978 p 82.

273. 1247 maart 23 (Keulen).

Koenraad, aartsbisschop van Keulen, deelt Hendrik II hertog van Brabant mede, op bevel van de paus echtscheiding te hebben uitgesproken tussen Gerard II heer van Wassenberg en Elisabeth, echtelieden, zuster van Hendrik, weduwe van Dirk jonggraaf van Kleef, omdat de grootvader (1) van Gerard en de grootmoeder (2) van Elisabeth broer en zuster waren, zodat bloedverwantschap in de derde graad bestond. Het echtpaar bleef echter tezamen wonen; na Gerard's dood noemt Elisabeth zich vrouwe van Sprimont, eertijds gravin van Kleef.

(1) = Hendrik III van Limburg
(2) = Margaretha van Limburg

Maasgouw 1896 p 59-60.

274. 1247 october 10.

Henricus, zoon van Gerard graaf van Gelre en Margaretha van Brabant, wordt gekozen tot bisschop van Luik.

Montfort p 17.

275. 1247.

Abdis S. en het convent te Ophoven scheiden de kerk te Ophoven van die te Dalheim. De pastoor van Ophoven zal jaarlijks 8 mark keuls ontvangen, de kleine tienden en alle oblationa. Het kloster levert de olie voor de godslamp. De pastoor moet zorgen voor de kerkelijke registers en de kansel.
Zegelaars: proost en deken te Wassenberg, proost te Heinsberg en de landdeken van Susteren.
Getuigen bovendien de prior te Roermond.

Dalheim nr 30.

276. 1247.

Willem van Horn en Altena geeft met toestemming van zijn vrouw Heilwigis aan (het convent van) Keyserbosch 6 solidi keuls voor de memoria van zijn vader, 3 solidi voor die van zijn moeder, 3 solidi voor die van zijn eerste vrouw, 10 solidi luiks voor die van zijn oom Dirk van Altena, die de kerk van Roggel zal betalen.

Klaversma; Altena en Horn p 50-51.

277. 1248 october 15 quinta feria ante festum beati luce evangeliste.

Henricus, heer van Heinesberg, en Agnes, echtgenote, geven hun broer Symon en Margaretha, diens vrouw, de kastelen hem door zijn vader aangekomen, genaamd Kestelun (Kastellaun), Neve en Kirberg (Kirchberg) met leenmannen, burchtmannen, ministerialen, mannen, land, inkomsten en rechtspraak enz. en ontvangen van Symon de kastelen, afkomstig van hun avunculus, Blankenberg, Saffenberg, Hilkerode (Hülchrath) en zijn deel van het kasteel Leeuwenberg.

Getuigen: edelheer Gerardus heer van Wassenberg, Wilkinus van Spanheim, Thomas van Sittert, Philippus edelheer, heer van Wildenberg, Theodoricus de Geislar, Theodoricus de Porta, Gobelus en Hermannus, gebroeders de Huggelhoven, Conradus edelheer van Mulenarken, Hermannus, zijn broer, Henricus edelheer van Rifferscheit, Hermannus de Wintre.

Kremer; Akademische Beiträge bijlage I.

278. 1247 - 1262.

1247 Reinhard van Hückelhoven, ridder;
1262 Bruno en Hendrik, ridders, zijn zonen;
1260 Bruno verkoopt zijn goederen te Nettesheim aan de abdij Altenberg;
1259 Sibertus de Hucloven; verwerft 1261 van Hendrik van Aripa het patronaatsrecht der kerk van Hückelhoven.

Erkelenzer Lande 1966 p 58, 1954 p 25.

279. 1248.

Dirk van Wickerode noemt als zijn borgen heer Otto, kanunnik te Keulen, Willem heer van Altena en Engelbert ~~heer~~ van Horne, zijn broeders (=schoonbroers).

Abdij Averbode; cartularium Keyzersbosch.
Klaversma; p 29.

280. 1249.

Goswinus, elect van Utrecht, proost van St. Jan, en het gehele convent, verkopen aan Godefridus en Sweder (Suetherus), ridders, genaamd van Wachtendonk (Waichendung) voor 130 mark utrechts een goed met tiend in de parochie Geiseren (=Wachtendonk), bisdom Keulen.

Sloet 701; Wachtendonk p 463/5.
Bondam III nr 60.
Nettesheim Geldern 2e dr. p 26 noot 8.

281. 1250 juli 1.

Diederik, heer van Valkenburg, schenkt met de instemming van zijn echtgenote Berta en zijn broer Engelbrecht, aartsdiaken te Luik, al zijn cijnsgoederen van het hof van Boorsem (Bursen) aan de abdij van Hocht. Deze goederen beslaan 36 bunder, waarvoor de abdij jaarlijks een cijns van 5 d. luiks zal verschuldigd zijn. Verder is men voor deze grond geen enkele andere dienstbaarheid verschuldigd. Voor dit goed zal er echter wel een "mansionarius" aangesteld moeten worden om te zetelen in bepaalde rechtszaken "vogdinc" genaamd, zonder verdere verplichtingen.

Hocht regest 9.

282. 1250 juli 13.

Innocentius IV, paus, draagt de aartsbisschop van Keulen op voor de Cisterciënserinnen in Grafenthal (Valliscomitis) een biechtvader aan te wijzen.

Scholten; akte nr 1.

283. 1250 augustus 3, Hoeilaart (Holar).

Leonius, burggraaf (castellanus) van Brussel, verklaart, dat er onenigheid bestond tussen hem en de abdis met het klooster van Hocht over het derde deel van 57 bunder eigengrond in Boorsem (Borsene). De abdij had deze grond eertijds gekocht van Diederik van Altena. Nochtans kwam het derde deel van deze grond toe aan de echtgenote van Leonius, zuster van Diederik. Om alle geschillen op te lossen en voor hun zieleheil schenken Leonius en zijn vrouw dit derde deel aan de abdij van Hocht, met alle opbrengsten er van, en waarborgen het volledig vrije bezit er van.
(Hierbij geïnfixeerd) Leonius, zoon van voornoemde Leonius, en Helewidis, oudste dochter van burggraaf Leonius, erkennen bovengenoemde schenking en overeenkomst.

Hocht regest 10.

284. 1250.

Testament van proost Arnold van St. Gereon te Keulen; onder de getuigen Goswin van Ilem, ridder, uit Viersen.

Kempen-Krefeld 1971 p 166.

285. c.1250.

De abt van Camp geeft opsomming van de goederen te Blerick, die de edelheer Rutger van Merheim zijn abdij heeft geschonken.

Fahne; Spede nr 5.

286. c.1250.

Na verkoop van wijngaarden in Guntersblum bij Worms koopt het kapittel van St. Victor te Xanten goederen te Swalmen en Amern, bestaande uit novaalcijnzen van 407 morgen ontgonnen land, die 's jaars 50 paar koren leveren.

Walter Föhl; Aufsätze aus zwei Jahrzehnten.
Kempen; 1976 p 347 - 448.

287. 1251 mei 24.

Konrad, aartsbisschop van Keulen, wil de plaats Dorsten versterken en sluit een overeenkomst met de graaf van Kleef.

Getuigen o.a. Lotharius, edelheer van Wickrath.

Kleve-Mark; Urkunden 6.

288. 1251.

Wilhelmus heer van Ondertens ziet met toestemming van zijn vrouw Margarete ten behoeve van proost en convent van Keyserbos af van zijn recht op de weilanden genaamd Hotinghe in de parochie Buggenhem aan de Maas, zoals zijn vader Petrus met toestemming van zijn moeder vroeger verkocht had aan abt en convent van Averbode.

Klaversma; Altena en Horn p 60/1.

289. 1251.

Ludolph, advocatus van Straelen, en zijn moeder Mechtildis, weduwe van Geisteren, vestigen een rente van 30 keulse penningen op het goed Elster in het kerspel Well ten behoeve van het klooster van Betlehem bij Doetinchem. Ludolphus is gehuwd met Justina, waaruit 3 kinderen: Arnold, voogd van Straelen, Mechtildis, burggravin van Odenkirchen, Johan (na Arnold) voogd van Straelen.

Straelen p 12 en 29, 35.

290. 1252 juni 22.

sabbato ante nativitatem beati johannis baptistae.

Accoord tussen Conradus, aartsbisschop van Keulen, en Heynricus van Heinsberg, edelheer, inzake de Saynse goederen, na dode diens oom Heynricus graaf van Sayn; Heynricus van Heinsberg bevestigt Conradus in de heerlijkheden Wassenberg en Schleiden.

Kremer; Akademische Beiträge, oork. II.

291. 1252 december 19 (Dalheim).

Gerardus heer te Wassenberg geeft met toestemming van zijn zoon Gerardus het klooster Ophoven het allodium Heinenbruch terug, aangezien dit behoort tot de goederen, die Osto van Born vroeger aan het klooster had geschonken of verkocht en met geweld aan het klooster was ontnomen.
Getuigen: Joannes, voogd te Wassenberg, Sibertus de Hucloven en een zoon van de graaf van Salm.

Dalheim nr 36.

292. 1253 maart 13.

Gerard van Wassenberg (zoon van Gerard en van Beatrix van Merehem) draagt over aan zijn vrouw Elisabeth, zuster van wijlen hertog Hendrik van Brabant, o.a. Linne. Walram hertog van Limburg beleent haar daarmee.

Corsten; Wassenberg und Horn p 50.

293. 1253 juni 4.

Arnold, graaf van Loon, ontvangt van Otto graaf van Gelre, in leen de burcht Stokkem, de villa Dilsen en zijn allodia beneden Stokkem (a Stochem inferius) en 50 mark 's jaars leenrente uit allodium Vustekerke, dat nu leen wordt van Gelre.
Getuigen o.a.: heer van Altena, heer van Born, heer van Brempt, Wolterus ridder van Leude.
Sloet nr. 750.

294. 1253 november 17 (Neuss).

Theodericus en Hadewigis, nobiles van Milendonk, oorkonden, dat hun leenmannen Pilgrim van Handom en Henricus de Dave, ridders, de Bovertermolen onder Willich, die zij van de oorkonders in leen houden, verkocht hebben aan het klooster Meer. Oorkonders dragen hun allodiaal recht daarop over aan het klooster.

Kempen-Krefeld 1975 p 118.

295. 1253.

Overeenkomst tussen de bisschop van Utrecht en graaf Otto van Gelre inzake de vervolging van misdadigers.
Getuigen o.a.: . . . heer van Altena, Rutgerus heer van Brempt.

Sloet 745.

296. 1255 (1256 ?) maart.

Rutgerus, Theodoricus zijn zoon, en Wilhelmus, edelheren van Brempt (Bremit), staan hun recht van 4 mark inkomsten 's jaars en alle vervallen af van de goederen, die Theodericus, ridder, genaamd van Nunheym van hen in leen houdt, welke goederen Wilhelmus, rector van de kerk van Amern, doteert aan de kapel van Lüttelforst en die Willem heeft gekocht voor 57 mark keulse penningen. In de parochie Amern 3 area o.a. bij Kibbenrode en bij Dornen en de molen bij Dornen en bij Bremithesen.

Getuigen: Henricus de Crouthen en Gerardus de Amber, geestelijken, Wilhelmus, ridder, genaamd Angermunt, Gisilbertus, Goswinus, diens broer, zoons van Baurus, Alexander Alexzoon, Wilhelmus verwant van de heer van Bremit, Henricus campenarius van Lüttelforst, Henricus, molenaar, enz.

Weiler Xanten nr 182.
Walter Föhl; Aufsätze aus zwei Jahrzehnten; Kempen 1976 p 440.

297. 1255.

Het graafschap Hülchrath (advocatia maioris ecclesie coloniensis) gaat als bruidsschat van Aleidis, dochter van Hendrik van Sponheim, heer van Heinsberg, in haar huwelijk met Dirk VII van Kleef.

- - -

298. 1255.

Walram IV hertog van Limburg zweert Elisabeth, weduwe van Gerard van Wassenberg, te houden in alle bezittingen en leengoederen links van de Roer, die zij van Gerard heeft verkregen.

Corsten; Wassenberg und Horn p 53.

299. 1255 - 1492.

De heren van Heinsberg incorporeren de navolgende parochiekerken in het kapittel van St. Gangolfus te Heinsberg:
1492 Breberen;
1433 Dremmen; in de dekenij van het kapittel;
1255 Heinsberg;
1277 Höngen;
1255 Kempen, was filiaal van Heinsberg;
1255 Kirchhoven, was filiaal van Heinsberg.

Annalen Historischer Verein Niederrhein, Heft 161 p 32 - 37.

300. 1256 juni 11.

Heilwig, weduwe van Heinrick Flecks van Holstein, staat met toestemming van de edelheer Henricus van Heinsberg de van deze leenroerige burcht Hoilsthein met de allodiale goederen, daarbij behorende, aan haar zuster Benedicta en haar man Theodoricus van Schinne af.
Getuigen: Henricus van Ockendorp, Ludovicus, zijn broer, Richwinus van Uunffekeilden, Tilmannus de Porta, burgmannen te Blankenberg, Godfried, rentmeester aldaar.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urk. 7.

301. 1257 augustus 1.

Gerardus de Oey draagt zijn bezit Oostrum (Oesterham) en zijn castrum Spralant in leen op aan Otto graaf van Gelre en ontvangt het in leen ten Zutphense rechten.

Sloet 800.
Fiefs p 146.

302. 1257.

Amilius, proost van Keyzersbosch, noemt Dirk van Wickerode, proost van Oudmunster, als broer van Engelbert van Horne.
Abdij Averbode; cartularium Keyzersbosch.
Klaversma p 29.

303. 1257.

Optekening over de rechten van de proosdij Alem te Grefrath en Lobberich:
de weduwe Sophia heeft de halve tiend van Greverode en betaalt daarvoor aan de proost 18 solidi keuls. De monniken van Knechtsteden (Knecstede) hebben de kerk van Greverode en betalen de proost 5 solidi keuls; deze kerk is een dochterkerk van de kerk van Aleym. De monniken hebben de halve tiend. Deze kerk is gegeven door Lubbertus, proost van Aleym, 50 jaar geleden.
De graaf van Gelre heeft de halve tiend van Lobberich en betaalt daarvoor aan de proost 18 solidi keuls. De investitus van Lobberich betaalt de proost 5 solidi keuls, welke kerk een dochter is van die van Aleym. De proost ontvangt 2 solidi keuls hoofdcijns (de censu capitis). Het zijn mannen van de heilige Odrade, die 's jaars 4 denariën keuls betalen en keurmede bij overlijden van 12 denariën en bij huwelijk 12 denariën.
Graaf Adulphus van Berg (de Monte), die eens de heerlijkheid had, heeft verschillende wandaden (iniurias) tegen de kerk van Aleym bedreven en de proost en kanunniken van Aleym gedwongen, aan hem te verpachten de halve tiend van Grefrath en Lobberich. De graaf verkocht later zijn land aan de graaf van Gelre alsmede het tiendrecht.

Janssen; Grefrath p 163/4.

304. 1257.

Gerard van Malberg en Willem heer van Altena (Autena) hebben ieder hun eigendom van de halve tienden van Buggenum aan Keysersbosch gelegateerd.

Klaversma; Altena en Horn p 49.

305. 1258 februari 3 (apud Vlodrop).

Henricus, bisschop van Luik, bevestigt de schenking van de kleine en grote novaaltiend in Graten (=Graet) door Godefridus van Assele, ridder, aan het convent der Cisterciënserinnen te Dalheim.

Schloss Haag nr 1221.

306. 1258 april 27 (Bonn).

Goswinus, edelheer van Born, vernieuwt de schenking door zijn ouders Otto en Petronella van de hof en kapel te Ophoven aan het nu naar Dalheim verplaatste klooster onder voorbehoud van het patronaatsrecht in Ophoven en Dalheim.

Dalheim nr 38.

307. 1258 september 6.

Elbert van Valkenburg, aartsdiaken van Kempenland, oorkondt over de verheffing van de kapel van Luttelvorst, dochter van de parochiekerk van Nederamern, tot parochiekerk. Op verzoek van de rector ecclesie (van Nederamern) Wilhelmus van Amern, tevens patroon, stelt hij als inkomsten vast 8 mark keuls, waarvan Wilhelmus 4 mark en 5 malder rogge en 5 malder haver 's jaars zal bijdragen.
Goedgekeurd door elect Hendrik van Gelre van Luik op 13 september 1258.

Kempen-Krefeld 1961 p 23; Weiler Xanten nr 185.

308. 1259 juli 13.

Dirk van Meurs, edelheer, verkoopt zijn halve patronaatsrecht van de kerk van Krefeld aan het klooster Meer voor 250 £ keulse penningen.

Rheinische Vierteljahrblätter 15/16 (1950-51) p 144.en 150.

309. 1259 augustus.

Walramus IV hertog van Limburg verleent Henricus, clericus, zoon van Sibertus de Hugenrode, die afstand heeft gedaan van 20 morgen land bij Orsbeck (Ursbec), die Wassenberg's leen zijn, 16 morgen land bij Wassenberg.

Heinrichs p 138; Corsten; Wassenberg und Horn p 59/60.

310. 1259 september 2 (Ze Colne).

Hendrik, elect van Luik, en Otto graaf van Gelre doen uitspraak in een geschil tussen de graven van Sayn en van Nassau over de wildban.
Getuigen: Willem graaf van Gulik, Herman graaf van Everstein, Willem graaf van Kessel, Gerard graaf van Neuenahr, Hendrik graaf van Solms, Willem heer van Altena, Hendrik heer van Isenburg, Gerlach heer van Limpurg, Gerhard heer van Wildenberg, Wirich heer van Daun.

Annalen Historischer Verein Niederrhein 1867 p 310-311.

311. 1259 november 11.

Goswinus van Millen draagt het patronaatsrecht van Venlo met de tiend met toestemming van zijn zoon Willem over aan Walther, abt, en convent van Averbode. Deze overdracht wordt goedgekeurd door Hendrik van Gelre bisschop van Luik in 1260 en op 28 mei 1262 door paus Urbanus IV.

Maasgouw 1880 p 297.

312. 1259 november 19.

Koenraad van Hochstaden, aartsbisschop van Keulen, beleent Willem van Horn en Altena, zijn leenman, met 20 mark uit de tol van Neuss.

Klaversma; Altena en Horn p 52.

313. 1259.

Jutta, vrouwe van Reiferscheit, en Frederik haar oudste zoon, doen afstand van hun rechtspraak op een hof te Asperden, die zij gemeenschappelijk hebben met de graaf van Gelre, die deze hof had geschonken aan het klooster Grafenthal. Bovendien doen zij voor het klooster afstand van een bos, waarvan het recht geüsupeerd wordt (door de graaf). Zij dragen aan het klooster over goederen in Winkele bij Bugham, die Rutgerus van Hermannus de Villar in achterleen en Hermannus van oorkonders in leen houdt. Rutger heeft er afstand van gedaan; het klooster zal op St. Martinus daarvoor 12 keulse denariën 's jaars betalen.
Medezegelaar: Otto graaf van Gelre.

Scholten, akte 17.

314. 1259 (en eerder).

De graaf van Gelre [1] en de ingezetenen van Hassum, Hommersum, Kessel, Villar en Asperden zijn tegen betaling van 1 hoen en 4 c.q. 3 denariën brabants gerechtigd in een gemeente genaamd Heimbolt.

Scholten p 115 - 119.
1), 16 met name genoemde goederen.

315. 1260 mei 13.

Getuigen (o.a.) bij het huwelijksverdrag tussen Dirk, oudste zoon van de graaf van Kleef, en de tweede dochter van de tweede vrouw van Otto graaf van Gelre:
voor Gelre: Willem heer van Altena, Goswin heer van Born, Ludolphus van Stralen, ridders.

Sloet 835

316. 1260 mei.

Scheidsrechtelijke uitspraak door Hendrik hertog van Brabant tussen de graven van Gelre en Kleef.
Borgen voor Gelre o.a.: de graaf van Kessel, Willem heer van Altena, Goswin heer van Born, Alexander van Eyl, Willem genaamd Schilling, ridders, Ludolf van Stralen, Everhard van Barsdunc.

Kleve-Mark; Urkunden nr 16. (20736)

317. 1260 mei.

Ildegundis, abdis van Thorn, oorkondt, dat Reinoldus, voorheen deken van Aldeneyck, indertijd van ridder Reinold, zijn oom, heeft gekocht een graanrente en enige kapoenen ten laste van een ontgonnen bos te Ittervoort. Daarna heeft de deken deze rente aan de uitvoerders van het testament van Jan, burger van Eyck, verkocht, die dezelve aan vrome doelen hebben besteed.

Habets; Thorn I p 20.

318. 1260 september 14.

Schepenuitspraak over de rechten van de edelheren van Valkenburg en Dieteren in het rechtsgebied van Susteren.

Sloet 838; Publications VI p 535 - 541.

319. 1260.

Arnold van Millen in conflict met het kapittel van Wassenberg over de varkenstiend in het woud van Havert.

Heinrichs p 104.

320. 1260 - 1290.

Jan I heer van Kuyc [1], huwt c. 1260 met Jutta van Nassau, dochter van graaf Hendrik II de Rijke en Mechteld van Gelre. Jan van Nassau, elect van Utrecht, afgezet in 1290, is zijn zwager; Adolf van Nassau, rooms-koning, zijn neef (oomzegger).
In 1274 wordt hij "ridder" genoemd. Hij sluit in 1286 met Reinald graaf van Gelre een verdrag van onzijdigheid tussen Kuik enerzijds en Kessel en Rode anderzijds.

Kuyc p 58 - 103.
1) (1254 - 1308).

321. 1261 juni 4.

Woensdag na 's Heren Hemelvaart.

Arnold van Borne, kanunnik van St. Servaas, pastoor van Alsdorf en Venlo, geeft de pastorie en tiend van Venlo over aan (abt en convent van) Averbode.

Maasgouw 1880 p 297.

322. 1261 juni 10.

Godefridus de Werste, edelheer, verkoopt met toestemming van vrouw en kinderen zekere allodia aan Wilhelmus dictus de Ambre (Amern), kanunnik van Keulen, voor 18 mark. Godefridus heeft de goederen in leen gegeven aan Arnoldus de Ambre en Adam de Luttelvorst, ridder.

Kempen-Krefeld 1961 p 22.

323. 1261 november 1.

Walram, hertog van Limburg, geeft de kerk van Wassenberg tegen 3 penningen jaarcijns een rente, die Sophia, weduwe van Ursbeck, van het kasteel van Wassenberg in leen hield en hem was opgedragen.

Heinrichs p 138.

324. 1261 - 1800.

Lijst van pastoors van Venlo.

Maasgouw 1880 p 297 - 299, 301 - 302, 305 - 306.

325. 1262 october 10.

Hildegundis, abdis van Thorn, verklaart, dat Hendrik III van Gelre, bisschop van Luik, de kerk van Baarle met de abdij van Thorn verenigd heeft en gelijkheid van de prebenden van de kanunniken en zusters bevolen heeft.

Habets; archieven van Thorn I nr 28; Haas; chronologische lijst nr 119.

326. 1262 october 12.

Henricus van Amberen, ridder, zal zich houden aan de uitspraak van scheidsrechters in zijn geschil met het stift Xanten, waarbij hij afstand moet doen van twee goederen te Waldniel tegen een jaargetijde.
Scheidsrechters waren Arnoldus van Wachtendonk en Helwicus, kanunnik van Xanten.

Weiler Xanten nr 207.

327. 1262.

Henricus, graaf van Kessel, doet een schenking aan het kapittel van Wassenberg.

Kessel p 21.

328. 1263 maart.

Theodoricus, heer van Milendonk, en Hadewiges, echtelieden, doen afstand van recht op goederen en allodia van Else, die Rutgerus edelheer van Bremit, hun bloedverwant, bezit ten behoeve van de commandeur en broeders van het Duitse Huis te Judenrode. Hun zoon Theodorus en andere kinderen en erfgenamen stemmen hiermee in.

Annalen Historischer Verein Niederrhein 28/29 p 221.

329. 1263 april 28.

Hildegundis, abdis, en convent van Thorn, oorkonden, dat proost en convent van Keyserbosch van een mansus land de Rabochelve 14 penningen keuls 's jaars cijns moet betalen.

Habets; Thorn p 25.

330. 1263 october 13.

Wilhelmus, heer van Altena, en Helewidis, zijn vrouw, verkopen aan het klooster Villers goederen te Rodengooi, die zij in leen houden van Gelre.
In october 1264 opnieuw verkoop nu met toestemming van de graaf van Gelre.

Sloet nrs 867 en 877.

331. 1263 november 1.

Gerardus de Kerreke bekent van zijn allodium Pardelare aan de kerk van Wassenberg 9 solidi ('s jaars) schuldig te zijn.

Heinrichs p 139.

332. 1263 december 13.

Het convent van Thorn stelt vast, dat de leden van de familia van de kerk van Thorn een jaarcijns alsook een hoofdcijns bij huwelijk en sterfgeval aan de kerk van Thorn verschuldigd zijn.

Habets; archieven van Thorn I nr 33.Haas; chronologische lijst 126.

333. 1265 september.

Op verzoek van Arnold graaf van Loon, Engelbertus de Ysenbruc, proost van Eik, tevens aartsdiaken van Kempenland en de pastoor van Maaseik, bevestigt Hendrik van Gelre, bisschop van Luik, de begijnen te Maaseik in bezit van terrein en kapel; staat ze toe te vergaderen in besloten hof en daar te wonen. Ze mogen een eigen priester hebben, voor te dragen door een namens de bisschop te stellen provisor en 3 afgevaardigde oudere begijnen via de deken van Eik aan de aartsdiaken. Hij stelt zekere voorwaarden met betrekking tot de erkenning van de rechten van de pastoor van Maaseik.

Oude Land van Loon jaargang 10 (1955) p 73-78.

334. 1265 december 11.

De abdis van Grafenthal neemt de hof van Veert voor 25 jaar in pacht (van het domkapittel te Utrecht).
Geldrischer Heimatkalender 1961 p 123.

335. 1266 juli 26.

Theodoricus, heer van Milendonck, en Hadewigis, echtelieden, met toestemming van hun oudste zoon Theodoricus en hun andere kinderen, schenken Gerardus de Elze, hun cijnsman, zoon van Fridericus de brouwer, aan de Duitse Orde.

Annalen Historischer Verein Niederrhein 28/29 p 222.

336. 1266 november 15.

Proost, deken, aartsdiaken en kapittel van Luik, oorkonden, dat meester Wilhelmus genaamd van Buggeheim, investitus van Beke (Beek bij Bree), de kanunniken van Thorn in rechte heeft aangesproken met klacht, dat hij als investitus recht heeft op alle grote tiend in die parochie, hetgeen kanunniken van Thorn hebben verhinderd door 2/3 te nemen.
Kapittel verklaart klager in het ongelijk te zijn.

Habets; Thorn p 29-30.

337. 1266.

Willem van Horn, heer van Cranendonk (1260-1282), is gehuwd met Elisabeth, zuster van Arnold III edelheer van Stein.

Publications LXXII p 251.

338. 1267 januari 25.

in conversione s.pauli.

Vergelijk tussen Godefridus graaf van Sayn en Jutta, echtelieden, en Theodoricus van Heinsberg, over Leeuwenberg, waarbij de eerstgenoemden afzien van alle recht op het kasteel Leeuwenberg enz.
Medezegelaars: Bruno de Brunsberg, Er. heer van Wildenberg, Hermannus van Mulenarken.
Getuigen: advocatus de Hagenberg, Roricus de Gevarzh, Schillingus de Okkendorp, Gudefridus, Luscus en Albero dapifer de Hagenberg, ridders.

339. 1267 september 22.

Arnoldus van (Neder)Amern (Ambere inferiori) verkoopt aan het stift Xanten voor 430 mark akens de fundum ecclesie in Nederamern, met patronaatsrecht aldaar en te Lüttelforst, de grote en kleine tiend te Amern, die 40 malder rogge dülkener maat moet opbrengen 's jaars en 40 malder haver en 2 mark akens, zijn geheel bos met bomen en broek en water, zijn leenheerrecht op een deel der tiend, dat Gerardus van Karken (Kerriche) heeft te Lüttelforst, idem op dat deel, dat Gerardus genaamd Duvel (Dyabolus) van de pastoor van Amern houdt.
Getuigen: Henricus van Oberamern, Theodoricus en R(utger) de Brempt, gebroeders, ridders, Rutger van Bremeth.

Weiler Xanten nr 228; Walter Föhl; Aufsätze aus zwei Jahrzehnten, Kempen, 1976 p 448/9; Dülken p 2; Kempen-Krefeld 1960 p25.

340. 1267 october 1.

Theodericus, ridder, van Nunheim, en echtgenote, zien af van alle rechten op het bos, dat Arnoldus van Nederamern verkocht heeft aan het stift Xanten. Hij oorkondt onder het zegel van de heer van Heinsberg.

Weiler Xanten nr 229.

341. 1267 october 1.

Abdis en convent van Dalheim doen afstand van alle recht op de tiend, die Arnold van Nederamern aan het stift Xanten verkocht heeft.

Weiler Xanten nr 230.

342. 1269 januari 28.

De graven Hendrik III van Luxemburg en zijn oudste zoon Hendrik, Willem IV van Gulik en zijn jongste zoon Willem, Godfried van Sayn, Adolf VII van Berg, Hendrik (V) van Kessel, de edellieden Gerhard van Luxemburg heer van Durbuy, Dirk II heer van Heinsberg, Bruno heer van Ysenburg-Brausberg, Burchard heer van Broich (aan de Ruhr), Willem heer van Frentz, Frederik heer van Louvenberg . . heer van Randerode, Winand van Schinnen en de ridders o.a. Werner heer van Merode, staan borg op boete van 10.000 mark keuls, dat hertog Willem (?)IV (Wabram) van Limburg gedurende zijn voorlopige vrijlating voor drie weken niets tegen de stad Keulen zal ondernemen.

Maasgouw 1896 p 68 naar archief stad Keulen nr 309.

343. 1269 mei 28.

Voor zeven schepenen van Venlo verklaart Arnoldus zoon van vrouwe Cecilie van Nederamern garantie te hebben gegeven voor 430 mark akense penningen wegens verkocht goed (zie 1267 september 22, regest nr 339).
Zegelen met hun zegel.

Weiler Xanten nr 233; Kempen-Krefeld 1961 p 24.

344. 1269.

Henricus, priester van de kerk te Bergen in N.Limburg, schenkt aan de kerk van St. Victor te Xanten zijn erf, groot 1½ mansus, te Bergen met toestemming van de scholaster, aan wie dat erf cijnsplichtig was, met voorbehoud van levenslang vruchtgebruik.

RAL; aanwinsten 1926.

345. 1269.

Johan van Orsbeck sticht een rente van 7 malder rogge en 7 malder haver gaande uit zijn hof te Myhl ten behoeve van de kerk van Wildenrath voor het dagelijks misoffer.

Heinrichs p 102.

346. 1270 maart 4.

Steven van Wissel, ridder, draagt zijn Huis Kervendonk (bij Kervenheim) in leen op aan Diederik graaf van Kleef.

Kaul p 88.

347. 1270 mei 4.

Arnoldus, priester, vicaris der kerk van Uteren (Neeroeteren), laat bij testament al zijn goederen in die parochie voor de helft na aan abdis en convent van Thorn en de andere helft aan het O.L.Vr. Cisterciënserklooster te Oeteren.
Zijn zoon Johannes heeft levenslang vruchtgebruik.

Habets; Thorn p 38.

348. 1270.

Hendrik heer van Alpen draagt de watermolen te Sassenrath (bij Rheurdt) in jaarcijns over aan abt en convent van Kamp.

Geldrischer Heimatkalender 1985 p 14.

349. 1270.

Landgeding te Linn (bij Krefeld) met een richter van graaf Dirk VII van Kleef; de schepenen komen uit Büderich, Ober- en Niederkassel, Lank, Langst en Oppum. In 1270 ook kleefs schepengerecht te Fischeln en Willich-Osterath onder Rembodo van Budberg als dapifer.

Kaiser p 68.

350. 1270 - 1305.

Arnold (I), heer van Wachtendonk, ridder:

1270 en 1301 bezit een kanonikaat in Xanten;
1274 zegelt een oorkonde over het patronaat te Leuth;
1276 sticht een vicarie in het Mariakoor te Xanten;
1277 schenkt het klooster Kamp een jaarrente van 15 malder rogge, 7 malder gerst en 1 malder tarwe, ter uitdeling aan de armen op Witte Donderdag;
(1289) zegelt als de borg de verpanding van Gelre en Zutphen;
1296 zegelt de verkoop door Dirk van Eyll van zijn hof ten Wyerd te Borth aan het klooster op de Fürstenberg;
1296 koopt van Hendrik van Velde Godfried's zoon de voogdij en het patronaat van de kapel van St. Nicolaas aan de Schloot;
1305 draagt cijnsgoederen te Asperden, die van ouds bij de heerlijkheid Wachtendonkbehoren, over aan het klooster Grafenthal;

Zijn bastaard Hendrik

1301 sticht met zijn vrouw Mechtildis een memorie in de stiftskerk te Xanten;
- hij zou gehuwd zijn met Odilia, dochter van Willem van Horn.

Wachtendonk p 54.

351. 1271 maart 13.

Willem Schenk van Nideggen vestigt ten behoeve van het klooster Grafenthal, waar zijn vrouw Mechtildis is begraven, een erfrente van 6 malder, gaande uit de akker genaamd Selegut te Heiden (= Heyen).

Scholten; akte 22.

352. 1271 april 29.

Wilhelmus de Horne getuige bij de bevestiging van de tolvrijdom te Lobith voor die van Arnhem.

Sloet 931.

353. 1271 juni 19.

Egidius, edelheer van Brempt, draagt aan de kapel van St. Jacob te Lüttelforst drie goederen te Linden in de parochie Nederamern over. Hij oorkondt onder het zegel van zijn patruus G. genaamd de Reide, omdat Egidius geen zegel heeft.

Weiler Xanten nr 238.

354. 1271 augustus 23.

Hendrik, graaf van Kessel, draagt zijn voogdij aan de Neusser zijde van de Niers, advocatia Nussienis genaamd, over aan Syfrid graaf van Wedegensteyn en Johan heer van Bilsteyn als leen van de aartsbisschop van Keulen met de belofte, die in handen van de graaf van Gelre of [1] diens erfgenamen te stellen.

Kaiser p 37.
1) De graaf van Kessel was hier dus leenman van Gelre en achleenman van Keulen.

355. 1271 augustus 24 (Nussie).

H(enricus), graaf van Kessel, stelt als borgen voor de verkoop van de voogdij te Neuss c.a., het recht in het bos bij Honstaden genaamd holzgrafschaft, onder voorbehoud van recht van slaghout, aan Engelbert aartsbisschop van Keulen, zijn broer (v. Kessel) Walram, proost van Münster, Godefridus genaamd Birt, kastelein te Kessel, Th(eodoricus) de Wivelinghoven en Nicolaus de Niderhoven, kastelein te (Greven)broich, dapifer van de graaf.

Kessel; annexes nr 6; Maasgouw 1896 p 72.
Regesten Erzbischöfe Köln III nr 2451.

356. 1271.

Arnold edelheer van Stein is borg voor Willem heer van Horn en Altena bij de hertog van Brabant.

Publications LXXII p 248.

357. 1271 - 1328.

Opkomst der steden in Gulik:

Jülich 1278 (oppidum), Münstereifel 1298, Grevenbroich 1311, Nideggen 1313, Bergheim 1317, Kaster vóór 1328, Liedberg c. 1271 - 1279.
Het betreft uitbreidingen van de aldaar reeds aanwezige burchtten op initiatief van de landsheer.

Kempen-Krefeld 1965 p 166.

358. 1272 februari 4.

"iudex et scabini opidi de Goch" voor het eerst vermeld. Ze treden als schepencollege als getuigen op in een akte van 1273 juni 25 voor de abdis van Grafenthal en zegelen met het schepenzegel met een halve Gelderse leeuw boven en een Gelderse mispelblom beneden met randschrift "Sigillum Burgentium in Goghe".

Frankewitz p 247.

359. 1272 mei 27.

Johan heer van Kuik zal geen gebruik maken van zijn recht om de curtis Roer en de tiend van de hof van de Munsterabdij te Herten in te lossen. De Munsterabdij betaalt hem daarvoor 25 mark keulse penningen. De heer van Kuik behoudt de curtis Roer.

Publications 105/6 p 44 noot 20.

360. 1272 augustus 1.

Ogerus de Gheilekerken, Olf de Scerne, Kuno de Molenaken en Renerus Hunken, ridders, oorkonden, dat Gerardus de Bircde, ridder, afziet van alle vorderingen tegen de abdij van Thorn.

Habets; archieven van Thorn I nr 49.
Haar; chronologische lijst 162.

361. 1272 augustus 1 - november 7.

Overlijdt Dirk heer van Altena, kinderloos, zoon van Willem van Horn en Altena, broer van Willem, heer van Horn.

Klaversma; Altena en Horn p 55.

362. vóór 1272 september 5.

Otto graaf van Gelre gelast Goswinus van Born en Sigerus van Swalmen zich naar Venlo te begeven en onderzoek te doen naar de rechten en inkomsten van de kerk aldaar, personen te horen en een uitspraak te doen, waarover geschil was ontstaan tussen Henricus de Grebben en Elisabeth, dochter van Wilhelmus, ridder, de Milne, echtelieden, en abt en convent van Averbode. Archief abdij Averbode inv. nr. 286.

363. 1272 - 1490.

Lijst van schepenen der stad Goch.

Frankewitz p 258 - 260.

364. 1273 - 1416.

Lijst van pastoors van Amern, gesteld door St. Victor te Xanten.

Kempen-Krefeld 1961 p 28 - 35.

365. 1274 februari 6.

Reynoldus, priester, kapelaan der kerk van Xanten, verklaart op verzoek van de abt van Camp, dat het patronaatsrecht van Leuth (Loyte) toekomt aan de heerlijkheid Kriekenbeck, dat die van Tegelen daarin geen recht hebben en ook nooit hadden ten tijde, dat Reynoldus vicaris te Leuth was. Hij weet nog, dat Adolfus graaf van (der) Mark, toenmaals heer van Krieckenbeck, als zodanig de kerk vergaf aan Gerardus genaamd de Horst, kanunnik van Xanten, waarvoor Reynoldus optrad als vicaris.

Na de dood van Gerardus begiftigde Adolfus Engelbertus, zoon van Henricus genaamd Fransoys; later toen de heerlijkheid Kriekenbeck door Adolfus was verpand aan Otto graaf van Gelre, droeg deze Reymboldus van Wassenberg, zijn notaris, de kerk op. Tenslotte toen de heerlijkheid Kriekenbeck door koop geheel overging aan de graaf van Gelre, droeg deze het patronaatsrecht van de kerk over aan abt en convent van het nieuwe klooster (Grafenthal). Hij verklaart, dat die van Tegelen wegens voogdij over de mannen van de kerk geen recht hebben, ook geen keurmeden of diensten, doch, dat aan degene, die voogd over de kerk is,daags voor St. Lambertus met een ridder (of ruiter) (cum uno milite) door de pastoor een verblijf (hospitium) moet worden verschaft. Op St. Lambertusdag na het ontbijt worden de voogd 25 keulse penningen en 1 obool gegeven. Hij verklaart, dat Sybertus, ridder van Hinsbeck (Henesbeke) en diens zoon Johannes eerder met Johannes Wilhelmus, ridder van Tegelen, terzake een overeenkomst gesloten hebben.
Medezegelaars: Helmicus, thesaurus, Arnoldus heer van Wachtendonk en Hermannus genaamd Kric, kanunnik van Xanten.

Leuth p 374/6; Scholten akte 28.

366. 1274 maart 8 (Sutele).

Henricus, graaf van Kessel, bepaalt op verzoek van de parochianen in Gladbach, waarover hij de voogdij heeft, de jaarlijkse bede in herfst en zomer op 76½ mark, waarvan de schepenen hem op Maria Geboorte 70 mark uitkeren, 3 mark aan zijn dienaren (officialibus) en 3½ voor de schepenen zelf voor het invorderen. Hij behoudt verder de rechten als vanouds op hoenders, haver en keurmeden.
Getuigen o.a.: Henricus, kapelaan van Kessel, notaris, Godefridus Buth, drost (dapifer), Nicolaus de Bruke, ridder.

Kessel, annexes 8.

367. 1274.

Godfried en Rutger van Titz (Tisce), ridders, getuigen bij het vergelijk over de parochiegrenzen van Aldekerk en Nieukerk te Eyll.

Geldrischer Heimatkalender 1962 p 169.

368. 1274 - 1402.

Huis Gastendonk bij Aldekerk, sedert ? 1402 Gelders leen:
1274: N. van Gastendonk;
1367: Wolter op Gastendonk;
- : Johan van Kriekenbeck gehuwd met Jutta;
1402: Bernt van Eyll; nu Gelers leen.

Kaul p 41/2.

369. 1275 februari 17.

Op verzoek van Reinald graaf van Gelre worden de grenzen der kerspels van Nieuwekerk en Aldekerk geregeld.
Getuigen o.a. Wolterus en Eylbertus, gebroeders van Eyl, ridders.

Sloet 962.

370. 1275 augustus 1.

Het Norbertinesserklooster of Mariastift bij Heinsberg koopt van de Heinsbergse leenman Gerard Luscus 114 morgen land bij Laffeld.

Meurer p 88.

371. 1275.

Arnold voogd van Straelen en Jacob van Mierlaer attesteren, dat hun voorouders zekere te Wellerlooi gelegen woeste gronden ter ontginning in erfpacht hebben uitgegeven.

Maasgouw 1880 p 273.

372. 1275 - 1553.

Baerle, Huis, te Breyell in ambt Brüggen, Gelders leen, bezitters:

vòòr 1275: Seger van Baerle, ridder, van een zijtak van de heren van Kriekenbeck; zegelen een witte lelie in rood veld;

1287 : Hendrik van Baerle;

1326 : " " , beleend met hof, molen c.a.;

1345 : Johan " , ridder; hij levert 26 van de 85 hoenders, die te Geldern geleverd moeten worden;

1394 : Hendrik van Baerle genaamd Kriekenbeck; hij had met Arnold en Willem van Baerle een vete met de stad Aken, gezoend in 1358. In 1397 ligt hij met mannen van Kriekenbeck te velde bij Caster;

1404 : Hendrik van Baerle, zijn zoon;

1473 : " " , " " ;

1478 : Helmich van Baerle, " " , gehuwd met Johanna Velber. Het leengoed telt 200 morgen akkerland, 2 beemden aan de dijk naast de wijer, de molenplaats c.a.;

1489 : Johanna Velber, weduwe, sticht een jaargetijde in de kerk van Leuth, groot 1 gulden; zij was kinderloos;

- : Willem van Baerle, broer van Helmich, gehuwd met Gottfried Mercator van Venlo;

1539 : na diens dood aan de zoon van zijn broer Hendrik, genaamd Hendrik, gehuwd met Sibylla van Spee;

1553 : Johan van Baerle, zoon, gehuwd met Sibylla van Horrich, dochter van Dirk Horrich zu Brachel en Ertzelbach en Katharina van Hall; Johan en zijn vader Hendrik waren leden der ridderschap van Kriekenbeck.

Kempen-Krefeld 1958 p 55/6.

373. 1276 (1275) februari 23.

Theodoricus heer van Heinsberg maakt Wilhelmus Schenk van Nideggen, ridder, tot zijn leenman en wijst hem 10 mark jaarlijks toe op de cijnsen te Brakel.

Staatsarchiv Düsseldorf;
Heinsberg; Urkunden 13.

374. 1276 april 16.

Henricus, proost van St. Severinus te Keulen, deken van Straelen, bepaalt op het mandaat van de aartsbisschop van Keulen, waarvan de tekst wordt geïnsereerd, d.d. 1275, 4e nonae martii, dat de inkomsten van de kerk van Leuth aan het klooster Grafenthal behoren krachtens schenking door graaf Otto van Gelre, die er ook begraven is. Het klooster stelt er een geestelijke als pastoor aan met plicht tot residentie als vicarus perpetuus met een tractement uit tienden en akkers als de pastoor vroeger toekwam evenals de kleine tiend in de gehele parochie Leuth, het recht van Synode, cijns van dotatie-goederen, waarvan hij de kerk moet verlichten. Abdis en convent dienen de pastoor 's jaars uit de grote tiend van Leuth op St. Maartensdag 14 malder rogge en 14 malder haver te betalen. De rest van de grote tiend is voor het klooster evenals de cijnslieden. De pastoor krijgt van die cijnslieden geen (paas) brood of bier of dienst.

Leuth p 376-379;
Scholten; akte 33.

375. 1276 april 26.

Reynaldus, graaf van Gelre, staat het oppidum Susteren (Suestrense) in levenslang vruchtgebruik af aan zijn zuster Philippe, gehuwd met edelheer Walram heer van Valkenburg en Monschau. Walram houdt het oppidum in leen van de graaf.
Walram zegelt mede.

Publications VI p 541/2.

376. 1276 augustus.

Willem, ~~oudste~~ ? zoon van graaf Willem IV van Gulik, heer van Liedberg, schenkt aan Willem van Helpenstein een berg bij de kerk van Glehn (bij Neuss) c.a. en het patronaatsrecht.
Getuigen: de graaf van Gulik, Hendrik V graaf van Kessel, Dirk, proost van St. Salvator te Utrecht.

Maasgouw 1896 p 76;
Lacomblet II nr 695.

377. 1277 april 7.

Verbond tegen de aartsbisschop van Keulen van o.a. Willem IV graaf van Gulik, Willem zijn oudste zoon, Godfried van Sayn, Dirk genaamd Loef van Kleef, Hendrik en Johan van Sponheim, Hendrik V graaf van Kessel, Dirk II ~~graaf~~ van Heinsberg, Walram I van Valkenburg, Otto van Wickerode, Frederik en Hendrik van Reifferscheid, gebroeders.

Maasgouw 1896 p 84;
Lacomblet II 700.

378. 1278.

Adolf en Walram van Milendonk, uit gevangenschap ontslagen, verklaren alles wat hun broer Gerard en hun moeder Hadewig (weduwe van Dirk van Milendonk) beschikt hebben met de aartsbisschop van Keulen over de goederen te Jüchen en wat scheidsrechters zullen bepalen over het slot Milendonk in waarde te houden.
Medezegelaars: Willem van Helpenstein, N. voogd te Neersen, Gerard edelvoogd te Keulen, Arnold van Hostaden, Wierich van Bacheim, Hendrik en Rembodo van Boedberg, gebroeders, Adolf van Rimenzheim.

Milendonk p 8/9.

379. 1278 - 1319.

Raden in de stadsbesturen van Gelre genoemd:

1278: Nijmegen;
1280: Harderwijk;
1312: Zutphen;
1319: Arnhem.

Nettesheim; Geldern 2e druk p 29.

380. 1279 maart 12.

Reynaldus graaf van Gelre, hertog van Limburg, verkoopt voor £300 leuvense penningen aan abdis en convent van Grafenthal zijn bos kamervorst.
De abdij zal hem daarvoor per mansus op St. Martinusdag 's jaars 6 malder rogge en 2 kapoenen betalen, te beginnen na 4 jaren.

Scholten; akte 35.

381. 1280 januari 24.

Bloedverwanten van Willem graaf van Neuenahr zijn Dirk, domdeken en aartsdiaken te Keulen, Hendrik V graaf van Kessel, en Goswin heer van Born.

Maasgouw 1896 p 87;
Lacomblet IV nr 674.

382. 1280 maart 20.

Wilhelmus de Hurne en Goswinus de Born o.a. getuigen bij de in bescherming neming door Reinald graaf van Gelre en hertog van Limburg en Irmingardis, hertogin en gravin, van de stad Duisburg.

Sloet 1009.

383. 1280 juli 13.

Theodoricus, proost van St. Salvator en aartsdiaken van Utrecht, oorkondt, dat na afstand door Stephanus genaamd de Pleer (Plese), de tiend binnen de parochie Asperden, geraamd op 8 solidi keuls 's jaars opbrengst, is verleend aan magister Marsilius de Gelria en na diens dood diens zoon Wilhelmus.

Scholten; akte 37.

384. 1280 juli.

Proost, deken en kapittel van St. Salvator te Utrecht, oorkonden, dat Wilhelmus, zoon van Marsilius de Gelria, met toestemming van zijn vrouw en verdere erfgenamen, afstand heeft gedaan van de van het kapittel leenroerige tiend te Asperden ten behoeve van het klooster Grafenthal.

Scholten; akte 39.

385. 1280 augustus 11.

Giselbert, abt van Camp, oorkondt, dat Justina voogdin te Straelen aan abdis en convent van Grafenthal 20 mark keuls had gegeven als bijdrage voor de aankoop van het bos Camervorst, waarvoor de abdij jaarlijks op de sterfdag van haar dochter Mechtildis, burggravin van Odenkirchen, op Maria Geboortedag dienst zal houden, waarvoor 2 malder rogge, 12 sextaria en 10 solidi keuls rente worden gesticht en verbonden op de hof de Lempt, totdat het bos van Camervoorst ontgonnen zal zijn en als onderpand kan dienen.

Scholten; akte 40.

386. 1280.

Stichting van het St. Petrusaltaar in de kapittelkerk van Wassenberg, gedoteerd met $\frac{1}{4}$ van de grote en kleine tiend van Elsum door Goswinus genaamd Cellaris en Hetscha, echtelieden, met een dagelijkse mis.

Heinrichs p 114.

387. 1281 januari 10.

Reinald, graaf van Gelre en hertog van Limburg, bekent schuldig te zijn aan Thadeus Willaume, lombaard te 's Hertogenbosch, 900 kleine leuvense ponden, te betalen in mei.
Borgen o.a.: Willem edelheer van Horn, Th(eodoricus), voogd van Roermond, ridder.

Sloet 1025;
Maasgouw 1971 p 46.

388. 1281 maart 30.

Arnoldus, voogd van Straelen, pacht van de abdij Siegburg de officia de Straelen, de hof Brocke en het woud Lüttelforst voor 8 jaar voor 150 mark keuls, normale cijns en 2 ossen en 2 everzwijnen; hij stelt borgen.
Getuige: Johan, zijn broer.

Straelen p 36.

389. 1281 september 28.

Hendrik graaf van Kessel en Gertrudis van Stessen, echtelieden, verkopen aan het huis der Duitse Orde te Koblenz hun hof Reisdorf in het kerspel Gustorf.

Brüggen p 57.

390. 1282 maart 17.

Johannes (van Vlaanderen) bisschop van Luik bevestigt de onderwerping van Willelmus genaamd van Borne, investitus van Geertruidenberg, en de overeenkomst en vrede tussen hem en het klooster van Thorn, zoals hem vertoond is, bezegeld door de heren van Horn, Cranendonck, Born, Valkenburg en Hafkendale (Haasdal).

Habets; Thorn p 51.

391. 1282 mei 20/21.

Stephanus, ridder, heer van Sulen, keurt goed, dat Johannes de Xanten, genaamd nieuwe bakker, die het van hem in leen houdt, de molen te Weeze op de Niers in erfpacht gegeven heeft aan het klooster Grafenthal tegen 40 mark keuls ineens en 12 solidi keuls 's jaars.

Scholten; akten 42/3.

392. 1282 november 1.

Oysto genaamd van Thoren, bloedverwant van de heer van Born, verkoopt aan de abdis en convent van Thorn een rente van 50 mark luiks, die abdis en convent hem levenslang dienden te betalen.
Getuigen: Johannes van Baxen, investitus van Thorn, Gerardus, kapelaan van Thorn, Johannes Klingelspore, Conradus genaamd de Cimiterio, Reinboldus van Bochot, Thilmannus zijn broer, Johannes zoon van Marsilius de Monte, Lambertus de Curia en Johannes en Lambertus zijn zonen, Godefridus van Nunhem, Reinoldus van O, Henricus Knoupe, Egidius van Molenheim, Heinricus Hobbart, Renerus schout van Stochem en meer andere leen- en dienstmannen van het klooster Thorn. Op verzoek van investitus Oysto, die geen zegel heeft, zegelen Waleram heer van Valkenburg en Oysto heer van Born.

Habets; Thorn p 54.

393. 1282 - 1297, 1326.

In Weeze zijn drie gerechten:

- het hoge gerecht met een Gelderse richter of ambtman;
- het lage gerecht met de voogd van de graaf van Kleef: beide gerechten hebben samen "homines judiciales";
- het gerecht van het allodium Hertefeld.

De onderlinge rechtsverhouding wordt geregeld in een wijsdom van 1326 augustus 24.
De heer van Hertefeld is waldgraaf in Siebengewald.

Frankewitz p 263/5.

394. 1282 - 1301.

Willem II heer van Horn, overleden vóór 1282 [1];
Willem III heer van Horn, overleden tussen 4 februari 1300 en 28 januari 1301;
Willem IV heer van Horn, overleden tussen 28 januari 1301 en 27 maart 1301 [2]. (Willem IV is de zoon van Gerard I) (IV?)

Klaversma; Altena en Horn p 56, 58.
1) gehuwd met Agnes, die in 1275 een bunder weiland te Buggenum aan Keyserbosch schenkt ten behoeve van de zusters. [3]
2) gehuwd met Sophia van Heusden; dit huwelijk bleef kinderloos; na de dood van Willem hertrouwde zij met Jan heer van Saffenberg.
3) tbv de pitancie van de zusters.

395. 1283 juni 9.

G(oswinus), edelheer, heer van Born (Bornen), deelt abdis en convent bij Grafenthal bij Goch mede ook namens zijn zoon Otto goed te keuren, dat Theodoricus de Wenterneym [1] een mark penningen, die deze in leen houdt uit zijn hof te Assele, verkoopt aan dat convent. Overasselt

Scholten; akte 46.
1) Winternam, omgeving Goch. Aangezien de toestemming wordt verleend aan de abdij Grafenthal bij Goch, is met Assele wel Neder- of Overasselt bedoeld. Opmerkelijk is het zozeer noordelijk van Born gelegen bezit van Goswinus.

396. 1284 februari 26.

Dirk genaamd Loef, broer van de graaf van Kleef, bekent het slot Grevenbroich c.a., waarvan de lijftocht zijn vrouw Lisa [1] toebehoort, in leen te houden van de aartsbisschop van Keulen, die het met 2000 mark (keuls) kan lossen.

Maasgouw 1896 p 95/6.
1) zegel . . . de Kessele.

397. 1284 juli 19.

Johannes de Reifferscheid, edelheer, verklaart, dat de jaarrente van 44 mark uit de inkomsten bij Venlo, die hij in leen houdt van Reynald graaf van Gelre, door de laatste worden ingelost.

Sloet 1078.

398. 1284 september 19.

Willem van Broekhuizen (Bruchusen) wijst voor de hem door de graaf van Kleef gegeven leenrente van 60 mark aan zijn hof ten Eycken.

Kleve-Mark; Urkunden 63.

399. 1285 juni 18.

Henricus, graaf van Kessel, en Lisa, echtelieden, oorkonden, dat 1½ mansus akkerland, zijnde 90 morgen (jurnales), gelegen in Westrich in de parochie van Keyenburg, waarvan 60 morgen waren van Lutgardis, erfgenaam van Petrus de Westrich, en 30 morgen van Rutgerus, zoon van Reynardus, ridder, van Grunseilt, welk land gehouden werd door abt en convent van Gladbach, die de oorkonders 's jaars 1 penning per morgen cijns betaalden wegens de voogdij, die de graaf daarover heeft. Op verzoek van Pelegrinus, pastoor van Holzwilre, bevrijden oorkonders dat land van die cijns na ontvangst van 4 mark en 6 penningen.
Getuigen: Henricus, deken van Bergheim, Henricus, kapelaan van de oorkonders, Nicolaus en Godefridus, kasteleins van de oorkonders (castellani) (ishier bedoeld "burchtmannen" ?), Flecco, drost (dapifer) in Hoystaden, ridder, Arnoldus de Hoystaden, ridder, Wigmannus, meier (villicus) in Hoystaden.

Kessel, annexes 14.

400. 1285 juli 27.

Goswinus, edelheer van Born, verpandt aan Gerhard Makeris en echtgenote, burgers van Venlo, zijn inkomsten van 21 malder graan te Blerick en Berkel (=Horst), totdat hij zijn schuld aan het echtpaar heeft voldaan.
Verleden voor schepenen van Venlo.

Ratheim nr 45.
Sloet 1091 (geeft als datum juli 31).

401. 1285 augustus 15.

Diederik, heer van Dieteren (Ditren), en Gosuinus, zijn broer, stemmen in met de schenking door Giselbert Bec uit Lauw (Louwe) van zijn cijnsgoederen, nl. een hofstede te Lauw met 28

bunder akkergrond, aan de abdij van Hocht. Hiervoor betaalde Giselbert jaarlijks op 15 mei 21 d., op Sint Remigius 21 d. van Aken, op Kerstmis vier vasa haver en twee kapoenen.

Hocht; regest 17.

402. 1285 augustus 15.

Walram, heer van Monschau (Monioye) en Valkenburg, als opperleenheer laat weten, dat Giselbert Bec van Lauw (Louwe) al zijn roerende en onroerende goederen te Susteren (Sustren) en Dieteren (Ditren) overmaakt aan de abdij van Hocht voor de schepenbank en mansionarii aldaar, met de instemming van de heer en zijn advocatus.

A. Origineel op perkament; 1 zegel in bruine was aan perkamenten staart - beschadigd - ruiterfiguur te paard met schild met klauwende leeuw en zwaard - randschrift: S'W . . LRAMI.- tegenzegel: schild met klauwende leeuw en randschrift: + S'WAL. DE MONIOIE ET DE VALKENBURG.

Hocht; regest 18.

403. 1286 april 21 (Namur).

Huwelijkse voorwaarden tussen Reinald graaf van Gelre, hertog van Limburg, en Margaretha, dochter van Guy, graaf van Vlaanderen, waarbij zij 's jaars £3000 troois verwerft uit de inkomsten van Roermond, Venlo, Kriekenbeek, Brempt en Kessel. In mei 1286 stellen 19 edelen zich daarvoor borg: o.a. Walram van Kessel, domproost te Münster, Goswinus, heer van Born, Wilhelmus, heer van Horne, Arnoldus de Wachtendonk, Theodoricus voogd van Roermond, Gerard van Karken, Henricus van Kriekenbeek, Willem van Broekhuizen, Godefridus Berth.

Sloet 1099 en 1101.

404. 1286 juli 4 (Namur).

Reinald, graaf van Gelre, hertog van Limburg, verbindt voor de huwelijksgift van zijn vrouw Margaretha van Vlaanderen de inkomsten van Venlo; Kriekenbeek; Brempt; Kessel; en Rode (Venray).
Oorkonders o.a.: Goswin heer van Born, Gerard van Karken; Dirk, voogd van Roermond; ridders, Rogier van Assele, Voskin van Swalmen (Zwalmen), Johan van Kessel, Mathias van Kessel, knapen.

Sloet 1109.

405. 1286 augustus 31.

Theodericus heer te Heinsberg keurt goed, dat Arnold Kilckhuis aan het gasthuis te Heinsberg 3 malder rogge en 3 malder haver 's jaars verkoopt uit zijn leengoed de tienden te Stade (vm. Stahe, ten westen van Geilenkirchen).

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg; Urkunden 19.

406. 1286 october 31.

Jan, heer van Kuik, belooft voor Jan (I) hertog van Brabant geen gewelddaden te bedrijven in het land van Kessel, in de "eigenheit" van Rode (=Venray), dat van de graaf van Gelre is, evenmin aan land van de graaf van Gelre aan de overzijde van de Maas. De graaf van Gelre zal geen geweld doen in het land van Kuik en het hertogdom Brabant. Dit bestand kan te Kessel opgezegd worden met een termijn van 4 dagen.

Kessel; annexes nr 15.

407. 1287 januari 23, n.s.

Diederik, heer van Dieteren (Dyetre), en Gossuinus, zijn broer, schenken aan de abdij van Hocht als zuiver aalmoes 4 bunder akkergrond te Dieteren op de plaats Oydeborehorst, tegen een jaarlijkse cijns van 1 d. luiks per bunder te betalen op Sint Remigius. Hierbij wordt deze grond vrijgesteld van alle belastingen en plichten.
A. Origineel op perkament; 2 zegels: 1e verdwenen; 2e aan perkamenten staart, in bruine was - beschadigd - schild met klauwende leeuw - randschrift: . . . HE . . . DERICI . . .

Hocht, regest 19.

408. 1287 juli 3 - 21.

Geschil tussen het kapittel van Thorn en de rector ecclesiae van Thorn, Johannes de Baxen, over de tienden van Thorn, waarbij wordt beslist, dat de rector 1/3 van de novale tiend zal hebben en het kapittel 2/3, terwijl van de overige tienden 1/3 voor de rector is en 2/3 voor het Godshuis (klooster) van Thorn.
Zegelaars o.a. Hendrik van Baxen, ridder, vader van Johannes de Baxen.

Habets; Thorn p 59 - 61.

409. 1287 juli 14.

Alexander, deken, en Henricus de Houthorne, cantor van het kapittel van O.L.V. te Maastricht, doen als arbiters uitspraak in het geschil over de novale tienden in de parochie Thorn tussen de abdij van Thorn en de pastoor (investitus) aldaar.

Archief abdij Thorn; Habets; archieven Thorn I nr 68.
Haas; chronologische lijst 219.

410. 1287 augustus 24.

Guda van Renenberg, abdis, en het convent van Thorn, verklaren 12 begijnen gekozen te hebben om het klooster te dienen, aan

welke begijnen zij goederen aanwijzen uit het vermogen van het klooster.
Getuigen: Johan, proost van St. Andreas te Keulen, Michael, scholaster van O.L.V. te Maastricht en kanunnik te Thorn, Johannes, investitus van Thorn, Philippus en Franco, priesters, vicarissen, Henricus van Baerl, ridder, Marcelis van den Bergh, Erhardus van Awyrs, Johannes genaamd Gepell, Gilmannus, Rumboldus, Gijselbertus van Bocholt, Knoup van Geistingen, Johannes en Lambertus, dienstmannen van het Munster van Thorn, Godefridus Hermani genaamd Olmeke, Henricus genoemd Hobbart, Theodoricus genaamd Haspengouwers, Gerard Neeff, leenmannen van het Munster te Eysden, en anderen zowel schepenen als leenmannen.

Habets; Thorn p 62/3.

411. 1287 october 21.

Theodoricus, heer van Meurs, wordt homo ligius van Theodoricus graaf van Kleef.

Lehnsregister Kleve p 427.

412. 1288 januari 17.

Rutgerus heer van Tyusse, ridder, dapifer van Renaldus graaf van Gelre, oorkondt, dat voor hem en de laten van Leuth Reynerus heer van Tygele en diens vrouw Gertrudis voor 46 mark en 6 solidi keuls de voogdij van de kerk van Leuth en de daarbij behorende mannen met goederen, diensten en rechten daartoe behorende, heeft verkocht aan abdis en convent van Grafenthal.
Getuigen: Henricus, deken te Leuth, Theodoricus van Born, edelheer, Henricus van Crykenbeke en Gerardus van Offenbeke, ridders, Wilhelmus Wilhelmuszoon van Tygele, ridder, Sybertus Henricuszoon van Crykenbeke, ridder.

Scholten; akte 51. Leuth p 379/80.

413. 1288 juni 5.

Slag van Woeringen, aan de Gelderse zijde vocht o.a. "pape Otte van Borne, die proefst van Nerre" (= proost van Keysersbosch).

Slanghen p 131.

414. 1288.

Walram, proost van Aken, graaf van Gulik, gelast H. van Gevenich, ridder, de goederen en inkomsten van proost en kapittel van St. Gereon bij Viersen, Oekhoven en Gereonsweiler niet meer in beslag te nemen.

Kempen-Krefeld 1977 p 149.

415. 1288 - 1374.

- Jacob van Ghoor te Warremberg, tot ridder geslagen voor de slag van Woeringen door de hertog van Brabant;
- 1305 Godart van Haelen (van Ghoor) bezit het leen Warremberg, noemt Gerard, heer van Horn en Altena, zijn neef;
- 1374 Dirk van Werremberch, gevangene te Baesweiler onder het rot van de heer van Perwez, krijgt schadevergoeding van 342 moutons.

Publications LXV p 394.

416. 1288 - 1581.

Drosten of ambtmannen van Kriekenbeck:

Rutger van Tymsse (1288); Arnold Spede (1347); Johan van Brochhusen, heer te Wickrath, zoon van Willem van Brochhusen (1360-1373); Hendrik van Wickrath (1381-1394); Karel van Wyenhorst (1398-1400); Hendrik van Neersen (1400-1403); Johan van Wickrath (1406 ? - 1420); Willem van Wachtendonk (1420-1429); Johan van Wickrath (1429-1449); Johan van Wachtendonk (1449-). Hendrik van Wickrath (1465-); Eduard voogd van Bell (1465-1467); Reiner van Holthausen (1473-1486); Johan bastaard van Adolf hertog van Gelre (1492-1496); Andreas van Vischenich genaamd Bell (1496-1501); Willem van Friemerschem (1502-1503);/ Arnold van Wachtendonk (1536-1553); Diederik van Westrum (1545 ? 1555-1556), Johan van Erp genaamd Warrenberg (1562-1569); Johan van Stalbergen (1569-1581).

Niederrheinischer Geschichtsfreund 1884 p 4. / Frans Voss van Schwarzenberg (1524-1536);

417. 1289 januari 6.

Het Norbertinessenklooster of Mariastift bij Heinsberg koopt de Baesweiler hof te Baesweiler, zijnde een Guliks leen, waarbij het halve patronaat van Oidtweiler behoort, voor 240 mark keuls van Hendrik van Schinnen. Walram graaf van Gulik keurt de verkoop goed op 18 october 1289.

Meurer p 85.

418. 1289 januari 19.

Oysto de Thoren genaamd de Covorde onderwerpt zich aan de uitspraak inzake de verkoop van een jaarrente van 50 mark luiks, eertijds door hem aan de abdij van Thorn gedaan, door Christianus de Lemborgh; Walterus; cantor van St. Servaas, Henricus; cantor van O.L.Vrouw, Michael; scholaster van O.L.Vrouw, Adolfus, kanunnik van O.L.Vrouw en Henricus, deken van O.L.V. te Maastricht.

Abdij Thorn; Habets I nr 72; Haas; chronologische lijst 227.

419. 1289 mei 17.

Gerardus de Kuke, proost van Odiliënberg, oorkondt, dat Herman en Hendrik van Erdbruggen 10 bunder land aan Bocket aan het altaar in de krypte van de Gangolfuskerk te Heinsberg hebben geschonken.
Schenkers zijn zonen van Diederik van E.

Selfkantkreis 1960 p 47/8.
Publications XCIV - XCV p 162/3.

420. 1289 juli 3.

Arnold van Winkelmolen verkoopt aan het stift Xanten 27 morgen akkers te Amern, die hij van het stift hield, voor 13 mark 6 solidi keuls.
Zegelaars: Rutgerus de Breympt, edelheer, ridder, Harpernus, investitus der kerk van (Nieder-)cruchten, edelheer, en Johannes, plebanus der kerk van Amern.

Weiler; Xanten nr 297.

421. 1289 december 23.

Lodewijk, heer van Randenrath, zal slot en dorp Randenrath in leen houden van de hertog van Brabant, zoals hij die hield van de hertog van Limburg.

Verkooren; Chartes et Cartulaires II - I p 174.

422. 1289 december 24.

Walram (van Kessel), proost van Münster, heer van Heimbach, draagt over aan Jan I van Brabant zijn allodiaal kasteel, land en molen te Brüggen en krijgt het weer in leen.

Verkooren; Chartes et Cartulaires II - I p 174.
Maasgouw 1896 p 95 noemt hem heer van Hengebach.

423. 1290 februari 2.

in festo purificationis beate marie virginis.

Theodericus heer van Heinsberg en Johanne, echtgenoten, geven verklaring over de rechten van de collegiale kerk aldaar.
Getuigen: Bruno, proost van kerk en klooster buiten de muren van de stad (oppidum), Ancelmus, deken van Susteren, Henricus, pastoor te Hoingen, Giselbertus genaamd Kuchenmeister, Renerus de Schinvelt, Theodricus de Gelinkirchen genaamd Scheyart, ridders.

Kremer; Akademische Beiträge; Urkunden nr IX.

424. 1290 februari.

Reinald I, graaf van Gelre, doet met toestemming van zijn vrouw Margaretha voor 5 jaar afstand van de graafschappen Gelre, Zutphen en Kessel c.a. ten behoeve van zijn schoonvader Guy graaf van Vlaanderen enz.
Stemmen daarin toe o.a.: Dirk II heer van Heinsberg; Dirk genaamd Loef, heer van Tomburg; Dirk heer van Meurs en Frederik, zijn broer; Willem heer van Horn; Walram van Kessel; domproost van Münster; Goswin heer van Born; Otto heer van Wickrath; Hendrik heer van Gennep; Dirk voogd van Roermond; Gerard heer van Karken; Reiner van Vlodorp; Sibert heer van Beeck; Arnold heer van Wachtendonk; Ludolph Schenk, Elbert van Eyll, Willem heer van Broekhuizen en Godfried genaamd Byet, ridders.

Maasgouw 1896 p 95.

425. 1290 juni 29.

Henricus genaamd de Frankemole, parochiaan van Amern, neemt 26½ morgen akkers aldaar, van deken en kapittel van Xanten in pacht tegen 1 mark 's jaars en 2 penningen per morgen voor de wijn van het kapittel op St. Lambertusdag, zoals de goederen van het stift te Amern betalen.
Zegelaars: Rutger van Bremt, ridder, en Harpertus, investitus der kerk van (Neder-)cruchten.

Weiler; Xanten nr 302.

426. 1290 september 18.

Schout en schepenen van Goch stellen na getuigenverhoor vast, dat Stephan van Pleze, ridder, de oude, in plaats van de burcht Rot, nadat de graaf van Gelre die voor het klooster (Grafenthal) had bestemd, van de graaf een ander leen in Kessel (bij Goch) had verkregen en dat het klooster uit dankbaarheid een dochter van (Stephan) had aangenomen en 1/3 deel van de tienden in Asperden van Willem, zoon van Marsilius (de Gelria), kok van de graaf, aan wie Stephan die had verkocht, had gekocht.

Scholten; akte 53.

427. 1290.

Adolf, Walram en Gerard van Milendonk, bevestigen de gift door hun ouders van een cijnsplichtige man te Elsen aan de Duitse Orde.
Getuigen: Johan van Reifferscheid en Hendrik van Gevenich, ridder, maarschalk im Bruch.

Milendonk p 9.

428. 1291 augustus 3.

Johan, edelheer, heer van Malberg, verkoopt zijn hof in Hommersum, die hij in leen houdt van de graaf van Gelre, met alle

horigen, rechten en patronaatsrecht van de kerk te Hommersum, aan de abdij Grafenthal. Zijn broers Rudolf en Hendrik en zijn bloedverwant Johan van Reiferscheit, heer van Bedburg, doen afstand van alle recht.
Reinald graaf van Gelre ontslaat het goed uit de leenband; behoudt evenwel vazallen en dienstmannen, de visserij in de Niers en de jurisdictie.

Scholten; akten 56, 58.

429. 1291 augustus 17.

Gyselbertus, abt van Camp, oorkondt, dat geschil bestond tussen abdis en convent van Grafenthal ter ener en Wilhelmus genaamd van Tygele, ridder, ter andere zijde, over het patronaatsrecht van de kerk van Leuth. Na onderzoek verklaart hij, dat het patronaatsrecht door wijlen Otto graaf van Gelre aan het kloster Grafenthal is geschonken.en dat die van Tegelen daarin geen deel hadden.

Leuth p 381/2; Scholten; akte 62.

430. 1291 augustus 18.

Giselbertus, abt, en convent van Camp, oorkonden voor 25 mark en 6 solidi keuls aan abdis en convent van Grafenthal goederen binnen de parochies Bracht, Kaldenkirchen, Lobberich en Breyell, liggende in diverse percelen, die tezamen 25 solidi en 6 denariën keuls opbrengen, te hebben overgedragen.

Scholten; akte 63.

431. 1292 september 15 (Keulen).

decima septima kalendas octobris.

Adolphus (van Nassau), roomskoning, bevestigt de giften aan en privilegiën, die Henricus (II), roomskoning, aan de abdij Thorn heeft verleend terzake van markt, tol en district van Thorn, de kerken van Beka, Hamerka en Avisata.

Wolters; Thorn; annexes nr 15.

432. 1292 september 15 (Keulen).

Adolphus, roomskoning, bevestigt de privileges van het kapittel van Thorn, verleend door graaf Ansfridus, te weten in Medemelacha, in het graafschap van Friesland en in Neder Maesland in het bisdom Utrecht.

Wolters; Thorn; annexes nr 16.

433. 1292 december 13.

De edelheer Henricus de Wickraidt, domkanunnik te Keulen en pastoor van de kapel te Wickrath geeft met toestemming van zijn broer Otto en zijn verwant Lodolphus en van de priester Winricus, provisor van het altaar van de H. Geest te Wickrath, aan Johannes, zoon van wijlen Henricus de Mertre, ridder, diens vrouw Aleidis en hun zoons en dochters, de hof te Nederhoven tegen 17 malder, half tarwe half haver keulse maat 's jaars, te leveren aan de priester van de H. Geest te Wickrath.
Getuigen: edelvrouwe Sophia, vrouwe van Wickrath, Arnoldes, priester der kapel te Wickrath, Henricus de Palude, Henricus genaamd Kindt, Henricus de Bonynckshoven.
Zegelaars: de drie genoemde heren van Wickrath.

Brandts; Wickrath p 1.

434. 1293 april 14.

Adolf (van Nassau), roomskoning, bepaalt, dat eilanden in rivieren opkomende binnen het gebied van de graaf van Gelre aan die graaf behoren.

Sivré I p 44.

435. 1293 november 11.

Statuten van het doekscheerdersambacht te Keulen.

Annalen Historischer Verein für den Niederrhein, Heft 38, (1882) p 36/8.

436. 1293.

Wilhelmus, heer van Horn, Wilhelmus, ridder, eerstgeboren zoon, Theodoricus, Willemszoon, proost van St. Salvator te Utrecht, oorkonden Jan, hertog van Brabant, Lotharingen en Limburg, schadeloos te houden bij Georgius Canthinius, Renerus en Prinaltus, zijn zoon, en Jacobus Homoduis, lombaarden van Asti.

Wolters; Hornes annexes 5.

437. 1294 mei 7 - 1311.

Bertram van Aldenhoven, edelheer, en Agnes, echtelieden, dragen het stift St. Maria im Kapitol te Keulen, het allodium te Borschemich, dat zij in leen hebben gegeven aan Johannes en Godschalk, zoons van Godschalk van Borschemich, ridder. Na de dood van Johan doet zijn weduwe Rycarde de Gasburne op 3 october 1311 afstand van haar 16 morgen akkers aan het stift; haar zwager Godschalk, ridder, ziet af van zijn recht daarop.

Erkelenzer Lande 1968 p 96.

438. 1294 mei 21.

Willem heer van Horn zegt, dat de heerlijkheid Weert eigendom was van drie heren: de graaf van der Mark, de heer van Altena en Hendrik van Asselt, ridder.

Publications 114 p 11.

439. 1294 juli 3.

Theodoricus, heer van Meurs, bezit de burcht Meurs, de stad Meurs en de jurisdictie over de dorpen daaromheen, Buytberg en Krefelt.

Lehnsregister Kleve p 427.

440. 1294.

Beschouwingen over aard en achtergrond van het stadsrecht van Kempen.

Kempen-Krefeld 1982 p 71 - 81.

441. 1294/95.

In het Overkwartier van Gelre treden verschillende onderrentmeesters op, die rekenplichtig zijn aan de rentmeester-generaal: Arnold in Nieuwstad, Walter de Eght in Echt en Montfort, Willem Kolve tussen Linne en Vlodrop, Hendrik de Brine, Herman de Crikenbeck en Dirk de Grunoywen in "officium Kessel et Rode", Gerard de Offenbech, Winricus Wingel en Johannes Flamingus in Venlo, Gerard de Offenbech en ene Willem in officio Kriekenbeck, Johan de Eyle en zekere Hefcorf in Geldern, Hendrik de Thitze in officio Goch.

Frankewitz p 176.

442. **1294/95.**

Gelderse rekening van Siberti de Beke, dapifer van Gelre, vanwege zijn functie. (Volgen de inkomsten en uitgaven gedaan op onbekende plaatsen)

Inkomsten:

van bomen uit het bos genaamd Schiterwalt, verpacht	14 sol.
....c herfstbede	160 mark brab.
... Montfort, herfstbede	121 " "
vanwege een paard van heer Lambertus	3 " "
" " " Wolterus Ronne	3 2 akens
van Wilhelmus genaamd Kolve, penningen	3 m., 3sol 7 den.
van idem, 2 malder tarwe	11sol.
van idem, 10 malder rogge	3 m., 4sol, 8 den.
van idem, 2½ malder ordei	8 sol.6 den.
van idem, 76½ malder haver à 20 den.	10 m. 7sol 9 den

Uitgaven:

Walram van Bergheim in mindering op de schuld van 70 mark,	45 m. brab
de heer van Reifferscheit (Riperscheit), leenrente	44 m. brab.
Scillingus de Thuschenbruch, leenrente	6 m. brab.
Sibertus de Morshoven, leenrente	3 m. brab.
Goswinus, zoon van wijlen Adam de Morshoven, ridder, leenrente	4 m. brab.
Theodericus de Ditheren, leenrente	5 m. brab.
Vresuindis de Asenrode, leenrente	26 sol.brab.
Rutgerus, zoon van de heer van Brempt, leenrente	14 sol 5 den
voor het gestorven paard van Godeschalkus, rentmeester, bij "collectione vedeme"	4 m. brab.
uitgaven van Sibert , dapifer, bij tochten en bij bewaking van de burcht Montfort tegen dreigende vijanden	76 mark
uitgaven van Sibert, dapifer, aan verwanten en ridders op tochten en onderhandelingen bij Nieuwstad aan Philippus de Bruke, Lambertus, de kapelaan, Wolterus Ronne e.a. toen vergelijk gesloten werd tussen de dapifer en de heer van Heinsberg	13 m. 7 sol.
wegens uitgezonden boden	33 sol.
wegens gedode paarden op expedities	32 m.
aan de erfgenamen van Cunradus de Lynne wegens krijgsgevangenschap en leed	20 m. 4 sol.
aan schuldeisers:	
- Heinricus de Gevenich "pro dextrario suo vendito" aan de heer van Reifferscheit volgens patentbrief van de graaf	60 m. brab.
- aan Reynerus genaamd Knoke de Ederen	50 m. brab.
- aan Heinricus de Swalmen voor de deken van Aken	30 m. brab.
- aan Lambertus wegens mannen genaamd Utfensche-lude	32 sol.
- aan Johannes de Lynden wegens de slag bij Woeringen	10 m. brab.
- aan Sibert zelf, stipendium	111 m. 16 den.

Schulden:

wegens uitspraak van de heer van Heinsberg en Godefridus, zijn zoon, van de heren van Valkenburg en van Kuik van-	400 m. brab.
vanwege de slag bij Woeringen:	
- heer Lambertus en Wolterus Ronne, volgens open brieven	153 m.
wegens Theodoricus van Crugthen en Rutgerus de Wickrath, gedood door de dapifer bij de verdediging van het land	94 mark
wegens ter beschikking gestelde paarden door:	
- Arnoldus de Holtheym	8 m.
- Waltgerus de Egth	8 m.
- Hermannus de Craken	4 m.
- Wilhelmus genaamd Kolve	4 m.
- Voskinus de Swalmen	21 m.
- Wilhelmus de Swalmen	16 m.
- Mathias de Kessel	20 m.

- Suederus de Ursbech 17 m.
- Johannes de Elmt 11 m. 6 sol.
- Theodericus, diens broer 16 m.
- Johannes, zoon van Ulricus genaamd Walsche (Francoiss ?) 12 m.
- Theodericus genaamd Bein 5 m.
- Gisonus, diens bekende 5 m.
- Egbertus, diens broer 5 m.
- Heinricus de Swalmen 5 m.

Gerardus Titverlis wegens bewaking van het Elmpterwald met zijn paard 3 m.

Meihuizen p. 1-11.

443. **1294/95.**

Gelderse rekening van Arnoldus Alexanderzoon (van Nieuwstad) over St. Margriet 1294/95.

Uitgaven:

aan Sibert, dapifer, aan kapoenen en hoenders 21 m. brab.
aan idem, 4 malder tarwe à 6 solidi 2 m. brab.
aan idem, 81½ malder rogge à 5 solidi 34 m. brab.
aan idem, 10 malder 4 vat rogge à 4 solidi 3 m. 6 sol.
aan het goed van Antonius, 1 malder rogge 5 sol.
aan de heer van Heinsberg uit de tiend te Havert, die door deze met geweld is geroofd 20 malder rogge en 40 malder haver
aan de voogd van Roermond, 25 kapoenen 7 sol. 3 den.
aan Wolterus Ronne voor diens uitgaven aan paarden te Elsloo 10 sol
voor een bode naar Geldern naar Lambertus en Wolterus 2 sol.
voor zijn schrijver 6 sol.
voor zichzelf wegens dienst 6 sol.

Meihuizen

444. **1294/95.**

Gelderse rekening van Waltgerus de Egth (diverse posten);

Uitgaven:

aan Sibert, dapifer van Gelre, 2 malder tarwe à 5½ sol. 11 sol.
aan idem 16½ " " 8 m. 3 sol.
aan idem 21 " rogge à 4 sol 7 m.
aan idem 30½ " " 5 " 12 m. 9 sol.
aan idem 38 " koolzaad à 22 den 5 m. 9 sol 8 den.
aan idem 166 " haver à 20 den 23 m. 8 den.
aan idem, kapoenen 7 m.
aan de veerman van Heppenart, 1 malder rogge
aan de veerman van Buggenum, 1 malder rogge
aan Reynerus Kymmel, wegens zijn leen, 8 malder rogge
aan idem, wegens idem, 24 kapoenen 7 sol.
loon voor ophalen van kapoenen en hoenders 3 sol.
loon van de schrijver 6 sol.
Wernerus de Lothem en Mychael de Böningen wegens leen 2 malder gerst
betaald aan de schuldeisers Gerardus de Vlodorp zoon van Wolframi 12 malder 4 vat rogge
aan Henricus Luscus de Vlodorp wegens Wöeringen 14½ malder rogge
aan Wolterus wegens idem 4 malder 1 sester rogge
aan idem wegens idem 13½ malder gerst
aan Hilbrandus de Lydorp 10½ malder rogge
aan Johannes de Buggenheym wegens idem 8 malder rogge
aan idem wegens idem 1 malder haver
aan Waltgerus de Egth wegens 3 jaar dienst 3 mark

Meihuizen.

445. **1294/95.**

Rekening van Wilhelmus Kolve over hoenders en granen van Linne, Hoembergen, Odilienberg en Vlodrop (diverse posten).

Uitgaven:

aan het convent van Dalheym	4 malder tarwe
aan idem	3 " rogge
aan Gerardus Slabbert de Vlodorp, wegens leen	2 hoenders
aan Reynardus de Odenrode, wegens leen	16 "
aan de veerman van Wessem	1 malder rogge
aan de veerman van Linne	1 " "
aan Sibert; dapifer van Gelre,	2 " tarwe
aan idem, kapoenen en hoenders	3 mark 3 sol. 7 den.
aan Lambertus, 16 kapoenen	4 sol 8 den.
aan idem	10 malder rogge
aan idem	2½ " gerst
aan idem	76½ " haver
aan de schuldeisers van Johannes Metsmekers voor Emundus de Ursbech	16 " rogge
aan idem voor idem	4 " haver
aan Wernerus de Dasselt wegens Woeringen	31½ " rogge
aan Emundus en Reyners de Trist, wegens idem	11 " "
aan idem, wegens idem	81 " haver
aan Zegestappo zoon van Godefridus de Greverode wegens leenrente gevestigd op het geleide te Roermond voor vier jaren à 4 mark, betaald met	20 " rogge
aan idem wegens idem	21 " haver

Meihuizen p. 17-21.

446 **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Asselt.

Inkomsten:

cijns wegens penningen van de proost	32 den.

Uitgaven:

aan het altaar in Asselt 1 malder rogge	4 sol.

Meihuizen

447. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Beesel.

Inkomsten:

44 hoenders à 1 den brab.
8 malder en 1 vat koren
breuken (totaalpost)

Meihuizen.

448. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Bracht (bij Brüggen) "in Mola."

Inkomsten:

126 hoenders à 1 denarius brabants
24 malder haver

Meihuizen.

449. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Brempt.

Inkomsten:

breuken (totaalpost)	
van mannen van Brempt bijdragen toen die van Wickrath hen geweld aandeden	22 sol. brab

Meihuizen.

450. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Daelheim.

Uitgaven:

aan abdis en convent "pro pensione"	1 mark

Meihuizen.

451. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Echt.

Inkomsten:

hoofdcijns bij Havert	3 den. akens
cijns op St. Margaretha, genaamd tol	12 m. akens
cijns op zondag na Remigius	7 m "
cijns dagepenningen zondag na St. Maarten	6 m. "
waag	9 sol 7 den.
varkens in het bos	8 m. 2 sol brab.
visserij bij Bragth bij Echt	9 m. akens
8 varkens genaamd scoit-swin à 3 sol	2 m. "
1 varken vanwege de molen	3 sol
van porectione bonorum (uitgegeven erven)(totaalpost)	
boeten in de bossen van Echt en Elmpt en gepande paarden van die van Heinsberg	37 m. 6 sol 3den brab.
breuken en dagelijkse justitie	(totaalpost)
van Waltgerus van Egth wegens kapoenen en hoenders	7 m. brab.
van idem, 16½ malder tarwe	8 m. 3 sol
van idem, 2 " "	11 sol
van idem, 30½ " ½ vat rogge	12 m. 9 sol
van idem, 21 " "	7 m.
van idem, 38 " koolzaad	5 m 9 sol 8 den.
van idem, 166 " haver à 20 den.	23 m. 8 den.
329 kapoenen à 3½ den.	7 m. 11 sol 11 den
22 hoenders à 2 den.	3 sol 8 den
18½ malder tarwe	
148½ malder rogge	
50 " " uit de tiend Bannoyt	
van de hof van St. Joost, dit jaar	nihil
11 malder gerst te Echt	
70 malder " " genaamd heitgerste	
88 malder haver gravenhaver	
40 malder " sucaven	
10 malder " wegens kleine tiend	
55 malder " " tiend Bannoyt	
38 malder koolzaad " de molen	

Uitgaven:

nieuwe brouwketel voor Echt en Linne	(totaalpost)

Meihuizen.

452. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Elmpt.

Inkomsten:

cijns	4 sol.
lucifigulis	18 den.
van mannen genaamd Utfenschelude	7 m.6 sol.
varkens in het bos	34 m.8 sol. brab.
boeten in de bossen van Elmpt en Echt en gepande paarden van die van Heinsberg	37m.6 sol. 3den

Uitgaven:

de voogd van Roermond "ex vedema" erfelijk	2 m.

453. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Erkelenz.
Inkomsten:

van de vleeshal	2 mark akens
1 hoen à 1 den. brab.	
tol op Simon en Judasdag	7 solidi
96 malder haver à 20 den. brab	
van breuken	(totaalpost)

Meihuizen

454. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Hoembergen (Heynberg)
Inkomsten:

cijnsen zondag na Remigius	6 m. akens
cijnsen zondag na St. Maarten	15 sol. 11 den.
252½ eieren	10 den.
60 kapoenen	(totaalpost)
20½ varkens à 12 den.	20 sol. 6 den.
van de hof 22½ malder haver	
van de mansionarii 23 malder haver geruft	
van de hof 22£ malder tarwe	

Uitgaven:

aan drie schepenen in Hoemberg	3 den.

Meihuizen.

455. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Lerop (Lidorp)
Inkomsten:
20 hoenders à 2 den. brab,

Meihuizen

456. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Linne:
Inkomsten:

cijns na St. Maarten	6 m. 6 s. 7 d. akens
198 kapoenen à 3 den. brab.	
156 hoenders à 2 den. brab.	
32 malder rogge gravengraan	
11 " " erfpacht	
156½ " haver "	
22½ " tarwe "	
van caldario (pannen)(brouwketel ?)	14 s.
tol te Linne op St. Maarten	4 s. brab.
van porectione bonorum (uitgegeven erven)	(totaalpost)
van breueke en dagelijkse justitie	(totaalpost)
visserij	3 m. akens
24 malder rogge pacht van de tiend	
26 " haver " "	
13 " gerst en 1½ vat wegens pacht	
van de hof van de graaf 70 malder haver	
van idem 24 " tarwe	

Uitgaven:

aan de schepenen van Linne, de rentmeester en de "preconus"	16 d.
nieuwe brouwketels te Echt en Linne	(totaalpost)

Meihuizen.

457. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Melich.

Inkomsten:

van wateren en beemden op St. Remigius	3 m. akens

Meihuizen.

458. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende de plaats Montfort.

Inkomsten:

in opido cijns op zondag na St. Andreas	34 s. 1 d. akens
hoofdcijns	18 d.
herfstbede	5 m.6 s.
tol op Petrus en Paulus	3 s. brab.
van uitgegeven erven	(totaalpost)
55 malder haver (suke-haver) te M., O'berg, Vlodrop en Posterholt	
van breuken en dagelijkse justitie	(totaalpost)
78 hoenders à 2 den. brab.	
wegens de novaaltiend 13 malder rogge	
wegens idem 14 malder haver	
visserij in het water genaamd Rosendale	30 s. 10 d.
van de molenpacht 13 malder 5 vat à 4 s.	
van verkocht hout en verkocht "sespitus" in het moeras bij Lille (Libbos)	4 m. 20 d.

Uitgaven:

aan leenmannen van de burcht Montfort:	
- de heer van Schinnen	15 m. akens
-de heer van Undereyke	11 m. "
- Syzo de Kerricke	10 m. "
- Gerardus Slabbert	10 m. "
- Gerardus de Utwich	7 m. "
- meester Johannes en zijn zoon, "balistariis"	2 m. "
- twee poortwachters	2 m. "
- twee torenwachter	2 m. "
- vijf knechten	5 m. "
- aan de balistarii, torenwachters, portiers en knechten 11 hammen à 6 s. brab	4 m.9 s. 6 d. akens
- kleed voor de bovenwachter	7 s. 3 d.
- de 5 knechten en de preconus van Linne een kleed	27 s. 3 d.
- meester Johannes en zijn zoon balistarii	16 malder rogge
- de twee poortwachter	16 " "
- de twee torenwachter	24 " "
- de vijf knechten	40 " "
herstel van de burcht	(totaalpost)

Meihuizen.

459. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Nieuwstad.

Inkomsten:

cijns en molen	32 m. akens
van uitgegeven erven	(totaalpost)
van breuken en dagelijkse justitie	(idem)
van Arnoldus Alexanderzoon van Nieuwstad:	
- kapoenen en hoenders	21 m. 7 s. brab.
- 620 kapoenen à 3 den.	15 m. 10 d.
- 620 hoenders à 2 den.	8 m. 9 s. 6 d.
- 8 malder tarwe	
- 8 malder rogge gravenpacht	
- 191½ malder rogge	

- wegens de tiend te Nieuwstad 36 malder rogge
- wegens idem 35 malder haver
- wegens de tiend te Havert 20 malder rogge
- wegens idem 40 malder haver

Meihuizen.

460. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Odilienberg.
Inkomsten:

cijns op zondag na St. Maarten		9 m. 6 s. akens
van uitgegeven erven		(totaalpost)
van breuken en dagelijkse justitie		(totaalpost)
1 kapoen		(totaalpost)
253 hoenders à 2 den. brab. te O'berg, Vlodrop en Posterholt		
van pensionarie	6 malder 2 vat rogge	
suke-haver te O'berg, Vlodrop, Montfort en Posterholt	55 malder haver	
wegens de tiend	20 malder rogge	
wegens idem	21 malder gerst	
wegens de molen	2 malder rogge	
wegens idem	2 malder gerst	

Meihuizen.

461. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Ool (ole)
Inkomsten:

1 sester tarwe à 5 sol 6 den per malder	10 m. 5 s. 7 d.

Meihuizen.

462. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Posterholt.
Inkomsten:

cijns op zondag na St. Andreas	23 s. 2 d. akens
cijns midden mei	3 s. 10 d.
hoofdcijns	2 s.
breuken en dagelijkse justitie	(totaalpost)
253 hoenders te Posterholt, Odilienberg en Vlodrop	
55 malder haver (suke-haver) te P., Odilienberg, Montfort en Vlodrop	

Uitgaven:

aan de mansionarii	7 d.

Meihuizen.

463. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Roermond.
Inkomsten:

cijns met Pinksteren	15 m. akens
van 664 hoenders à 2 den	9 m. 2 s. 8 d.brab.
van kleine breuken	15 m. 2 s. 5 d.brab.
van grote breuken	40 m. 7 s. 8½d.brab.
van uitgegeven erven	(totaalpost)
geleide, zoutmaat en wolwaag van St. Petrus ten zetel tot St. Margaretha	60 m. akens
van Johannes Kamb wegens pacht van het geleide te land en te water van St. Pieter ten zetel 1293/94	128 m. 4 s. brab.
tol van schepen die de Roer afkomen van Johannes genaamd Hollen	1 m. brab.

tol daags voor Pinksteren	15 s. brab.
van de grote fermeteit	8 m. akens
van fermeteit alias gruit	18 s.
van weggeld	18 m. akens
van de graven-tuin (ortus) bij het hospitaal	6 s.
van het kleine eiland naast het steel van Mersen	12 d.
visserij in Roer en Maas	28 s.
visserij genaamd botvissen	3 s. 6 d.
Uitgaven:	
Robinus, notaris van de graaf, uit de gruit	18 s. akens
Walramus van Bergheim zijn rente uit het geleiderecht over 1293 en 1294	93 m. brab.
domicelle Vresewindus uit het geleiderecht	26 s.
Godemil van Elderen, leenrente	6 m.
heer Lambertus	12 m.
Theodoricus de Dytheren, leenrente	5 m.

Meihuizen.

464. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Swalmen.

Inkomsten:	
50 hoenders à 1 d. brab,	
11 malder haver	

Meihuizen.

465. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Vlodrop.

Inkomsten:	
cijns op zondag na St. Maarten	15 s. 6 d.akens
cijns midden mei	3 s. 3 d.
idem van drie goederen genaamd Manendagesgoed	30 d.
cijns op zondag na St. Jan de Doper geboorte	11 s. 4 d.
van water en weide met Pasen	2 s.
van "caldario"(pannen) op St. Jan de Doper	6 s.
cijns bij Geitstappe	6 d.
tien varkens, genaamd scoit-swin à 12 d.	10 s.
een varken vanwege de molen	3 s.
bruggeld	3 s. 6 d.
breuken en dagelijkse justitie	(totaalpost)
12 kapoenen à 3 den. brab.	(totaalpost)
253 hoenders te V., Odilienberg en Posterholt à 2 d.	(totaalpost)
103½ eieren	5 d.
suke-haver te V., Odilienberg, Montfort en Posterholt	55 malder haver
pacht van de hof	10 malder rogge
pacht van de hof en de kleine tiend	25 malder haver
vanwege de molen	4½ malder rogge
idem	4½ malder gerst
idem	4½ malder haver
Uitgaven:	
Gerardus genaamd Slabbart uit de cijnsen	8 s. 3 d.
Reynerus de Odenrode	7 d.
Reynerus de Triest, leenrente	28 d.

Meihuizen.

466. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Vorste (bij Erkelenz ?)

Inkomsten:	
van cijns	15 m.

van hoofdcijns 18 d.
Uitgaven:
Rutgerus de Betgendorp uit de cijnzen voor zijn burchtleen 15 m. akens

Meihuizen.

467. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Zwartbroek (bij Roermond).
Inkomsten:

cijns op zondag na Remigius	26 s. 6 d.akens
cijns van het goed van Wolfardus	9 s. 4 d.
cijns van de molen	4 s.
26½ hoenders à 2 den. brab.	4 s. 5 d. brab.
visserij bij het steel van Mersen	3 m 6 s. akens
erfpacht van de hof 7 malder 1 sester gerufte maat haver	
idem 30½ " rogge	
idem 30 "	
erfpacht van de molen 26 malder rogge	
idem 10 malder	

Meihuizen.

468. **1294/94.**

Rekening van Heinricus de Brine van het ambt Kessel en Rode van St. Margriet tot Allerheiligen (diverse posten)
Uitgaven:

aan Gerardus de Offenbech	22 m. 3 s. 5 d. oud br.
voor het paard van diens kennis tijdens ambtsuitoefening dood gebleven	3 m.
aan Hermannus de Crikenbech voor de verlichting van het altaar te Kessel	5 s.
aan Winricus de Venle op aanwijzing van heer Lambertus	10 m. 3 s. 5 d.
jaargeld aan heer Birch	niet betaald
jaargeld aan heer Marsilius	niet betaald
jaargeld aan Theodericus de Grunowen 42 malder rogge	niet betaald
jaarloon van de rendant zelve, voor drie jaren	60 £

Meihuizen p. 21-23.

469. **1294/95.**

Rekening van Hermannus de Crikenbech van het ambt der landen van Kessel en Rode van Allerheiligen 1294 tot St. Margriet 1295 (diverse posten)
Uitgaven:

Godefridus Birch, burchtleen	25 m.
(5 m. daarenboven betaald door Theodericus de Grunouwen)	
Willelmus de Swalmen, burchtleen	5 m. 20 d.
Willelmus Poet, leenrente	4 s.
Johannes de Lotheim, leenrente	4 s.
aan de nonnen van Thorn	8 s 4 d.
voor verlichting St. Nicolaasaltaar te Kessel	5 s.
aan heer Lambertus	16 m.
aan idem wegens invorderen	15 m.
aan Theodericus Duker, wegens schuld van de graaf	20 m.
aan verschillende ruiters van Theodericus	8 m. 3 s.

Meihuizen p. 23-24.

470. **1294/95.**

Rekening van Theodericus de Grunoyen over Kessel en Rode van St. Margriet 1294/95 (diverse posten).

Uitgaven:

Godefridus Birch, burchtleen	5 m. akens
Gibonus Malo van Nijmegen t.b.v. Scanehuit en Mynnebode van Weert wegens de slag bij Woeringen	13 m. oud brab.
Johannes Flamingo van Venlo	79½ malder rogge
idem	78 malder haver
Gyselbertus de Lotheim wegens slag bij Woeringen	20 malder rogge
aan idem wegens idem	30 malder haver
Arnoldus de Lotheym wegens idem	3½ malder rogge
aan idem wegens idem	62 malder haver
erfgenamen Sigerus de Barle	6 malder rogge
aan idem	6 malder haver
aan Mectildi de Caminata van de nieuwe molen te Rode	14 malder rogge
aan Segebodoni de Nijmegen, in maat van Rode	387 malder rogge
aan de tol te Kuik, in maat van Rode	11 malder rogge
aan Theodericus zelve, in maat van Rode	4 malder gerste
aan idem, in maat van Rode	38 malder rogge
aan idem, in maat van Rode	36 malder haver

Meihuizen, p. 24-26.

471. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Kessel.

Inkomsten:

ambt Kessel, herfstbede	15 m. oud brab.
ambt Kessel, Remigiuscijnzen	6 m. 6 d.
ambt Kessel, boeten en breuken	17 s. oud brab.
26½ malder rogge	
4 malder gerst	
72 malder haver Kesseler maat	
Maastol te Kessel	25 m.
van petitione varkens	6 m.
van acquisitione bonorum	5 s. brab.
van boeten en breuken ambt Kessel	10 m. 3 s.
150 malder rogge ambt Kessel	
4 malder gerst Kesseler maat uit ambt Kessel	
190 malder haver ambt Kessel	

Uitgaven:

portier en knecht van het kasteel Kessel	12 malder rogge
veerman van Kessel	1 malder rogge
cijns hof Ganderinge	1 malder rogge

Meihuizen.

472. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Lottum.

Inkomsten:

cijnsen	5 s. akens

Uitgaven:

de vorster in het woud	1 malder rogge

Meihuizen.

473. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Venray.

Inkomsten:

ambt Venray cijnzen	14 m. 6 s.
idem boeten en breuken	7 m. 8 s.

84½ malder rogge
34 malder haver, maat van Rode

ambt Vēn ray, herfstbede	20 m.
idem, meibede	15 m.
petitione debita et statuta, ambt Venray	18 s.
cijnsen, ambt Venray	5 s. 1 d.
leenmannen, ambt Venray	20 s.
hoofdcijns, ambt Venray	8 s. 6 d.

ambt Venray, 450 malder rogge, maat van Rode
idem, 36 malder haver.

Meihuizen.

474. **1294/95.**

Rekening van Winricus Wingel van cijnzen en inkomsten uit het ambt Venlo van St. Margriet 1294/95. De breuken zijn gerekend van donderdag na O.L.V. geboorte tot St. Margriet 1295 (diverse posten)

Uitgaven:

voor de bouw van het grote huis in kasteel Geldern bij de nedertoren enz,	14 m. 3 s. 4 d.
voor het dekken van dat huis	57 m. 2 s. 2 d.
voor twee tonnen bokking naar Geldern gezonden	14 s.
voor een ton vis	10 s.
voor een malder zout	4 s.
voor acht kazen en vissen	14 s.
aan heer Lambertus	6 m.
aan idem via Petrus van Brugge	8 m.
aan Wolterus Ronne voor 10½ aam wijn t.b.v.Lothinus	15 m. 7 s. 10 d.
vracht van deze wijn Venlo-Dordrecht	14 s.
aan Theodericus de Erfordia wegens schuld van de graaf	73 m. 2 s. 6 d.
aan Mabilie Reteri wegens idem	4 m.
aan de graaf wegens diversen	25 m. 5 s. 11 d.

Meihuizen p. 26-28.

475. **1294/95.**

Rekening van Johannes Flamingus van Venlo wegens 1/4 deel van tol en geleide te Venlo à 150 mark oud brabants 's jaars (diverse posten)

Inkomsten:

termijn op Pasen 1295 van tol en geleide	12 m. 6 s.
van Willelmus, claviger van Kriekenbeek	10 malder haver
van Theodericus de Grunoywen, in Kesseler maat	79½ malder rogge
van idem	72 malder haver
van Kolve	6 malder haver

Uitgaven:

aan Lambertus via Petrus van Brugge	32 m. oud brab.

Meihuizen p. 28-29.

476 **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Venlo.

Inkomsten:

cijnzen	25 s.akens
cijns van wateren en beemden	7 s.
cijns van zeven zoutmaten	7 s.
de helft van de nieuwe molen-cijns	3 s.
dagelijkse rechtspraak	4 s.
620 hoenders à 3 d. akens	6m. 5 s. 6 d.
holtkoren-haver, 2 malder	3 s. 4 d.
van uitgegeven erven	26 s. 10 d.
van breu-ken	8 m. 6 s. 11 d.

visrecht	14 m. akens
drie molens aan de Maas	2 m.
sleepnetten	18 d.
poortergeld	9 s.
pacht van virgatio (takkebossen ?)	3 m.
lakenhal	27 s.
van de stad Venlo wegens 4 jaar gebruik van het huis (hospitium) van de graaf, 40 m. brab.	34 m. 3 s. 4 d. akens
1/4 van tol en geleide à 150 m. oud brab. 's jaars	
van Heinricus de Brine	10 m. 3 s. 11 d.
van heer Lambertus	3 m
van Hefcorf, claviger van Geldern	394½ malder rogge
van idem	421 malder haver
van Wolterus Ronne	5 m.
van Kole 100 kapoenen à 2 den. akens	

Meihuizen.

477. **1294/95.**

Rekening van Gerardus de Offenbech van het ambt Kriekenbeek (diverse Posten).

Uitgaven:

wegens leenrenten en anders:	
Rabodonus de Udenkirken	7 m. 6 s
Wilhelmus Rost de Alshoven	7 m.
Willelmus Drinsel	3 m.
Hermannus balistrarius	3 m.
Arnoldus de Greverode uit broekcijns	18 d.
Gerardus de Offenbech voor bewaren van het kasteel	6 m.
voor verlichting van de kapel	6 s.
âan heer Lambertus	39 m. 8 s.
aan Gerardus de Offenbech wegens werkzaamheden aan het kasteel	22 m. 10 s. 11 d.
onkosten op diverse tochten	6 m. 4 s. 6 d.
kosten van de jagers bij Kriekenbeck	1 m.
bodekosten	6 s.

Meihuizen p. 30-31.

478. **1294/95.**

Rekening van Willelmus, claviger, van het ambt Kriekenbeck (diverse posten)

Uitgaven:

kapelaan van het kasteel en beneficie	30 malder rogge
idem	30 malder haver
4 schutters	32 malder rogge
2 knechten	14 malder rogge
poortwachter	10 malder rogge
Engelbertus, bekende van de graaf	13 malder rogge
idem	7 malder haver
schuldeisers:	
- Gyselbertus de Lotheim wegens Woeringen	30 malder rogge
- Willelmus de Milne	50 malder rogge
- Sibertus de Vliin	12 malder rogge
- Goswinus de Laixdunch	21 malder rogge
- idem	3 malder haver
- Nicolas Colet van Venlo wegens gezonken schip	5 malder rogge
- Godefridus Rinsbuch	2 malder rogge
- Hert de Greverode	1 sester rogge
- Godefridus Rinsbuch	6 malder haver
- Willelmus Cranenkuken	25½ malder rogge
- Theodericus Duker	10 malder rogge

Johannes Mabilie van Venlo van de Vlamingen	10 malder rogge
idem	10 malder haver
Thilmannus de Wevelinchoven	45 malder haver
de veerlieden van Venlo	1 malder rogge
aan de huizen van de graaf	23 malder rogge

Meihuizen p. 31-35.

479. **1294/95.**

Rekening van Gerardus de Offenbech van het ambt Krieckenbeck

Inkomsten:

herfstbede	50 m. oud brab.
kleine tiend	16 s.
40 varkens à 2 s.	6 m. 8 s.
548 hoenders à 3 oboles akens	5 m. 8 s. 6 d.
de porrectione bonorum	14 m. 7 s.
hout in bos Vlilar	8 m. 6 s. 10 d.
van breuken	11 m. 9 s. 3 d.
van Henricus de Brine	22 m. 3 s. 5 d.
de molen van Kriekenbeck	8 malder rogge

Meihuizen.

480. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Gesperden.

1294 440 malder à 6 solidi	66 £
1295 idem à 5 solidi	55 £

Meihuizen.

481. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Grefrath.

Inkomsten:

cijnsen	9 m.
molen van Nersdam	48 malder rogge
voogdhaver	7 malder haver
haver "hospitalis" te Grefrath en Lobberich	14 malder haver

Meihuizen.

482. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Herungen.

Inkomsten:

cijnsen	4 m. 10 s. 2 d.
novaaltienden	4 s. 6 d.
winpenningen	3 s. 10 d
meipenningen	5 s. 5 d.
pro diebus messis	4 s. 4 d.
cijns van het goed then Vordeken	3 s. 6 d.
van de akkers genaamd Gijsenroch	2 d.
cijns van het land "miricalis"	5 d.
novaaltiend	½ malder rogge
idem	½ malder haver
voogdhaver	15 malder haver
haver "hospitalis"	12 malder haver

Meihuizen.

483. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Hinsbeck.

Inkomsten:

de hof Urlake en de tiend	85 malder rogge

de hof Holthusen	10 malder rogge
idem	10 malder haver
idem	10 malder koolzaad
de hof Urlake en de tiend	55 malder haver
de hof en molen Eynsheyn	8 malder rogge
idem	8 malder haver
de hof Netbruch	7 malder haver
idem	7 malder rogge
de hof Stekellensberg (Stelenberg)	6 malder haver
idem	7 malder rogge

Meihuizen.

484. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Leuth.
Inkomsten:

cijnsen	10 m. 9 d.
haver "hospitalis"	9 malder haver

Meihuizen.

485. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Lobbericht.
Inkomsten:

novaaltiend	2 malder rogge
idem	3 malder haver
haver "hospitalis" te Lobberich en Grefrath	14 malder haver

Meihuizen.

486. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Tegelen.
Inkomsten:

van plaatsen waar klei wordt gegraven	5 s.

Meihuizen.

487. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Viersen.
Inkomsten:

192 hoenders à 2 d. brab.	32 s.
33 malder haver.	

Meihuizen.

488. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Wankum.
Inkomsten:

cijns		19 m. 2 s. 6 d.
van de hof en de tiend	100 malder rogge	25 malder haver
novaaltiend	30 malder rogge	30 malder haver
haver "hospitalis"		12 malder haver

Meihuizen.

489. **1294/95.**

Rekening van Johannes de Eyle, voogd van Geldern, (diverse posten.
Uitgaven:

Goswinus de Wilke, burchtleen	7 m.
Godefridus de Thitze, burchtleen	4 m.
12 schuttersop de burcht Geldern	14 m. 5 s. 8 d.

Hermannus Kochuse junior	25 m. 5 s. 4 d.
Johannes Þrincil	35 m. 8 s. 7 d.
Rutgerus de Thitze	8 m.
Johannes de Eyle wegens het brouwhuis	64 m.
Johannes, kanunnik van Werden	21 m. 4 s. 6 d.
Johannes de Melke	4 m. 3 s. 6 d.

Meihuizen p. 33-39.

490. **1294/95.**

Rekening van Hefcorf van de ontvangst van granen op de burcht van Geldern (diverse posten).

Uitgaven:

aan Theodoricus de Erfordia, onkosten	8 malder rogge
t.b.v. fourage voor de graaf en de aartsbisschop van Keulen op Allerzielendag	28 malder haver
idem aan de graaf op St. Nicolaasdag	8 malder haver
idem aan de graaf op zaterdag na Pinksteren	13 malder haver

Meihuizen p. 39-45.

491. **1294/95.**

Rekening van Kole over de akkers Vorst over St. Margriet 1294/95.

Inkomsten:

de akkers zijn 236 morgen groot en renderen	118 malder rogge
en	236 kapoenen

Uitgaven:

aan de metselaars met tufsteen in de kapel van het kasteel Geldern	2 malder rogge
Thilmannus in het bos te Vorst	2 malder rogge

Meihuizen p. 45-46.

492. **1294/95.**

Rekening van Godefridus, gewezen claviger, wegens zekere ontvangsten van graan.

uitgaven:

wachters op de burcht Geldern, in spikermaat	40 malder rogge
meester Johannes, timmerman, stipendium	14 malder rogge
aan de dochter van broeder Johannes, broer van de graaf	3 malder rogge
aan Curthamme vanwege de zwanen scheren	½ malder rogge
fourage aan de burcht Geldern	77½ malder rogge

Meihuizen p. 46-47.

493. **1294/95.**

Rekening van Heinricus, gewezen voogd van Geldern.

Uitgaven:

aan Wilhelmus de Kervenheym, leenrente	7 m.
aan Wilhemus Niit van Gulik, leenrente	10 m.

Meihuizen.

494. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende de stad Geldern.

Inkomsten:

393 eieren		
cijnsen	24 m.	18 den.
cijns de Rame	3 s.	
cijns van Divelant	3 s.	

cijns van "solario typas" 12 d.
cijns van de sloot van Scopardus 6 d.
stad en Barsdonk 109 malder haver, 124 malder rogge
de molen, 113 malder tarwe, 123 malder rogge, 150 malder koolzaad
Uitgaven:
heer Lambertus, pastoor der kerk van Geldern, 7 malder rogge, 2 malderhaver
Johannes, wagenmaker, stipendium 3 malder rogge
de kerk van Geldern voor hosties 3 malder tarwe
Hubertus, schrijver van de graaf 10 malder rogge
Randulfus, kok 2 malder rogge
voor zwanenvoer tijdens ijsgang 16 malder haver
aan Sigerus Casir wegens Woeringen 13½ malder tarwe
aan Godefridus de Nersdam t,b,v, Heinricus van Grefrath 12 malder tarwe
aan Theodericus de Winternam wegens schuld van de graaf 12 malder tarwe

Meihuizen.

495. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Nieukerk en Aldekerk.
Inkomsten:

cijnsen Winternam	7 m.		5 d.
idem Vurnum en Hartefelt	11 m.	8 s	4 d.
idem Sevelen	12 m.	4 s.	1 d.
idem Rheurdt	6 m.		34 d.
idem Schaephuysen	8 m.	4 s.	3 d.
idem Stenden	18 m.		10 d.
idem Eyll	17 m.	5 s.	
idem Geisseren	2 m.		
idem molen Florkinus		2 s.	
idem pacht Hemelmannus		4 s.	
idem in Raden		3 s.	
idem van akker Cole in Hartenfeld		3 s.	

idem van akker Cole in Hartenfeld, 3 vat rogge en 3 malder haver
hoenders te Winternam 188
idem te Vurnem 126
idem te Hartefeld 135
idem te Sevelen 188
idem te Rheurdt 174
iden te Schaephuysen en vorsthoenders 247
idem te Stenden 353
idem in Nieukerk 134
idem in Eyle 309
idem in Eysem 100
kerkland van Nieukerk 1 malder rogge
de hof van Godefridus Wigil bij Vernum, 5 malder rogge, 10 malder haver
de hof van Genekinus de Pasculo, 5 malder rogge, 5 malder haver
de hof van Heinricus Wigil bij Hartefeld, 6 malder rogge en 12 mal. haver
de hof van Heinricus de Lemkulen, 4 malder rogge en 8 malder haver
de hof van Serdo bij Merebeke, 4 malder rogge en 8 malder haver
de hof van Bucmannus oppervorste , 9 malder rogge en 20 malder haver
de hof van Heinricus in der Liit bij Urmit, 8 mald. rogge en 18 m. haver
de hof van Heinricus de Vronehave, 6 malder rogge en 16 malder haver
de hof van Amplonius in den Busche bij Kedicheyn, 4 malder rogge en 16 malder haver
de hof op Venebeke, 6 malder rogge en 12 malder haver
de hof van Genekinus bij Schaephuysen ten Putte 6 malder rogge en 18 malder haver
de hof van Thenhogenhave bij Schaephuysen, 11 malder rogge en 14 malder haver
de hof bij Hage, 14 malder rogge en 26 malder haver
de hof van Jacobus Thenhave, 11 malder rogge en 21 malder haver
de hof van Scopmannus bij Eyl, 4 malder rogge en 11 malder haver

de hof van Herwigus bij Eyl, 9 malder rogge en 9 malder haver
de hof in Vronhove bij Nieukerk, 15 malder rogge en 30 malder haver
de hof van Gerardus van Hasselt, 12 malder rogge en 30 malder haver
de hof van Gerardus van Barsdonk, 14 malder rogge en 25 malder haver
de hof van Heyster, 1 malder rogge en 3 malder haver
de buurtschap Winternam, 10 malder tarwe, 25 malder rogge, 60½ malder haver
idem Vernum en Hartefeld,9 mald. tarwe, 48½ mald. rogge, 127½ mald .haver
idem Sevelen, 7 nalder tarwe, 39 malder rogge en 109 malder haver
idem Rheurdt, 4 malder tarwe, 36 malder rogge en 74 malder haver
idem Schaephuysen 7 malder tarwe, 52 malder rogge en 114½ malder haver
idem Stenden, 11½ malder tarwe, 52 malder rogge en 169 malder haver
idem Eyl, 11½ malder tarwe, 53 malder rogge en 143 malder haver
tiend van Fredericus, 5 malder rogge en 20 malder haver
tiend van Vronebruke, 4 malder tarwe en 25 malder haver
van Kole uit de akkers Vorst 116½ malder rogge
van broeder Theodericus uit nieuw Klooster 20 malder rogge

Meihuizen.

496. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Pont, Veert, Wetten, Kapellen en Issem.
Inkomsten:

cijns in Pont		30 s.	10 d.
eieren in Pont, 360			
herfstbede in Pont	4 m.	9 s.	
meibede in Pont	3 m.	4 s.	
cijns in Wetten		3 s.	4 d.
idem wegens visrecht Theodericus de Scravelen		5 s.	
idem wegens Gerardus de Winvorderen		5 s.	
idem wegens Theodericus, visser		3 s.	
idem wegens Reynkino		4 s.	
idem van idem 10 £ peper		20 s.	
idem van idem 10 £ was		6 s.	8 d.
idem van idem 10 £ "ligiminis"			10 d.
idem van idem 200 potten ?			12 d.
idem van idem 150 eieren			
cijns in Wetten van Ganseland 79 eieren			
cijns in Wetten 192 eieren			
cijns 2978 hoenders à 3 oboles	31 m.		3 d.
kapoenen van Meynardo 8 à 2 d.			
idem van magister Willelmo 2			
recht op de dode hand (lijfgewinsgoed) land van Geldern	114 m.	6 s.	3 d.
idem te Wetten	10 m.	2 s.	
acquisitione bonorum land Geldern, stad en Wetten	7 m.	3 s.	6 d.
toestemming tot trouwen in land Geldern	3 m.	6 s.	6 d
breuken in land Geldern en Wetten	11 m.	8 s.	1 d.
herfstbede in Wetten	10 m.		
idem in Issem		20 s.	
idem in land Geldern	166 m.	9 s.	
meibede is idem	109 m.		
idem in Issem		15 s.	
varkens in land Geldern, 100 stuks			
idem in Wetten. 10 stuks à 20 den.			
de molen bij Horst, 8 malder rogge en 20 malder koolzaad			
de molen Urmit, 50 malder rogge en 50 malder koolzaad			
de molen bij Bocstege, 1 malder tarwe, ½ malder gerst			
de molen bij Wihe, 1½ malder rogge			
de akker bij Hogenbucheit aan Hubertus, schrijver van de graaf gedurenzijn leven gegeven ad	10 malder rogge		
de hof van Ludulfus Piscop, 25 malder rogge			

de hof Horst 18 malder rogge en 20 malder haver
de hof Colstat, 15 malder tarwe en 25 malder rogge en 50 malder haver
de hof Stenhol, 10 malder rogge en 21 malder haver
de hof Bomart 39 malder haver
de hof Pont 12 malder rogge en 24 malder haver
de hof Bosart, 2 malder rogge
de hof van Genekinus de Grotlar, 6 malder rogge en 18 malder haver

Meihuizen.

497. **1294/95.**

Rekening van Heinricus de Thitze van het ambt Goch. van St. Margriet 1294/95.

Inkomsten:	
herfstbede	30 m. 16 d.
bos boven het Rijkswald	14 s.
idem van Hemoyt	14 s.
idem van Kelt	14 s.
holtkaren uit het Rijkswald genaamd Kilwait	7 malder haver
lijfgewinsgoed	3 m. 8 s.
van breuken	10 m. 11 s.
Uitgaven:	
heer Curteluif, leenrente	7 m.
Godefridus de Nersdam, leenrente	20 m.
voor voederen van de zwanen in Goch, Weeze en Asperden gedurende de winter	28 malder haver
voor scheren van de zwanen	1 malder rogge
voor de vorsters in de bossen	10 s.

Meihuizen p. 48-51

498. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende de stad Goch.

Inkomsten:	
cijnsen	7 m. 5 d.
gruit, verpacht aan Curteluif	12 m.
25 varkens à 28 d.	4 m. 8 s. 4 d.
282 hoenders	
markttol op St. Victor	4 s.
van de molen, 20 malder tarwe, 100 malder rogge en 60 malder gerst	

Meihuizen.

499. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Asperden.

Inkomsten:	
cijnzen	4 m. 3 s.
idem bij Geitfort	3 m. 2 s.
hoenders bij Geitfort, 42 stuks	
idem bij Asperden, 18 stuks	
gerst	15 malders
gerst bij Bucholt	2 malders
holtkoren bij Geitfort	6 malder haver
idem van Kelt, rendercaren	2 malder haver
van de molen	20 malder rogge
van de molenkamp, 2½ malder rogge en 2½ malder gerste	1 malder haver
van Camervorst, 30 malder rogge en 10 kapoenen	

Meihuizen.

500. **1294/95.**

Gelderse rekening betreffende Weeze.
Inkomsten:
cijnzen 4 d.
hof Haestesem, 10 malder rogge en 10 malder haver
molen Creppe, 12 malder rogge
goed Gaasdonk, 2 malder rogge.

Meihuizen

501. **1294/1322.**

Kempen tot stad verheven (schepenbank vermeld in 1264); in 1322 kiezen die van de gemeente Kempen een raad van 19 mannen (consules et provisores).

Kaiser p 126-127.

502. **1295 maart 24 1)**

Engelbert van Isenborgh, aartsdiaken van Luik 2), Robijn van Mellijn, deken van St. Servaas te Maastricht en Renerus, scholaster te Tongeren, oorkonden na de dood van Hildegondis van Born, abdis van Thorn, met dekanes en kapittel en Gerart Haeck, kanunnik van Thorn bijeen gekomen te zijn voor de verkiezing van een nieuwe abdis. Toen zijn voor het kapittelhuis in het Munster te Thorn verschenen de leenmannen, schepenen, laten en gehele gemeente "des eijgendombs" van Thorn en zonden gedeputeerden die klaagden door vroegere abdissen en de voogd boven landrecht bezwaard en belast te zijn zodat sommige gevlucht waren. Na drie dagen brengt de gemeente een oud geschrift in dat het landrecht van Thorn is 3).
Publications VIII p 212-245; Maasgouw 1924 p 58-59.
1) datum in moderne vorm; zeer onwaarschijnlijk voor een stuk uit 1295, n.b. daags voor Maria Boodschap. Zie voor de onechtheid: Maasgouw 1925 p 15-16
2) was aartsdiaken van Kempenland
3) de inleiding van het "landrecht" is voor een stuk uit 1295 (of 1180 volgens Habets) zeer ongewoon; stamt eerder uit de humanistentijd circa 1500-1550.

503. **1295 april 10**

Fredericus van Meurs, ridder, wordt homo-ligius van graaf Theodoricus van Kleef.

Lehnsregister Kleve, p 327.

504. **1295 mei 21**

De officiaal van Luik doet uitspraak in een proces tussen het kapittel van St. Servaas te Maastricht en de heer van Horn over rechten en bezittingen van het kapittel te Weert.

Archief St. Servaas 885; Doppler verzameling 232; Haas; chronol. lijst nr. 270.

505. **1295.**

"Toegh die tweede hertoge Johan (van Brabant) vuer Wassenbergh mijt groeten heercracht in de waen dat sloet inde allet wat daertue gehoert"

Chronijk p 11.

506. **1295.**

Jan van Onderthens en zijn zuster Margaretha doen een gift aan Keizersbosch voor de zielerust van hun ouders magister Lodewijk van Keulen genaamd van den Molengassen en Jutta van Onderthens.

Jutta is vermoedelijk een dochter van Willem heer van Onderthens en Margaretha, welke Margaretha hertrouwde met de vader van Daniel, Robert en Willem van Goor.

Klaversma, Hornes p 24-25 noot 105.

507. **1295-1301.**

Gerard van Vlodrop, ridder, gehuwd met Gertrudis van Nievenheim.

Selfkantheimat 1957 p 108.

508. **1296 februari 8**

Walram van Kessel, heer van Grevenbroich, en zijn vrouw Catharina stichten aldaar een klooster van de Wilhelmieten.
Getuigen: o.a. Catharina van Kranendonk, Nicolaas van Brucke, ridder.

Maasgouw 1897.

509. **1296 juni 17.**

AERT, graaf van Loon, verklaart, dat GOESSEN VAN BORN, heer tot Elsloo zijn "dienre", aan diens neef WILLEM heer tot Horn gegeven heeft "eyn biecaer" water uit een beek, lopende bij de Nedermolen in de heerlijkheid Boechout (Bocholt B).

De Win, regest 1
Publ. 1892 p. 211 bijlage 1
Publ. XXIX p. 145 met datum juli 1.

510. **na 1296 juni 27.**

Willem II* heer van Horn en Altena en zijn zonen Willem, ridder; Dirk, proost van Oudmunster te Utrecht; Engelbert, kanunnik van St. Lambert te Luik, en Gerard, ridder, worden verdacht van medeplichtigheid bij de moord op graaf Floris V van Holland.

Klaversma, Hornes p 8. * door anderen aangeduid als Willem III

511. **1296 november 17.**

Dirk II, heer van Heinsberg, oorkondt dat Godfried van Schafhausen en Maria, echtelieden, hun hof Horst te Unterbruch aan de Roer verkocht hebben aan proost en convent der Praemonstratensers in Heinsberg. Twee ministerialen zijn van verkoop uitgezonderd, genaamd Iwan van Rom en Arnold Fridach. De hof Horst behoorde eerder tot de vroenhof Lunebuc (Lümbach). Horst was in 1792 152 morgen groot.

Selfkantkreis 1960 p 47
Meurer p. 87 met datum 7 november.

512. **1296.**

Het domkapittel van Keulen koopt van Rutger van Brempt en diens zoon Rabodo inkomsten uit enige goederen te Bracht en Born.

Kempen-Krefeld 1960 p. 24.

513. **1296-1322.**

Lambertus de Heynsberg 1), (door de heer van Heinsberg)beleend met 12 morgen bij Dunssdail en 50 morgen in het broek.
Everhard (van Heynsberg), zijn broer 1), (door de heer van Heinsberg) beleend met de hof te Lieck, met 6 bunder akker en 11 bunder akker bij Breberen.

Selfkantkreis 1954 p. 21.

1) Bastaarden van Dirk II van Heinsberg, overl. 26-7-1303. Lambertus komt voor 1306-1363 en Everhard, gehuwd met Lijse van Rentwaden, 1322-1343.

514. **1297 april 11 en 12**

Treden in dienst bij de graaf van Vlaanderen teneinde te vechten tegen de koning van Frankrijk en de graaf van Henegouwen: met "armure de fer"(een strijdende ridder of knaap met 2 tot 4 paarden waaronder het strijdros. Elk paard had zo mogelijk zijn berijder die de strijder moest bijstaan):
- Willem II heer van Horn en Altena, wordt leenman van Vlaanderen wegens een leenrente van 100 £ tournooisen en 2000 £ kleine tournooisen contant en onkostenvergoeding, met 30 armures ;
- zijn zoon Willem met 15 armures ;
- Jan I heer van Cuyk met 30 armures ;
- zijn zoon Hendrik met 15 armures ;
- Hendrik III heer van Heusden met 30 armures ;
- Arnold graaf van Loon met 100 armures ;

Klaversma, Hornes p 9-10, 17.

515. **1297 mei 8.**

Voor richters en schepenen van Weeze verkopen Karel en Agnes van Wijhe, met toestemming van hun 7 dochters aan de abdij Grafenthal de hof Overveld nabij het Huis Wissen.

Scholten p.147

516. **1297 ? juli 13.**

Johan van Osen verkoopt zijn neef Heijnric van Osen 12 malder rogge erfrente.
Aanwezig: Johan van Odenhoven, Johan Steijvart en Johannes van Baechoven, mannen van de heer van Horn.

Maasgouw 1903 p.33.

517. **1297 augustus 20**

Gerard van Horn, zoon van Willem II heer van Horn en Altena, wordt gevangen genomen in de slag bij Veurne die de Vlamingen verliezen van de Fransen en Henegouwers.

Klaversma, Hornes p.10.

518. **1297.**

Jacob van Mirlaer, zoon van Jacob van Mirlaer, ridder, die aan de Ulrepoort in een gevecht door Keulenaars was gedood, en Jakob van Appelderne zweren de stad Keulen oorvede en zullen zich deswege niet wreken.

Milendonck p 11.

519. **1297.**

Everhard graaf van der Mark belooft de abt van Werden de voogdij over Friemersheim, Borch en Vluyn niet te verkopen aan de heer van Meurs en de abt en de ridder van Friemersheim in hun strijd tegen Meurs bij te staan.

Rheinisches Vierteljahrsblätter 15/16 (1950-51) p 153.

520. **1298 october 22.**

Dirk Loef (II) van Kleef, tweede zoon van Dirk VII* graaf van Kleef, verkoopt aan zijn oudste broer Dirk VIII* graaf van Kleef alle gerechten en alle goederen en renten, heerlijkheid en lieden ten noorden

* in andere regesten Dirk VI en Dirk VII

van Hahnenfurt bij Neuss in de kerspels Willich, Fischeln, Osterath, Heerdt, Niehl, Lank en andere in de richting Meurs.

Kaiser p 198.

521. **1298.**

Kapittelshof te Horst onder Dremmen, Heinsbergs leen.
1298-1320 Goylinus van Bracht met de curtis beleend
- Goelinus de Bacheym
- Heinrich Bluven van der Wijden
- diens zoon, Kanunnik te Heinsberg, later aan het kapittel van Heinsberg

91½ morgen met laten en laatbank

Selfkantkreis 1958 p 15, 1960 p 52

522. **1299 februari 12**

Willem, heer van Horn en Altena, Diederic, proost van St. Salvator te Utrecht, zijn zoon, Willem, ridder, zijn oudste zoon, Gerard, zijn jongste zoon en Engelbrecht, domkanunnik te Luik, ook zoon van Willem verklaren onschuldig te zijn en dat te willen bewijzen, aan de dood van Floris V, graaf van Holland. Indien het tegendeel bewezen wordt willen zij lijf en goed verbeuren.

Wolters, Comté de Hornes; annexe nr. 3.

523. **1299 op of na februari 12.**

Willem, heer van Horn en Altena, en Diederick, proost van St. Salvator te Utrecht; zijn zoon, en verdere zonen Willem, ridder; Gheraerd ridder; Engelbrecht; domkannunik te Luik beloven naar de plaats te gaan en niet vandaar te vertrekken die Jan, graaf van Henegouwen en Holland, hen in Holland zal wijzen. Bij nalatigheid verbeuren zij lijf en goed.

Wolters, Hornes, annexes nr. 4.

524. **1299 maart 16.**

Herman, zoon van Henricus Karolus, en zijn zoon Reinald verklaren hun visserij, die een burchtleen is van het castrum Geldern aan Reinald graaf van Gelre verkocht te hebben voor 40 mark oude brabantse penningen, en hun huis Honsselaar tegen burchtrecht van Geldern in leen te houden. Zegelaars: de stad Geldern met het stadszegel wegens gebrek aan zegels van de oorkonders.

Nijhoff I nr. 59; Doorninck-Veen p 302.

525. **1299 mei 25.**

Guda, abdis van Thorn, en Wilhelmus de Bughenheym, investitus van Beek bij Bree, verzoeken de bisschop van Luik om goedkeuring van de regeling over de tienden in de parochie Beek die zij getroffen hebben.

Habets; Archieven Thorn I nr. 83
Haas ; Chronologische lijst nr. 286.

526. **1299 mei 25.**

Hendricus genaamd van Ruremunde, matricularius der parochiekerk van Thorn.

Habets Thorn p 80.

527. **1299 mei 29.**

Guda (van Rennenberg), abdis van Thorn, en Johannes van Baex(en), investitus der parochiekerk van Thorn, oorkonden dat vanouds de abdis bezit de gehele grote en kleine tiend van Beersele bij Ittervoort, appendix van de parochiekerk van thorn, abdis en convent bezitten gemeen: 1) de kleine en grote tiend van Thorn, uitgezonderd 23½ bunders genaamd Kerkelant, Endero en Endenmerske, Thorenvelde en van de huizen en hoeven van Ghiselbertus de Palud, wijlen Godefridus genaamd Slaterbegh, Philippus genaamd de Prato, Henricus genaamd van Cuowerde en Henricus genaamd Keyart;
2) de gehele kleine en grote tienden van Harle bij Ittervoort, van Stramprode en van Baex(em), appendices der (parochie)kerk van Thorn, en van Boskelant bij Ittervoort voor 2/3 deel, behalve de grote tiend van Kerkeland in Stramprode en Baex(em), de kleine tiend van huis en hof van Godescalcus bij Stramprode en de grote tiend van 1½ bunder op Boskelant;
3) 2/3 der grote tiend van de novaaltienden in de parochie van Thorn en de appendices Stramprode, Baex(em) en Ittervoort, waarvan de abdis alle patronaatsrechten heeft. De investitus der parochiekerk van Thorn heeft de grote tiend van Kerkeland te Thorn en in de genoemde appendices, van de weiden met huizen en hoven te Thorn alle grote en kleine tiend van Ittervoort, 1/3 der kleine en grote tiend van Stramprode, Baex(em) en Boskelant, 1/3 der novaaltiend van Thorn en de appendices alsmede de oblationes, enige laten en andere rechten, behalve van een wei te Thorn genaamd Vrombempt in plaats van tiend de beste schoof.

Habets, Thorn p 80-81
Haas, Chronol. lijst 287

528. **1299 september 1.**

Lodewijk Degen, burger van Venlo, sticht voor schepenen van Venlo een rente van 9 schellingen 's-jaars voor de verlichting van de parochiekerk van Venlo. Schepenen van Venlo zegelen met hun zegel.

Maasgouw 1888 p 30-31.

529. **1299.**

Willem genaamd Rost, ridder. (Roitzerhof tussen Kückhoven en Holzweiler).

Erkelenzer Lande 1959 p 99.

530. **1299-1518.**

Burchtlenen van het slot te Geldern:
1299: de visserij in de Niers nabij Geldern
1326: Willem van Wilec een leen van 7 mark
1330: de hof Rutzenburch in het land van Kempen
1492: het leengerecht op de burcht vermeld bij verkoop van een hof te Wetten
1479: mannen van leen tot het slot Geldern behorende
1518: de "leenwas" van het slot Geldern vermeld.

Frankewitz p 75-76.

531. 2e helft 13e eeuw.

Staat van hetgeen de kerken ieder schrikkeljaar aan de aartsdiaken van Xanten moeten betalen:

- dekenaat Xanten enz.;
- dekenaat Süchteln:
  Reyde (=Anrath ?, = Rheydt ?), Grefrath (Greverode), Hinsbeck (Hengesbeke), Geysseren (= Wachtendonk), Leuth (Loythe), kapel in Herungen(Heringen), Nieuwkerk, Aldekerk, Walbeck, Well, Afferden, Bergen, Arcen, Straelen, Veerth; de kerk binnen Geldern is vrijgesteld.

Sloet 726.

532. omstreeks 1300.

Uit de dekanij van de Molengouw ontstaan de Keulse dekenaten Süchteln en Geldern.

Wachtendonk p 11.

533. c. 1300 - 1800.

Datering van aanwezige kerkklokken in de omgeving van Roermond circa 1300 (de oudste in de provincie): Herkenbosch;

idem	: Echt	1450	: Baexem		
"	: Wessem	c.1450	: St. Odiliënberg		
1337	: Melick	1457	: Linne		
1349	: Vlodrop	1464	: Beesel		
1349	: Linne	1472	: Ittervoort		
1369	: Sevenum	1492	: Nunhem 2x		
1373	: Buggenum	1493	: Venlo stadhuis		
1380	: Heel	1496	: Dieteren		
1392	: Oostrum	1522	: Nieuwstad		
1399	: Maasbree	1524	: Heel		
1447	: Haelen	1527	: Maasniel (Urbanus)		
1549	: Beegden	1745	: Leveroy		
1622	: Asselt	1747	: Ell		
1651	: Roggel	1749	: Leveroy		
1667	: Hunsel	1749	: Heithuysen		
1674	: Helden	1751	: Maasbree		
1679	: Swalmen	1752	: Maasbracht		
1692	: Roggel	1754	: Heithuysen		
1692	: Weert	1759	: Helden		
1701	: Grathem	1760	: Kessel		
1715	: Montfort	1769	: Ell		
1719	: Baarlo	1774	: Kessel		
1721	: Montfort	1775	: Baarlo		
1721	: Neeritter	1775	: Neer		
1737	: Baarlo	1787	: Stramproy		
1789	: Nieuwstad	1790	: Asselt		
1790	: Buggenum	1794	: Ottersum	1800	: Posterholt

Publications LX p 5-25.

533A. 1300 april 7.

Voor Kaerle van Middelar en Gieret van Muerse, schepenen te Geldern, verklaart Didderic van Kudichoven, dat Johan Haderen hem diens schuld heeft betaald.

Scheres; nr 1152.

534. 1300 juni 7.

Rudolf van Reifferscheit en van Moelberg oorkondt de burcht Milendonk van Reinald graaf van Gelre in leen ontvangen te hebben en die te houden als diens open huis. Hij zal de voorburcht (suburbium) tot een allodium van de graaf maken dan wel die ook in leen opdragen.
Medezegelaars: de graaf van Gulik en Johannes de Ryfersceyt, oom van de oorkonder.

Nijhoff I p 71; Doorninck-Veen p 417/8.
Milendonk p 9; Uitheemse lenen p 141.

535. 1300 september 9.

Willem II, heer van Horn, en Altena en zijn zoon Willem, zullen Jan van Heusden schadeloos houden wegens diens borgtocht aan lombarden in het land van Horn.

Klaversma; Hornes p 14.

536. 1300 september 30.

Wicbold, aartsbisschop van Keulen, verleent het patronaatsrecht van de kerk van Hommersum en de kapel te Hassum aan de abdij Grafenthal.

Scholten; akte 78.

537. 1300 november 23 (in zijn huis (domus) te Weert).

Willem II, heer van Horn en Altena, maakt zijn testament. Executeurs zijn Jan, heer van Cuyk, Arnold, heer van Steyn, Willems zoon Dirk, proost van Oudmunster te Utrecht. Zijn 4 zoons zijn aanwezig en stemmen er mee in. Hij stelt een bedrag vast, dat uitgekeerd moet worden aan degenen, van wie hij geld heeft afgeperst; £20 zwarte tournooisen 's jaars is voor een altaar in Keysersbosch, waar hij begraven wil worden. Hij is vermoedelijk op 5 december 1300 overleden.

Klaversma; Hornes p 14-15.

538. 1300 - 1551.

Morshoven in de honschaft Schmalbroich bij Kempen, keurkeuls manleen Schmalbroichshof in Klixdorf; in leen bezeten door:

na 1300 : de heren van Schmalbroich;
1371 : Elias Schaffrait van Morshoven;
1420 : van Wienhorst;
1456-1519 van Kaldenhoven;
1475 : van Broichusen;
1519 : Nikolas van Honselaer, verkoopt in:
1551 : aan Godart Haes van Conradsheim.

Kaiser p 264.

539. 1301 januari 28.

Overlijdt Willem III, heer van Horn en Altena; als heer van Horn (en Altena[1]) volgt zijn jongste broer Gerard, ridder, hem op. (Willem III was heer sedert 5 december 1300)

Klaversma; Hornes p 15.
1) Altena was een recht manleen, dat vererfde van vader op zoon, niet van broer op broer. Altena was dus rechtens teruggevallen aan de leenheer, de graaf van Kleef.(p 16)

540. 1301 mei 18.

Reynaldus, graaf van Gelre, schenkt aan de abdij Grafenthal de Niersmolen te Asperden, die de abdij vroeger van zijn vader in pacht had. Het klooster verplicht zich daarvoor een dagelijkse mis te lezen voor ouders, gemalinnen en verwanten van de graaf.

Scholten, akte 82.

541. 1301 september 5.

Godfried van Nyvenheim, ridder, zoon van Gerard en Alveradis, gehuwd met Gertrudis; hebben kinderen o.a. Gertrudis, gehuwd met Gerard van Vlodorp, ridder, Aleidis, gehuwd met Rutger van Beckendorp, knape. Hij verkoopt wegens schulden goederen te Orken aan de Duitse Orde.

Maasgouw 1895 p 75;
" 1962 p 71.

542. 1301 - 1368.

Genoemd in oorkonden van de graaf van Kleef als borgen of getuigen:

1301	: Willem van Hoerne	(nr 112)
1311 december 14	: Jan van Kriekenbeek, knape	(" 139)
1318 september 21	Gerard heer van Hoerne	(" 156)
1321 maart 22	: Dirk van Wittenhorst	(" 163)
1331 october 14	: Irmgard vrouwe van Horn, ~~vrouw~~ zuster van Dirk graaf van Kleef	(" 203)
1338 maart 17	: Willem heer van Horn en zijn vrouw Elisabeth van Kleef	(" 228)

1344 mei 22	: Dirk van Horn, heer van Kranenburg	(nr 286)
1348 juni 9	: Dirk van Horn, heer te Parweis en Kranenburg, zijn oom Jan graaf van Kleef, zijn moeder Irmgard van Kleef eertijds vrouwe van Horn, zijn broer Johan van Horn	(nr 322)
1350 septemb. 6	: Dirk van Horn, heer te Parweis en Kranenburg, zijn oom Jan graaf van Kleef	(nr 345)
1351 augustus 9	: Dirk van Horn, heer te Parweis en Kranenburg, ridder	(" 353)
1353 juni 24	: dezelfde en diens broer Johan	(" 374)
1367 augustus 15	"	(" 538)
1368 juli 23	: Dirk Loef, heer van Horn en Altena	(" 549-551)

Schleidgen

543. 1302 mei 26.

Edmund van Domen en Mechtild, echtelieden, verkopen aan het klooster Dalheim een strook land van 16 voet door hun grond voor de aanleg van een waterlossing naar de beek Bala en de daaraan gelegen kloostermolen. Voor schepenen van Doveren, die geen zegel hebben, zegelen de schepenen van Wassenberg met hun gerichtzegel.

Dalheim nr 47.

544. 1302 juni 7.

Paus Bonifatius VIII verleent op verzoek van Maria, dochter van hertog Hendrik III van Brabant, weduwe van koning Philips III van Frankrijk, dispensatie wegens verwantschap in de 4e graad in het huwelijk tussen Gerard, heer van Horn, en Johanna van Leuven alias van Gaasbeek.

Klaversma; Hornes p 18.

545. 1302 juni 17.

Drievuldigheidsdag.

Minnelijke schikking tussen Willem van Born, oom van vaderszijde (patruus) van Gerard heer van Horn, en (het convent van) Keyserbosch inzake de kerkelijke inkomsten van Nunhem. Johannes, abt van Averbode, Dirk, proost van Oudmunster, en diens broer Gerard heer van Horn verklaren, dat Willem, pastoor van Geertruidenberg, en broeder Johannes, pastoor van Nunhem, en het klooster Keyserbosch hun geschil over de kerkelijke inkomsten van Nunhem en Geertruidenberg hebben bijgelegd.

Klaversma; Altena en Horn p 55/6; idem Hornes p 8 noot 4.

546. 1302.

Scabini in Punte (Pont) vermeld.

Nettesheim, Geldern, 2e druk p 16, naar archief van het klooster Gaesdonk.

546A 1302.

Arnold heer van Randenrath staat Godfried heer van Heinsberg en Blankenberg toe de verpande tienden te Würm in te lossen.

Quadflieg; Randenrath p 3.

547. 1302 - 1802.

Goswinus Hugenraedt en Berta, echtelieden, roepen Kruisheren op Huis Hohenbusch (tussen Erkelenz en Doveren). De Kruisheren nemen het goed van het O.L.V. kapittel te Aken in 1305 in erfpacht tegen 4 mark akens 's jaars.
Het klooster bestaat tot 1802.

Erkelenzer Lande 1965 p 101.

548. 1303 juli 28.

Walram van Kessele, heer te (Greven)bruke, schoonzoon van Theoderich genaamd Luf van Cleve, graaf in Hülchrath, en Lysa (echtg. van Dirk Loef) echtelieden, zegelen over verpanding van goederen door Theoderich aan de aartsbisschop van Keulen:

Regesten Erzbischöfe Köln III nr 3926.

549. 1303.

Dirk Loef (II) van Kleef verkoopt de zuidelijke buitenbezittingen van het graafschap Hülchrath aan aartsbisschop Wibolt van Holte van Keulen.

Kaiser p 199; zie ook 1255, 1298 october 22.

550. 1304 maart 20 en later.

In de slag op Duiveland, waarin de Vlamingen de Hollanders verslaan, sneuvelt Dirk van Horn, proost van Oudmunster, aan Hollandse zijde. Zijn broer Engelbert, domproost van Utrecht, wordt door het kapittel van Oudmunster met algemene stemmen tot diens opvolger gekozen. Hij mocht de functie van kanunnik te Luik behouden, doch moest het scholasterambt van Oudmunster opgeven.

Klaversma; Hornes p 20/21.

551. 1304 of 1305 april 8.

Gerlach Heket, oudste zoon van Dirk, voogd van Roermond, verkoopt zijn goederen te Gütsenrade (ten noorden van Brempt) (=Kutsenrade) aan de overzijde van de Swalm met alle rechten, die hij van het kapittel van St. Victor te Xanten in erfpacht hield, voor 42 mark brabants. (aan het kapittel van St. Victor te Xanten.
Borgen zijn: Engelbert van Tegelen, kanunnik te Xanten, Hendrik

van den Aldenhove (wiens zoon Sybert vóór 1333 ambtman in Brüggen was voor de graaf van Gulik), Werner van Daswilre en Willem de Krugtene genaamd Scynnepyich, die zich verplichten bij verzuim van levering in leisting te gaan in een herberg in "opidum dictum Breympte".
Medezegelaar Rudger van Born, plebanus.

Walter Föhl; Aufsätze aus zwei Jahrzehnten.
Kempen 1976 p 452.
Maasgouw 1978 p 165/6.

552/9 vacant.

560. 1304 april 30.

Theodericus genaamd de Blundenrich, parochiaan van (Neder) cruchten, verkoopt het kapittel van Xanten zijn goederen aldaar tegen 21 solidi en 5½ penningen 's jaars.
Transport voor 7 schepenen in Cruch(ten). Verkoper en schepenen hebben geen zegels en zegelen onder het zegel van de plebanus in Cruch(ten).

Weiler Xanten nr 365.
Walter Föhl; Aufsätze aus zwei Jahrzehnten, Kempen, 1976 p453.

561. 1304 juli 8.

Johan van Straelen, ridder, draagt de hoven Frohnenbroich en Geisteren aan de Maas in leen op aan Reinald graaf van Gelre.[1]

Maasgouw 1896 p 20 met datum 29 juni.
Nettesheim;Geldern 2e druk p 26; Fiefs p 145.
Doorninck-Veen p 113/4, 114/5 met datum juli 6.
1) De bezitter van Frohnenbroich was tevens heer van de heerlijkheid Hörstgen, dat tot 1795 rijksonmiddelbaar bleef (bij Kamp-Lintfort).

562. 1304 october 18.

Walram van Kessel, edelheer te Grevenbroich, schenkt ter verzoening aan de abdij St. Pantaleon te Keulen de roodtiend van Boisheim (bij Brüggen) in de Molengouw (Buysheym in terra de Mula).
Medezegelaar Katharina, echtgenote.

Maasgouw 1897 p 11; Lacomblet II nr 33.
Kempen-Krefeld 1960 p 26.

563. 1304 october 18 Grevenbroich (in castro de Bruckgen).
in die luce evangeliste.

Walramus van Kessel; heer in Grevenbroich (Brucke) stelt de abt van Gladbach vrij van de tol in de parochie Gladbach en

en schenkt een mansus teneinde na zijn dood te bezitten als geheel allodiaal; tevens een daarbij gelegen huis in het broek in de parochie Gladbach, oorkonder aangekomen bij de verdeling van dat broek.
Getuigen: Catharine, echtgenote van de oorkonder, frater Joannes, prior in Grevenbroich, Joannes, pastoor in Alderode, bloedverwant van de oorkonder, Petrus, notaris van Gladbach.

Kleve-Mark; Urkunden.

564. 1305 april 20.

Arnoldus, heer van Wachtendonk, ridder, verkoopt met toestemming van zijn zonen Henricus, Arnoldus, Swetherus en Johannes, de goederen te Asperden, die van Henricus genaamd Elle waren, tegen een erfcijns van 30 deniers brabants.

Scholten; akte 102.

565. 1305 mei 4.

Overeenkomst tussen Gerard heer van Horn (en Altena) en Nicolaas heer van Putten en Strijen inzake een huwelijk tussen de ongeveer 2 jarige zoon Willem van Gerard en Oda, tweede dochter van Nicolaas. De huwelijksgift van de bruid bedraagt £5000. Zodra Willem 12 jaren oud is, zal Gerard hem de heerlijkheid Altena c.a. afstaan. Na het overlijden van Sophia van Heusden, weduwe van de in 1301 overleden Willem III heer van Horn zal zoon Willem in dat weduwegoed opvolgen. Indien Willem vóór Gerard overlijdt, zullen zijn kinderen bij Oda Altena behouden en na Gerard's dood in alle goederen opvolgen. Eventuele andere kinderen van Gerard zouden geen heerlijkheden kunnen erven.
Borgen voor Gerard: Arnold graaf van Loon, Willem heer van Cranendonk, Daniel heer van Goor, Gozewijn (heer) van Born, Robrecht van Goor, Gerlach van den Bossche, ridders, Gisbert die Bot, Jan van der Dussen, Jan van Rijswijk.

Klaversma; Hornes p 23/4.

565A. 1305 mei 14.

Arnold heer van Randenrath, ridder, bevestigt, dat Bernard van Kinzweiler, ridder, aan Bruno, proost, en convent te Heinsberg 25 morgen akkerland bij de hof Leydesheym, leenroerig van Arnold, verkocht heeft. Katharina, vrouw van Arnold, bevestigt de overdracht.

Quadflieg; Randenrath p 8.

566. 1305 mei 30.
zondag na sint urbanus misse.

Gerard heer van Horn en Altena staat zijn neef Robrecht van

van Ghoor tot Werrenberch, dat Horn's leen is, evenals diens visserij in de beek tot de molen van Houthurne, ter verbetering van dat leen, toe te ontginnen de beemd Ten Biesen (later Biesen- of Linssenhof), het broek (Haelerbroek) gelegen naast de goederen van Storms op ghen Roet en Renier's hoeve, ter grootte zoals heer Godhard van Halen vroeger bezeten had.[1]

Slanghen p 140.

1) later kwam Werrenberch in bezit van de familie van Erp, die zich doorgaans van Werrenberch noemde.

567. 1305 november 17.

Rudolf van Reifferscheid, heer te Myllendonck, draagt de edelheer Godfried, heer van Heinsberg, 50 malder rogge uit de tienden te Würm (N.O. van Geilenkirchen) in leen op.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 34.

568. 1305.

Sibertus is schout (landscholtis) in het ambt Kriekenbeck.

Leuth p 20.

569. 1305.

Robert van Goor geeft met toestemming van Willem van Horne ¼ van de tienden van Helden aan prior en convent van Keyserbosch. Getuigen: de edelheren Johannes, heer van Kuik, en Otto de Malbergh.

Klaversma; Altena en Horn p 56, 61.

570. 1305.

De abdij Siegburg verpacht al haar goederen te Straelen en Arcen inclusief het schoutsambt met alle inkomsten en rechten uitgezonderd de leenmannen en patronaatsrecht aan Willem, edelheer van Millen, en diens zoon Willem gedurende hun leven.

Frankewitz p 322.

571. 1306 januari - april 10 en 14.

Reinald I, graaf van Gelre, en Otto I, graaf van Kleef, nemen Gerard, heer van Horn (en Altena) gevangen en laten hem vrij na concessies inzake het land van Altena, waarmee hij door Otto I wordt beleend. Indien Gerard zich niet houdt aan de voorwaarden, zullen de hertog van Brabant, de graven van Holland en Loon, Gerard's broer Engelbert, de heren van Heinsberg, Valkenburg, Cuyk, Diest, Otto van Cuyk, Willem van Megen, de heren van Herpen, Cranendonk, Batenburg, Gennep, Pietersheim, Daniel

en Robbrecht van Goor, Gozewijn van Born en Geerlach van den Bossche, de graaf van Kleef helpen zich in Altena te handhaven.

Klaversma; Hornes p 25/6.

572. 1306 februari 3.

Elisabeth, gravin van Gulik, oorkondt, dat haar lijftocht aan Brempt niet hinderlijk zal zijn voor de graaf van Gelre, wanneer hij die villa van haar echtgenoot, de graaf van Gulik, weer wil inlossen.

Nijhoff I p 82.

573. 1306 maart 17.

Godfried, heer van Heinsberg en Blankenberg, en Mechtildis, gravin van Loon, echtelieden, bestemmen huizen en tuinen, die Haydwiger hun verkocht heeft, tot een begijnhof (te Heinsberg). Nieuwe intreders betalen het convent 4 solidi brabants.

Selfkantkreis 1963 p 61.

574. 1306 april 7.

Gheraerd, heer van Hoirne, oorkondt Woudrichem en het land van Altena, dat leenroerig is van de graaf van Kleef, en al het goed, dat zijn vader (Willem) en zijn wijlen oudste broer Willem in leen hielden van Kleef, nu in leen te houden van Kleef, aangezien zijn broer Willem zonder oir was gestorven en Gheraerd geen recht daarop had. Gheraerd is nu daarmee beleend en is verplicht, alle eisen als leenman te vervullen. Die plichten worden verder omschreven o.a. zal hij 20 mannen, welgeboren, op eigen kost kunnen stellen; hij stelt als borgen en medezegelaars: Jan hertog van Brabant, Willem graaf van Henegouwen en Holland, Arnold graaf van Loon, Engelbert domproost van Utrecht, broer van de oorkonder, en de edelheren Reinoud, heer van Valkenburg, Jan heer van Kuik, Gerard heer van Diest, Otto van Kuik, Willem van Megen, Albrecht van Herpen, Willem van Kranendonk, Diederic heer van Batenburg, Henric heer van Gennep, Willem heer van Pietershem, Daniel en Robrecht van Ghore, Willem van Millen, Ghoswijn van den Borne, en Gheerlach van den Bossche, ridders.
Op deze voorwaarde is oorkonder verzoend met de graaf van Kleef en van zijn gevangenschap aldaar.

Wolters' Hornes, annexes nr 6.

575. 1306 april 10.

Gheraerd, heer van Horn en Altena, belooft Otto graaf van Kleef, de mannen en dienstmannen van het land van Altena, dat hij van de graaf in leen houdt, in hun rechten te houden. Bij gebreke kan een betrokkene zich wenden tot de graaf, die een (commissaris) van onderzoek mag zenden op kosten van Gheraerd; diens na-

der besluit zal Gheraerd houden.

Wolters' Hornes, annexes nr 7.

576. 1306 juni 3.

Margaretha (van Petersheim), abdis, en convent van Thorn, oorkonden, dat Conradus de Atrio, ridder, aan Alexander de Brunshorne, kanunnik van Luik, 4 malder rogge thornse maat jaarrente heeft verkocht, gaande uit goed, dat Conradus van de abdis in leen houdt, zijnde een akker bij de Maas genaamd Berentrode en 3 andere bij Bukout richting gemene weg en Rijt, groot circa 3 bunder. Giselbertus genaamd de Palude heeft aan Alexander verkocht 5 malder rogge 's jaars uit goed, dat Giselbertus van de abdis in leen houdt, 4 bunder en 2 bunder op de plaatsen Silva en Crop.
Alexander dient deswege aan de abdis 2 denariën luiks te betalen.
Getuigen: Arnoldus de Monte, Lambertus de Lunebring, Gerardus genaamd Haic, Johannes de Fine, Wilhelmus Moestart en Dyboldus, leenmannen van de abdis.
Zegelaars: de abdis en convent, Alexander.
Giselbertus staat aan Alexander nog af 11 denariën sterling en 3 kapoenen uit 2 mansionarii in Bukout, te weten Ida en Johannes.

Habets; Thorn p 100-101.

577. 1306 november 5.

Otto van Born verkoopt met toestemming van zijn broer Willem voor 80 mark brabants zijn tienden te Blerick op personen en goederen aan het klooster Dalheim.
Getuigen: Th. van Herchen, Tilman Lirpin, Gerhard Udonis, Johan Conradi, Godfried Wolframi en Godschalk van Roderburch, schepenen van Roermond.
Zegelaars: Otto, Willem en hun verwand Goswin van Elslo, ridder.

Dalheim nr 50.

578. 1306 november 14 - december 19.

Gerard, heer van Horn en Altena, en deken en kapittel van St. Servaas, stellen scheidsrechters over de geschillen tussen Gerard's vader Willem, deken en kapittel:
Engelbertus proost van St. Salvator te Utrecht en meester Macharius, kanunnik te Luik, namens Horn, en Robinus de Millen, deken, en Willem de Juleymont, kanunnik van het kapittel. Partijen zullen in de uitspraak berusten op boete van £2000 kleine zwarte tournooise.
Uitspraak: de tienden van het kapittel (te Weert) zijn vrij van 's heren bede en mogen door het kapittel vrij worden verpacht. De aan het kapittel te betalen cijns is 2 tourse zwarte groten minstens voor een Luikse penning. De heer zal de cijnsplichtigen

tot betaling dwingen bij onwil. Het kapittel heeft een meier en bode. Erven en onterven van cijnsgoed geschiedt voor meier en drie cijnslieden. Het kapittel mag een tiendschuur hebben; het kapittel mag 30 bunder aankopen in Weert. Indien meer dan 5 bunders leen worden gekocht, moet het kapittel een (sterf-) leenman stellen. De meier, bode en rentmeester van het kapittel zijn persoonlijk vrij van bede, schat en herendiensten. Koren mag vrij uitgevoerd worden.
De rechtspraak komt de heer van Horn toe; deswege betaalt de heer het kapittel 's jaars 8 tourse kleine zwarte ponden.
Het collatierecht van de pastoor hebben de heer en het kapittel beurtelings.
Deken en kapittel mogen hun schuldenaren voor de geestelijke rechter dagen.

Publications XXIX p 226/7.

579. 1306 november 19.

Werner, abt van Deutz, patroon der kerk van Anrath, en Theodoricus, domdeken van Keulen en aartsdiaken, oorkonden, dat Gerard, pastoor te Anrath, in die kerk een altaar van O.L. Vrouw heeft gesticht, gedoteerd met zijn ouderlijke erfenis en goederen uit de hof van Zand bij Anrath.
Collator is de abt van Deutz na stichter's dood.

Kempen-Krefeld 1969 p 145/6.

580. 1306 november 20.

Reinald I graaf van Gelre schenkt de vrije kapel of kerk te Geldern aan de Karmelietenorde; hij behoudt het patronaatsrecht voor zich.

Nettesheim; Geldern 2e druk p 30.

581. 1306 december 15.

Schepenen van Venlo oorkonden over het bijleggen van een geschil tussen 1) Henricus van Tegelen, kanunnik van O.L.Vrouw te Maastricht (of Utrecht ?) en Renerus, gebroeders, en Wilhelmus, Theodoricus, Johannes, Emundus, Arnoldus en Egiuis, gebroeders van Tegelen, zoons van wijlen Wilhelmus van Tegelen, ridder, en Engelbertus, kanunnik van Xanten, en Gerardus zijn broer, ook zoons van Willem, ridder en 2) de stedelingen van Xanten.

Weiler; Xanten nr 390.

582. 1306 december 20.

Ulendis, weduwe (matrona relicta) van Otto van Wachtendonck, verklaart, dat zij haar hof genaamd Oppenberge, gelegen naast de molen in Nersdam, die zij van de graaf van Gelre in leen

houdt, gedurende haar leven in vruchtgebruik zal houden en na haar dood vervalt aan de graaf met het verzoek dan Jacobus, de de zoon van haar zuster, er mee te belenen.
Getuigen: Godefridus, deken van Kempen, Gijsbertus de Crikenbeke en Gijselbertus de Barle, voogd van het land Geldern.

Doorninck-Veen p 122.

583. 1306.

De parochiekerk van de stad Geldern vermeld als "capella libera (van de aartsdiaconale taks)", zijnde "dochter" van het land Geldern.

Nettesheim; Geldern 2e druk p 16;
Knippenberg p 89.

584. 1307 augustus 14.

Godfried heer te Heinsberg-Blankenberg en zijn vrouw Mechtildis verpachten de molen te Heinsberg voor 100 malder rogge 's jaars aan Godfried Sceylart.

Düsseldorf Staatsarchiv; Heinsberg Urkunden 36.

585. 1307 september 5.

Statuten van het dekenaat Susteren:

Integrae ecclesiae: Beek, Born en Buchten, Breberen, Drummen, Echt, Elslo, Geulle, Gangelt, Geilenkirchen, Herten, Heinsberg, Heerlen, Hulsberg, Meerssen, Nieuwstad, Op-Geleen, Obbicht, Papenhoven, Schinnen, Sittard, Susterseel, Voerendaal en Waldfeucht;
Mediae ecclesiae: Bronsradt, Klimmen, Guttecoven, Hillensberg, Holtum, Limbricht, Millen, Merkelbeek, Oirsbeek, Roosteren, Roermond, Stein, Spaubeek, Urmond, Winandsrade;
Quartae capellae: Amstenrade, Berg (aan de Maas), Bingelrade, Birgden, Broek-Sittard, Craudorf, Cluse bij Waldfeucht, Havert, Kirchoven, Linne, Marienberg, Montfort, Munstergeleen, Roer-Kempen, Papemunster te Susteren, Randenrath, Teveren, Odiliënberg, Saefelen, Stevensweert, Walrath, Wehr.

Deze lijst is niet volledig; volgens de schattingslijst van het diocees Luik uit 1558 behoren er tevens toe: Hastenrath, Maasbracht, dochter van Echt, Bronshem, hulpkapel van Gangelt, Schinveld, hulpkapel van Gangelt, Jabeek, hulpkapel van Gangelt, Höngen, Welten, hulpkapel van Heerlen, Hoensbroek, idem, Tuddern, Bunde en Schimmert en Houthem en Ulestraten en Amby, hulpkapellen van Meersen, Nuth, Uterath kapel, Grevenbicht kapel, Herzogenrade kerk, Uykhoven kerk, Etsenrade kapel, Itsenrade kapel.

Publications 88/89 p 65-74;
" VI p 513/4.

586. 1307 october 17.

des dinxendages op avond sinte lucas ewangelisten.

Reinald graaf van Gelre en Otto graaf van Kleef geven vidimus van een oorkonde van Gerard heer van Horn d.d. 1306 april 7 (regest nr 574).

Wolters' Hornes, annexes 6.

587. 1307 november 7.

Het domkapittel van Utrecht verkoopt voor £1000 zijn bezit in Veert (bij Geldern), bestaande uit een hof, de kerk, horigen en wastijnslieden, landerijen, ontginningen, cijnsen en tienden aan de abdij Grafenthal. Op 1 mei 1323 bevestigt bisschop Jan van Utrecht deze verkoop. Volgens attestatie van schepenen van Pont en Wetten bestond het bezit van die abdij uit 14½ hoeven. Het domkapittel was er grondheer en de graaf van Gelre voogd; de graaf had het halve patronaatsrecht.

Nettesheim; Geldern 2e druk p 18, naar archiefklooster Gaesdonk; Geldr. Heimatkalender 1961 p 123.
Scholten, akte 105;
" p 153.

588. 1308 januari 26.

Katharina, vrouwe van Cranendonk (dochter van Dirk Loef van Kleef, graaf te Hülchrath, en Lysa van Kessel), die in 1306 haar te Keysersbosch gebouwde huis en veestapel aan dat klooster had geschonken, erkent 26 malder rogge aan dat klooster schuldig te zijn.

Klaversma p 31/2.

589. 1308.

Moeilijkheden tussen het O.L.Vrouw kapittel te Aken en Godert heer van Heinsberg en diens leenman Edmund van Kückhoven, die zich het bezit van tienden, goederen en rechten van het kapittel te Erkelenz aangematigd hebben.

Erkelenzer Lande 1959 p 56.

590. 1309 december 1.

Gerardus, heer van Kessel, Wilhelmus Mostart, Johannes genaamd Hunselman en Dyobaldus (leen-)mannen van het klooster van Thorn.

Habets; Thorn p 103.

591. 1309.

Henricus (van Luxemburg), roomskoning, bevestigt de privilegiën aan de abdij Thorn, verleend door zijn voorganger koning Adolphus (van Nassau).

Wolters; Thorn annexes nr 20.

592. 1310 april 26.

Ruthgerus de Wickerade, camerarius en kanunnik van Xanten, geeft de hof zeym Lo in de parochie Svelmen, die hij geërfd heeft en welk allodium tot de kerk van Xanten behoort, aan Godescalcus genaamd Moyre, zoon van wijlen Johannes genaamd Moyre, ridder, in lijftocht voor 3 mark keuls of brabantse penningen (4 penningen is 1 groot tournoois) 's jaars te betalen aan de camerarius, die zich de collatie van de kerk der parochie Rayde voorbehoudt.

Weiler; Xanten nr 417; Klaversma p 29 noot 114.
Hussmann-Tripel: Geschichte der ehemaligen Herrlichkeit bzw. Reichsgrafschaft und der Pfarrei Wickrath. Giessenkirchen 1909 p 30.

593. ná 1310 mei 5.

Gerard, heer van Horn en Altena, erft de heerlijkheid Perwys. (Perwez)

Klaversma; Hornes p 34.

594. 1310 juli 13 - 1311 februari 3.

Overlijdt Engelbert van Horn, domproost en proost van Oudmunster te Utrecht, kanunnik te Luik, begraven te Keizerbosch.

Klaversma; Hornes p 30.

595. 1310 december 19.

Gerard, heer van Horn en Altena, verklaart onrechtvaardig gehandeld te hebben door de uitspraak van Dirk van Wickerode inzake de rechten van de heren van Horn en het domkapittel van Luik te (Neer-)itter overtreden te hebben; hij zal zich daaraan voortaan houden.

Klaversma; Hornes p 30.

596. 1310 december 26.

Proost en convent van Keizerbosch zijn Gerard, heer van Horn en Altena, nog 10 mark brabants schuldig. Zij zullen het geld beheren zoals Robbrecht van Goor en Arnt van Helbeke zullen bevelen ten behoeve van het zieleheil van wijlen Johanna, vrouw van Gerard.

Klaversma; Hornes p 29-30.

597. 1310 december 30.

Godfried heer van Heinsberg zal zich houden aan de voorwaarden, waarop Jan II van Brabant aan hem slot, stad en land van Wassenberg voor £10.000 zwarte tournoois heeft verpand.
Borgen: de graven van Gulik en Loon, en Lodewijk, zoon van de graaf van Loon.

Verkooren: Chartes & Cartulaires II - I p 228.
Selfkantkreis 1975 p 102.

598. 1310.

Fia (Sophia), domina de Caen, (zuster van Giselbert van Leck, voogd van Straelen).

Geldrischer Heimatkalender 1981.

599. 1310.

Willem van Millen wordt leenman van Gulik voor zijn bezit in Wickrath.

Maasgouw 1978 p 166.

600. c.1310.

Godfried van der Donk en Conrad zijn zoon bezitten het Huis Donk bij Vorst als Keuls leen.

Kempen-Krefeld 1976 p 216.

601. na 1310 - 1539.

Bezitters van Huis Raedt bij Vorst, keurkeuls manleen:
(dat guyt ten Passche an den Vorst geheissen)

- na 1310 vm. Peregrinus van Raede;
- 1334 mei 18 Johannes de Royde geeft lijftocht aan zijn vrouw Agnes;
- 1365 september 20 Johan van Rode;
- 1371 october 26 Peregrinus zijn zoon;
- Godert, diens broer (Johanszoon);
- Hendrik, zijn zoon, overleden 1446;
- 1447 januari 16 Godschalk, diens broer;
- 1477 juni 3 Johan, zoon van Godschalk;
- 1512 na verkoop ? Sybert van Wyenhorst Johanszoon;
- 1525 augustus 7 Sybert formeel beleend;
- 1538 Johan, zijn oudste zoon;
- 1539 Godschalk, diens broer (zijn broer Sybert huwt de erfgename van Huis Donk, Anna van Asselt, en wordt stamvader van de tak Wyenhorst ter Donk).

Kempen-Krefeld 1979 p 135/7.

602. 1311 februari 4.

De graaf van Gulik verklaart het land genaamd Mule (Molengouw) met alles wat daartoe behoort evenals de stad Grevenbroich met gracht, molen en visrecht van de graaf van Gelre in leen te houden.

Manfred Groten; Der Übergang der Kesselschen Herrschaft Grevenbroich und die Grafen von Jülich; eine territorialgeschichtliche Fallstudie.
Annalen des Historischen Vereins für den Niederrhein, Heft 180, Bonn, Röhrscheid, 1978 p 77.

602A. 1311 maart 27.

Graaf Willem van Holland beleent Lodewijk, zoon van Arnold heer van Randenrath, ridder, met het goed van Brouke [1] c.a. met de (kerke)gift van Büttgen (ten oosten van Mönchengladbach). Jutte van Erprath, vrouw van Lodewijk, verkrijgt het als douairie.

Quadflieg; Randenrath p 17
1) Kleinenbroich.

603. 1311 april 20.

Reinald I graaf van Gelre is de commandeur der Duitse Orde te Aldenbiezen 200 mark schuldig. Indien bij Kerstmis niet is betaald, zal een ridder en een knape in Roermond in leisting komen.
Onder de borgen o.a. Seger van Broekhuizen, knape.

Maasgouw 1899 p 64.

604. 1311.

Willem van Millen, ridder, heer van Grebbe en Wickrath, draagt Reinald I graaf van Gelre zijn slot Gribben aan de Maas in leen op.
Willem is gehuwd met Catharina van Boychstel (Boxtel ?): hun kinderen: Willem, eerstgeborene, gehuwd met Juta; Elisabeth en Aleida. Elisabeth, erfvrouwe van Grubbenvorst, overleden 1353, huwt Frederik van den Berge, overleden 3 juni 1321.
Aleida, overleden 1354, vrouw in tweede echt van Frederik heer van Wevelinghoven.

Maasgouw 1882 p 641; Nettesheim; Geldern 2e druk p 26.
Doorninck-Veen p 319-320; Fiefs p 158.

605. 1311.

Dirk van Kleef, graaf van Hülchrath, bereikt overeenstemming met Rudolf van Reifferscheid, heer van Milendonk, wegens de bruidsschat van Aleydis, zuster van Dirk, verloofde van Rudolf, groot 800 mark brabants, waarvoor hij Rudolf voor 400 overdraagt de burcht Tegelen c.a. met patronaat, visserij, laten,

de collatie van de kerk in Fischeln. Voor 400 mark zijn gericht westelijk van de Erft op Liedberg, die Dirk tot nu toe samen heeft met Gerhard van Dyck.

Kleve-Mark; Urkunden 140.

606. 1311 - 1559.

Huis Weiher (alias Karmansgoed, alias Sprinkelhoven) onder Breyell, Gelders, later Gulik's leen der mankamer te Brüggen, tot ruiterdienst verplicht;
- 1311 april 22 Henricus (van Kriekenbeck) de Sprinkelhoven, getuige in een oorkonde aan Willem van Millen en de abdij Camp;
- 1326 Sibrecht van Kriekenbeck alias de Lange was al eerder leenman wegens Wambach en Hainrade bij Tegelen en de hof Brochusen te Grefrath;
- vóór 1400 Sibert, zijn oudste zoon, nieuwe eed 1405 als Gelders leen (Overkwartier lenen p 110);
- Dirk van Sprinkelhoven. Zijn zuster Elisabeth huwt een persoon uit het geslacht Zuirss;
- 1425 erfdeling. Dirk krijgt het Huis c.a.; Elisabeth 10 morgen land en een watermolen met laten en een hofstede (Vogelzangsmolen alias Lüthenmolen);
- c.1430 Dirk bouwt achter het Huis een kleine molen, Weihermolen genaamd;
- vóór 1460 Hendrik van Kriekenbeck genaamd Elssen; na zijn dood erven zijn kinderen de helft, de andere helft gaat naar Vullinck van Kriekenbeck genaamd Elssen. Zijn zoon Herman van Kriekenbeck genaamd Elssen verkoopt in 1488 uit het leengoed, dat hij nu bezit, 12 morgen land in erfpacht tegen 8½ malder rogge, maat van Breydel, 12 hoenders en 12 witpenningen;
- 1495 Herman van Kriekenbeck opnieuw beleend door de stadhouder van Brüggen Johan van Hompesch;
- c.1520 Hendrik van Sprinkelhoven na kinderloos overlijden van de vorige; hij sneuvelt bij de belegering van Düren in 1543;
- zijn zuster Sophia en haar zonen Johan en Heinken Hermans;
- vóór 1560 deels verkoop aan Joachim Hagk, voogd van Brüggen;
- 1559 10 augustus via de tak Zuirss een ander deel aan idem; de familie Zuirss zakt af naar boeren- en burgerdom.

Kempen-Krefeld 1962 p 110-112.

607. 1312 maart 28.

Huwelijkscontract tussen Elisabeth, dochter van Horne [1] en Jan, zoon van Diederik de Borchgrave, leenman van Altena.

Klaversma; Hornes p 36.
1) Klaversma houdt haar voor een jongere zuster van Gerard heer van Horn en Altena.

608. 1312 juli 16 - 1313 juni 14.

Zie opmerking bij regest nr 632.

609. 1312 november 11.

Reinald, graaf van Gelre, geeft Nieuwstad stadsrechten.

Nijhoff I nr 138.

610. 1312 november 18.

Gerard, heer van Horn en Altena, belooft de broeders van de Duitse Orde te Oudenbiezen, dat hij zich houden zal aan de overeenkomst betreffende zijn molens te Kortessem, die zijn vader en broer indertijd gesloten hadden.

Klaversma; Hornes p 34.

611. 1312 december 4.

Reinald, graaf van Gelre, vernieuwt de stedelijke vrijheden en voorrechten, vroeger aan Kriekenbeek verleend.

Nijhoff I p 140.

612. 1312.

De rechten van de burgers van Geldern worden als stadsrecht verleend aan Wageningen.

Nijhoff I p 141.

613. 1312 - 1324.

- 1312: Syger Dijke, Brabants leenman van het goed Bissem in Doveren (Wassenbergs leen);
- 1315: Adam van Dijk, idem;
- 1312: Thomas de Doverack, 154 morgen met visrecht in de Roer, verkoop 1324 aan Sybe op de Kelre, burger van Wassenberg, Brabants leen (later Hommericher leen).

Erkelenzer Lande p 62, 1971.

614. 1312 - 1403.

- 1312: Goswin van Ilem, Gelders ondervoogd te Viersen; de van Ilem's hebben hun Huis op de Viersener Donk;
- 1347: Hendrik de Lange van Kriekenbeck, ondervoogd van Viersen;
- vóór 1403: de heer van Rheydt, Gelders ondervoogd van Viersen.

Kempen-Krefeld 1976 p 106.

615. 1314 maart 31 - juni 1.

De parochiekerk van Nederamern wordt geïncorporeerd in het kapittel van Xanten.

Weiler; Xanten nrs 451/54, 456.

616. 1314 april 23.

De abdij Camp draagt zijn goederen te Oberamern (Ambre superius) over aan het domkapittel van Keulen wegens een cijns van 5 mark 's jaars, die de abdij voor het jaargetijde van kanunnik Arnold van Elsloo jaarlijks aan de kosterij van de Driekoningen moet betalen.
Enkele maanden later beleende de domdeken dit goed met het kerkpatronaat van St. Georg aan kanunnik Gerard van Limburg tegen 7 mark jaarcijns.

Kempen-Krefeld 1960 p 21.

617. 1314 juli 19.

Reinald, heer van Monschau en Valkenburg, bekent door de graaf van Gelre voldaan te zijn wegens de onkosten van zijn leisting te Wessem als borg voor de graaf ten aanzien van de lombaard Johannes de Halen.

Nijhoff I nr 158.

1314.

618. Dirk Loef (III) van Kleef staat zijn nog overgebleven gedeelte van het graafschap Hülchrath af aan aartsbisschop Hendrik II van Virneburg van Keulen.

Kaiser p 199.

619. 1314.

Dirk Loef (III) van Kleef, heer van Kervenheim en Oedt, graaf van Hülchrath, krijgt stad en land Kempen in pand van de aartsbisschop van Keulen. In 1330 kan Keulen met grote moeite het pand lossen.

Kaiser p 120.

620. 1314.

Walewanus, lombardus, woont in Sittard.

Publications 103-104 p 66.

621. 1315 februari 14.

Rutgerus de Reyde, Wilhelmus de Mylne, heer van Wickrath, ridders, en hun verwanten Conradus Hukink en Johannes de Strata, verklaren hun scheidsrechterlijke uitspraak in het geschil tussen (de gebroeders Fredericus heer van Malberg en diens broers Johannes en Henricus en de abdij Grafenthal)(over de door hun

vader aan de abdij verkochte goederen te Hommersum zonder toestemming van diens vrouw) voor geldig ondanks het ontbreken van het zegel van Joannes de Rypersceyt, heer van Bedburg.

Scholten; akte 123.

622. 1315 maart 15.

Gerard van Loon en zijn vrouw Aleida van Herlaer verkopen aan Gerard, heer van Horn en Altena en Perwijs, de heerlijkheid Herlaer (bij 's Hertogenbosch), zijnde een Luiks leen; hij wordt in 1315 in de St. Goedele te Brussel beleend ten ~~opzichte~~ overstaan van Koenraad van der Mark, Engelbert François en Hendrik van Pietersheim, domkanunniken van Luik.

Klaversma; Hornes p 34.

623. 1315 maart 19.

Willem, edelheer van Millen, wijst de rentmeesters van de stad Keulen aan een gedeelte van de som, die de stad Keulen aan hem schuldig is, te betalen aan Johan vom Horne.

Maasgouw 1890 p 66.

624. 1315 april 25.

Jan III hertog van Brabant geeft alle inkomsten van het land van Wassenberg aan Godfried heer van Heinsberg, zolang de laatste dat in pand heeft.

Verkooren; Chartes & Cartulaires II - II p 6.

625. 1315 augustus.

Rekening van krijgskosten en soldijen voor Hollandse ridders en edelen, gediend hebbende in het leger van de graaf van Holland tegen Vlaanderen o.a.:

Willem van Brederode	151 man	heer van Horne	250 man
Jan van Polanen	156 "	Willem van Cranendonc	25 "
heer van Wassenaar	79 "	heer van Arkel	1300 "
heer van de Leck	450 "		

Gedenkstukken p 107/24.

626. 1315 december 21.

Gerard, heer van Horn en Altena, en Aleida, weduwe van Nicolaas van Putten, sluiten een verdrag ter uitvoering van de huwelijksovereenkomst van 4 mei 1305 (regest nr 565) tussen zijn oudste zoon Willem en Oda van Putten. Aleida zal £5.000 extra als huwelijksgift betalen; zij heeft op 28 februari 1316 betaald £1.000. Willem en Oda zijn dan vermoedelijk al gehuwd, maar zeker al op 17 november 1316.

Klaversma; Hornes p 36-37.

627. 1315 - 1322.

Verwantschappen van Arnold van Stein, zijn vrouw Margaretha, dochter van Gerard van Wassenberg, heer van Born, o.a. Heinsberg, Loon, Gulik en Randerath.

Publications LXXII p 259/62, 274/6.

628. 1316 september 24.

Willem, heer van Kranendonc, wijst de edelheer Godfried van Heinsberg-Blankenberg voor £200 tournoois een rente van £20 uit de molen te Budel te leen aan.

Düsseldorfer Staatsarchiv; Heinsberg Urkunden 45.

629. 1316 december 12.

Adam Goswinzoon van Moreshoven en zijn bloedverwant Adam Sibertzoon van Moreshoven (Morshofen bij Beeck ten O. van Wegberg) doen de stad Keulen een oude en rechte oorvede; zij zullen vazallen van de stad Keulen zijn.
Getuigen o.a. Arnold van Born, deken van St. Gereon te Keulen, Rutger van Matlar, proost van Rees, Wolter Matlar, kanunnik te Keulen.
Medezegelaar Henricus Gallicus, schoonvader van Adam van Morshoven.

Erkelenzer Lande 1966 p 40.

630. 1317 januari 11.

Lutgardis, weduwe van Johan van Karken, verkoopt de hoge en lage heerlijkheid te Karken aan Dirk van Karken en Godfried heer van Heinsberg voor 180 mark. Haar dochter Caecilia is minderjarig en de dochters Lutgardis en Johanna eveneens.

Maasgouw 1962 p 73, 76.

631. 1317 vóór februari 2.

De graaf van Kleef beleent Jan, halfbroer van wijlen Jan IV van Heusden, zoon van Jan III van Heusden en van Irmgard van Cranendonk, zijnde nog minderjarig, en Gerard van Horn en Altena en Jan van den Elshout met de na dode van Jan IV op de graaf teruggevallen heerlijkheid Heusden, mits zij een schuld van £6000, die de graaf heeft bij de lombard Jan van Halen, vóór 2 februari 1317 zullen aflossen. Jan van Heusden zal bij meerderjarigheid met Heusden worden beleend, indien hij Gerard van Horn en Jan van den Elshout dan binnen 6 weken de £6000 en alle gemaakte kosten zal terugbetaald hebben.

Klaversma; Hornes p 37.

632. 1317 februari 20.[1] * elders Dirk VIII

Huwelijksverdrag tussen Gerard, heer van Horn, Altena, Perwijs en Herlaer, en Irmgard, zuster van Dirk IX,* graaf van Kleef.
1) Deze datum is foutief. Klaversma (t.a.p.) meent, dat dit moet zijn tussen 1312 juli 16 en 1313 juni 14.

Klaversma; Hornes p 35/6.

633. 1317 maart 8.

Arnold, heer van Randenrath, en zijn zoon Lodewijk, verklaren, dat de edelheer Godfried van Heinsberg en diens erfgenamen op het dorp Linnich (Linghe) recht van voorkeur hebben bij verkoop of verpanding.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 47.

634. 1317 maart 26.

Dirk genaamd Vogelsanck draagt aan Dirk Loef van Kleef, graaf van Hülchrath, over zijn recht en eigendom van ettelijke goederen te Aforden (Afferden), die vroeger van Gerard Queek waren en $\frac{1}{4}$ zijn van de goederen, die Willem van Pleze daar bezat. Dirk Loef van Kleef schenkt vervolgens de goederen als aalmoes aan de Cisterciënserabdij Grafenthal.

Schenk p 20; Scholten, akte 128;
Schloss Haag; Afferden nr 128.

635. 1317 juni 20.

Godfried Slaterbec draagt zijn hof de Loen bij Helden in leen op aan de edelheer (Godfried) van Heinsberg.
Medezegelaars: Johan van Kessel en Willem van Swalmen, ridders, die oorkonden, dat de waarde van de hof voldoende is voor 60 mark.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 48.
Steffens p 274.

636. 1317 december 3.

Willem van Millen, ridder, en Otto van Wickrade, treden in krijgsdienst van de stad Keulen ter bewaring van de landvrede.

Maasgouw 1890 p 66.

637. 1317.

Isuardus, patriarch van Antiochië, en andere aarts- en bisschoppen, verlenen de kerk van Sevenum (Ceveheim) en het altaar van H.H. Nicolaas en Catharina zekere aflaat.

Maasgouw 1897 p 35.

638. 1317 - 1339.

Burgemeesters in Gelderse stadsbesturen genoemd:
1317 Nijmegen, 1328 Geldern en Tiel, 1339 Venlo.

Nettesheim Geldern, 2e druk p 29.

639. 1317 - 1372.

Arnold Schalun, schatmeester van Dirk Loef van Kleef, graaf te Hülchrath en heer te Kervenheim. Hij is in 1317 richter te Nettesheim. Zijn oudste zoon Johan bezit in 1329 de gruit in de parochie (Rhein-)dalen. Andere zonen zijn Arnold, raadslid der stad Kempen, en Adam.
Arnold is in 1324 getuige bij de belening door Hendrik van Alpen van Geldolf van Hüls, ridder, met de tienden te Hüls, Handom en Vluyn; idem in 1326getuige bij de verkoop van Krefelder tienden door Amplonius van der Gaten aan het klooster Meer.
In 1330 draagt hij zijn allodium Rutenberg bij Kempen in leen op aan Gelre; hij verkoopt zijn burchtleen te Meurs in 1349 aan Frederik graaf van Meurs.
Arnold de jonge wordt 26-12-1372 door aartsbisschop Frederik van Saarwerden beleend met zijn hof in de stad Kempen.

Kempen-Krefeld 1974 p 235/6.

640. 1318 april 13.

Paus Johannes XXII draagt de proost van de kerk van St. Maarten te Luik op, de goederen, die volgens zijn bevindingen onwettig (door Gerard heer van Horn van de abdij van Thorn) vervreemd of verkocht waren, voor abdis en kapittel terug te vorderen. Op 27 juni 1318 volgt een gelijke opdracht voor de proost van St. Paulus te Luik.

Klaversma; Hornes p 32/3.

641. 1318 juni 8.

Daniel van Bocholz (Bouchout) en Rogier van Levedale, ridders, wijzen de heer van Heinsberg wegens de ontvangen £600 mangeld £60 op hun goederen aan.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 51.

642. 1318 september 3 (Woudrichem).

Willem, graaf van Holland, doet na raadpleging van mannen, dienstmannen en schepenen der steden van Gelre uitspraak in de geschillen tussen Reinald graaf van Gelre en diens oudste zoon Reinald. Medezegelaars o.a. Willem heer van Millen, Arnoud van Wachtendonk, Jan van Kessel, Willem van Swalmen, Jacob van Mirlaer, Arnoud Grants van der Dunc (van der Donck), ridders, Jan van Broek-

huizen, Zietze van Beeke, Godert van Utewike, Michiel Have, Sander van der Meerbeec, Willem van Wileke, knapen, en o.a. de steden Nieuwstad, Roermond, Venlo, Geldern en Goch.

Maasgouw 1899 p 20;
Nijhoff I nr 178.

643. 1318.

Otto van Cuyk, dominus de Merhem.

Publications XC - XCI p 165.

644. 1319 februari 9.

Willem van Millen, heer te Wickrade, wordt tegen een burgerleen van 20 mark edelburger van de stad Keulen en zal met 4 wapenknechten dienen.

Maasgouw 1890 p 66.

645. 1319 juni 28.

Willem Roistt, ridder, oorkondt leenman van de edelheer Godfried van Heinsberg te zijn met 18 malder rogge rente uit Arnoldweiler (Wilra S. Arnolds).
Getuigen: de Heinsbergse leenmannen: Thomas van Berga, Rutger van Becgendorf, Aegidius van Entvelth, Franco van Obbendorf.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 52.

646. 1319 november 11.

Gerard heer van Horn, Altena, Perwijs en Herlaer, is pandheer van Kranenburg in Kleef; hij bezit Kortessem en Brabantse leengoederen te Minen. Verder koopt hij van Dirk Korteloef van Kleef de burcht Malden in het Rijk van Nijmegen.

Klaversma; Hornes p 41/2.

647. 1319.

De abdij Brauweiler bezit een bos (silvam) bij Roermond genaamd Ellenterwalt. Habuit ibidem super Mosam fluvium molendinum et navem que copa dici potest. Cuius profecto navelerus ea conditione conductus erat ut quoties cumque nostrum monasterium indigerat illa. Ipse nauclerus suis ac aliorum necessitatibus postpositis nostram necessitatem prius expediret et hoc presertim in vindemia quoniam ibidem annuatim multa frumenta de decimis et septem curtibus (quas aliquando circa Mosam habuimus) recipere solemus.

Annalen Historischer Verein Niederrhein XVIII p 98.

648. 1319.

Arnold van der Leck, voogd van Straelen, verzoent zich met Reinald jonggraaf van Gelre en die van Lienden en met zijn stiefvader Otto van Buren (man van Elisabeth voogdes van Straelen), die een eerder huwelijk had met Giselbert van der Leck, die zelf al uit eerder huwelijk Arnold als zoon had.

649. 1320 januari 20.

Frederik, ridder, zoon van Rudolf van Reifferscheid, heer te Mylendonck, draagt voor 1oo mark brabants mangeld in leen op aan de edelheer Godfried van Heinsberg-Blankenberg de roodtiend bij Würm.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 54.

650. 1320 februari 1.

Goswin van Dieteren ontslaat uit de leenband van het Huis Dieteren de tot het woud Elmpt behorende goederen, nadat Tilman van Bremt die aan de heer van Heinsberg had verkocht.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 55.

651. 1320 juli 6.

Arnoldus, advocatus van Straelen, verkoopt aan Siger de Barle, zijn verwant, al zijn goederen en hoge en lage rechtspraak, mannen, patronaatsrecht, onder de parochies Well en Bergen, strekkende van de Rodebeek (a rivulodicto rubea ripa) bij Arcen tot aan de jurisdictie van Afferden. Hij zal op boete van 40 mark oude brabants tegen mogelijke rechten van Henricus, zijn zwager (germanus) op het verkochte garant staan.
Medezegelaars: schepenen van Stralen, Johannes de oude, heer van Bruchusen, diens zoon Johannes, Wolterus van Vossem, Suederus van Pellant.

Maasgouw 1915 p 65/6; (RAL aanwinsten 1927; Schenk p 97 noot 1;
(Straelen p 44.

652. 1320 juli 25.
jacobusdag

Wilhelmus van Helpenstein, abt van Gladbach, oorkondt, dat Arnoldus van der Leck advocatus de Stralen van de goederen, die hij van hem in leen houdt, afstand heeft gedaan ten behoeve van Zeger de Bock van Straelen, knape, en de kerk van Well.

Limburgs Jaarboek XII p 105 met jaartal 1321;
Straelen p 44/5.

653. 1320.

Jan van Stralen, ridder, verkoopt al zijn goederen en heerlijkheid in de parochies Well en Bergen aan Seger van Stralen.

Limburgs Jaarboek XX p 246.

654. 1320.

Arnold V heer van Stein, gehuwd met de dochter van Goswinus * (III) heer van Born, verkoopt burcht en heerlijkheid Born bij Sittard aan Johan van Valkenburg heer te Sittard en Ravenstein, broer van Reinald heer van Valkenburg; op 13 maart 1321 oorkondt deze, het slot van de graaf van Loon in leen te hebben ontvangen.

Publications LXXII p.264/5; Loonse lenen p.24/5.

* moet volgens ↑ p.262 zijn Gerard vom Wassenberg

655. 1320.

(Spiesser)hof te Porselen, Heinsberg's leen, 1320 vroenhof (curtis) Remboldus van Gracht beleend:
- Philippus de Porselen (Piursel);

15e - 16e eeuw Spies van Büllesheim zu Frechen 195 morgen met laatbank.

Selfkantkreis 1958 p 14/5.

656. 1320.

Hof te Donselen bij Dremmen, Heinsberg's leen:
1320 Lambert van Heinsberg, bastaardzoon van Dirk II van Heinsberg, 12 morgen land bij Dunsdaill;
- later 167 morgen, waarvan 140 akker 14 bos 13 wei een kleine tiend 3 keurmeden.

Selfkantkreis 1958 p 13.

657. 1320.

Hof zur Lohe bij Uetterath, Heinsberg's leen:
1320 Henricus de Lo beleend met deze curtis, 94 morgen akker 6 morgen wei 8 morgen beemd.

Selfkantkreis 1958 p 12/3.

658. 1320.

Grachter Hof te Dremmen, Heinsberg's leen, 198 morgen, waarvan 180 morgen akkers, beemden en heide en 18 morgen weiland met recht op 4½ "hau" op Dremmerbos; heeft laten met laatbank, die jaarlijks betalen 22 kapoenen, 23 hoenders, 22 kippen, 19½ sommer haver en 74½ schelling:
1320 Remboldus de Graycht; 15e-16e eeuw: familie Merode-Franckenberg.

Selfkantkreis 1958 p 11.

659. 1320 - 1349.

Leenmannen van de abdij Siegburg te Straelen:

- Wolter van Vossum, ridder, voor de hof Vossum, de molen te Vlasrath (die in 1432 Gelder's leen wordt) en een deel van de visserij in de Niers;
- Godart van Weze voor de hof te Werde en een deel van de visserij;
- Johan van Vergmouwe ? voor de hof Roel.

Frankewitz p 319/22; Geldrischer Heimatkalender 1979 p 107.

660. 1320 - 1521.

Müggen- of Blaffertsleen in Uetterath, Heinsberg's leen, 120 morgen:

1320 Remboldus van Gracht;
1484 Kruisheren Roermond;
1521 In erfpacht aan Hein Blofferts 15 paar koren.

Selfkantkreis 1958 p 12.

661. c.1320.

Opgave van de goederen van wijlen edelheer Gerhard van Helpenstein:

1-5 enz.
6 in Jorsbecke (=Arsbeck) 9 solidi cijns en 5 mark, die behoren aan Fredericus de Helpensten, kanunnik van Keulen, 17 malder rogge en haver, genaamd roodcijns met patronaatsrecht te Steinkirchen (Stenkirgin), dat ook half toekomt aan het convent in Wassenberg, uitgezonderd rechten genaamd erstervin, ubkumyn en nyderval.

Quadflieg p 43.

662. 1321 januari 13.[1]

Johan van Kessel, ridder, draagt over aan zijn zoon Mathias een rente van 10 malder rogge en 5 solidi 6 denarii geldcijns uit het dorp Briede en het dorp Zoverabeck (=Goverabeth), die Johan aan de edelheer van Heinsberg als leen heeft opgedragen voor 3 mark mangeld 's jaars.
Medezegelaar: Willem van Swalmen, ridder.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 57.
1) jaartal foutief ? zie 1326 januari 13 (regest nr 691).

663. 1321 mei 17.

Deken en kapittel van Xanten verpachten hun hof te Dülken aan Sybertus genaamd van den Aldenhave voor 12 jaren voor 17 mark

brabantse penningen (4 penningen=1 groot tournoois) 's jaars. Borgen o.a. Alexander en Wolterus de Eyle, gebroeders.

Weiler; Xanten nr 513.

664. 1321 mei 28.

Rabodo van Brempt, knape, draagt verschillende akkers te Brempt als leen op (aan de heer van Heinsberg) voor 30 mark brabants. Medezegelaars: Dirk van Elmpt (Helmpt) en Dirk van Brempt.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 59.

665. 1321 juni 7.

Winrich van Kinzweiler (Kentwilre) wijst voor 35 mark brabants (leenrente) 12 morgen land in Gulgerdale en 5 morgen bij Siersdorf (Sirstorp) als leengoed ten behoeve van edelheer Godfried van Heinsberg-Blankenberg aan.
Medezegelaars: edelheer Arnold van Randerath en Johan van Kinzweiler, ridder.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 61.

666. 1321 juli 6.

Siger van Bruchusen draagt de edelheer van Heinsberg voor 50 mark brabants zijn huis ther Gonne bij Swolgen met 20 morgen land in leen op.
Medezegelaars: Willem van Swalmen, ridder, en Johan van Bruchusen, broer van Siger.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 62;
Maasgouw 1899 p 64.

667. 1321 september 16.

Rabodo van Brempt bevestigt op verzoek van het klooster Dalheim opnieuw de ruil, waarbij het klooster verwerft het goed ten Brucke in het kerspel Nedercrüchten en Rabodo land te Anderode in het kerspel Giesenkirchen.

Dalheim nr 57.

668. 1321 october 10.

Johan van Brempt genaamd Scadunck wijst een leenrente van 3 mark aan wegens van Godfried van Heinsberg ontvangen 30 mark brabants uit 36 morgen akkerland in der Holstrath.
Medezegelaars: Dirk van Elmt en Rabodo van Brempt (Brent).

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 64.

669. vóór 1321 october 17.

Werner V heer van Merode en Andrimont, ridder, zoon van Werner IV heer van Merode en Lora Birklin, huwt Elisabeth van Kinzweiler; Rikaltsdochter. Werner V is dood 1341 november 11-1342 november 12, begraven in Wenau.
Elisabeth is dood vóór 21-5-1340: uit het huwelijk 3 kinderen.

Domsta I p 63.

670. 1321 november 1.

Syger van Barle draagt de heer van Heinsberg 30 morgen land opper Berith, opper Brande, op Rode, in leen op aan de heer van Heinsberg.
Medezegelaars Johan heer te Bruchusen en Siger van Bruchusen, zijn broer.

Staatsarchiv Düseldorf; Heinsberg Urkunden 67.

671. 1321.

Sybent van dem Aldenhove pacht de Schoutshof te Dülken (van het kapittel te Xanten) voor 17 mark brabants.

Dülken p 3.

672. 1321.

Dirk van Aldenhoven draagt zijn allodia in Brachelen aan Gerard graaf van Gulik in leen op.

Maasgouw 1978 p 166.

673. 1321.

Jan van Bronshorn verheft zijn goederen te Kessenich bestaande uit renten, koren, haver, kapoenen, hoenders en wateren als Brabants leen.

Oude Land van Loon 1959 p 85.

674. 1321.

Johan van Montenaken, ridder, gehuwd met Joanna, dochter van Arnold van Kessenich, draagt het Huis Kessenich c.a. op als Guliks leen.

Oude Land van Loon p 87, 1959.

675. 1322 mei 23.

Dirk, graaf van Kleef, Johan van Kleef heer van Linn, Margaretha van Gelre, gravin van Kleef, ruilen met Willem van Hertevelt de heerlijkheid Hertevelt tegen een rente van 40 mark brabantse penningen, losbaar met 440, en dragen hem als onderpand

die heerlijkheid over zonder hof en huis en het gericht, de voogdij Weeze, zonder het gericht.
Medezegelaars: Dirk van Kleef graaf van Hülchrath, Borgart van Vonderen, Rutger van den Boesellar, Wolter van Voshem, Dederick van Hesschen, Otto van Bellinchaven en Dous van Haelt, knapen.

Lehnregister Kleve p 248.

676. 1322 mei 23.

Dirk, graaf van Kleef, is schuldig aan Willem van Hertevelt 170 mark brabantse penningen, betaalbaar in twee termijnen en zet als borgen o.a. Dirk van Eel, ridder, Wolter van Voshem.

Lehnsregister Kleve p 248/9.

677. 1322 mei 31.

Gemene burgerij der stad Kempen oorkondt na beraad uit vrije wil 19 medeburgers gekozen te hebben als raadslieden. De burgerij zal hun besluiten uitvoeren en met lijf en goed daarvoor instaan. Bezegeld met het stadszegel.

Kempen-Krefeld 1975 p 212.

678. 1322 september 12.

Stina en Mechtild genaamd van Erpin oorkonden, dat een ieder, die (in het begijnhof van Heinsberg) opgenomen wil worden, 3 solidi intredegeld dient te betalen.

Selfkantkreis 1963 p 59-60.

679. 1322.

Jacob van Mirlaer de Oude en Jacob de Jonge, zoon, dragen hun hof Megenzheim met gerecht, leenmannen c.a. in leen op aan Gerard graaf van Gulik.

Maasgouw 1978 p 167; Milendonk p 11 met jaartal 1324.

680. 1322 - 1755.

Verheffingen als Kleef's leen van het Huis te Hertefeld (onder Weeze, ten N. van Kevelaer) met water, land, tiend enz.

Lehnsregister Kleve nr 334.

681. 1323 februari 24.

Johan van Kessel, ridder, wijst voor 50 mark brabants ontvangen leengeld van Godfried van Heinsberg-Blankenberg 10 bunder land bij Beesel (Byssel) als leengoed aan.
Getuigen: Henrick Gunterszoon en Henrick van Lewen, schepenen te Beesel.
Medezegelaar Willem van Swalmen, ridder.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 70.

682. 1323 maart 25.

Huwelijkse voorwaarden tussen Ermegarden van Cranendonc en Thomaes van Sevenborn.
Borgen: Conraet van Sleyden en Willem van Ghoer, ridders, Willem van Hoerne, Oest van Elsloe, en Arnt, gebroeders, Didderyc van der Sleyden, Arntcheren zoon van Steyne, Daneel van Ghoer, Willem zoon van wijlen Willem van Ghoer, Adaem zoon van wijlen Ridsard van Haren.
Oorkonders: Willem, heer van Cranendonc en Arnt, heer van Steyne, ridders.

Klaversma p 84/5.

683. 1323 mei 21.

Johan van der Straten, rentmeester van jonker Reinald II, zoon van Gelre, geeft de stad Keulen kwijting voor 500 mark burgerrente betaald aan graaf Reinald I van Gelre.

Maasgouw 1899 p 60.

684. 1323 augustus 24.

Dirk, graaf van Kleef, verplicht zich binnen een jaar de schuld als in 1322 mei 23 (regest nr 676) te betalen aan Steven van Hertevelt, broer van Willem.
Bij verzuim mag Steven het gehele goed Hertevelt nemen totdat betaald is.

Lehnsregister Kleve p 249.

685. 1324 october 2.

Jacob van Mirlaer de Oude draagt in leen op aan Godfried van Heinsberg-Blankenberg zijn hof te Wansem.
Medezegelaars: Jacob van Mirlaer de Jonge en Zegher van Broeckhuysen.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 76.

686. 1325 december 21.

Gerard graaf van Gulik koopt van Elisabeth van Swalmen, abdis van O.L.Vrouwe Munster te Roermond goederen te Gierath.

Maasgouw 1978 p 167.

687. 1325.

Adam van Morshofen is leenman van Godfried II van Heinsberg geworden voor 30 mark brabants en draagt 19 morgen akker onder de dingbank Bye in leen op bij Kempen.

Erkelenzer Lande 1966 p 43.

688. 1325 en later. (waarschijnlijk vals!)

Aan het Huis Nieuwenbroek te Beesel behoren de grote en kleine tiend van geheel Beesel, bieraccijns 2 kannen per vat, mannen, lenen en laten, laatbank en molen te Offenbeek genaamd Ronkenstein met molenban voor lenen en laten, de jacht, een steil in de Maas, visserij, collatie van pastoor en koster en 3 altaren, cijnspenningen en tijnshoenders, 12e penning bij verkoop van land. Het Huis moet beer en ver houden en heeft lijfgewinsgoed; verhef van lenen met 11 rijnse guldens en 4 kwart wijn plus wijn voor stadhouder, leenmannen en leenschrijver; verhef van laatgoed met 4 kannen wijn en dubbele tijns enz. enz.

Publications XLIII p 377-397.

689. 1325 - 1330.

Gerard heer van Horn verkoopt de heerlijkheid Perwijs aan Jan van Mirabello alias van Halen, lombard uit Asti, rentmeester

van Jan III hertog van Brabant.

Klaversma; Hornes p 47/8.

1325-1555.

690. Bezitters van Nieuwenbroek te Beesel met cijnshof, leenroerig aan het graafschap Bentheim:

- 1325 Tilman van den Broeck en Helwich van Holthausen;
- 1404 Reiner en Helwich van Holthausen, gebroeders;
- 1410 Oele (?) van Holtmühlen;
- 1444 Engelbrecht van Holtmoelen;
- 1462 Henrich Kellener;
- 1527-1543 Gerdt van Holtmolen;
- 1555 Johan van Holthuysen namens zijn vrouw Helwig van Holtmolen.

Publications XLIII p 373.

691. 1326 januari 13.[1]

in octavo epiphanie

Johan van Kessel, ridder, schenkt zijn zoon Mathias een rente van 10 malder pacht en 15 solidi en 6 denarii cijns uit de hoven van Briede en Goverabeth.

Publications CI p 96 noot 296.
1) vergelijk 1321 januari 13 (regest nr 662).

692. 1326 februari 12.

in aula domine abbatisse

Wilhelmus en Henricus, ~~zoon~~ zonen van Johannes heer van Pytershem, Theodericus van Pytershem, heer te Haren, Marsilius de Atrio, Ghiselbertus genaamd Bek, Dyonisius van Yttre, Gerardus genaamd Hilleken van Wyssem en Johannes genaamd Hunselman, getuigen in een akte van Margaretha van Petersheim, abdis van Thorn.

Habets; Thorn p 158.

693. 1326 maart 2.

Goetffridus heer van Heinsberg en Blankenberg oorkondt aan Reinald graaf van Gelre over te dragen de manschap van twee dorpen (duas villas), die Henricus de Weysch van Heinsberg in leen houdt.

Doorninck-Veen p 284/5.

694. 1326 maart 2.

Arnold heer te Wachtendonk (Waygtendunc), ridder, geeft Godfried II van Heinsberg-Blankenberg een leenrente uit zijn hof Horbeyc te Schmalbroich.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 80;
Erkelenzer Lande 1966 p 44.

695. 1326 augustus 23.

Reinald, zoon van de graaf van Gelre, en Dirk graaf van Kleef, bereiken overeenstemming over de status van hun gerecht en bezit te Weeze, waaruit o.a. blijkt, dat de heer van Hertenvelt waldgraaf is in Siebengewalt.
Getuige o.a. Dirk van Eyle.

Kleve-Mark; Urkunden nr 181.

696. 1326 september 11 (tot Asperden in de kerke).

Reinald, zoon van de graaf van Gelre, als scheidsrechter, bepaalt, dat Jan van Pellant en Gertrud, echtelieden, geen eiken mogen kappen van goederen van Xanten, die zij als lijfgewinsgoed houden.
Aanwezig: Peter heer van der Lecke, Jacob van Myrlar, Jacob diens zoon, Jan van Kessel, Arnold van Wachtendonk, Willem van Swalmen, Wouter van Vossen, Jan van der Straten, Otto van Haylt en Jan van Bruchusen, ridders.

Weiler; Xanten nr 573.

697. 1326 october 1.

Paus Johannes XXII geeft de aartsbisschop van Keulen volmacht, dispensatie te geven voor het reeds gesloten huwelijk tussen Johan van Wachtendonk, knape, en Mechtildis Johansdochter van Straelen wegens bloedverwantschap in de 4e graad. Het echtpaar is al geruime tijd gehuwd en heeft zoons en dochters.

Straelen p 37/8.

698. 1326 october 9.

Reinald I van Gelre overlijdt op het slot Montfort als gevangene van zijn zoon Reinald II van Gelre sedert 1318 en wordt begraven in de kerk van Grafenthal.

Nettesheim; Geldern 2e druk p 30;
Montfort p 23.

699. 1326 december 30.

Adelheid van Rurdorp, abdis van Dalheim, oorkondt, dat wijlen Conrad van Wilderode aan het convent 3 malder rogge ('s jaars) voor zijn jaargetijde vermaakt had, die echter gedurende haar leven aan de non Bertha zouden worden gegeven.
De abdis breidt deze rente uit met 12 malder rogge 's jaars, die Bela, weduwe van Walwin van Effelt, jaarlijks aan het klooster schuldig is.

Dalheim 60.

700. 1326.

Schepenen van Beesel oorkonden, dat Godert Rofart van Kessel zijn allodia in Beesel aan de graaf van Gulik in leen heeft opgedragen in aanwezigheid van de Gulikse leenmannen Johan van Kessel en Willem van Swalmen, ridders.

Maasgouw 1978 p 167.

701. 1326.

Gerard Vosken van Swalmen en Guda van Elmpt, echtelieden, beloven de graaf van Gulik, dat, indien zij hun burchtleen in Brüggen niet bebouwen of bewonen, hun goederen te Belfeld aan de graaf van Gulik in leen op te dragen.

Maasgouw 1978 p 168.

702. 1326 - 1336.

Graaf Willem van Gulik slaat zilvergeld te Dülken.

Dülken p 18.

703. **1326.**

Staat van de leengoederen afhangende van de graaf van Gelre en Zutphen; extracten voor wat betreft het Overkwartier.
"Dit siin de ghene de her Reijnaut, greve van Gelren, verleent hevet na sijns vaders doijt, de begraven waert in 't jaer ons heren MCCCXXVI opter heijlger elfdusent magededach te Nijencloester ende bi egelijc stet gescreven alsulc guet als hi van hem haut te leene."

1. De heer van Valkenburg heeft ontvangen het dorp te Susteren met al daartoe behoort.
2. Diederik Loeff van Cleve heeft ontvangen te leen Gijetuorderheijgen en al wat daartoe behoort. Idem het goed te Slubbeke, dat van Everart Baers was. Idem de "stat" (=burcht) te Kervenheim op de voorburcht. Idem zijn mannen te Tegelen met de goederen te Steenre dat bij de mannen behoort. Idem 2/3 deel van de kerkegift te Visschen (Viersen ?). Idem de voogdij van Kempen. Idem 2/3 deel van het gerecht van Winnekendonk. Idem de hof te Kalbeck. Hij zegt van het Huis Kervenheimniet te weten, doch wil zich houden wat bevonden wordt dat hij schuldig is te doen. Idem de korentiend te Winnekendonk, die van Evert van Eversdonc was. Idem de molenpaal te Stravel. Idem de laten te Venlo (Vendele). Idem het Steel in de Maas te leggen te Overtegele (=Steyl).
3. Willem van Millen houdt van de graaf het Huis te Grebben en het goed dat daarbij behoort. Idem het "overste" Huis te Born en het "overste"Huis te Wickrath. Idem zijn mannen te Bracht. Idem het dagelijks gerecht te Haren en 1/3 deel van het hoog gerecht aldaar.
4. Willem van Swalmen houdt van de graaf 1/3 van de tiend te Barle. Idem 6 mark als burchtleen.
5. Jacob van Mijrlaer de Jonge houdt van de graaf 11 mark burchtleen van de burcht Montfort. Idem de gang van wilde paarden in het Echterwald. Idem het goed te Tedenrode. Idem de gruit van Wanssum en al zijn goed van beneden dat houdt hij ten Zutphensen rechte.
6. Jan van Kessel houdt van de graaf in leen het halve goed tot Eke en 10 mark geld 's jaars te Roermond.
7. Arnt van Wachtendonc houdt van de graaf het Huis te Wachtendonk als open huis van de graaf en de vest van Wachtendonk. Idem de molen aldaar. Idem de wildban en "stricfanc" in het Geldernbroek. Idem de hof te Geisseren, genaamd ten Bomgaert. Idem zijn leengoed te Hüls en twee hoven te Wankum, die heten ten Broke.
8. Willem van Brochusen houdt van de graaf te leen de hof te Barle.
9. Wolter van Vossem houdt in leen 5 mark geld uit de herfstbede in Geldernland en de hof te Kedingen.
10. De heer van Gennep houdt in leen het Huis te Gennep en zijn lieden in Geldernland.
11. Jacob van Mirlaer de Oude houdt van de graaf het goed van Mirlaer.
12. Jan Slabbaert houdt van de graaf 5 mark geld te Nieuwstad als burchtleen van Montfort. Idem de hof te Vlodrop met al wat daarbij behoort, zonder het nieuwe Huis. Idem de hof ten Bomgaert dat van zijn broer Ghiselbrecht was. Idem een hof land "statsguet" van Posterholt.
13. Henric van den Gruethus houdt van de graaf in leen een hof land in het Veld bij Santen (Xanten ?). Idem ½ mark geld uit het goed van Aleijt Wijers ~~goed~~ en ½ mark geld uit het goed te Asscherbruge.
14. Conraet van der Sleijde houdt van de graaf 16 mark brabants uit de fermeteit te Venlo, te betalen op St. Remigius.
15. De heer van Leeuwenberg houdt van de graaf 30 mark brabants volgens de brief die hij heeft.
16. Cono van Gripesteijn te Keulen houdt van de graaf het goed dat van Brabranters was te Elden.
17. Mathijs van Keijle houdt van de graaf de hof te Tuddern, de halve molen en het halve gerecht aldaar en al het goed dat hij daar heeft.
18. Godert Slaterbec houdt van de graaf te leen de hof te Kessel en 16 schellingen penninggeld.
19. Godert van Kessel houdt van de graaf de hof te Bochout, zijn burchtleen te Kessel, een weerd, de visserij te Eke en de hof te Rode.

20. Willem van Ghore houdt van de graaf 12 £ geld; hij zal bewijs overleggen.
21. Reijner van Westerborch houdt van de graaf 13 hoven land.
22. Henric van Riphersceijt houdt van de graaf 40 mark brabants, drie heller voor een penning gerekend, uit Erkelenz.
23. Godert Scelert houdt van de graaf 65 £ uit de fermeteit te Venlo.
24. Didderik van Elmpt het Huis te Ophoven en de hof daarbij.
25. Didderik Wamboijs van Elmpt het goed te Molraden en de hof te Lerop.
26. Elies van Waldenborg 8½morgen land in het kerspel Ravenswade, genaamd Eliiscamp.
27. Willem van Beke het Huis te Beke, de kerkegift en wat hij daar heeft en er bij behoort.
28. Mathias van Erwilre te Roermond houdt van de graaf het goed te Megelvelt, gelegen tussen Panheel en Wessem.
29. Johan veren Drudensoen houdt van de graaf zijn huis binnen Roermond gelegen.
30. Reijner Bruijt houdt 12 mark geld als burchtleen te Montfort;
de hof Banhout bij Echt;
10 £ 's jaars uit de cijnzen van Echt.
31. Robijn de Gruter van Roermond houdt de gruit aldaar waarvoor hij ontvangt 18 schellingen payement.
32. Willem Butsaert twee hoven land en 3½ mark geld te Vlodrop en 24 stukken zowel kapoenen als hoenders.
33. Godert Ruffaert houdt de hof te Oijen voor de helft en het goed te Swolgen dat zijn broer verder van hem houdt.
34. Jan van Montfort houdt 5 bunder beemden bij het Huis te Dalenbroek en het gemaal te Helden.
35. Jan van Buijnne houdt 10 mark geld als burchtleen van Montfort.
36. Michel de Hane houdt 4 hoven land te Nieuwstad;
de halve tiend te Nieuwstad;
6 hoven land te Echt;
6 hoven land te Glene (Geleen) met de hof ten Hove, 3½ mud rogge, 40 stukken zowel hoenders als kapoenen, 26 schellingen penninggeld en 16 keurmeden.
37. Gerat van den Dijke houdt van de graaf twee voogddiensten te Erkelenz.
38. Jan van Kochem houdt van de graaf de hof te IJsengrave die gelegen is in 's hertogen land van Brabant.
39. de heer van Horn houdt van de graaf de voogdij van Thorn;
een deel van het dorp Weert;
het dorp Beegden (Beket).
40. Didderik van Bremte houdt van de graaf al zijn goed te Elmpt, hetzij korengeld, hoendergeld of penningengeld en 3 mark geld, waarvan hij bewijs zal overleggen.
41. Willem van Barle houdt van de graaf de hof Ter Porte in Geldernland;
de hof te ghenEnde te Barle met 44 morgen land en daarbij behorende beemden.
42. Goswin van Bodont houdt van de graaf het goed ghenHolte te Ganderhegen bij Kessel.
43. Goswin de Gruter te Nieukerk houdt van de graaf het Huis ten Gruthues en de hof aldaar en 9 morgen land.
44. Herman van Oeije 7 mark geld uit de cijnzen te Wankum.
45. Willem van Wilec houdt 7 mark geld als burchtleen van Geldern;
vijf mannen bij Geldern:
vier schellingen geld te Goch;
12 hoendergeld bij Geldern en de visserij tussen zijn twee molens.
46. Tilman van Eijle houdt van de graaf de hof te Winternam.
47. Rode van Assel houdt de hof te Nijersdom;
de Vierdoncshof te Nieukerk;
de tienden te Onderwetten die 24 malder renderen en de smaltiend.
48. Gerloch van Ravensbergh de hof te Ravensbergh.

49. Jan Spede van Wanchem houdt de hof te Broke en drie laatgoederen opper Homolen.
50. Gerit Pluke houdt van de graaf 4½ mark geld uit laatgoed te Hinsbeck en Grefrath.
51. Arnt Spedensoen houdt de Kibbenhof in leen.
52. Henric de Lange van Crijkenbeke houdt de hof tot Hadem en toebehoren; Idem de hof te Wambeke met de molen, tienden en renten daarbij behorende.
53. Henneken van Titze houdt de hof Oppenstade c.a. en de Wijer te Titze en Pannekokengoed.
54. Henric Spedensoen houdt de hof te Scaephusen te Grefrath c.a..
55. Willem inghenenBroke houdt de hof te Moellem c.a..
56. Gerart van Stenhorst houdt het goed ter Scoppe; idem het goed op Ghenhus; idem het goed ten Bomgart; 15 mogen land in Bolsgude; idem 7½ morgen te Stenhorst.
57. Jan van Wachtendonc houdt van de graaf het Huis Vronebroec met het gerecht c.a..
58. Ghiselbrecht van Crijkenbeke houdt de hof te Glendam in het Kempenland;
idem 7 mark geld uit de bede te Kriekenbeck;
idem 60 morgen land te Caudekerke (=Kaldenkirchen);
idem 10 schellingen geld en 12 hoenders.
59. Godert van Bochout houdt de hof te Bocholt te Lobberich c.a..
60. de vrouwe van Millen Katherina houdt het overste Huis te Wickrath van de graaf in leen.
61. Johan Pleijs houdt de hof te Darenborch.
62. Evert van Wanchem houdt van de graaf de Konijnemolen op de Netter en 16 morgen land daarbij.
63. Heijno van Berke houdt van de graaf 8 schellingen geld te Wankum, die Heijno in achterleen heeft gegeven.
64. Jan van Greverode houdt van de graaf 2 mark en 30 penningen geld te Grefrath.
65. Henric pastoor van Hinsbeck houdt de hof te Brochusen te Grefrath.
66. Albrecht van Wilre houdt van de graaf het goed te Wilre;
17 schellingen geld van "besetenen" goed;
5 mannen;
de kerkegift van Kaldenkirchen;
een molenstede beneden de molen te Wilre Maaswaarts;
"een gewelde" van water en weide binnen Venlo.
67. Gerart de Man van Engeksem houdt van de graaf de hof te Watenem bij de Capelle.
68. Henric van Barle houdt van de graaf de hof te Barlo en de molen c.a..
69. Didderik van Aldenhoven houdt van de graaf de hof te Vernem in Geldernland en annexen en 20 £ geld te Roermond.
70. Godert van Hüls houdt de hof te Velde bij Kempen en het goed bij Aldekerk in Geldernland.
71. Tilman van Brempt houdt van de graaf 1/24 van het Elmpterwald, 1/4 van een vorster aldaar en hij is zelf ook vorster.
72. de graaf van Gulik houdt van de graaf van Gelre de gehele Molengouw ;
idem huis en voorburcht van Grevenbroich (Bruke) en de stad ("stat");
100 mark uit de tol te Lobith die hij gekocht heeft van de heer van Kuik.
73. De heer van Meurs houdt van de graaf het Huis te Dedem boven en beneden, ten Zutphensen rechte.
74. Raes Morstrel houdt van de graaf 20 £ geld uit de meibede te Geldern.
75. Godefridus de Uytwyc houdt de hof te Overoen (Overen) en een man die daartoe behoort.
76. Jan van Brempt houdt van de graaf 3 mark geld, waarvan hij bewijs zal doen.

77-78. Franco van Berke houdt 4 mark geld uit het land van Montfort.
79. Gerit van Endelsdop houdt van de graaf het Huis teGripenthove (=Gripekove) en 30 morgen land ter Zittert daarbij gelegen.
80. Godescalc van Mackensteijn houdt "eyne ghemende" op het bos ter Vorst.
81. Florckin van der Horst houdt het Huis ter Horst en 5 mannen die daartoe behoren en 19 varkengangen in het Lottumerbos.
82. Sibrecht van Wevelinchoven houdt de hof te Zittert en al wat daartoe behoort.
83. Steven van Brempt houdt van de graaf 3 mark geld waarvoor hij goed in leen zal opdragen.
84. Dideric Bolte houdt van de graaf een wild-hoeve, genaamd Dekenshorst te Helden.
85. Claes van Brakel houdt 9 bunders land te Helden waarop hij woont.
86. Willem Cranekuken houdt 5 mark goed geld uit de renten te Venlo.
87. Henric de Snode houdt de hof te Slubeke in het kerspel Hinsbeck.
88. Henric Roestssoene houdt de hof te Kriekenbeck en het daarbij behorende penninggeld.
89. Gerard ter Beke houdt het goed ter Beke te Kaldenkirchen.
90. Didderik van Gleene houdt 8 bunder land en 8 schellingen geld te Nieuwstad.
91. Henric van Oze houdt de hof tot Oze.
92. Godert Ruffert houdt de halve hof te Oijen;
idem het goed te Swolgen dat zijn broeders weer van Godert in achterleen houden.
93. Jan van Monfort houdt 5 bunder beemden bij Dalenbroek;
molenrecht te Helden.
94. Didderik van Heinsberg houdt van de graaf het Huis te Millen en het gerecht c.a. wat daarbij behoort en 50 mark geld uit het land van Montfort.
95 Bruen van Bekerode houdt 43 morgen gelegen te Dalen.
96.Rōlof van Rijpersceijt houdt het Huis Milendonk en het gerecht c.a..
97. Jan Buckinc houdt 40 morgen land te Dilenrode.
98. vacat.
99. De heer van Rotselaar houdt van de graaf Merbeke en Eversberbe en al wat daarbij behoort, rentende 190 £ en ontvangt daarvoor van de graaf 5 mark ('s jaars). Getuigen en leenmannen: de heer van Mechelen, Jan (van) Kessel, Otto van Haelt en Jan Slabert.
100. Gerart van den Bomgart houdt 12 mark geld uit de tol te Venlo, die hij ontvangen heeft voor zijn zoon Rutger;
van zijn goed te Were weet hij niet of hij die van de graaf in leen houdt of niet; de graaf zal het doen nazien in zijn boeken.
101. De kinderen van Willem van Kriekenbeck houden van de graaf de gruit te Grefrath, Lobberich, Hinsbeck en Wankum;
idem 5 mark gelds te Grefrath;
het mangoed dat van Jan van Langeveld was.
102. Henric de Wale houdt de hof te Henderpas en 60 morgen land daarbij.
103. Sybrecht van Kriekenbeck houdt van de graaf de hof te Brochusen te Grefrath;
idem de hof te Spreckenhove bij Breidell.
104. Arnout Snoke houdt van de graaf de hof te Hesen bij Goch;
idem het goed ter Hove.
105. Jan Gervaessoene van Swalmen houdt 4 mark geld te Roermond aan hoenders en geld en 6 bunders land, 2 "binnen den grave "te Roermond en 4 bunders in de Weerd bij Roermond.
106. Jan Henrixsoene ~~van~~ Cruchten houdt 6 bunder land in de Weerd bij Roermond
107. Gosuin van Adendonck houdt het Huis te Adendonc, de visserij beneden dat huis, het broek Hulshorst en het Nederveld achter het Huis.

108. Ywan van Worchem houdt de tiend te Wevekendonc om de kerk en de hof te Lulle bij Berke (=Horst).
109. Cleijne Heijne houdt 3 mark geld, 9 malder rogge en 2 malder mout te Nieukerk bij Geldern.
110. Riquin Ploch houdt van de graaf het goed te Broke, ten Zutphensen rechte.
111. Jacob van Velle houdt van de graaf zijn gehele goed te Kessel op de Niers, behalve een halve hof die hij kocht van Volling weren Godelensoen.
112. Jan van der Strate houdt het vorsterambt van Kelwald;
idem de hof ter Porten aan de Pleze;
idem Genekinshof;
idem Petershof;
idem zijn goed te Eser Pleze, dat van Lijen was;
idem het goed te Bocholt dat van Commers was;
idem ½ mark geld die van Ricquins in den Sterte was;
idem het goed te Kevelaer, dat van Loef van Honseler was;
idem de visserij beneden Stravel.
113. Jan van Geijsteren houdt van de graaf het goed te Vronenbroek en het goed te Geysteren; zijn moeder heeft vruchtgebruik van het goed te Geysteren.
114. Segher van Barle houdt de hof te Berket met beemden en broeken.
115. Henrekin van den Wije houdt van de graaf de Cukenhof in het land van Geldern achter de berg bij Wemmebroke.
116. Niclaes van Malcen houdt zijn goed te Well, ten Zutphensen rechte.
117. Tilman Dam houdt 24 morgen land in zijn hof.
118. Philippus van Stenhorst houdt de hof te Stenhorst in het land van Geldern, 2 schellingen penninggeld, 7 schepel malt en een hoen.
119. Loef van Berenbroke houdt het dorp Capellen en houdt zijn land bij de hof ter Horst, die van Karel van Hoenslaer is.
120. Alart van Wevelinchove houdt van de graaf het goed Sassenvelt in het kerspel van Lobberich.
121. Peter Pleijs houdt van de graaf 2/3 deel van het goed van Seger van Barle van de hof te Bercl, "in Henrix behoef van Borle."
122. Henric van Suderaes houdt het goed te Suderaes ten Zutphensen rechte en als dienstmanleen;
idem het goed ten Velde;
idem het goed te Groenenvelde te Hercler en te Hering (Herungen ?) "Berens guet dies iaiers" ten Zutphensen rechte.
123. Ghiselbrecht van Brochusen houdt de Grote Akker aan de Boninc bij Loe tussen de twee grote straten, als manleen.
124. Tilman van Eyl houdt zijn goed te Hulsen, de Herkenhof te Boken, de hof te Roden en de tiend in de Overdonc, als manlenen.
125. Jan van Barle houdt het goed ghenEinde te Baarlo (Barle);
idem het goed ter Porte in Geldernland.
126. Henric van Wijenhorst houdt de hof ten Broke in Geldernland;
idem een goed voor Scaphusersteghe, genaamd Notebooms goed.
127. Jan van der Donk houdt de hof te Grefrath;
idem de hof te Brochusen aldaar waartoe behoren 68 morgen land, bos en broek.
128. Arnt de voogd van Straelen houdt het dorp te Hasselt en te Lom ten Zutphensen rechte en het Huis te Straelen als manlenen.
129. Godert van Boetseler 18 morgen land te Hansler tegen Kalkar, ten Zutphensen rechte.
130. Evert Baers van Veler houdt de hof ter Smitten c.a., zoals vroeger Sander van Eyl bezat.
Evert is verder Gelders leenman voor de volgende van hem afhangende achterlenen:
- het goed van Helbert van Eyl;
- de hof ter Horst die Keijken heeft;
- de hof ten Wije die Henken van den Wij heeft, met de molen en de

hof te Saetrade c.a.;
- 12 malder korenrente die Didderik Evertssoen heeft;
- Gosvin van den Wije 10 schellingen brabantsen ander goed te Wetten;
- Henken van der Nerse van de tiend te Wije;
- Genekin van Moerse van zijn goederen;
- Loef van Berenbroke de molen te Watervort c.a.;
- Henken van Boetberge drie goederen bij Capellen;
- Gerit van Stralen voor zijn goed;
- Godert Budel voor zijn goed;
- Godert van den Vorst het goed ten Voregange;
- Wolter Haver de voogdij te Rijneren;
- jonkvrouw Marceli 36 morgen land;
- Rutger Lonemanssoen voor zijn goed;
- het goed te Roggenvort;
- Reijner Mebroet en zijn zoons wegens Kivitshof.

131. Ghiselbert van Broechusen de Grote Akker aan de Boening bij Loen tussen twee straten (zie ook nr. 123 van dit regest).
132. de voogd van Keulen houdt van de graaf Veersten zoals Gerit van Rheydt dat had.
133. Henric van Alpen houdt de voogdij te Alpen met de drie gerechten van Menselen, Issem en ter Eke in ghen Bocholt in leen van de graaf.

P.N. van Doorninck; Het oudste leenactenboek van Gelre, 1326: Haarlem, gebr. Van Brederode, 1898.

704. **1326-1349.**

Reinald II, graaf van Gelre, beleent Dirk Loef (III) van Kleef met de voogdij over Kempen. Dirk was als graaf van Hülchrath leenman van Keulen, aan wie de mark en grondheerlijkheid Kempen toebehoorde. Dirk was als heer van Kervenheim leenman van Gelre. Aan Gelre behoorde de oppervoogdij over Kempen toe. In 1317 beschikt Dirk echter al over de voogdlieden in het land van Kempen. Na Dirks dood in 1332 gaat de ondervoogdij naar zijn dochter Elisabeth. Na haar dood vóór 3 november 1348 verkoopt haar dochter uit eersten bedde Jolenta van Bergheim de heerlijkheid Oedt en de (onder-) voodgij van Kempen aan haar oom Willem graaf van Gulik. Reeds op 5 januari 1349 verkoopt de graaf van Gulik de voogdij en Oedt aan de aartsbisschop van Keuelen.

Kaiser p. 111-112.

705. **1326-1384.**

Arnold (II), heer van Wachtendonk, gehuwd met Ludgard, dochter van Johan Scheiffard van Merode te Hemmersbach, weduwe van Hendrik Spede te Wankum
- 1326 zegelt de akte van de echtelieden Johan van Pellant en Gertrudis die verklaren hun hof Horst van Herman van Heinsberg in leen te houden
- 1331 met andere heren gezonden naar Floris Berthout, heer te Mechelen, teneinde voor graaf Reinald II van Gelre diens dochter Sophia als vrouw te werven
- 1347 op de ridderschapdag te Arnhem
- 1348 krijgt van Sophia, dochter van Arnold Spede verlof zijn leengoed oppen Berge bij Neersdom met 444 gouden schilden terug te kopen
- 1350 de vicaris van het gerecht in Keulen draagt hem op met Geldolf van Hülss en Johan Schaffraydt de vorderingn van de uit Kempen gevluchte joden te onderzoeken, die het schepenzegel zouden hebben nagemaakt en valse akten vervaardigd. Twee van hen werden op de Peschwei te Kempen verbrand
- 1351 Johan van Straten, ridder, zal Johan jonggraaf van Kleef met zijn huis Kalbeck ten dienste zijn, uitgezonderd tegen zijn vader, broeder

en Arnold (II) van Wachtendonk
- 1351 maart 27 verkoopt met zijn vrouw Ludgard een rente te Asperden aan het klooster Grafenthal
- 1354 hij draagt voor 300 realen aan de aartsbisschop van Keulen zijn hof Walbeck als manleen op
- 1354 hij maakt Geldolf van Hülss tot zijn leenman voor 10 mark mangeld 's jaars
- 1357 hij verwerft meerdere goederen van de gezusters van Pellant in het kerspel Geisseren
- 1365 zegelt de oorkonde waarin Dirk van Eijss, wiens slot als roofnest op 14 november is ingenomen en verwoest, zweert zich op de gezworenen van de landvredebond deswege niet te wreken
- 1381 belooft bij Dieprayde in het kerspel Geisseren een kapel te bouwen en van een geestelijke te voorzien, waarvoor de aartsbisschop van Keulen op 1381 augustus 2 toestemming geeft
- 1371 is een scheidsrechter in het geschil tussen Mechteld en Maria van Gelre over de erfopvolging in Gelre en Zutphen

Wachtendonk p. 58-60.

706. **1326-1403**

Gelders leen "'t guet te Megelvelt", gelegen tussen Panhelen en Wissem
- 1326 Mathias van Erwilre te Roermond
- 1403 Johan van Krieckenbeke genaamd van Vogelsanck ontving de beemden op Meijelvelt bij Wessem en 10 morgen land, 12 kapoenen en 12 oude groten 's jaars tot 5 marksleen

Uitheemse lenen p. 79

707. **1326-1405**

Gelders leen:"die voechdye van Thoren (Thorn), een deel van den dorpe te Wirte (Weert?) ende dat dorp te Beket (Beegden), verheven door
- 1326 de heer van Ho(o)rne
- 1331 Herman graaf van Virnenburg maakt te leen voor 200 mark al zijn eigen goed en hof te Thorn
- Willem heer van Horn, erfgenaam zijn ouders, ontving de voogdij te Thorn op dezelfde rechten als zijn ouders gedaan hadden, 1405 (volgt verder de beleningen als Weert)

Uitheemse lenen p. 83

708. **1326-1424**

Gelders leen "'t goet te Kevel(a)er", verheven door
- 1326 Jan van der Strate zoals Loeff van Honseler het hield, met de visserij beneden Scravel
- 1403 ontving de hof te Keveler, met mannen en toebehoren
- 1424 ontving (wie?) de hof te Keveler c.a. tot Zutphens recht (= Johan van der Straten, ridder)

Uitheemse lenen p. 98

709. **1326-1566**

Leenmannen van de Dorenburg ten noorden van Grefrath, gelders leen
- 1326 Johan van Pleis, zijn dochter Maria huwt Godfried van Wachtendonk, tweede zoon van Arnold, heer van Wachtendonk. Uit dit huwelijk 5 kinderen waarvan:
- 1394 Johan van Wachtendonk, ridder, leenman van Dorenburg is. Hij huwt Margaretha van Bocholtz uit de zijtak Ingenthoven, waaruit 5 kinderen.
- 1518 Arnold van Wachtendonk transporteert aan Erken Spee, bastaard van Karel Spee

- 1538 zijn halfbroer Johan Spee, met onderleen van 18 morgen akkerland
- 1546 februari 4 Arnold van Spee transporteert aan Hendrik Spee, bastaard van Karel Spee
- vóór 1559 Johan Spee Arnoldzoon, keurkeuls raad en maarschalk, drost en pandheer van Kempen, heer inghen Broick aan de Niers te Wankum, gehuwd met Francisca Quad te Buschfeld, waaruit twee kinderen: Arnold en Beatrix. Johan overlijdt in 1559. De kinderen komen onder voogdij van Robrecht van Wachtendonk
  Engelbert van Eijll maakt aanspraak wegens zijn minderjarige kinderen bij Sofia Spee, zuster van wijlen Johan Spee, wettige zoon van Karel Spee. Engelbert wordt op 2-10-1566 beleend

710. **1327 maart 17**

Willem van Millen, ridder, heer te Wickrath, draagt zijn half dorp Velden aan de Maas bij Venlo, allodiaal goed, in leen op aan Willem III graaf van Holland enz.

Gelre III p. 268

711. **1327 maart 25**

O.L.Vrouwendag in maart
Otto van Kuyk, Diderik van Meurs, Pieter van de Lek, Willem van MIllen en Jacob van Mirlar, de oude, ridders, bezegelen mede de verdeling van de erfenis van Reinald I graaf van Gelre

Maasgouw 1890 p. 66

712. **1327 mei 1**

Hendrik en Dirk, zonen van wijlen Ludolf van Kervenheim, borgen op verzoek van hun neef Dirk van Kervenheim voor diens vrouw Aleidis van Langendonk, de leeftocht aan de tienden en goederen van Hanselaer en Hönnepel

Kleve-Mark Urkunden nr. 185

713. **1327 juni 23**

Hendrik van Sprenkelhoven, pastoor te Wickrath, draagt zijn goederen in Hese in leen op aan graaf Gerard van Gulik. Aanwezig de Gulikse vazallen: Willem van Millen en Dirk Wamboys van Elmpt

Maasgouw 1978 p. 168

714. **1327-1342**

Arnold van Wachtendonk, ridder, huwt Lutgardis Scheiffart van Merode, dochter van Johan I (1280-1307)

Domsta I p. 46

715. **1328 juli 28**

Jutta van Buren, Alveradis van Ghore, Sophia van Wivelcoven en Susanna van Grifsteyne, kloostervrouwen te Thorn

Habets, Thorn p. 159

716. **1328 augustus 30**

Johannes, abt, en convent van Knechtsteden oorkonden een jaargetijde te doen voor Reijnald en Margaretha, graaf en gravin van Gelre, wegens de gift van de kerk van Lobberich (Lobbroick). Tevens houden zij jaargetijde voor (graaf) Otto, diens vrouw, Reijnald en Sophie, graven en gravinnen van Gelre

Doorninck. Veen p. 318-319

717. **1329 juni 5**

Margaretha van Petersheim, abdis van Thorn, sticht een 5e kanunniksplaats in de collegiale kerk aldaar. De 4 zittende kanunnikken: Jan van Baxem, investitus der kerk van Thorn, Lodewijk van Emale, Willem genaamd Paganus en Petrus van Awans, gaan er mee accoord

Habets, Thorn p. 161-165

718. **1329 october 5**

Gerard van Engelsdorf, ridder, verwerft van Johan van Bilsteijn en diens vrouw Katharina, heer en vrouwe te Wickrath, o.a. 25 £ uit hun deel van het gerecht (Rhein-) dalen.

Brüggen p. 64

719. **1329 november 11**

Goessen van Nijthusen, ridder, oorkondt opgedragen te hebben aan Reijnald graaf van Gelre zijn hof te Bergen op de Maas bij Stokkem en 40 bunders land daarbij behorende, die zijn vader Goessen van Nijthusen als allodiaal goed kocht van Goessen van Elssloe, wegens 200 £ zwarte tournoois, en verklaart leenman van de graaf te zijn geworden "in den overlande van Remunde ende daerromtreijnt ende buijten Remunde gelegen zijn". Medezegelaar: Nesen van Gellenkirchen, zijn vrouw, en Otte van Nijthusen, zijn oudste broer.

Doorninck- Veen p. 277-278

720. **1329 december 10 (Zo Brugen)**

Oist (van Born) heer van Elsloo verklaart, met toesteming van zijn vrouw Katherine, de voorburcht en het dorp van Elsloo boven en beneden zover hij dat bezit, het Huis ~~te~~ Warden (in Peer) en het dorp Brugele (Groot Brogel) en Erpekeim (Erpikom) met alle rechten, hoog en laag, met mannen en heerlijkheid, zonder Bocholtz, dat hij in leen houdt van de graaf van Loon, als recht manleen te houden van de graaf van Gulik

Maasgouw 1882 p. 655-656

721. **1329**

Frederik van Reifferscheid (zoon van Rudolf, overleden, en van Aleidis), heer te Milendonk, verklaart van de stad Keulen 900 mark ontvangen te hebben vanwege wijlen zijn vader Roland (=Rudolf) wegens het gevecht bij Brühl volgens de zoenbrief

Milendonk p. 9

722. **1330 maart 16**

Jacob van Mirlaer, de oudere, ridder, en Vuijskün, broer van Jutta, gehuwd met Eberhard die Rode, getuigen in een oorkonde van laatsgenoemden goederen te Kalbeck en Uedem

Kleve-Mark Urkunden nr. 194

723. **1330 april 1**

Overlijdt Gerard, heer van Horn, in tweede echt gehuwd met Irmgard van Kleef, begraven in Keijzerbosch

Klaversma, Hornes p. 48-49

724. **1330 mei 30**

Dedricus de Wijckede, ridder, oorkondt voor 100 mark brabantse penningen leenman geworden te zijn van de graaf van Gelre en zal daarvoor 10 mark brabants 's jaars betalen gaande uit het goed Schende c.a. in de parochie Wetten, dat hij nu in leen aan de graaf opdraagt. Getuigen: Everardus de Limborch en Theodricus de Sibroch

Doorninck-Veen p. 283-284

725. **1330 september 6**

Reinald II graaf van Gelre beslecht geschillen tussen Elisabeth, voogdes van Straelen, en haar stiefzoon Arnold van der Leck.
Arnold en Otto van Büren, stiefzoons van Elisabeth, krijgen Arcen, Velden met hoog en laag gerecht. Zij dienen Arnold van der Leck, voogd van Straelen, 125 mark brabants te betalen. Aangezien Arnold van der Leck het patronaatsrecht van de kerk van Velden verkocht heeft aan Wouter van Vossem mogen de gebroeders 25 mark inhouden tenzij Arnold de koop ongedaan gemaakt zal hebben. Arnold en Otto krijgen de vordering van 30 mark op Johan van Wachtendonk en Segher van Baerle. Partijen dienen hun goed in leen te houden van de abt van Siegburg.

Straelen, p. 42-43

726. **C. 1330**

De bezittingen en rechten van de voogdes van Neersen, wier castrum een manleen van Keulen en open Huis voor Keulen is: 1)

1. een dozijn ~~adelijke~~ manlenen (bona feodalia)bestaande uit hoven van 14-18 morgen tussen Rheinberg, Duisburg, Ossum en Willich met zwaartepunt te Lank, Gellep, Strümp en Stratum (ten noorden van Neuss) die tot wapendienst op de burcht Neersen verplichten
2. 67 keurmedige hoven, waarvan 26 in Anrath, 12 te Kehn, 7 te Unterbruch
3. 53 goederen belast met voogdshaver en -hoenders (pullos et avenam que nuncupatur vaget even) vooral te Anrath, Kehn en Unterbruch
4. 20 malder haver en 88 hoenders uit 37 goederen te Uerdingen
5. Geldcijnsen, rogge- en haverrenten uit hoven te Kehn, Unterbruch en bij Uerdingen, tienden in Berschel en Kehn, leen van Gladbach, te kCamphausen, leen van Johan van Rheijdt en een tiend bij Willich
6. Voogdijrechten van de Keulse gerechten Anrath en Uerdingen

Kaiser p. 72-73

1) De voogdij te Neersen ging te leen van de aartsbisschop van Keulen èn de heer van Heinsberg

727. **C. 1330**

Bernard van Beggendorf, leenman van Heinsberg voor de molen te Palenberg en de novaaltiend bij Beggendorf

Maasgouw 1962 p. 75

728. **C. 1330**

Godfried (Godert) van Minheim draagt de heer van Heinsberg 100 morgen akkerland en een visvijver te Minheim (in Opspringen bij Waldfeucht) en 1/4 van mansionariiite Vlodrop in leen op.

Maasgouw 1962 p. 70

728A. **1331 januari 29**

Johan van Kinzweiler, ridder, verklaart leenman te zijn van de heer van Randenrath

Quadflieg, Randenrath, p. 5

729. **1331 maart 13 1)**

Scheidsrechters waaronder Willem van Horn en Altena en Arnold van Stein, edelheren, doen uitspraak in het geschil tussen de gebroeders Theodoricus, heer van Heinsberg en Johannes van Heinsberg over de boedelverdeling, waarbij Johannes verkrijgt de landen van Wassenberg, Sittard, Dalenbroek en Nijle en 40 £ zwarte tournooise 's jaars uit de villae Karken en de Ende, uit de villa Bijge, losbaar met 300 £. Johan houdt de villae de Ende en Nijle in leen van Theodoricus. Van de vordering van Theodoricus op de hertog van Brabant, groot 4000 £, gaat 1000 £ naar Johan

Kremer Acad. Beitr. nr. 17
1) Zie ook regest nr. 743

730. **1331 maart 20**

Johannes, plebanus van de kerk van Thorn, bericht de aartsdiaken van Luik dat hij Elisabeth, weduwe van Johannes de Leijverloe, en hun zoons Johannes, Nycholaus, Reijnoldus en Theodoricus heeft gemaand de erfpacht van 6 malder en 2 sester rogge Wessemer maat uit de molen van Leijverloe, achterstallig van twee jaren, te betalen aan Margaretha van Pijtersheim, abdis van Thorn, te betalen op dreiging van excommunicatie

Habets, Thorn p. 170
De ban werd uitgesproken, zie p. 170-172

731. **1331 april 8**

Hendrik II aartsbisschop van Keulen benoemt zijn verwant Johan van Virneburg, proost van Xanten, tot ambtman in Kempen, Xanten, Aspel en Rees.

Weiler Xanten nr. 640

732. **1331 april 29**

Seger van Broichusen bevrijdt Aleidis ? uit persoonlijke plichten(tam in censibus, licentii et curmedis).

Kleve- Mark Urkunden nr. 202

733. **1331 mei 13**

Seger van Baerl, kanunnik in Xanten, zoon van wijlen Gisbert van Crieckenbreke, verkoopt aan Reinald II graaf van Gelre zijn aanspraak op een burchtleen van 7 mark, dat zijn vader uit het Huis Kriekenbeck had, tegen een bedrag betaald door de kapelaan en rentmeester van de graaf, Jan Molyart. Getuigen: Jacob van Mirlair de jonge, Wouter van Vossem, en Willem van Broeckhuysen, ridders en leenmannen

Weiler Xanten nr. 641
Nijhoff I nr. 249

734. **1331 mei 22**

Tielken, Godart en Hendrik van den Gruithuis, gebroeders en hun zusters Christina, Catharina, Aleida en Bele verheffen het Gelders leen de gruit te Erkelenz. Getuigen: Jacob van Mirlaer en Wouter van Vossem, ridders, ende schepenen van Erkelenz.

Nijhoff I nr. 250
Milendonk p. 13

735. **1331 september 8**

Goert Slaterbec oorkondt de hof ten Rade bij Kessel in leen te houden van de graaf van Gelre

Doorninck-Veen p. 286

736. **1331 october 14**

Getuigen in een overeenkomst tussen de graven van Gelre en Kleef over het Reichswald o.a. Dirk, heer van Meurs, Jacob van Mirlaer de jonge, Willem van Broechusen

Kleve-Mark Urkunden 203

737. **1331 october 15**

Adolf, bisschop van Luik, incorporeert de parochiekerk of kapel te Ophoven in de abdij Dalheim

Dalheim nr. 58A

738. 1331 october 16.

Jan heren Grans soyn van der Doncke, knape, borg voor Reinald II graaf van Gelre.

Maasgouw 1899 p 20.

739. 1331 october.

Jacob van Mirlaer de Oude, Otto heer van Kuik, Rikald van Heeswick, proost te Utrecht, worden als gezanten van Reinald (II), graaf van Gelre naar Engeland gezonden.

Milendonk p 11.

740. 1331.

Reinald II graaf van Gelre geeft inkomsten aan zijn vrouw Eleonora van Engeland.
Getuigen o.a. famulus Dirk Wamboys van Elmt.

Publications 105/6 p 54.

741. 1331 - 1550.

Gelder's leen het slot Milendonck met rechten en toebehoren als open huis, verheven door:

- 1331 Frederick van Ryfferscheyt, heer te Milendonck, en het kerspel en land van Karsmich;
- 1377 Jacob van Mierlar;
- 1402 Johan van Mirlar;
- 1425 idem
- 1524 augustus 20: Diedrick van Myrlair heer te Milendonk als erfgenaam zijns vaders;
- 1550 Diedrick heer te Milendonk, erfgenaam zijns vaders, en tuchtigt zijn moeder Agnes van Drachenfeltz.

Uitheemse lenen p 141/2.

742. 1331 - 1576.

Schloss Haag is achterleen van Huis Honselaer onder Wetten, dat zelf Gelder's leen is, te verheergewaden met 15 goudguldens.
Bezitters van Schloss Haag:

- 1331 Johan van Boedberg, gehuwd met Lysa van Ossenbroich; zegelt als verwant met Loef van Honselaer de acte, waarbij Loef van Beerenbroeck aan Reinald graaf van Gelre de heerlijkheid Beerenbroeck en hoog en laag gerecht van Capellen overdraagt;
- 1353 Willem Johanszoon van Boedberg doet afstand van de beide hoven Haag, een beemd aan de Niers onder Veert en de hof

te Geysberg aan zijn broer Johan van Boedberg;
- Herman Johanszoon van Boedberg;
- Johan van Boedberg Hermanszoon, raad en hofmaarschalk van Gelre:
  In 1424 benoemd tot Gelder's ritmeester en commandant van Erkelenz;
  1431 erfmaarschalk van Gelre;
  1456 overleden;

1456 Johan Johanszoon van Boedberg, zoon van Johanna van Appeltern, na deling in 1465;
1478 december 19 door stadhouder Adolf van Nassau ontslagen van de plicht slot Haag te openen tegen de stad Geldern, doch moet dan elders normale ridderdienst doen;
- Adriaan Johanszoon van Boedberg;
- Cornelis Adriaanszoon van Boedberg;
- Adriaan Corneliszoon van Boedberg: overleden 1565;
  Uit huwelijk met Elisabeth van Bocholz 6 kinderen, die in 1576 delen, waarin Cornelis slot Haag en het erfmaarschalkambt verkrijgt.

Veröeff; Historischer Verein Geldern nr 62 p 6-8.

743. 1332 maart 13.[1]

De bisschop van Luik, de graaf van Loon, Hendrik heer van Lewenberg, Arnold heer van Steyn en Willem IV heer van Horn en Altena, maken een einde aan het conflict tussen Dirk heer van Heinsberg en diens broer Jan over de erfopvolging van hun vader. Johan de jongere zoon van wijlen Godfried van Heinsberg verkrijgt de "terras" de Wassenberg, de Sittert, de Dolenbrugh(en) de Nyle, zoals hij die reeds ten tijde zijns vaders bezat.

Klaversma; Hornes p 52; Corsten; Wassenberg und Horn p 52/3.
1) vergl. 1331 maart 13 (regest nr 729).

744. 1332 september 1.

Schepenen van Dülken oorkonden, dat de graaf van Gulik hen verboden heeft bij schepenen van Kempen ten hoofde te gaan; zij dienen dat te doen bij schepenen van Jülich. In Dülken staat een gewandhuis, dat het St. Victorstift van Xanten moet onderhouden; het staat naast de parochiekerk aan de markt.
St. Victor van Xanten is grondheer; Gulik is voogd.

Kempen-Krefeld 1965 p 170;
Weiler; Xanten nr 648.

745. 1332 october 31.
in vigilia omnium sanctorum

Schout en schepenen van Echt oorkonden, dat Iwanus en Arnoldus, genoemd Graus, gebroeders, alsook hun zuster Nesa aan Agnes de Kammersheym en haar erfgenamen het vierde deel van hun molen

hebben verkocht.

Grosse op perkament (inv. nr 609); schepenzegel van Echt verloren.

Haas; Susteren regest nr 4.

746. 1332 december 13.

Reinald, graaf van Gelre, verleent voorrechten en vrijheden aan een genootschap lombaarden, bestaande uit Rubertus Berthaldus, zoon van wijlen Bonifacius Berthaldus, Hubertus Pulsavino, Johannes, diens broer, Johannes Berthaldus en diens broers Rubeus en Dominicus teneinde standplaats te houden in stad Geldern voor 10 jaren tegen recognitie van £80 kleine zwarte tournoois 's jaars, 16 denarii per groot gerekend.

Nijhoff I - 266.
N.B.: in 1340 verblijven nog lombaarden te Geldern.
Nijhoff I p 297 noot 1.

747. 1332.

Het Norbertinesserklooster of Mariastift bij Heinsberg ruilt met de commanderij van Siersdorf, zodat het klooster verwerft 57½ morgen in Oidtweiler en de commanderij der Duitse Orde landerijen in Ubach.

Meurer p 85.

748. 1332.

Everard van Melick draagt zijn hof Schöndeln (Scoynlar) in leen op aan Willem graaf van Gulik.
Aanwezig de Gulikse leenmannen: Willem van Swalmen, ridder, Godfried genaamd Paep en Godart van Elinc.

Maasgouw 1978 p 169.

749. 1333 maart 1.

Huwelijkse voorwaarden tussen Gerard, oudste zoon van de graaf van Gulik, en Margaretha, oudste dochter van Reinald II, graaf van Gelre.
Medezegelaars de 4 steden Roermond, Geldern, Nijmegen, Arnhem en o.a. Willem, heer van Horn, Jacob van Mirlaer, Arnt van Wachtendonk, Wolter van Vossem, Jan van Kessel, Jacob van Mirlaer de Jonge, Jan van Broekhuizen, Willem van Broekhuizen, Seger van Swalmen, Seger van Kessel, ridders.

Nijhoff I nr 268.

750. 1333 maart 21.
zondag als men zingt judica

Zegher van Swalmen ontvangt van Willem III graaf van Holland £200 tournoois en is deswege leenman van die graaf en betaalt £20 's jaars uit aan te kopen goed.

Gelre XXIX p 162.

751. 1333 augustus 20.

Scheidsrechters in het verdrag tussen de graven van Gelre en Kleef: namens Gelre: Jacob van Mirlaer, ridder, Luzo van Hönnepel, knape; namens Kleef: Dirk, heer van Meurs, ridder, Rutger van den Boetzelaer, ridder.

Kleve-Mark; Urkunden nr 206.

752. 1333 september 25.
zaterdag na sinte mathüsdach

Wouter van Voyssem is (wegens £200 tournoois) leenman van Willem III graaf van Holland en betaalt £20 's jaars uit zijn hof tot Andenende in de parochie van Straelen.

Gelre XXIX p 161.

753. 1333 september 25.
zaterdag na sinte mathüsdach

Jan van Broechusen is (wegens £200 tournoois) leenman van Willem III graaf van Holland en betaalt £20 's jaars uit zijn hof Eghet in de parochie Menisel (Menzelen ? ten Z.O. van Xanten ?)

Gelre XXIX p 162.

754. 1333 november 23.

Op verzoek van de graaf van Gulik houdt Godefridus Snaterbegh, ambtman te Brüggen, getuigenverhoor inzake de gepretendeerde vrijdom van schatting voor de hof van deken en kapittel van Xanten in het ambt Brüggen met name in Amern; hij hoort schepenen van Waldniel, zijn voorgangers Sybert van den Aldenhave en Hendrik van Melych. Johan Goltstein van Bracht, gewezen schatheffer van Dirk Wambus, verklaart, dat de schatting over het goed wel uitgeschreven is, doch nooit geïnd.

Walter Föhl; Aufsätze aus zwei Jahrzehnten;
Kempen; 1979 p 454/5; Maasgouw 1897 p 80.

1333.

755. Honschaften van Grefrath zijn: (buurtschappen):
- Schlibbeck; 1333/39 hof tot Slipbeke bi Greverode;
- Vinkrath; 1369;
- Dorp; 1400;
- Vorst; 1382/83 "vorst in Greveroider busch", een ontginning in een bosgebied.

Janssen; Grefrath p 36/7.

756. 1333.

Frederik, heer van Helpenstein, schenkt met toestemming van zijn broer Willem en zijn vrouw Elisabeth zijn helft van de kerk van Steinkirchen aan het kapittel van Wassenberg, dat reeds de andere helft bezit.

Heinrichs p 108.

757. 1334 (1333 stilo camerae) januari 13.
in den octave van derthiendaghe

Jan III hertog van Brabant oorkondt, dat de edelman Willem, heer van Horn en Altena, zijn leenman, hem heeft opgedragen zijn dorpen van Heeze en Leende, eigen goed van Willem. De hertog heeft Willem er mee beleend als erfleen ten Brabantsen rechte en heeft behoudens manschap verder geen recht aldaar. De hertog verklaart geen recht te hebben in het dorp Loen (Loon op Zand), dat Willem van hem in leen houdt anders dan alleen manschap.
Leenmannen aanwezig: Otto, heer van Kuik, Jan van Raetshoven, heer van Lees, ridders.

Wolters; Hornes annexes 9; Klaversma; Hornes p 53.

758. 1334 januari 13.

Jan III hertog van Brabant belooft Willem IV heer van Horn en Altena niet te zullen trachten de goederen van Beatrix van Leuven, vrouwe van Gaasbeek en Herstal, voorzover zij die van de hertog in leen houdt, te verkrijgen; hij zal zich tevens verzetten, dat anderen van haar zullen erven.
(Beatrix bezat tevens Montcornet en Baucigny in de Tiérache).

Klaversma; Hornes p 53.

759. 1334 mei 6.

Willem, graaf van Holland, enz. is Dirk, graaf van Kleef, £2700 zwarte tournooisen, à 16 penningen, schuldig wegens koop van de helft van stad en land Heusden, die de kinderen van Horn van Kleef in leen hielden.

Kleve-Mark; Urkunden nr 209.

760. 1334 mei 25.

Hendrik van der Leck en Arnoldus, voogd van Straelen, gebroeders, garanderen hun zuster Elisabeth een jaarrente van 22 brabantse guldens.

Straelen p 46.

761. 1334 juli 16.

Carolus de Hunslar (=Hoenseler), knape, en Nesa, echtelieden, verkopen hun grote en kleine tiend in Rondenrade in kerspel Wetten en in het gerecht van Winnekendonk aan het kapittel van Xanten voor 300 mark brabantse penningen.
Aanwezig: Johan van Boedberg, ridder, Arnoldus de Engelshem, Loef van Berenbroek e.a.

Weiler; Xanten nr 661.

762. 1334 juli 19 (Lobede).

Reinald II graaf van Gelre doet afstand van zijn recht op de tiend te Rondenrade in het kerspel Wetten en in het gerecht Winnekendonk, die Loyf van Hoenslar van hem in leen hield, ten behoeve van deken en kapittel van Xanten.
Weiler; Xanten nr. 662.

763. 1334 november 11.

Jacob van Mirlar de Jonge, ridder, draagt zijn allodiale hof (curtem) in Merica [1] in de parochie Montfoirt in leen op aan Willem III graaf van Holland wegens £200 kleine penningen.
Medezegelaars: Siger van Swalmen en Siger van Kessel, ridders.

Gelre III p 269/70.
1) Gelre XXIX "den hof ligghende in der heyde".

764. 1335 januari 2.

Karolus van Hoenseler (Hunslar) bekent voor schepenen van Geldern van deken en kapittel van Xanten wegens zijn tiend in Rondenrade 300 mark brabantse penningen ontvangen te hebben. Karolus heeft geen eigen zegel en zegelt onder dat van zijn broer Loef.

Weiler Xanten nr 666.

765. 1335 maart 16.

Dirk, abt van St. Pantaleon te Keulen, beleent Otto van Kleef, proost van St. Gereon van Keulen (erfgenaam van zijn vader Dirk (II) Loef van Kleef en van de graaf van Kessel, die het van de graaf van Gelre in leen hield), met de goederen te Tegelen, zoals diens voorgangers het hielden.

Lehnsregister Kleve nr 779; Kleve-Mark; Urkunden 212.

766. 1335 maart 27.

Testament van Reinald II graaf van Gelre, waarin hij o.a. toezegt:

- £200 gereed geld payements aan abdis en convent van Roermond "want onse auderen dat closter ghesticht hebben" teneinde

daarmee erfrenten te kopen om jaargetijden voor de graaf en diens ouders te doen;
- de kanunniken van Wassenberg £100 payements voor idem;
- abdis en convent van Susteren £100 payements voor idem;
- klooster van Godsdaal (bij Daelhem) £50 payements voor idem.
Verbinden zich daartoe o.a.: Arnoud van Wachtendonk, Jacob van Mirlaer de Jonge, Johan van Broekhuizen, Willem van Broekhuizen, zijn broer, Wouter van Vossem, Seger van Swalmen, ridders, en de steden o.a. Geldern en Roermond.

Nijhoff I nr 301.

767. 1335 mei 2.

Goyswinus, heer van Dyeteren, knape, verklaart aan het klooster van Susteren een jaarrente van 1 malder rogge susterse maat schuldig te zijn uit drie vrecht land te Dieteren uit de kamp Lohegge bij de hof Bommegen.
Medezegelaars zijn leenmannen Rutger genaamd van den Eygen en Theodoricus genaamd Schele de Beyckhoven, knapen.

Publications VI p 544/5.

768. 1335 mei 8.

Paulus de Huychelhoven, ridder, oorkondt voor 200 mark keulse penningen leenman van Gelre te zijn geworden en zal 20 mark 's jaars betalen gaande uit zijn allodium van 10 morgen weiland bij Hilberoide, 3 malder rogge te Hilberoide, 14 morgen akkerland bij Beenysroide.
Medezegelaars: Cono de Bolendorp en Rudolphus de Stumbele, ridders.

Doorninck-Veen p 360/1.

769. 1335 augustus 12.

Reinald, graaf van Gelre, beslecht de geschillen tussen Dirk, heer van Heinsberg, en Otto, heer van Kuik, wegens de renten van de kinderen van Johan van Heinsberg te Rure, Merheym en Niel (Roer, Merum en Maasniel).

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 96a.

770. 1335 - 1359.

Johan van Wachtendonk:

- 1335 zegelt als aanverwant van Frederik van Hönnepel de verkoop van het slot Hönnepel;
- 1359 moet met zijn neef Johan van Wachtendonk in de landvrede 6 ruiters stellen.

Wachtendonk p 55.

771. 1336 januari 22.

Na de dood van Lodewijk graaf van Loon erft zijn zusterszoon Dirk II, heer van Heinsberg en Blankenberg, de graafschappen Loon en Chiny. Dirk was gehuwd met Cunegonda van der Mark, waaruit één zoon Godfried van Loon, heer van Millen en Eyck, die overleed in 1342, gehuwd met Mechtildis van Gelre, dochter van Reinald II en Sophia van Berthout.
Mechtildis hertrouwde met Jan graaf van Kleef en later met Johan van Chatillon graaf van Blois.

Publications XXVI p 83.

772. 1336 januari 31.

De abdij Grafenthal koopt van Willem van Wylich, ridder, na verlof van de graaf van Gelre, een leengoed aan beide zijden van de Niers te Asperden tussen Hervorst en het woud voor schepenen van Geldern met als borgen Johan Boicholt, Willem van Moirse en Elbert, zoon van wijlen Ricolt van Eile.

Scholten p 80/1.

773. 1336 februari 19.

Frater Johannes, praemonstratenser, investitus der kerk van Geilenkirchen, en Otgher, kanunnik en koster der kerk van Heinsberg, executeurs-testamentairs van Rutger van Geilenkirchen, ridder, Gerardus de Engelstorp, ridder, Alveradis, zijn dochter, weduwe van Rutger, nu vrouw van Willem van Bruyckhusen, ridder, geven kwijting aan het klooster Dalheim wegens 100 malder rogge enz.

Dalheim nr 62B.

774. 1336 april 9.

Otto, heer van Kuik, staat aan de erfgenamen van Heinsberg gedurende het leven van zijn gemalin Johanna in plaats van de goederen te Rure, Merheym en Nyele £300 zwarte tournooisen uit de tol te Kuik af.
Medezegelaars Jan III hertog van Brabant, Reinald II graaf van Gelre en de ridders Jan en Wymar van Hostraten.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 98a.

775. 1336.

Willem IV, heer van Horne en Altena, hertrouwt met Elisabeth, erfdochter van Dirk Loef III van Kleef, overleden 1332, graaf van Hülchrath, weduwe van Godfried heer van Bergheim, broer van Willem V markgraaf van Gulik.
Elisabeth heeft uit haar eerste huwelijk een zoon, die kort voor 2 augustus 1332 is geboren en jong gestorven en verder een dochter

Jolande, die later trouwde met Emicho graaf van Leiningen.

Klaversma; Hornes p 55.

776. 1336.

Staat van de lenen van de heerlijkheid Gennep, verheven voor Johan heer van Gennep, oudste zoon van wijlen H. heer van Gennep. Hierbij o.a.:

- curtis van Wincherem;
- curtis van Steenhoff;
- Th. de Straten;
- Petrus de Echt.

Lehnregister Kleve nr 232.

777. 1336 - 1370.

Rembold van Vlodrop, deken van O.L.V. te Aken; Godert van der Heiden, ridder, noemt hem in 1358 als verwant en in 1370 als oom. Godert is een zoon van Gerard van Bongart en Gertrud van Vlodrop, zuster van Rembold. Rembold had een oudere broer Godert van Vlodrop en een jongere zus Oda, gehuwd met Gerard van Aldenhoven-Hall, die in 1351 dood is.

Maasgouw 1962 p 75.

778. 1337 maart 30.

Arnold van Hasselt, kanunnik te Wassenberg, en Berkin van Hoghe, leek te Erkelenz, scheidsrechters namens Adelheid, abdis, en convent te Wassenberg (=Dalheim) en
Mathias Wackermule uit Matzerath (Matzenrode) en Johan genaamd Maritus, scheidsrechters voor Johan, subdiaken, zoon van wijlen Rembold van Erkelenz:

- beslechten het geschil hangende voor de officiaal van Luik als pauselijke rechter inzake de kapel te Ophoven;
- het klooster zal Johan en diens opvolger als vicaris perpetuus jaarlijks 30 malder, half rogge, half haver leveren uit de grote tiende;
- de bezitter van het vicariaat geniet de oblationes van de 4 hoofdfeesten en de kleine tiend;
- Johan ontvangt levenslang 5 malder, half rogge, half haver en 3 sommer oliezaad voor de lamp als compensatie der proceskosten.

Dalheim nr 64.

779. 1337 juni 23.

Walram aartsbisschop van Keulen bevestigt het testament van Godfried van Kessel, ridder, uit Hüls, die aan de abdij Camp had vermaakt:

- huis en hof in de stad Kempen, met huisje daarbij;
- renten tot 5 mark brabants, waarvan uit de Flietherhof voor de

muur van Kempen, die vroeger Johannes Schaffrayt bezat;
- renten uit de hof ten Pesche bij Kempen.

Kempen-Krefeld 1985 p 35/7.

780. 1337 augustus 11.

Arnolt van Ruermunde genaamd van der Necke, priester, rector altaar H.H. Anna en Maria Magdalena in de kerk van Thorn, oorkondt.
Getuigen o.a. Marsilius van den Kurchove van Thorn en Marsilius van Yttervoert, rentmeester van het kapittel van Thorn.

Habets; Thorn p 181.

781. 1337 najaar.

Overlijdt Margaretha van Pietersheim, abdis van Thorn.

Klaversma; Hornes p 57.

782. 1337 november 28.

Het stift Thorn verzoekt Adolf bisschop van Luik om bevestiging van de gekozen abdis Margaretha van Heinsberg. De keuze geschiedde door Godschalk deken van Maastricht en Otto deken van Sittard, beide kanunniken van Thorn.
Getuigen: Bernhard, domkanunnik te Luik, Johan van Corwaren, kanunnik van St. Jan te Luik.
Notariële akte van Walter Garin de Monmeyd.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 99.

783. 1337.

Hendrik van Mirlaer, domproost van Utrecht, overleden 21 januari 1362.

Milendonk p 12.

784. 1337.

De heer van Heinsberg verplicht zich de koning van Engeland met 200 gepantserden te dienen tegen Frankrijk (waaronder Hendrik van Löwenberg).

Löwenberg p 35/6.

785. 1337.

Conrad, voogd van Willich, bezit Huis Broich bij Anrath met de voogdij Willich als Kleefs leen.

Kaiser p 67.

786. 1337.

Paul van Hückelhoven, ridder, draagt markgraaf Willem van Gulik zijn burcht Aldenhoven met gracht en voorburcht als open huis in leen op. Paul is gehuwd met Margaretha van Eschweiler.

Erkelenzer Lande 1954 p 26.

787. 1337 - 1344.

Hendrik (van der Leck), voogd te Straelen, gehuwd met Elisabeth van den Boetselaer, weduwe van Otto van Halt, ridder; hij verkoopt gerecht en heerlijkheid Straelen aan Reinald hertog van Gelre op 10-11-1344.

Straelen p 46/7.

788. 1337 - 1370, 1424 - 1480.

Leenmannen van Kleef, bezitters van de hof in Haag (nederambt Geldern), de tienden te Boekholt (idem), groot 16 malder rogge en 16 malder haver:

- 1337 : Coenrait van Yssem;
- 1370 juli 21 : Henrick van Yssem.

Het Huis Haag wordt vanaf 1460 beschouwd als leen van Issem te Honselaer (Archiv Haag, rep. nr 2109);
in 1480, maar in 1424 nog niet, als leen van het Huis Honselaer, dat zelf een Gelders leen was (Leenaktenboeken Overkwartier 18).

Lehnregister Kleve nr 291.

789. 1337 - 1392.

Hendrik Rumblian van Vossum:

- 1337 bezit het patronaatsrecht in Altkalkar; hij draagt dat met zijn vrouw Christine van Bysterfeld over aan de graaf van Kleef;
- 1361 erfhofmeester van de aartsbisschop van Keulen;
- 1366 heeft Kleefs leen Latum bij Linn;
- 1367 is Kleefs ambtman in ambt Linn;
- ? koopt burcht Issum in Keuls ambt Rheinberg;
- 1382-1385 drost van Geldern;
- - gehuwd met Agnes van Oitgenbach;
- 1388 leent aan de hertog van Gelre 3000 oude gouden schilden;
- 1392 gestorven.

Frankewitz p 184.

790. 1337 - 1471.

Lijst van richters van het gerecht Asperden bij Goch.

Frankewitz p 277.

791. 1338 januari 17.

Adolf, bisschop van Luik, oorkondt na visitatie door de domkanunniken Lenart van Hulhoven en meester Albrecht van Bettincourt nieuwe statuten te hebben vastgesteld voor abdis en convent en andere personen te Thorn [1].

Publications VIII p 266/71.
1) Inhoud mijns inziens een postfactum.

792. 1338 maart 17.

Otto van Kleef, proost van St. Gereon in Keulen, is tot een accoord gekomen met Willem, heer van Horn en Altena, en diens vrouw Elisabeth van Kleef, dochter van Dirk Loef van Kleef, broer van Otto, zijn nicht, wegens aanspraken op de erfdeling e.d. Elisabeth behoudt haar rechten op het goed Tegelen.
Otto ontvangt nog 1400 mark oude brabantse penningen.
Medezegelaar Jan van Kleef, domdeken van Keulen.

Kleve-Mark; Urkunden nr 228.

793. 1338 maart 24.

Otto Loef van Kleef, proost van St. Gereon te Keulen, ziet af van zijn rechten op Kervenheim, de voogdij van Kempen, Oedt echter niet van Tegelen die bezeten worden door Elisabeth, erfdochter van Dirk Loef III van Kleef, vrouw van Willem IV heer van Horn en Altena. Na de dood van Elisabeth in 1347 vererfde het goed op haar dochter Jolanda uit eersten bedde met Godfried heer van Bergheim.

Klaversma; Hornes p 55/6.

794. 1338 augustus 17.
in vigilia laurentii

Reynaldus, hertog van Gelre, zal de edelheer Godefridus, zoon van de graaf van Loon, heer in Millen, zijn schoonzoon, schadeloos houden voor verlies in de oorlog tussen Frankrijk en Engeland.

Kremer; Akademische Beiträge nr 22.

795. 1338 september 28.

Geraert voogd van Belle, knape, draagt de heerlijkheid Issum (Isshem) met landerijen, bossen, lieden en patronaatsrecht over aan graaf Reinald II van Gelre.
Leenmannen: Jacob van Mirlair, Wolter van Voshem, Seger van Swalmen, ridders.

Nettesheim; Geldern 2e druk p 30; Doorninck-Veen p 115/6; Geldrischer Heimatkalender 1962 p 71.

796. 1338 september 29.

Adelheid van Helpenstein, abdis, en convent van Dalheim, bepalen, dat uit de tiend te Karken de kosten bestreden worden in natura en in geld uit de hof te Schophuysen ten behoeve van de jaargetijden van:
Godfried van Heinsberg-Blankenberg;
Johan van Heinsberg, zijn zoon;
Margaretha van Petersheim, abdis van Thorn;
Bela van Caster, non te Dalheim;
Henric Boenrot uit Heinsberg, priester;
Dirk van Aldenhoven, ridder;
Dirk van Weier (Piscina), knape.

Dalheim nr 65.

797. 1338 october 5 - 1344.

Johan III Scheiffart, heer van Merode en Hemmersbach, zoon van Werner VI heer van Merode en Hemmersbach en Sophia, huwt Adelheid van Milendonk, dochter van N. van Reifferscheid, heer van Milendonk. Johan III is weduwnaar van Margaretha van Müllenark-Tomburg en heeft uit eersten bedde 3 zoons.

Domsta I p 54.

797A. 1338 december 13.
sent luciendach

Reynout graaf van Gelre stelt Mathijs van Kessel, ridder, tot overste burchtman van burcht en Huis Kessel.
Renversaal van Mathijs.

Keverberg 11-12 (nr 257/8).

798. 1338.

Willem van Broichusen en zijn zoons bij Alffrade van Endelstorp Gerhardsdochter ontvangt van graaf Reinald II van Gelre de burcht te Wickrath met vesten, woningen, dijken, grachten, visrecht, molen, voorburcht, woningen en huizen voor de burcht bij de kerspelkerk, de kerkegift, mannen, borchtmannen, lieden enz. in leen, te verheergewaden met 5 mark, als open huis.

Uitheemse lenen p 127.

799. 1339 maart 15 (Frankfort).

Ludovicus, roomskoning, staat Reynaldus, hertog [1] van Gelre, toe in diens gebied joden te laten verblijven.

Doorninck-Veen p 20.
1) verheffing tot hertog dateert officiëel van 19 maart.

800. 1339 juli 12.

Siger van Swalmen, ridder, draagt graaf Dirk van Loon, heer te Heinsberg, wegens ontvangst van 50 mark in leen op 14 bunder te Happenrade.
Medezegelaars: Godfried van Vlodrop, ridder, Dirk Wambes van Elmpt.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 115.

801. 1339 juli 25.

Diederik graaf van Loon, heer te Heinsberg en Blankenheim, staat zijn (opper-)voogdij en recht op Straelen af aan Reinald II hertog van Gelre en ontvangt van de hertog het dorp Teveren bij Geilenkirchen.

Frankewitz p 326.

802. 1339.

Godfried (Godart) van Vlodorp, ridder, betaalt Dirk graaf van Loon, heer te Heinsberg, wegens 50 mark een leenrente van 5 mark uit 4 bunder allodium in loco dicto in den gewytte ad curtem de Assel(t) pertinentibus.

Publications LXV p 344.

803. 1339.

De hertog van Gelre draagt aan Rabolt van Durstael de tienden van Berke (=Wegberg) over.

Erkelenzer Lande 1959 p 54.

804. c.1339.

Aleida, dochter van Willem IV van Horn en Oda van Putten, huwt met Dirk heer van Cranendonk; was in 1342 reeds kinderloze weduwe.

Klaversma; Hornes p 61.

805. 1340 maart 3.

Hendrik van Sponheim, thesaurier der kerk van Keulen, verpacht aan de edelheer Siegfried Loef van Kleef, proost van St. Aposteln te Keulen, voor 12 jaren de inkomsten van de wastijnslieden van die kerk, gelegen tussen Neuss, Roermond en Vinnbrück en Maasafwaarts van Roermond tot in het diocees Luik voor 2 florentiner guldens 's jaars.

Kleve-Mark; Urkunden nr 248.

806. 1340 juli 28.

Het (dom)kapittel van Keulen, Reinald, hertog van Gelre, en Robode van Brempt sluiten een overeenkomst inzake de kerkegift van Niedercrüchten, op welk het kapittel krachtens zijn curtis te Brempt en zijn bezit te Niedercrüchten, de hertog krachtens zijn heerlijk recht (dominium) en Robode krachtens zijn goed Kemenade, gelegen bij de kerk van Niedercrüchten, recht meenden te hebben.

Nijhoff I nr 367; Doorninck-Veen p 438/40.

807. 1340 augustus 30.

Adolphus, bisschop van Luik, incorporeert de pastorie van Erkelenz en de dochterkapel van Oudekoven in het O.L. Vrouwe kapittel van Aken.

Annalen Historischer Verein Niederrhein V p 61/2.

808. 1340 november 10.

Reinald, graaf van Gelre, verpandt zijn tienden te Bracht en te Brempt, zoals zijn vader die gekocht had van Maria, vrouw van Gherart Henkints, en haar kinderen, voor 800 oude gouden schilden aan Mathijs van Kessel, losbaar met de hoofdsom.

Publications XVI p 97/8; Keverberg (13) nr 345.

809. 1340 december 5.

Vergelijk tussen Willem van Baerle en zijn zuster Lysabeth over de goederen van wijlen hun vader (Zeger van Baerle) en de goederen, die zij nog van hun moeder zullen erven. Lysabet krijgt de tiend te Elslaer in kerspel Well. Zegelaars: Willem van Baerle en diens neef Willem van Baerle, ridder.

Straelen p 45.

810. 1340.

's Hertogen Huis binnen Goch vermeld in de landrentmeestersrekening.

Frankewitz p 230/1.

811. 1340.

Het land van Kriekenbeck, Venlo en Viersen betalen aan schatting £2728 (aan de hertog van Gelre); het ambt Erkelenz met Ober- en Niedercrüchten en Brempt betalen £1533.

Kempen-Krefeld 1976 p 105.

812. 1340 - 1342.

Conflict tussen Margaretha van Heinsberg, abdis van Thorn, met Marsilius van Ittervoort, rentmeester van het kapittel, en de stiftdames inzake de beschikking over opengevallen prebenden.

Klaversma; Hornes p 57/8; Habets; Thorn p 189/92.

813. 1340 - 1381.

Gelders leen, de burcht te Hagenbeeck als open huis; verheven door:

- 1340 Johan van Hagenbeeck;
- 1381 Henrick van Hagenbeeck.

Uitheemse lenen p 107.

814. 1341 februari 7.

Dirk heer van Cranendonc, ridder, wijst wegens betaling van £300 een leenrente van £30 aan op zijn molen te Budel ten behoeve van graaf Dirk van Loon, heer te Heinsberg.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 124.

815. 1341 augustus 23.

Reynout, hertog van Gelre, schenkt de inwoners van Goch gemeenteland op de Niers, opdat zij hun muren en stad kunnen verbeteren.

Frankewitz p 391.

816. 1341 november 24.

Dederich, graaf van Loon en Chiney, heer van Heinsberg en Blankenberg, oorkondt, dat Goedart van Aldenhoven de tiend bij Kreizrode, leen van Heinsberg, heeft overgedragen aan Goedart van den Brogh (de Palude).
Getuigen: Lambrecht van Heynsberg en Steven van Leyc, ridders, Herman van Breydle en Geyskins van Schoyphusen, leenmannen.

Der Niederrhein 1878 p 122; Schloss Haag; Aldenhoven nr 335.

817. 1342 januari 24.

Godfried, heer te Millen en Eycke, zoon van Dirk graaf van Loon, heer te Heinsberg, gehuwd met Mechteld van Gelre, dochter van Reinald II, maakt zijn testament.
Medezegelaar: Reinald,, hertog van Gelre.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 126.

818. 1342 maart 25.

De hertog van Gelre mag met £1000 kleine penningen inlossen de Gelderse weerd in het kerspel Gendt, die Reinald III, hertog, voor £100 's jaars heeft beleend aan Jacob, heer van Mirlair, en diens erven als erfdrossaard van Gelre.

Doorninck-Veen p 181; Milendonk p 12; Nijhoff I nr 386.

819. 1342 mei 5.
sonnentag na dem h.creutztag inventio

Reynald, hertog van Gelre, doet als scheidsrechter uitspraak in het geschil tussen de kinderen van wijlen Johan van Heinsberg en Cathryne en dezelfde Cathryne, nu hertrouwd met Johan van Valkenburg, heer van Born en Sittard.
Cathryne behoudt haar lijftocht te weten het goed van Lyeck en dat in het graafschap Loon; het goed, dat zij heeft te (Maas)nyele en te Steinkirchen gaat naar Dirk, heer van Heinsberg, als voogd voor de kinderen van zijn broer Johan.
Cathryne behoudt gedurende haar leven £300 's jaars ten laste van de heer van Kuik.

Kremer; Akademische Beiträge nr 26.

820. 1342 juni 23.

Johan van Aldenhoven en zijn zoon Gerait, ridders, verklaren schuldig te zijn aan hun neef Goderd van den Broke wegens erfdeling 4 mark 's jaars en verpanden daarvoor hun hof de Kobbendail.

Der Niederrhein 1878 p 122.

821. 1342 october 6.

Willem IV heer van Horn regelt zijn opvolging met instemming van zijn tweede vrouw Elisabeth en zijn oudste zoon Gerard, ridder, uit zijn eerste huwelijk. Hij geeft Gerard reeds nu Heeze en Leende gedurende het leven van Willem.
Na Willem's dood gaan Heeze en Leende naar zijn kinderen uit het 2e huwelijk in dier voege, dat de oudste zoon (uit 2e huwelijk) deze zou bezitten en diens broers en zusters schadeloos moeten worden gesteld.
Gerard, ridder, verkrijgt bovendien Montcornet en Baucigny in Tiérache, afkomstig van Beatrix van Leuven van Gaasbeek; hij krijgt ook Gaasbeek. Herstal komt na dode Willem aan de kinderen uit tweeden bedde.

Wolters; Hornes, annexes 10; Klaversma; Hornes p 61.

822. Na 1342 october 6.

Oda, dochter van Willem IV van Horn en Altena en Elisabeth van Kleef, huwt Jan II van Polanen, heer van de Lek en Breda.

Klaversma; Hornes p 61.

823. 1342 november 10.

De hertog van Gelre is te Vlodrop in het huis van Johan Slabbarts en verliest met het dobbelspel 1 royaal en 9 oude groten.

Wilhelm Janssen; Ein Niederrheinischer Fürstenhof um die Mitte des 14. Jahrhunderts;
Rheinische Vierteljahrsblätter 1970 p 234.

824. 1342/43 - 1548.

Tot het ressort van de rentmeester van (het ambt) Kessel en de schout aldaar behoren Kessel, Helden, Maasbree, Baarlo, Blerick, Sevenum, Swolgen en Wanssum; in 1343 ook Lottum en in 1409 ook Venray.
In 1548 lagen er nog de (onder)heerlijkheden Blitterswijk, Broekhuizen, Geysteren, Grubbenvorst, Horst, Meerlo en Tienray, Oirlo, Oyen en Oostrum-Spralant.

Hendricks p 59.

825. 1343 januari 13.

Margaretha van Heinsberg, abdis, Susanna van Crompach, dekanes, en het kapittel van Thorn geven aan Westken Christiaenszoon, molenaar te Neer, een hofstad bij die molen tegen jaarrente van 10 malder rogge, gaande uit die hofstad en het daar te bouwen huis; bij wanbetaling terugval van alles aan het stift.

Habets; Thorn p 194.

826. 1343 maart 15.

Voor Marsilius van Yttervoort, voogd van de heer van Horn, leenman van de abdis van Thorn en laten van Thorn, verkoopt Jacob, man van Gryte, dochter van Johan Koelkens van Thorn, aan Agnes, kloosterdochter te Thorn, voor 10 kleine guldens een jaarrente van 1 malder rogge maastrichter maat, gaande uit 1½ bunder land, die verkoper van Marsilius van Yttervoort in laatschap houdt, gelegen te Thorn "in der O bij der hagen van der Heggen" aan de weg naar Wessem.
Getuigen: Gerart Haec van Thorn, ridder, en Marsilius van den Kürchoven, leenmannen van de abdis.

Habets; Thorn p 194.

827. 1343 maart 27-28.

Hertog Reinald II verblijft zeer vaak op het slot Montfort. Op 27 en 28 maart 1343 is hij te Swalmen (waar ?).

Wilhelm Janssen; ein Niederrheinischer Fürstenhof um die Mitte des 14. Jahrhunderts; Rheinischer Vierteljahrsblätter 1970 p 223.

828. 1343 mei 8 - juli 22.

Overlijdt Willem IV heer van Horn en Altena, echtgenoot van Elisabeth van Kleef.

Klaversma; Hornes.

829. 1343 mei 19.

Reinald II hertog van Gelre keurt de verdeling van een gedeelte der gemeente van Sevenum goed en zendt zijn rentmeester en twee raden om de verdeling te voltrekken.

Maasgouw 1882 p 853.

830. 1343 september 1.

Reinald II hertog van Gelre verleent stadsrechten aan Venlo. Aanwezig o.a. Jacob heer van Mirlaer.

Nijhoff I p 404; Pontanus; Historisch Gelre p 240; Slichtenhorst; Gelderse Geschiedenis p 564.

831. 1343 october 19.

Gelderse en Kleefse vrienden van Elbert Pieck verklaren, dat hij het strijdros van de Keulse burger Hilger van Stave, ridder, niet gestolen heeft, doch in een open gevecht buitgemaakt. Zij verzoeken de stad Keulen Elbert deswege dus buiten vervolging te stellen.
Onder de zegelaars: Zygerus, Johannes en Arnoldus de Lottem.

Maasgouw 1901 p 60.

832. 1343.

Alverne, dochter van Arnt van Geysteren, huwde Otto van Boetzelaer, die zich in 1343 heer van Geysteren noemt.
In 1360 wordt zijn boedel gedeeld tussen vrouw en kinderen.

Munsters p 94.

833. 1343.

Aartsbisschop Walram (van Gulik) van Keulen geeft de stad Kempen zijn voor de Engerpoort te Kempen gelegen windmolen in (erf-)pacht aan de stad Kempen tegen 36 malder rogge 's jaars.

Kaiser p 130.

834. 1343/44 juli 13.

Hertogelijke Gelderse inkomsten, ambt Kriekenbeck (zie ook onder Venlo, Viersen, Grefrath en Lobberich, Hinsbeck en Herungen, Leut en Wankum; zelfde datum):

- herfstbede	50 mark		
- varkens 40 à 3 sol.	10 "		
- fermeteit bij Lobberich en Viersen	9 "	9 sol.	4 den.
tol voor het kasteel Kriekenbeck:			
dit jaar niets wegens vrijdom.			
stad Venlo.			
- 42 kapoenen à 4 den. van het nieuwe land Ulelar		14 "	
- voogdhoenders 9 en 4½ ei			4 "
- de molen van Gortfridus Ginricus	1½ malder rogge		
- het land van Ginandus	5 sommer "		
- de hof Scheykelenborg	6 malder "		
(dülkener maat 7 malder maat van Kempen=			
6 maat van Dülken, 1 malder venloos=			
10 sommer dülkens)			
- de hof Holthusen	20 "	"	
- de " Oerlake	85 "	"	
- novalia bos Uleler	64 "	" + 1 sommer	
- molenpacht Langhevelt	13 "		
- " Niersdom	97 "	" + 2 "	
- " Roexfort	24 "	"	
- " Kriekenbeck	8 "	"	
- " Covenmolen	12 "	"	
- " Rangendonk	18 "	"	
- tiend bij Bracht	35 "	"	
- " Knoden	4 "	"	
- gerst van de molen Langhendonck	18 "	gerst	
- " " goed Henricus de Palude	10 sester	"	
- " " " " zoon van Henricus	10 "	"	
- " " " Hermannus Gout	10 "	"	
- " " " Rost in den Daele	10 "	"	
- " " " Bruystyn	10 "	"	
- " " " Conrardus ter Horst	10 "	"	
- haver hof Sceykelenborgh	6 malder haver		
- " " Holthusen	20 "	"	
- " " Oerlaeke	85 "	"	
- tiend bij Bracht	35 "	"	
- " Knoden	4 "	"	

- haver hof Uleler	64 malder	1 sommer haver
- van Theodoricus ter Stegen vanwege het bosland Uleler, voor de helft van de hertog	4 "	"
- van het bosland van Johannes Honnop	4 "	"
- van 14 morgen land eens van Gerardus Winricus.	-	-

Janssen; Grefrath p 156-160.

835. 1343/44 juli 13.

Hertogelijke Gelderse inkomsten Viersen:

- daags na Nieuwjaar, dorp Viersen	6 sol.	
- idem van deken en kapittel St. Gereon	12 "	
- 2 dagen na Pinksteren " "	12 "	
- " " dorp Viersen	6 "	
- St Jan de Doper geboorte kap.St. Gereon	12 "	
- " " dorp Viersen	6 "	
- Meibede		15 mark
- voogdlieden	-	-
- fermeteit, gerekend bij Lobberich	-	-
- hoenders 192		
- voogdhaver 32 malder.		

Janssen; Grefrath p 156-160.

836. 1343/44 juli 13.

Hertogelijke Gelderse inkomsten Grefrath en Lobberich:

- Lambertuscijns	2 mark		
- cijns op 11.000 maagden dag		5 sol.	8 den.
- Martinuscijns		16 "	
- cijns nieuw land		17 "	
- St Andreascijns		2 "	
- Lichtmiscijns		10 "	
- Palmzondagcijns	2 "	9 "	
- op St Vitus voogdcijns			4 "
- pastoorsgoed te Lobberich		5 "	
- te Lobberich van goederen, die Johannes ter Hallen had	2 "	2 "	
- kleine tiend Lobberich		19 "	
- "de caldario" van de hertog te Lobberich		19 "	
- fermeteit, reeds gerekend te "			
- hoenders Grefrath: 213			
- " Lobberich:148			
- tiend Lobberich: 61 malder rogge			
- " bij " , Redinchaven en in der Loe: 61 malder haver			
- voogdhaver Lobberich 12 malder 1 sester			
- " Grefrath 28 " 2 sommer.			

Janssen; Grefrath p 156-160.

837. 1343/44 juli 13.

Hertogelijke Gelderse inkomsten te Hinsbeck en Herungen:

- Lambertuscijns Hinsbeck		8 sol.	5 den.
- nieuwe weiden "		8 "	4 "
- Martinuscijns "		3 "	10 "
- Paascijns Herungen	4 mark	10 "	2 "
- cijns van nieuw land Herungen		4 "	6 "
- Meygeld op St Walburga "		5 "	5 "
- kleine tiend Hinsbeck		20 "	

- hoenders " : 172
- " Herungen : 82
- voogdhaver Hinsbeck : 23 malder
- " Herungen : 14 "

Janssen; Grefrath p 156-160.

838. 1343/44 juli 13.

Hertogelijke Gelderse inkomsten te Leut:

- Lambertuscijnzen	4 mark		9 den.
- Martinuscijns	3 "		
- cijns van nieuwe weiden		8 sol.	
- Zondag Letare-cijns	3 "		
- cijns van hof Eynsem		12 "	

- hoenders : 85
- voogdhaver 10 malder 1 sommer.

Janssen; Grefrath p 156-160.

839. 1343/44 juli 13.

Hertogelijke Gelderse inkomsten te Wankum:

- St Lambertuscijns	3 mark	2 sol.	6 den.
- Martinuswintercijns	5 "	6 "	10 "
- St Andriescijns		17 "	10 "
- St Thomascijns van de molen Niersdom		6 "	
- cijns op Letare en Palmzondag	4 mark	10 "	6 "
- St Margrietcijns molen Niersdom		6 "	
- kleine tiend		19 "	2 "

- hoenders: 184
- van de hof te Wankum: 29 malder rogge
- tiend te Wankum: 80 " "
- hof te Wankum: 29 " haver
- van die tiend Wankum: 80 " "
- voogdhaver " : 19 " " 1 sommer.

Janssen; Grefrath p 156-160.

840. 1343/44 juli 13.

Hertogelijke Gelderse inkomsten te Venlo:

- St Andriescijns		12 sol.	6 den.
- Pinkstercijns		12 "	6 "
- nieuwe molencijns		3 "	
- de molen van Johannes ter Molen			18 "
- "de proiectione sagene in Mosa"			18 "
- 7 zoutvaten (maten)		7 "	
- 160 morgen land 2 x 1 den. per morgen		13 "	4 "
- "de pacto virge"		-	-
- 2 molens op de Maas, waarin de heer de helft heeft, de derde is "subvisum"		16 "	
- de grote tol verpacht voor 240 mark goed geld	290 mark	7 "	4 "
- van water en weide		8 "	9 "
- lakenhal op de markt	2 "	6 "	
- domo conducta die Caligarts had; nu verblijven er de lombarden			
- makelaarsambt op water	34 "	10 "	6 "
- van de goederen van Wilhelmus de Millen:			
- - Remigiuscijns	2 "	7 "	10 "
- - markttol op St Lambertus		3 "	9 "
- - de zomertol		22 "	6 "
- - de St Gertrudiscijns			15 "
- - de halve grote tol van St Margriet tot octaaf van Pasen;	119 "		
vandaar tot 13 juli	11 "	3 "	
- - van Macellis Carmum		-	-
- - fermeteit levenslang in vruchtgebruik bij Wilhelmus van Millen		-	-
- - tienden	21 "	6 "	6 "
- - kleine tiend		14 "	
- - water en weide		7 "	6 "
- - "Amergelt"	3 "	11 "	3 "
(totaal van Wilhelmus van Millen, zonder de fermeteit 162 mark 5 sol. 8 den.)			-
- de cijns van Johannes de Broichusen, nu de hertog toekomende, op St Andries	4 mark		5 "

- van de verschreven cijns van de hertog te Venlo; die waren van Johannes Broichusen, nihil; het waren:
- - de zomertol 18 sol. brabants
- - op 24 december 2 kwart wijn van Gerardus Roderoch
- - 2 " " " Katherina de Bonne en Arnoldus ter Weiden
- - op Pasen door Gerardus Roderoch 1 witbrood
- - " " " " " 2 kwart wijn
- - " " " Katharina de Bonne en Arnoldus ter Weiden 2 kwart wijn

- - Op St Martinus 5 sommer haver
- - " 32 hoenders
- hoenders 2 per huis; 700 voor de keuken van de hertog
- van de goederen van Wilhelmus van Millen 154 hoenders: (voor de keuken).

Janssen; Grefrath p 154/6.

841. 1344 januari 28.

De steden Arnhem en Wageningen krijgen borg wegens voorgeschoten gelden om de schuld van hertog Reinald III te lossen.
Onder de borgen: Jacob, heer te Mirlaer, Arnold van Wachtendonk, Seger van Swalmen, ridders.

Nijhoff II - 2.

842. 1344 januari 28.

Johan, pastoor te Boisheim (bij Breyell), en zijn broer Matthias schenken aan St. Pantaleon te Keulen de hof te Boisheim.
Gerard van Wambach, voogd te Brüggen, verklaart, dat deze hof, uitgezonderd 8 morgen, genaamd de voogdij, schatvrij is.

Kempen-Krefeld 1960 p 26.

843. 1344 juni 13.

Pawin van Neukirchen en zijn vrouw Richarda van Wachtendonk, zien af van haar erfenis ten gunste van Arnolt heer van Wachtendonk.
Medezegelaars: de verwanten Johan Marschall van Alfter, ridder, Daniel van Hemberg, ridder, Godert van Wachtendonk, knape, broer van Richarda, en Arnold van Wachtendonk, heer in Frohnenbruch.

Kleve-Mark; Urkunden nr 289.

844. 1344 september 2.

Dirk graaf van Loon, heer van Heinsberg, en Kunigonde van der Mark, echtelieden, schenken hun curtis in het dorp Scherpenseel aan Dirk, bastaardzoon van de oorkonder.

Selfkantkreis 1972 p 25.

845. 1344 september 28.

Arnoldus, heer van Stein, verkoopt aan Reinard, zoon van Agnes van Ghore, voor 1300 goudguldens de goederen te Barsen.

Schloss Haag; Barsen nr 359.

846. 1344 october 22.

Mengoz van Tudelsheim verklaart, dat Frederik van Montfort de 80 schilden, waarvoor hij leenman van de heer van Heinsberg geworden is, graaf van Loon, gevestigd heeft op de burcht Karweiler (Kaerwilre) en een wijngaard bij Grimstat.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 135.

847. 1344 october 29.

Reinald III, hertog van Gelre, bevestigt de privilegiën van de stad Venlo.
Getuigen: Jan van Kleef, domdeken van Keulen, Jan van Valkenburg, heer van Born en Sittard, Lodewijk, heer van Randenrath, Jan van Broekhuizen, Willem van Broekhuizen heer van Wickrath, Jacob heer van Mirlaar, Arnt van Wachtendonk, ridders, Arnt van Herlaer, knape.

Venlo inventarisnr 4; Nijhoff II nr 8.

848. 1344 november 10.

Reynaut III, hertog van Gelre, oorkondt, dat op zijn bevel Matthijs van Kessel, ridder, zijn rentmeester, van Henric, ridder, voogd van Straelen, gerecht en heerlijkheid Straelen, gekocht heeft. De hertog kan de koopsom thans niet betalen en staat Matthijs van Kessel en Göbel van den Herte, burgers te Keulen, ridders, toe het gekochte te behouden. De hertog heeft £200 kleine penningen aan Matthijs gegeven, waarvoor Matthijs de hoendergelden en de visserij mag gebruiken.
De hertog belooft geen wind- en watermolens in Straelen te plaatsen.

Frankewitz p 392/3.

849. 1345 januari 12.

Lambrecht van Boechout (priester), Johan van Grunenbergh, Lambrecht Hunselman, Marsilis van den Kyrchaue, Brune Coelken, Johan Sleefkyn, Lambe Moestart, Rutgher Ruest, Cone van den Ende, zijn zoon, Nijs van der Masen, Willeken van der Beke, Rutte Keynart, Rutte van der Straten, Reynken van der Meerze en Hennekijn Boneknech, leenmannen van de abdis en convent van Thorn, attesteren, dat de leenmannen ten behoeve van de abdis een gezadeld paard en de kost moeten houden.
Zegelaars: de vier eerste oorkonders.

Habets; Thorn p 198.

850. 1345 mei 8 (Horst).

Schepenen van dorp en kerspel Horst en de kerkmeesters aldaar en vertegenwoordigers van dorp en parochie, Gerard van Horst, Florekin, zijn zoon, Willem van Boytberg, Willem van Horst,

Dirk en Winric van Waldenrath, gebroeders, knapen, doen ten behoeve van het klooster Dalheim afstand van hun vorderingen wegens het dekken van het koor, schip en zijbeuken van de kerk. Getuigen: Johan, investitus te Sevenum, Godfried, investitus te Afferden, Siger, vicaris te Horst.
Oorkonder Johan, notaris, van Roermond; medezegelaars Jacob van Mirlar, ridder, heer te Horst.

Dalheim nr 68.

851. 1345 mei 26.

Johan van Rheydt, ridder, wordt door Willem markgraaf van Gulik, beleend met burcht en voorburcht van Rheydt, zoals hij die van de graaf van Kessel in leen placht te houden als een open huis.

Maasgouw 1897 p 11; Rheydter Jahrbuch 4 p 16 met datum: mei 13.

852. 1345 juni 6.

Johannes van Pytersheym, heer van (Stevens)werde, ridder, sticht een maandelijkse memorie voor wijlen zijn zuster Margaretha van Pytersheim, abdis van Thorn, in de kerk van Thorn, met 4 malder rogge 's jaars, maat van Ytter, uit goederen te Ytter, en 2 malder 's jaars, Wessemer maat, voor de priester en beneficianten, die de dienst houden, gaande uit Lambertus genaamd Moerkart van Thorn twee bunders in de O op de weg tussen Thorn en Wessem en op de weg naar de Maas van Thorn naar het huis van Thylmannus de O.

Habets; Thorn p 199-200.

853. 1345 juni 19.

Stheven van Leke, Jacob van Tongeren, heer van Leuth (Loute), ridders, Lambrecht van Boechout, Arnout van Ruermonde, Johan van Grunenbergh, Willem Moestart, Lambrecht Hunselman, Johan Kylesman, priesters, Marsilis van den Kyrchove, Emont van Mulenbeech, Willem Hutskart, Sander van Vinkenbergh, Henrich van Osen, Schildknapen, Johan des Roden zoon van Heppenart, Johan Brune, Rutgher Ruest van den Ende, Johan Sleefken, Wouter van Arnhem, Johan Coelken, Meus van Stochem, Rutke Kanyart, Willeken van den Beke, Johan van den Grave, Johan uten Weerde, Johan van Sprancheesse, Nys van der Masen, Jacob der Heelt, Godart Gherarts Hillenzoons zoon, Lambe Goddensoen, Gerart Wytloch, Maes uten Brule en Jacob Kylle, mannen (van leen) van abdis en convent van Thorn, houden een uitvoerig omschreven procedure, waarbij het leen van Johan van Culenborch, heer van Woudenberg, genaamd Tetynxweert in het land van Gelre wordt verbeurd verklaard ten behoeve van de abdis. Zegelaars: de oorkonders 1 t/m 7, 9 en 12.

854. 1345 september 26.

Johan van den Cranenvelde van Venlo en Bela, echtelieden, verkopen aan Johan in den Heulhove en joffer Alverade een jaarrente van 6 mark te Obercrüchten.

Schloss Haag nr 1149.

855. 1345 september.

In de slag bij Staveren alias Warns van de Hollanders tegen de Friezen sneuvelt o.a. Gerard II, heer van Horn en Altena, ridder, zoon van Willem IV en van Oda van Strijen.

Klaversma; Hornes p 63.

856. 1345 (september).

Slag bij Stavoren, waar Gerard heer van Horne sneuvelt:

" den besten here set ic voren:
" hij droech gout van Keel III horen
" van silver waren sie gebonden
" manlyck sach men tallen stonden
" als hem last op quam oft nood
" Dees is ter Vriesen bleven dood.

Pompen p 10.

857. 1345 december 20.

Willem, oudste zoon van Willem IV van Horn en Altena en Elisabeth van Kleef, wordt door de graaf van Holland beleend met de heerlijkheid Altena.

Klaversma; Hornes p 67/8.

858. c.1345.

Diederik van der Straten, ridder, is gehuwd met Margaretha, bastaarddochter van Dirk Loef van Kleef, heer van Tomburg en Kervenheim, graaf te Hülchrath.
Zij bracht het Huis Kalbeck aan de Niers dicht bij Goch in.

Frankewitz p 288/9.

859. 1346 maart 1.

De hertog van Gelre is Diederik van der Straten, ridder, 4470 pond 8 schellingen en 4 penningen schuldig.
Borgen zijn: Johan van Kleef, domdeken, Seger van Swalmen, Jakob van Cembe (?), Elbrecht van Eyll, Hendrik die Loe, Johan van Boedberg, Diederik van den Hamme, Jakob van Mirlaer, Otto van Bylant, Willem van Ghent, Arnt heer te Wachtendonk, Sander van Vossum en Diederik Belhuf, ridders, Everhard van Schulenborch, Gerlach Vallinge, Arnt van Herlaer, Diederik van Keppel

en Ude van Hekeren, knapen, en de steden Geldern, Venlo en Goch.

Frankewitz p 287/8; Schloss Haag nr 1466.

860. 1346 april 18 - juni 19.

Jan van Bronshorn draagt zijn Brabants leen te Kessenich (zie regest nr 673 (1321)) over aan zijn zoon Gerlacus, bestaan-de uit 10 leengoederen, 16 laatgoederen en zekere jurisdictie. Leenmannen zijn o.a. Marsilius van Ittervoort en Arnoldus de Dunen de Esden.

Oude Land van Loon 1959 p 85/6.

1346 juli 19.

861. Slag bij Vothem, waarbij de bisschop van Luik, en zijn bondgenoten (waaronder koning Johan van Bohemen, de graaf van Berg en de heer van Heinsberg) worden verslagen door de burgers van Luik.
Onder de gesneuvelden: Hendrik II heer van Löwenberg.

Löwenberg p 39-40.

862. 1346 october 6.

Schepenen in Wachtendonk oorkonden, dat Arnolt van Pellant en zijn verwant Sueder aan de jood Salomon genaamd Vynes van Rees binnen 24 weken 16 schellingen zullen betalen.

Kleve-Mark; Urkunden nr 300.

863. 1346.

Siger van Kessel, ridder, zwager van Conrard van den Dyck, wordt door Reinald III hertog van Gelre beleend met het leen Wildenhoven in de parochie Beesel.

Maasgouw 1893 p 93; 1898 p 31; Kessel p 53.

864. 1346.

Reinald III hertog van Gelre verklaart, dat de kopers van de door zijn vader verkavelde heide tussen de Vliederzaele genaamd die Sevengewalt in hun bezit blijven enz.

Schloss Haag nr 4059.

865. vóór 1347.

Cele Bollich verkrijgt van de graaf van Kleef in leen "dat guet te Baledunch"(kerspel Winnekendonk bij Kevelaer).

Lehnsregister Kleve 40a.

866. 1347 juni 3.

Inventaris der roerende goederen van wijlen Margaretha van Petersheim, abdis van Thorn.

Habets; Thorn p 205/8.

867. 1347 juni 9.

Mathijs van Kessel, rentmeester van de hertog van Gelre, en Seger van Kessel, gebroeders, ridders.

Maasgouw 1893 p 92.

868. 1347 augustus 11.

Otto, heer van Kuik, staat aan Katharina, vrouwe te Born en Sittard, zijn goederen af te Merum (Merhem), Maasniel (Nyle) en Roer (Rore) gedurende zijn leven, losbaar met £3500, die hij schuldig is aan Katharina als weduwegift.
Medezegelaars: Reinald III, hertog van Gelre, Willem, markgraaf van Gulik, Johan van Kuik, heer te Hostraten (=Hoogstraten), en diens broer Wenemar.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 138a.

869. 1347 september 1.

Walram aartsbisschop van Keulen draagt zijn ambtman in Kempen en schepenen en burgemeesteren van die stad op, ten aanzien van vluchtende joden, die te Kempen gewoond hebben en die vorderingen bezegeld hebben met het stadszegel, niet op die vorderingen te besluiten dan nadat de aartsbisschop of zijn vrienden die nagezien hebben.

Kempen-Krefeld 1974 p 234/5.

870. 1347 - 1581.

Ambtmannen of drosten van het land Kriekenbeck:

Arnold Speyde, 1347; Johan van Brochhusen, 1362; Johan van Wickrath, 1364; Hendrik van Wickrath, 1381; 1394; Karel van Wyenhorst, 1398, 1400; Hendrik van Neersen, 1403; Johan van Wickrath, 1408, 1413; Willem van Wachtendonk, 1421, 1429; Johan van Wickrath, 1431, 1433; Johan van Wachtendonk, 1449; Hendrik van Wickrath, 1465; Eduard voogd te Bell, 1465, 1467; Reiner van Holthausen, 1473; Johan van Gelre, 1492; Andreas van Vischenich genaamd Bell, 1496, 1501; Willem van Friemershem, 1502, 1503; Reiner van Holthausen, 1509; Frans Bosz van Schwarzenberg, 1529, 1536; Arnold van Wachtendonk + 1553; Diederik van Westrum, 1555; Johan van Erp Willemsz genaamd Warrenburg, 1562, 1569; Johan van Stalbergen, 1569-1581.

Grefrath p 38.

871. begin 1348.

Klachten van tien stiftdames en het kapittel van Thorn over willekeurige handelingen van Margaretha van Heinsberg, abdis van Thorn.

Habets; Thorn p 208/13, 213/21.

872. 1348 januari 11.

De aartsdiaken van Kempenland bericht de pastoor van Tegelen, dat hij in het geschil tussen Willem graaf van Gulik en Johan van Wylre, welke laatste door Willem van Wylre, knape, na de dood van pastoor Everard, tot het pastoorsambt te Kaldenkirchen is gepresenteerd, niettegenstaande de oppositie van de graaf, Johan van Wylre tot pastoor, heeft aangesteld en verzoekt hem als zodanig te installeren.

Venlo nr 1842.

873. 1348 februari 21.

Jan van den Hout uit Borchst, ridder, Marcelys van Ittervoirt, Alaert van Sypernauwe, persoon te Opoeteren, en Diederic Starke van Breda, doen als scheidslieden een uitspraak tussen de abdis van Thorn en de kinderen van Pieter Zebrechtszoon.

Verslag 's Rijks Oude Archieven 1936 p 122.

874. 1348 maart 13.

Henrick, deken van Susteren, Johannes de Herle en Johannes de Hoede, kanunniken van St. Servaas te Maastricht en Willem Mostart, kapelaan in de kerk van Thorn, scheidslieden, doen uitspraak tussen abdis en kapittel van Thorn inzake de prebenden van het kapittel[1] en sommige inkomsten.
Medezegelaar Dirk graaf van Loon, heer te Heinsberg.[2]

Publications VIII p 271/8.
1) Tekst mijns inziens een postfactum.
2) De oorkonders zeggen de akte te tekenen, hetgeen in de 14e eeuw nimmer plaatsvindt.

Habets; Thorn p 222/9.

875. 1348 april 14.

Gerlacus Janszoon van Bronshorn vermaakt zijn Brabants leen te Kessenich (zie regest nr 860)(1346 april 18) aan zijn zuster, gehuwd met Jan, wildgraaf, heer van Saffenberg.

Oude Land van Loon 1959 p 86.

875A. 1348 april 15.
des dinsdaeghs in den Paesch heilghendagen

Mathijs van Kessel, ridder, en Didderich Averecht, treffen een schikking met de stad Roermond wegens het betalen van de Maastol te Kessel door Roermondse burgers.
Medezegelaars: Johan van Kessel, ridder, Mathijszoon, en Johan Averecht Didderichzoon.
Zelf-de akte afgegeven en bezegeld door de stad Roermond van dezelfde datum.

Keverberg 14 - 15 (nrs 259-260).

876. 1348 april 25.

Dederik van Horne, heer van Perweys en Kranenburg, verkoopt met toestemming van zijn oom graaf Johan van Kleef aan Gyselbrecht van Groesbeek het goed Zeelim met hof en berg in de kerspels Mehr en Niel in de Duffel, zoals wijlen zijn vader dat van wijlen graaf Dirk van Kleef had, uitgezonderd de er bij behorende lieden. Als de graaf van Kleef het land Kranenburg weer verwerft, zal Gyselbert voor zijn bezit manschap doen.
Medezegelaars o.a.: Johan graaf van Kleef, Ermgard van Kleef, weduwe van Horn, Gyselbert van Haps, ridder, Elbrecht van Eylle, ridder.

Diersfordt p 11.

877. 1348 augustus 13.

Margaretha van Heinsberg, abdis van Thorn, verklaart over de reformatie van het stift Thorn voor commissarissen van de bisschop van Luik, zijnde de domkanunniken Elbert van Bettincourt en Radulph van Montenaken, die een scheidsrechterlijke uitspraak doen tussen Henric, deken van Susteren, en de Maastrichtse kanunniken Johan van Herle, Johan Hake en de kapelaan Wilhelm Mostart.
Getuigen o.a.: Giselbert Sop, priester, Johan Graus, kanunnik te Thorn.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 141.

878. 1348 november 3.

Schepenen en vertegenwoordigers van de gemeente van Thorn attesteren, dat zij de abdis jaarlijks bede moeten betalen.

Habets; Thorn p 230/1.

879. 1348 november 11.

Seger van Kessel, ridder, oorkondt, dat Goswin vangen Husen en diens vrouw Mechtild in aanwezigheid van schepenen te Schwanenberg aan enige laten aan het klooster Dalheim een rente van 2

mark 's jaars verkocht hebben uit 13 morgen land, die aan Seger cijnsplichtig zijn.

Dalheim nr 72.

880. 1348 november 15.

Sophia, dochter van Arnout Spede van Wanckum, staat Arnout heer te Wachtendonk en diens erven toe, de hof "oppenberg" bij Niersdom terug te kopen voor 444 gouden schilden, ook indien haar huwelijk met Willem van Broichusen kinderloos blijft. Zegelaars: haar man, haar oom Johan Spede van Langenvelt; haar oudste broer Wouter staat garant.

Fahne; Spede nr 21.

881. 1348 december 6.

Rolant Hagedorn, ridder, wordt beleend met het goed te Balendonk (kerspel Winnekendonk bij Kevelaer) door de graaf van Kleef ter verbetering van zijn leen.

Lehnsregister Kleve 40a.

882. 1348 december 25.

In het klooster Dalheim overlijdt de abdis Aleidis van Helpenstein, dochter van Gerard, edelheer, en zuster van Willem en Frederik.

Quadflieg p 44.

883. 1349 februari 2.

Reinald III hertog van Gelre geeft de watermolen to Ghenge bij Wetten in erfpacht aan Loef van Hulhusen, ridder.

Geldrischer Heimatkalender 1981 p 66.

884. 1349 maart 30.

Coenraet, heer van Dicke, oorkondt van Reynout III hertog van Gelre 1000 guldens van Florence ontvangen te hebben en draagt daarvoor Huis en burcht met de twee voorburchten en grachten in leen aan hem op en ontvangt het ten Zutphens recht, te verheergewaden met £1 oud geld, als open huis van Gelre.

Doorninck-Veen p 213/4; Nettesheim; Geldern 2e druk p 47 noot 11.

885. 1349 november 30.

Loef van Hulhusen is borg voor Jan graaf van Kleef ten aanzien van Griet van Lente en haar erfgenamen wegens £1232 en verpandt daarvoor het Huis te Hertefelt in de voogdij van Weeze.

Lehnsregister Kleve p 249.

886. 1349.

Huis Gastendonk, leen van Alpen, later van Meurs, sedert 1349 in bezit van het geslacht van Eyll, later van Nievenheim-Neukirchen.

Kempen-Krefeld 1974 p 22.

887. 1349 juni 26.

Johannes de Scaiphusen, ridder, en Elisabeth, echtelieden, verplichten zich, alle lasten ten behoeve van de landsheer van Heinsberg te dragen voor wat betreft de hof Horst, uitgezonderd een erfcijns van 7 schellingen.

Selfkantkreis 1960 p 49.

888. 1349.

"curtis Pont" vermeld [1].

Nettesheim; Geldern 2e druk p 17.

1) volgens attestatie der schepenen van Pont (Nettesheim, o.c. t.a.p.) is het de vroegere "Oberhof", waaruit zijn gegroeid de 4 andere hoven in het territorium van de schepenbank, nl. Langendonk, Hülsmans, Keckmans en Meykes, en vandaar weer de overige hoven en katen.

889. 1350 januari 2.

Walram van Valkenburg, heer te Herpen, belooft Godfried van Heinsberg van Dalenbroek, ridder, schadeloos te houden wegens borgstelling bij de lombaarden te Gladbach en Roermond.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 143.

890. 1350 februari 23.

Godert van Aldenhave genaamd van den Broyke en Leywe, zoon van wijlen Godert van Hüls, ridder, oorkonden over de huwelijkse voorwaarden tussen Nese, dochter van Godert van Aldenhave en Leywe.De bruidsschat van Nese is 700 mark payements, een oud gouden schild gerekend voor 13 schellingen en 4 penningen. Nese ziet verder af van erfenis. Indien haar broer Dederich zonder nakomelingen overlijdt, zal Nese haar bruidsschat weer teruggeven en in de erfenis delen als oudste dochter. Indien haar zuster Styne trouwt, zal Nese haar bruidsschat weer inbrengen en in de erfenis delen.
Getuigen en zegelaars namens Leywe: Henrich van Wylich, pastoor van Kempen, en Johan Pleyse, ridder; namens Godert: Johan van der Donck, ridder, en Willem van Vrankenhaven, knape.

Der Niederrhein 1878 p 144.

891. 1350 juni 29.

Reinald van Schönau, vicaris van de officiaal te Keulen, draagt Geldolf van Hüls, bezitter van de Gelleshof bij Vorst, Arnold van Wachtendonk en Johan Schaffrath, op de vorderingen van de Joden te Kempen te onderzoeken.

Kempen-Krefeld 1974 p 235.

892. 1350 november 11.

Reynald III hertog van Gelre verklaart de aan Mathijs (II) van Kessel verpande halve tol te Kessel niet meer te zullen inlossen en verleent Mathijs bevoegdheid de andere helft in te lossen van Hadewich, vrouw van wijlen Diederich Averecht, en dan de gehele tol als Gelders leen te bezitten onder voorbehoud van bestaande vrijdommen.

Publications XVI p 1.

893. 1350 (Kerststijl aangenomen, anders 1351) december 26.

Werner van Swalmen, ridder, en Godart van Vlodrop, ridder, voogd te Roermond, vernieuwen voor Godart van Heinsberg, heer te Dalenbroek, het recht van inlossen van de verkochte hof te Swalmen voor 500 schilden binnen 6 jaar.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 144.

894. c.1350.

Over de landweren in de ambten Linn, Liedberg, Oedt, Kempen, Kriekenbeck en Brüggen.

Kempen-Krefeld 1966 p 65-76.

895. c.1350.

Staat van korenrenten te Neeroeteren, verworven door Guda van Rennenberg, abdis van Thorn, en haar opvolgsters.

Habets; Thorn p 231/2.

896. c.1350.

De advocati de Nersa, zich noemende domini de Nersa, hadden een eigen leenhof, die omstreeks 15 bona feodalia als manleen omvatte. De leenmannen trokken als vaandrig onder de leenheer, de aartsbisschop van Keulen of de hertog van Gulik. Rond 1330 waren 6 leenmannen van lage adel: van Glinde, Crop, Knop van Bockum, van Vossem en de heer van Landsberg. Andere bezitters van leengoederen waren tot krijgsdienst persoonlijk of bij vervanging verplicht (van Wilre, Dusentscure, Braxator, van Osterath, Tilkin, van Lank, Jacob Barbitonsor).
De lenen waren hoven van 14-18 morgen; kern waren Tollenersgoed

in Stratum (bij Krefeld), Knophof en Wilrehof bij Ossum, goederen te (Lank-)Latum (Zondagshof), goederen te Gellep (Tattenhof) en de Gelleperweerd (bij Linn), hoven bij Winterswick (bij Rheinberg),later hof te Hunekum bij Orsoy genaamd, land en broek oppen Royde bij Rheinberg, later Roidhof genaamd. Eveneens leenroerig was de versterkte hof zur Hardt bij Rheinberg; rechts van de Rijn lag het goed Angerhausen.

Kempen-Krefeld 1962 p 187/8.

897. c.1350.

Waldrol van het Echterbos, bezworen door 12 gezworenen van Echt voor Walraven van (Valkenburg) Born, drost van Montfort, Renarde van Hulsberge, substituut-drost, Godart van Vlodorp, Werner Vusken (van Swalmen), Herman van Hulsberge en Roebode van Wilderaede, ridders, Scheiffarts van Meelck, Winant van Brachte, Philips van Brachte, knapen, Steven van Elmt, Gerart Breidelsen, , Johan Averechtssone en Willem Bakenzoon, schepenen van Roermond; idem bezworen door 12 gezworenen van Waldfeucht voor Lambrecht van Domesdaile en Derich van der Loe, ridders van het land van Heinsberg, Hoirman van Breidle, Jelese van den Horiche, Reinarde van der Gansweyden, ridders, Godarde van den Broiche, Godarde van Aldenhoven, Konen van Emmendorp, Johanne van Badheim, Maese, de kelner van de graaf van Loon, Ude van Laickvelt, Coyen van Bacheim, Johanne van den Hoitwege, Heinrick Bockenvette, Steven van Luynborch, Otte van Heffelen.
Sprake is van 2 vorsters van Echt en 1 vorster van de hertog van Gelre, die in de hof te Echt mogen panden.

Maasgouw 1881 p 578/9.

898. c.1350.

Wijsenis over de gerechtigden in het woud genaamd Heymholt nabij Kamervorst (in het kerspel Asperden).

Scholten; akte 189.

899. midden 14e eeuw (15e ? eeuw).

Klaring over het marktrecht van Grathem van daags vóór tot daags na St. Severinusdag. Gebied van de markt wordt omschreven. Marktgericht wordt gehouden door de heer van Horn en Johan van Ensenbroeck, ook inzake kapitale delicten. Als schepenen niet vroed zijn, zal de meier van Thorn de plaats van Johan van Ensenbroeck innemen. De boeten zijn dan 1/3 telkens voor de richters. Als marktrecht wordt geheven 8 vat rogge en 11 hoenders, waarvan Horn 1 malder krijgt en Ensenbroeck 1 sester; de hoenders ieder de helft. De gezworenen krijgen 7 lutslag geld van Horn en van Ensenbroeck. Verder bepalingen over criminele

justitie. "Item die heylgen sijn mijnre vrouwen"(abdis van Thorn), de heer van Horn, "die sal men lenen den dryen venken", te weten Goird van den Bongard, Henric van Baexem en Johan van Meersen "wanneer sy derre gesynnen", daarvan heeft een bode" dat he die heylgen daer drecht van schout wegen 1 alden brabants, mer van waerheit te seggen nyet".

Transport van onroerend goed moet voor de bank, waaronder het goed gelegen is. Omdat "men die heylgen lenen sal in den benken vuers" krijgt de abdis 2/3 van de grote breuken en de heer van Horn 1/3. De molen te Grathem is banmolen; maalloon is 1 kop per malder graan of 2 kop per kar. De molenkar behoort tot het laatgoed van de heer van Goir. Regeling waterstand van de molen.

Annales Société Historique et Archéologique Maestricht 1854-1855 p 298/300.

900. 1350 - 1537.

Bezitters van het Wachtendonk's leen 1/3 van de tiend te Horst in het land van Kessel, te verheergewaden met 15 goudgulden:

- c.1350 Godart van Wachtendonk;
- Johan van Wachtendonk, zijn zoon;
- Arnold van Wachtendonk, diens zoon (gehuwd met Sophia van Parle);
- Arnold van Wachtendonk, 1467, (gehuwd met Christina van Horst;
- Herman van Wachtendonk na deling 3 november 1537 met zijn broer Arnold.

Niederrheinischer Geschichtsfreund 1882 p 141.

901. 1351 januari 18.

Heinrich van Bucstelle (Boxtel ?), ridder, zal Godfried van Heinsberg, heer van Dalenbroek, schadeloos houden wegens borg in de voogdij over de kinderen van wijlen Thomas, heer van Diest, bij Hertog Jan III van Brabant.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 145.

902. 1351 februari 12.

Reinald III, hertog van Gelre, oorkondt, dat in 1349 rekening is gehouden door Walraven van Valkenburg, heer van Herpen en Asperen, van het drostambt van Montfort en Roermond, en in 1351 tot nu toe.
De hertog blijft hem schuldig 5437 pond 15 solidi 2 denarii klein payements, onverkort de brief die Walraven op het drostambt heeft.
Aanwezig o.a. Mathijs van Kessel, ridder.

Nijhoff II - 49.

903. 1351 april 19.

Dirk van der Straten, ridder, en zijn zoon Jan, komen overeen met Jan graaf van Kleef:

1. Dirk is dienstman van de graaf;
2. Jan van der Straten zal gedurende het leven van de graaf geen schade vanuit het Huis Kalbeck toebrengen en de graaf helpen, behalve tegen Arnd, heer te Wachtendonk, zijn vader, Loef van Berenbroek en zijn broer Henric van der Straten.

Kleve-Mark; Urkunden 350.

904. 1351 augustus 26.

Getuigenverhoor inzake de aanstelling van de koster of matricularius in de stiftkerk van Thorn.

Habets; Thorn p 236/8.

905. 1351 december 15.
dess donresdagh nae lucie virginis

Willem markgraaf van Gulik beleent Henrich en Fritze, kinderen van Johan Gruyser van Dulken, na diens afstand, met de leengoederen van Johan in het kerspel Dülken (betr. Dalerhof).

Dülken p 9.

906. 1351.

Jakob van Mirlaer, heer te Milendonk (was gehuwd met Beatrix van Reifferscheid, mogelijk een zuster of dochter van Frederik van Reifferscheid), helper van Walraven van Valkenburg, verzoent zich met de stad Keulen.

Milendonk p 9-10, 13.

907. 1352 maart 8.

De pastorie van Dülken, waarvan het patronaatsrecht in handen is van de abt van Gladbach, wordt in die abdij geïncorporeerd.

Dülken p 83/4.

908. 1352 maart 16.

Willem van Gennep, aartsbisschop van Keulen, incorporeert met toestemming van het domkapittel en van Johan van Virneburg, proost te Xanten, de parochiekerk van Dülken in het Benedictijnerklooster te Gladbach.

Weiler; Xanten nr 835.

909. 1352 april 15.

Elisabeth, kloosterzuster te Thorn, schenkt haar goederen aan de kerk van Thorn onder voorwaarde, dat jaarlijks aan de celebrant op het altaar van St. Catharina in de crypte 8 pond leuvens wordt betaald.
De goederen zijn:

- 14 bunder akkerland in Insula te Wessem;
- 4 " " bij land van het stift te Thorn;
  7 solidi keuls en 5 kapoenen ten laste van Elisabeth, Gerardus en weduwe Liburgis cijns te Thorn 's jaars;
- 18 malder rogge 's jaars uit de molen te Ittervoort en 12 kapoenen;
- 12 " " " " " te Grathem;
- 12 bunder akkerland in Heeze (Hese);
- 6 mark keuls wegens land te Horn.

Habets; Thorn p 242/3.

910. 1352 juli 9.

Reinald III hertog van Gelre ontslaat Johan van Broekhuizen Willemszoon, ambtman van het land Kessel, van zijn eed en gelast hem de eed af te leggen voor zijn broer Eduard van Gelre en de heer van Blaarsvelt van het schoutambt (ambtman) van Kessel.

Nijhoff II - 55.

911. 1352.

Johan van Rheydt verkoopt ¼ van het gerecht (Rhein-)dalen aan markgraaf Willem van Gulik voor 1700 schilden.

Brüggen p 64.

912. 1352 - 1570.

Ambtmannen in het land van Kessel:

Johan van Broekhuizen, 1352
Johan van Kessel, 1352
Johan ter Porten, 1381 (is dan richter in Baarlo)
Goedert van Kessel, 1387, pastoor van Breyel)
Johan Mathijszoon van Kessel, ridder, 1391
Reinaer van Buerlaer, 1397
Dierick van der Heyden, 1410
Johannes van Schelberg, 1429
Heynrick van Merwijck, 1438
Johan van Broekhuizen, 1450
Arnold die Wilde van Mersen, 1454
Derich van der Horst, 1457
Thijs van Merwick, 1485, 1476

Johan van Wittenhorst heer te Horst, 1529
Dederic van der Lip(pe) genaamd Hoen, 1531
Johan Wittenhorst, 1570.

Hendricks; p 60; Publications XVI p 79.

913. 1353 maart 24.

Rikart van Kalker belooft het Huis te Hertefelt te hoeden en de voogdij van Weeze te beheren.

Lehnsregister Kleve; p 249.

914. 1353 october 31.

Eydwart van Gelre bevestigt de privilegiën, kaarten, handvesten, brieven, oude rechten en gewoonten van de burgers van Geldern.

Nettesheim; Geldern, 2e druk, bijlage 4.

915. 1353 november 20.

De paus verleent dispensatie wegens 4e graad verwantschap in het huwelijk tussen Elisabeth, dochter van Willem IV van Horn en Oda van Putten, weduwe van Willem IV heer van Horn en Jan II heer van Heukelom.

Klaversma; Hornes p 61.

915A. 1353 december 2.
des maendaichts na sente andres daghe des heylighen apostels

Mais van Vucht, bottelier van de graaf van Loon, attesteert over het halve goed te Vernem bij Geldern, o.a. in verband met Sander van Eyle en de familie van Aldenhove.
Medezegelaar: Rutger van der Gracht, keukenmeester van de graaf van Loon.

Scheres nr 1473.

916. 1353 december 21.

Reinald III hertog van Gelre, en Eduard van Gelre, gebroeders, geven de molen te Langendonk (nabij Wachtendonk) in erfpacht aan Godert van Wachtendonk, ridder, voor 12 malder rogge en 12 malder haver dülkener maat 's jaars.
Voor de laten van de hertog te Grefrath, die van Johan van Horber, die van de pastoor der kerk van Grefrath en huislieden op eigen grond, is deze een banmolen zoals vroeger was, op pene van £3, waarvan Godert dan £1 ontvangt; Godert zal de molen (die kennelijk vergaan is) opbouwen.

Nijhoff II - 61; Grefrath p 54.

917. 1353.

De roofridderburcht Gripekoven (4 km ten O. van Wegberg in het dal van de Alsbach) veroverd en verwoest:

(Gerard van Engelstorp liet enige zoon Edmund na onder voogdij van zijn zuster Nesa, gehuwd met Johan van Rheydt.
Nesa en Johan verkopen Gripekoven voor 6000 goudgulden ter delging van een schuld van 3000 gouden realen aan Willem hertog van Gulik, die het hun in leen teruggaf.
Vanuit Gripekoven worden kooplieden uitgeplunderd door Goswin en Arnold van Cevel, Johan van Dryele, knape, en 44 andere rovers. De landvredebond belegert de burcht 7 weken vanaf 5 mei 1353).

Nettesheim; Geldern, 2e druk, p 47;
Erkelenzer Lande 1957 p 104/6.

918. 1353.

Johanna, dochter van Willem IV van Horn en Oda van Putten, gehuwd met Gijsbert Zwederszoon van Abcoude, staat Herstal af aan haar oudste zoon Zweder van Abcoude.

Klaversma; Hornes p 61.

919. 1353.

Willem, oudste zoon van Johan van Boedberg en Lise van Ossenbroych, en zijn vrouw Nese, doen afstand van twee hoven an ghen Hage, op een wei aan de Niers in het gericht Veerth, op de hof te Geysberg enz. en verder vaderlijk vermogen.
Getuigen: Willem van Broekhuizen, heer te Wickrath, Arnt, heer van Wachtendonk, Johan, heer van Broekhuizen, Mathias van Kessel, Sander van Vossem, Love van Hoenslaer en Johan van Boedberg, broer van Willem.

Schloss Haag; nr 2116.

920. 1354 juni 20.

Jan graaf van Kleef verkoopt de tienden te Hanselaer, gelegen tussen Hanselaer en Hönnepel, met huis, hof, schuur c.a., zoals hij die kocht van Wasmut van Kervenheim en die nu in leen zijn uitgegeven aan Klaus Taybart van Wasmut, knape, aan Frederik van Hönnepel, ridder, en Beatrix, echtelieden, voor 1500 oude gouden schilden.
Getuige o.a. Elbrecht van Eyl, ridder.

Kleve-Mark; Urkunden nr 382.

921. 1354 augustus 28.
in die beati augustini episcopi

Henricus de Heynsbergh, zoon van Johannes van Heynsberg, heer van Dalenbroek, maakt zijn testament, o.a. met toestemming van zijn broer Godefridus, heer van Dalenbroek, zijn oom, de graaf van Loon en Chiney, en hun zus Margaretha, abdis van Thorn, en Lambertus de Heynsbergh, ridder, drost te Blankenberg, en bepaalt o.a.:

- 2 schild (regales) 's jaars, te verdelen over de deken en het kapittel van St. Gangulf te Heinsberg en de derde aan de kerk van Herkenbosch als jaargetijde;
- aan het hospitale van Heinsberg geeft hij Valpert.

Kremer; Akademische Beiträge nr 30.

922. 1354 augustus.

Aartsbisschop Willem (van Gennep) van Keulen beleent de stad Kempen met de vleesbank aldaar onder voorwaarde, dat de stad een sterfman stelt.

Kaiser p 130.

923. 1354 october 18.

Stephan van Hückelhoven, ridder, oorkondt in aanwezigheid van zijn verwanten Winemar van Effelt en Conrad van Huckelhoven genaamd van der Heyden, dat zijn leenman Conrad van Stochem en Adelheid, echtelieden, aan Bele van Glembach, abdis, en convent te Dalheim, een rente van 20 goudschilden en 3 oude groten tournoois, gaande uit de leenhof te Stocheym verkocht hebben. Conrad moet de hof in goede toestand houden. Daar de rente door het klooster is gekocht van geldmiddelen van Druda van Erkelenz, non, behoudt deze levenslang vruchtgebruik.

Dalheim nr 80.

923A. 1355 juni 30.
des neesten dinsdaechs nae petri en pauli der apostelen

Johan, graaf van Kleef, als schuldenaar, Wessel van den Boetselar Sanderszoon, ridder, Loef van Berenbroeke, Claes van Peelden, Johan van Raede, Herman van Usem, Ocke van der Horst, Reyner van Ghestelen en Bertolt van Amrade, knapen en borgen, verklaren Lysbetken van Ossenbroeke, weduwe van Johan van Boitberg en hun zoon Herman 270 oude gouden schilden op St. Remigius schuldig te zijn.

Scheres; nr 1153.

924. 1355 augustus 10 (Aken).
st laurensdag

Godart van Vlodorp, voogd van Roermond, leenman van de graaf

van Holland, betaalt 30 schellingen groot 's jaars (wegens ontvangst van 15 pond tournois).

Gelre XXIX p 162.

925. c.1355 - 1385.

Tot de vele burchten van waaruit kooplieden en landvolk worden beroofd en die door de landvredebond zijn verwoest behoort waarschijnlijk ook de burcht te Afferden, bezitting van Hendrik Schenk van Nideggen, ridder, genaamd van Floersheim.

Nettesheim; Geldern, 2e druk, p 47/8.

926. 1355 - 1564.

Lijst van richters te Venlo.

Maasgouw 1880 p 320, 322.

927. na 1356 februari 18.

Overlijdt Johannes Bruycke de Hynsberch, kanunnik van St. Odiliënberg (na 1364 ? van de H. Geest te Roermond), die legateerde voor de presentiën 6 solidi 's jaars te Vlodrop uit het huis van prior Homboss.

Memorie H. Geest.

928. 1356 maart 1.

Margaretha van Heinsberg, abdis van Thorn, en Willem heer van Horn en Altena, stellen in hun twist scheidsrechters, nl. Johan Ressche, deken van Maaseik, priester, en Sibrecht van Kessel, ridder, namens de abdis, en Godart van Vlodorp, voogd van Roermond, en Heinric Gheelkens, pastoor van Neer, priester, namens Horn.
Overman is Heinric van Petersem, ridder, heer van (Stevens) weerde.

Habets; Thorn p 249/50.

928A. 1356 maart 30.
des neesten godesdaghes voer halfvasten

Johan graaf van Kleef, Henric van Worthusen, Arnt van Ttyle, Evert van den Hamme, ridders, en Daem van Keken, knape, zijn aan Lysebette van Ossenbroke, vrouwe van Boydbergh 181 oude gouden schilden schuldig.

Scheres; 2357.

929. 1356 juli 20 (Praag).

Keizer Karel IV beleent Johan van Gennep met de heerlijkheid

Gennep.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 151.

930. 1356 augustus 23.

Dirk, heer te Meurs, wordt door de graaf van Kleef beleend met het graafschap Meurs.

Lehnsregister Kleve; p 427.

931. vacat.

932. 1356 october 4.

Lodewijk II, graaf van Vlaanderen, roept o.a. de bewoners van Wassenberg op hem te huldigen als hertog van Brabant.

Verkooren; Chartes et Cartulaires II - II p 109.

933. 1356 november 21.

Eduard van Gelre verzoekt mede namens zijn broer Reinald de stad Venlo de brief mede te bezegelen ten gunste van de lombaarden Coenraad en Gabriël Asinarii en hun verwanten Memfred en Johan de Montefia en Matheus Curelli.

Venlo; inventaris nr 7.

934. 1356.

Reinard van Schoonvorst wordt beleend met de goederen van Bronshorn in de heerlijkheid Kessenich, zijnde Brabants leen.

Oude Land van Loon; 1959 p 86.

935. 1356.

Johan Spede Henricszoon ontvangt van de grafelijkheid van Holland de hof Kuckuck, de hof te Langenfeld, de hof te Westerfeld, het goed te Oerbruc en de hof te Eyl; alles in het land Kriekenbecke als leen.

Fahne; Spede nr 25.

936. 1357 juli 28.

Engelbertus bisschop van Luik doteert het stift van St. Gangulfus te Heinsberg met de parochiekerk van Millen.

Maasgouw 1890; p 66.

937. vóór 1357 september 8.

Arnt, heer van Wachtendonk, is drost van Geldern; hij geeft

het op die datum terug aan de hertog na ontvangst van 19.000 oude gouden schilden.

Frankewitz; p 178.

938. 1357 september 9.

Eduard van Gelre beleent Henric van Kriekenbeek, ridder, zijn raad, met de gruit te Lobberich, die vroeger te Grefrath was, zoals diens vader Willem van Kriekenbeek die (in leen) had, onder voorwaarde, dat de kerspels van Lobberich, Grefrath, Wankum, Hinsbeck en Leuth en Herungen nergens anders hun gruit mogen halen op pene van 5 mark brabants.
Niemand mag in die kerspels vreemde bieren brengen of slijten[1].

Nijhoff II - 83; Grefrath p 54/5.
1) inlas

1)
De graven en hertogen van Gelre hebben te Grefrath hun gruithof (gruithuis) voor de kerspels Grefrath, Lobberich, Wankum, Hinsbeck, Leuth en Herongen. De inwoners van die plaatsen moeten, indien zij bier brouwen, daar hun gruit halen. In 1326 had Johan van Langenfeld als voogd van de kinderen van wijlen Willem van Kriekenbeck de gruit. Hendrik van Kriekenbeck verplaatst het gruithuis in 1357 naar Lobberich en in 1361 naar Hinsbeck.

939. 1357 october 10.

Geschil tussen Gisbrecht, heer van Abcoude, Sweer van Abcoude, heer van Gaasbeek, en Willem, ridder, zijn broer. Partijen hebben het voorgelegd aan Dirk van Hoerne, heer te Perweys, en Jan van Polanen, heer van der Leck en van Breda, die uitspraak doen:

- Dirk, heer van Horn, en Arnoud, zijn broer, en Lisbette, zijn zuster, zullen houden de heerlijkheid van Hoerne en Altena met de moerlanden en land en heerlijkheid Herstal. Heeze en Leende en het land van Moncornet en Cortresem;
- Sweer van Abcoude, heer van Gaasbeek, zal behouden het land van Gaasbeek en het dorp Loen (op Zand) bij Oisterwijk, zoals heer Geerard, heer van Hoern, die laatst heer van Horn was, die (sneuvelde tegen) de Vriesen, dat had.
  Dirk, heer van Horn, zal aan de heer van Abcoude aflossen de Donck-Hoven in het land Altena en die Alyt van Cranendonck nu heeft.

Wolters; Hornes annexes 11.

940. 1357 november 20.

Eduard van Gelre verleent aan Henric van Kriekenbeek, ridder, het hoog en laag gerecht van Nieuw-Kriekenbeek, waar die woont, met huis, hof en land, zoals dat omgracht is.
Aanwezig o.a. Otto van Buren (heer van Arcen).

Nijhoff II - 84.

941. 1357 december 8.

Godart van Elmpt bevestigt Godart van Heinsberg, heer te Dalenbroek, in het recht om in te lossen de tienden te Kuyck, Herten, Merum (Merheym) en Roer (Rure) voor 400 oude guldens van Florence.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 153A.

942. 1357 december 22.

Godefridus van Elmpt en Wolterus Passart, kanunniken van Xanten als arbiters namens Xanten en Robinus Kau, rector der parochiekerk van Veert, en Petrus de Hunselair, knape, namens Loef van Hoenselair, ridder, sluiten overeenkomst inzake de tiend te Rondenrade in het kerspel Wetten en in het gerecht Winnekendonk.

Weiler; Xanten nr 920.

943. 1357 - 1369.

Symon van der Horst, gegoed te Baarlo, ontvangt van Brabant schadeloosstelling voor zijn diensten in de Vlaamse oorlog; hij wordt voor zijn bezit in de schatting van Gelre aangeslagen voor £8.

Publications 109 p 165/6.

944. 1358 januari 8.

Loef van Hoenselaer, ridder, verklaart van Robinus, pastoor der parochiekerk in Veert, en van zijn verwant Loef van Issum (Ijsheym) 150 gouden schilden ontvangen te hebben wegens vergelijk over de tienden te Rondenrade.

Weiler; Xanten nr 922.

945. 1358 februari 1 of 1348 ?

Adelheid van Helpenstein, abdis, en convent van Dalheim, sluiten een overeenkomst met Johan van Linnep (Lynype) heer te Orsbeck (Ursbeick) en Herman, investitus der kerk of quarta capella te Orsbeck. Johan en Herman zien af van de tiend van een vroeger stuk heide, toen Raetland genoemd, nu de Nuwe Buysch.
Abdis en convent zullen de kerk 's jaars 3 vat, half rogge, half

haver, uitkeren uit het Sneppengoed.
Medezegelaar: Reyner, landdeken van Wassenberg.

Dalheim nr 84.

946. 1358 april 25.

Jan, graaf van Kleef, beleent Johan Stevenszoon van Hertevelt met het Huis Hertevelt, ten Zutphenschen rechte, met een klein pond te verheergewaden, in plaats van de 40 mark rente uit de heerlijkheid Hertevelt en de voogdij Weeze.

Lehnsregister Kleve p 249.

947. 1358 juli 19.

Onder de gekozen 8 raden van Reinald III hertog van Gelre en zijn broer Eduard ter vermijding van geschillen en twisten zijn:

Willem van Broekhuizen, heer van Wickrath, Johan van der Straten, ridders.

Nijhoff II - 88.

948. 1358 november 11.

Adelheid van Kriekenbeck, weduwe van Johan Budel, ridder, verklaart, dat Johan graaf van Kleef haar een leenrente van 20 schilden 's jaars heeft verleend uit goederen van (het kapittel van) Xanten in het gerecht van Wetten, leenroerig van de voogdij van Weeze.

Weiler; Xanten nr 946.

949. 1358.

Robinus van Swalmen (kanunnik van St. Servaas) koopt een claustraal huis in het claustrum te Maastricht.

Publications LXXXVI - LXXXVII p 192.

950. 1359 mei 26.

Eduard van Gelre bevestigt Jan van Meurs in het pandbezit van drostambt, huis, burcht en ambt Geldern. Indien hij van het huis verdreven wordt, krijgt hij het tolhuis en de halve tol van Lobith in pand. In dat geval zal Reynalt heer van Schoonvorst hem binnenlaten op het huis te Caster of Brughe, totdat Jan weer in het pandbezit te Geldern is hersteld.
Indien Jan uit Geldern verjaagd wordt, zal hij door Johan van Mirlaer gesteld worden op het huis en burcht van Montfort, met recht om de bede in dat ambt aan te wenden teneinde de pandsom te verhalen (van Mirlaer heeft het drostambt van Montfort).
Medezegelaars: Reinald heer van Schoonvorst en Johan van Mirlaer, ridders.

Nijhoff II - 94.

951. 1359 september 20.

Willem Mostard van Thorn, priester, leenman van de abdis van Thorn, rector van het altaar der 11.000 maagden op het koor der kanunnikessen, geeft terug het altaar en begiftigt het met een jaarrente van 1 malder rogge maaseiker maat uit een bunder te Ittervoort, die hij in leen houdt van de abdis. Aanwezig: de leenmannen Gerardus genaamd Haeck de Thoren, ridder, Arnoldus genaamd de Netta van Roermond en Johannes genaamd Harleman, priesters, en Johannes genaamd Koelken.

Habets; Thorn p 253.

952. 1359 december 6.

Karsilius van Merode en Werner zijn zoon vestigen een jaarrente van 60 mark op hun tienden te Venrath in het kerspel Wanlo voor onderhoud van een geestelijke, die diensten doet voor het zieleheil van hun vrouw/moeder Nella van dem Bongard en haar eerste man Tilman van Lievendaill.

Domsta II p 367.

953. c.1359 - 1541.

Ambtmannen van Straelen namens de hertog van Gelre:

Sander van Vossum (c.1359-1387), Wolter Sanderszoon vanVossum (c.1387/89 ?), Engelbert I van Oirsbeck (1389 ?), Engelbert II van Oirsbeck Engelbertszoon (gehuwd met Fia, dochter van Wolter Sanderszoon van Vossum en Margaretha van Wonnendael, bastaarddochter van Adolf graaf van Kleef (1409/40), Johan van Honselaer genaamd van dem Velde (c.1390-1401), Willem van Sintzich (1402/c.04), Goswin Spede van Langenfeld (c.1404/09), Engelbert van Brempt (1441/73) en Johan van Hemberg (1455/73), Jan de Campigny (1473/77), Engelbert (II) van Brempt (c.1477-1505), Evert van Brempt Engelbertszoon (1505/41).

Frankewitz p 355/78.

953A. 1360 januari 24.
gudendaechs na sente agnetedach der jonfvrouwen

Heynric van Crikenbeke, ridder, zal Heynric van Baerloe, zijn neef, 40 oude gouden schilden betalen.

Keverberg 21 (nr 346).

954. 1360 juni 23.

Godefridus de Elmpte, kanunnik van St. Victor te Xanten.

Wilkes p 30.

955. 1360 september 19.

Eduard van Gelre bekent aan Jan van Broekhuizen Willemszoon, zijn ambtman te Venlo, 155 oude schilden schuldig te zijn.

Nijhoff II - 99.

956. 1360 october 25.

Reinald III hertog van Gelre zal Hendrik van Kriekenbeck en diens erfgenamen stellen als drost van het ambt Kriekenbeck, in Viersen en in Venlo, zoals het ambt vanouds gelegen is, totdat de hertog 15.463 oude gouden schilden betaald zal hebben, die hij hem schuldig is gebleven volgens de laatste rekening, afgelegd in de raad en voor de vier hoofdsteden. Hendrik zal Reinald bijstaan tegen Eduard van Gelre.

Kempen-Krefeld 1976 p 107/8.

957. 1360.

Goesen Hagendorn, richter te Afferden namens de vrouwe van Floersem [1], en Johan Meerselman als richter te Afferden namens Jacob van Mirlaar, heer van Milendonk [2].

Schenk p 20.
1) bijnaam van Schenk van Nydeggen; dit deel bezat 2/3 van Afferden als Keuls leen;
2) bezat 1/3 van Afferden als Kuiks leen.

958. 1360.

Joannes (pastoor van Venlo) geeft toestemming tot oprichting van de kapel der H. Geest door het bestuur der armen te Venlo.

Maasgouw 1880 p 298.

959. 1360.

Meyna, weduwe van Johan zum Spiegell, geeft haar zoon Mathias ten huwelijk aan de dochter van Walraven van Hüls, ridder.

Kempen-Krefeld 1968 p 153.

960. 1360.

Op vordering van de abt van Siegburg en de hertog van Gelre worden met een wijsdom de grenzen van de gemeente Straelen opgesomd, waaronder begrepen zijn de dorpen Wankum, Herongen, Schandelo, Lomm, Arcen, Walbeck, Pont en Straelen [1].

Frankewitz p 308/9.
1) volgens Frankewitz p 312 de grens van de oude parochie Straelen.

961. c.1360-1375.
"Anno Domini millesimo . . . . . (m)ensis Junii".

Frater Arnoldus, gardiaan der minderbroeders, en alle fraters van het klooster te Roermond, verklaren, dat zij Vritzwindis de Wirst, dekanes van het convent te Susteren, omwille van de vele weldaden, door haar aan het klooster te Roermond bewezen, deelachtig maken aan een mis, iedere dag op het hoogaltaar in hun kerk te lezen.

Grosse op perkament (inv. nr 86) met het zegel van het klooster der minderbroeders te Roermond.
N.B. Aangezien in deze - beschadigde - oorkonde sprake is van Uritzwindis de Wirts, die ook in charters van 1360 en 1375 voorkomt, kan de oorkonde bij benadering gedateerd worden.

Haas; Susteren, regest nr 16.

962. 1361 februari 24.

Everwin van Götterswick, ridder, wordt voor 300 mark leenman van Godart graaf van Loon en heer te Heinsberg en vestigt ten behoeve van Godart 30 mark 's jaars.
Medezegelaar; Willem van Elmpt, ridder, erfmeester (?) van Godart.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 160.

963. 1361 maart 16.
sent gertruy denavend der jonkvrouwen

Burgemeesteren, schepenen en raad van Venlo vidimeren, dat Vrideric van den Berge, ridder, en Elisabeth, echtelieden, Didderic van der Donc, Johan van den Raede van Vuerst, Wyncken van Elze en Johan in ghyn Heysken, oorkonden, dat aan Gerart van Caule en Luce, echtelieden, de hof inghen Royen in het kerspel Velden bij het gericht van Venlo is verkocht.

Maasgouw 1890 p 66/7.

964. 1361 september 7.
"Datum anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo sexagesimo primo, mensis Septembris die septima".

Schout en schepenen der stad Susteren oorkonden, dat Wilhelmus de Susteren, priester, kapelaan te Roermond, aan Godefridus de Eght, priester, rector van het altaar van St. Paulus in de kerk te Susteren, ten behoeve van dit altaar een boomgaard, gelegen bij Paepmonster, heeft geschonken.

Afschrift op papier (inv. nr 266)

Haas; Susteren, regest nr 17.

965. 1361 september 7.

Johan van Rade wordt door de graaf van Kleef beleend met zijn vroeger allodium, nu opgedragen aan de graaf van Kleef, zijnde het goed van Hennekens Wolterszoon te Baerendonck, het goed te Egelshem, het land, dat Henneken ter Hoeven van de graaf van Kleef houdt, het goed van Ywaen van Crenvelt, dat lijfgewinsgoed is van Johan van Rade, idem het goed inghen Vogelsanc, dat Dyderic Heytken van Johan van Rade in lijfgewinsgoed hield; idem het kerspel van Wetten en die tot de dingbank daarvan behoren.

Lehnsregister Kleve nr 893.

965A. 1361 september 29.
in vigilia mathei apostoli

Arnolt van Elsloo, ridder, zal Werner Buffel, ridder, schadeloos houden wegens borg staan bij Arnolt Arnoltzoon van Elsloo.

Scheres nr 2097.

966. 1361 november 29.

Jan, graaf van Kleef, bekent door Dirk graaf van Meurs bericht te zijn, dat de graaf van Kleef geen rechten heeft op slot en land van Meurs [1].

Lehnsregister Kleve p 427.
1) Volgens Werner Paravicini, Moers, Croy, Burgund. (Annalen Historischer Verein Niederrhein, heft 179, p 14, noot 23, is dit een vervalsing van graaf Frederik van Meurs uit 1402).

966A. 1365 december 24.

Eduard hertog van Gelre en schepenen van Geldern attesteren (of beslechten ?) een geschil tussen Willem van Boytbergh, ridder, en Johanne Haghedorne.

Scheres, nr 1154.

967. 1361.

Reinald III, hertog van Gelre, en de pastoor van Wankum, staan Arnold (II), heer van Wachtendonk, toe binnen die stad een kerk te bouwen.

Wachtendonk p 57.

968. 1361.

Overlijdt Dirk II, graaf van Loon, heer van Heinsberg en Blankenberg; zijn neef Godfried, heer van Dalenbroek enz., volgt

hem op. Hij raakt in conflict met bisschop en kapittel van Luik, die Loon als opengevallen leen aan de kerk van Luik willen laten terugvallen. Godfried draagt na strijd in 1363 zijn rechten op Loon over aan zijn neef Arnold van Rummen.

Publications XXVI p 84.

969. 1361 ?

Godart van Loon, heer te Heinsberg, Blankenberg en Leeuwenberg, neemt het vroegere goed van Johan van Asenroide, waarop het kasteel Dalenbroek is gebouwd, van de erfvoogd van Roermond, Godart van Vlodrop, in leen en stelt Gerhard van den Bongart als leenvertegenwoordiger.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 159A.

970. 1362 october 9.

Godert van Vlodorp, Emund van Barmen, ridders, en Johan van Elmpt, kanunnik van O.L. Vrouwe te Aken, en Godart van der Hattard, pastoor te Afferden, doen scheidsrechterlijke uitspraak in het geschil tussen Godart van Loon heer van Heinsberg en de gebroeders Daniel en Willem van Goer, Willemszonen; beiden zullen een rente van 50 mottunen verkrijgen in het land van Heinsberg; een van beiden moet daarvoor leenhulde doen. Godart mag met 500 mottoenen inlossen.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 171, 146A met datum 1352.

971. 1362 november 11.

Eduard, hertog van Gelre, beleent na opdracht door dezelve Konraad, heer van der Dicke, met Huis Dyck, met beide voorburchten, grachten, wegen, te houden als open huis voor de hertog. Aanwezig o.a. Jan van Mirlaer, ridder.

Kleve-Mark; Urkunden nr 476.

972. 1362 december 5.

Willem van Bruchusen, heer te Wickrath, verkoopt aan Godart van Loon (heer te Heinsberg) 30 morgen akkerland te Geilenkirchen, leenroerig aan de graaf van Holland.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 172.

973. 1362 december 7.

De hertog van Gelre keurt goed de verpachting gedurende 12 jaren door Isabella van Gelre, abdis van Grafenthal, die het goed als lijftocht bezit, van de gruit te Goch en Weeze en het halve

gemaal binnen Goch voor 100 mark brabants 's jaars en 200 malder rogge, 100 malder gerstmout, 100 malder mixtellum en 50 malder tarwe.

Scholten p 126.

974. 1362 (1363) december 30.

Arnd, heer van Rummen, Quaedbeke en Hemricourt, is Dirk van Havert, kanunnik van St. Servaas te Maastricht, 200 gulden schuldig.
Borgen: Mathias van Kessel, ridder, Reyner van der Hallen, ridder, Reyner van Berne, schout te Maastricht.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 173.

975. 1362.

Beatrix, dochter van Willem IV van Horn en Elisabeth van Kleef, is priorin van de adellijke abdij Hertoginnedal te Ouderghem bij Brussel.

Klaversma; Hornes p 61.

976. 1363 januari 22.

Willem van Baerle, ridder, verpandt zijn Huis te Well en heerlijkheid en gerecht van Well, dat eerder Johan van Mirlaar bezat, uitgezonderd o.a. het patronaatsrecht, aan Hendrik van Honseler.

Straelen p 45; Publications XXXIII p 228.
N.B.: Zie ook regest nr 977 (januari 29).

977. 1363 januari 29.
zondag na sint paulus confessio
Heinrick van Honselaer verklaart van Willem van Baerle gekocht te hebben de heerlijkheid Well voor 780 gouden moutons à 28 vlaamse groten, onder voorbehoud van vruchtgebruik door diens vrouw Greeta Zebartz.
Medezegelaars: Johan en Henrick van der Straeten, ridders, verwanten.

Publications 109 p 181; Limburgs Jaarboek XII p 117.
Veröffentl. Historischer Verein Geldern nr 78 p 15/6 geeft als datum 22 januari en spreekt van verpanding in plaats van verkoop door Willem van Baerle.

978. 1363 februari 25.

Seger van Swalmen verzoent zich met Godart van Loon, heer van Heinsberg, en wordt diens dienstman.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 176.

979. 1363 februari 25.

Seger van Swalmen, zoon van Werner Vusken van Swalmen, staat Godart van Loon (heer te Heinsberg) de inlossing toe van verkochte renten (wordt niet genoemd waar) groot 200 kleine guldens met 2000 guldens of met een andere rente tot gelijke hoogte.
Medezegelaars: Werner van Swalmen, ridder, Mathias van Kessel, ridder, Godart van Vlodrop, ridder, Sibrecht van Blitterswic, knape.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 175.

980. 1363 maart 13.

Verklaring, dat Johan van Wachtendonk Arndzoon 1400 oude gouden schilden ontvangen heeft namens zijn vrouw Fye van Sander van Vossem, ridder, en Wolter diens zoon, als medegift (bruidsgift).

Schloss Haag nr 5266.

981. 1363 april 26.

Willelmus de Elmt, ridder, pacht van deken en kapittel te Xanten voor 12 jaren de stiftshof te Nederamern en de kleine en grote tiend aldaar, uitgezonderd zekere cijnsen en vervallen en het patronaatsrecht, voor 40½ mark brabantse penningen 's jaars. De pachter zal bovendien de pastoor diens aandeel (in de tiend) en ½ mark voor de memoriën uitkeren. De pachter moet op verzoek van de landsheer (dominus terre) een bewapende man stellen. Schat en bede zijn voor rekening van de pachter. Borgen voor de pachter o.a.: Godefridus de Vlodorp, Stephanus de Breempt, Johannes en Stephanus de Elmt, gebroeders, kanunniken van St. Marie te Aken.

Wilkes p 41.

982. 1363 juni 9.

Eduard, hertog van Gelre, oorkondt, dat de schuld die hij heeft aan Johan van Meurs, panddrost te Geldern, thans 12252 schilden bedraagt, 7 goede schellingen per schild gerekend, ofwel 9475 oude schilden, vermeerderd met 19000 oude schilden volgens de oude brief en nog 11784 oude schilden volgens eerdere rekening. Hij wordt in het pand bevestigd op tractement als voren en 10% van de ontvangsten uit het ambacht.
Aanwezig o.a.: Johan van Mirlaer en Johan van Broekhuizen, heer te Wickrath.

Nijhoff II nr 127.

983. 1363 juni 14.

Eduard, hertog van Gelre, treft een regeling met Johan van Meurs, ridder, over de afbetaling van de schulden, die hij aan hem heeft, te weten van 53405 brugse schilden à 24 vlaamse groten en 1974 brugse schilden wegens verlies in oorlog. De hertog zal telkens 10000 mottoenen betalen vóór 29 augustus, 29 september en 29 october. Johan behoudt de halve tol van Lobith in pand, zolang 8405 brugse schilden niet betaald zijn; hij krijgt een lijfrente van 500 dito schilden.
De hertog geeft borg voor 5000 dito schilden; voor de 1974 schilden geeft hij een jaarrente.
Het verschuldigde aan de lombaarden te Roermond zal de hertog afdoen.
Aanwezig o.a.: Johan van Mirlaer en Johan van Broekhuizen, heer van Wickrath.

Nijhoff II nr 129.

984. 1363 augustus 3.
des gudendagh nae sinte petersdage ad vincula

Jacob van Mirlaer, heer van Milendonk, verklaart het geld, dat hij met Willem van Baerle gebeurd heeft wegens de schatting van Well, met Willem gedeeld heeft ieder voor de helft.
Als Willem recht heeft op meer, zal hij dat bijbetalen.

Publications 109 p 181/2; Limburgs Jaarboek XII p 118.

985. 1363 october 18.

Adolf, elect van Keulen, beleent Siger van Kessel met diens (Keulse) leengoed.

Regesten EB Köln VII p 11.

986. 1363 october 30.

Adolf, elect van Keulen, staat Lombardische kooplieden o.a. Johannes de Montefia (Montesia) toe, voor 8 jaar te verblijven te Deutz onder nadere voorwaarden.

Regesten EB Köln VII p 14-16.

987. 1363 november 24.

Johan van Broekhuizen, ridder, verklaart door Adolf, elect van Keulen, voldaan te zijn wegens kosten enz., gedaan tijdens zijn functie als ambtman in Rheinberg.

Regesten EB Köln VII p 18.

988. 1363.

Eduard hertog van Gelre beleent Dirk van der Donck[1] met een windmolen in het kerspel Sevenum of die te mogen zetten.

PSHAL XX p 16; Maasgouw 1899 p 20.
1) Had bij zijn vrouw Nese 5 kinderen: Claes, Johan, Dirk, Elisabeth, vrouw van Arnold, zoon van Sibert van Blitterswijk, en Margaretha.

989. 1364 februari 16.

Johan van Meurs, ridder, verzoekt Arnd de Jonge, heer van Wachtendonk, mede borg te willen staan voor een schuld van 1500 oude schilden bij de lombard van Venlo.

Kleve-Mark; Urkunden nr 488.

990. 1364 mei 12.

Goddart van Vlodrop, ridder, en Nese van Apelteren, echtelieden, staan Goddart van Loon (heer van Heinsberg) en diens vrouw Philippa van Gulik gedurende 3 jaren toe, de rente van 12 malder rogge en 10 malder haver uit 10 bunder land te Maasniel (Nyel) en uit 4 bunder weiland te Melick (Melke), die vroeger aan Wolter van Wymar behoorden, in te lossen met 180 oude vlaamse mottoenen.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsbergen Urkunden 181.

991. 1364 augustus 15.

Willem hertog van Gulik en Maria van Gelre, echtelieden, verzoeken Godart van Nijvenheim, ridder, medebezegeling van 3 schuldbrieven, waarvan één, groot 1200 gulden ten laste van Johan van Mierlair [1].

Maasgouw 1901 p 28.
1) Hij is dood in 1372; erven zijn zijn broer of neef Jacob van Mierlair, zijn neef Jacob van Mierlair heer van Meerlo en Mylendonck, zijn zusters Christina van Mierlair, vrouw van Roelman van Arendahl, ridder, en Mechtildis van Mierlair, vrouw van Herman van Lievendahl, ridder, van kasteel Lievendahl bij Wevelinghoven.

Maasgouw 1901 p 28.

992. 1364 augustus 29.

Lijst van door Eduard hertog van Gelre aan Johan van Meurs verpande domeinen in de ambten Kriekenbeek, Kessel en te Roermond (Meurse pandschap).

Publications XVI p 83/6.

993. 1364.

De inkomsten van de ~~graaf~~ hertog van Gelre te Viersen bedragen 32 malder haver, 192 hoenders, de markttol van de eiermarkt, 5 mark en 6 solidi en de meibede van 15 mark.

Kempen-Krefeld 1971 p 168.

994. 1364.

Sophie van Loe, weduwe van Johan heer te Broekhuizen, geeft Engelbert, aartsbisschop van Keulen, kwijting wegens 20 guldens leenrente uit de tol te Rheinberg.

Regesten EB Köln VII p 70.

995. 1364.

Johan, graaf van Kleef, staat aan Hendrik van Vrymersheim de willekeur van de Vohwinkelerhof in Willich af, hem toegevallen van Geryt van Voewinkel op voorwaarde, dat de hof niet verkocht of verpand wordt. In 1375 verkoopt Hendrik van Issum 40 morgen eigen land uit de hof aan Herman van Honselaer, ridder, die het als leen van de Keulse domproost zal houden. De rest van de hof is leen van de aartsbisschop van Keulen.

Kaiser p 209.

996. 1364/66.

Rutger van Rheydt (Reyde), ridder, zegt, dat aartsbisschop Engelbert van Keulen hem wegens geleverde diensten 557 schilden schuldig is gebleven.

Regesten EB Köln VII p 155.

997. 1364/66.

Engelbert aartsbisschop van Keulen beleent Arnold van Wachtendonk met de gruit te Rheinberg.

Regesten EB Köln VII p 152.

998. 1364/66, 1410/13.

Floirken van Kessel, genaamd Roeffert (Roffart), knape.
Godart Roffart, in 1410, sluter van Geldern voor Reinald IV hertog van Gulik en Gelre.
Godart Roffaert van Kessel en Gerard Roffaert, knapen, zegelaars van de verbondsbrief van het Overkwartier in 1413.

Maasgouw 1898 p 24; Publications LXVIII p 12.

999. 1364-1406.

Twee clerici stichten in de stad Goch een broederhuis van de broeders des gemenen levens; wordt bevestigd door Engelbert III aartsbisschop van Keulen in 1365.
Adelheid inger Gaesdonk draagt hun in 1371 de hof Gaesdonk over, gelegen in de parochie Hassum bij Goch. De broeders sloten zich aan bij de Orde van reguliere Koorheren van St. Augustinus.

In 1406 verlegden ze hun klooster naar Gaesdonk als O.L. Vrouw van Gaesdonk.

. . . .

1000. 1365 mei 7.

Engelbert aartsbisschop van Keulen treedt toe tot het verbond van landvrede, gesloten tussen de hertogen van Brabant, de hertog van Gulik, de stad Aken en de stad Keulen voor wat betreft het links van de Rijn gelegen gedeelte van zijn wereldlijk gebied. De bisschop stelt 400 ridders en knechten te paard bij belegeringen en 40 ridders en knechten te paard als permanent actief contingent.
De steden van het hoogstift zegelen mee.

Regesten EB Köln VII p 85/7.

1001. 1365 mei 18.

Urbanus V, paus, verleent huwelijksdispensatie staande in het huwelijk aan de edelheer Jacobus de Mirlar, heer van het slot Milendunc, ridder, en Guda de Svalmen (van Swalmen)(Sualmis), dochter van wijlen Siger, ridder, wegens 4e graad bloedverwantwantschap [1]. Jacob is in 1351 in het bezit van Milendonk. Hun 2e zoon Seger is later pastoor in Korschenbroich; de 1e zoon Jacob 1373-1409 heer van Milendonk [2]; 3e zoon Johan, 1397; (zie reg. 741) dochter Luitgardis, overleden 1425, gehuwd met Rutger II van (Alpen) Heppendorf, heer van Garsdorf 1377-1415.

Eberhard Quadflieg; Millendonk und seine "Vererbung"; Aachen 1959: Regesten EB Köln VII p 88.

1) Doel van het huwelijk was het terug verwerven van de heerlijkheid Wickrath en andere erfgoederen, die Guda onthouden werden, met hulp van haar man. De echtelieden worden ontslagen van excommunicatie en krijgen alsnog dispensatie en wettiging van tegenwoordige of toekomstige kinderen.
2) Hij huwt Johanna van Broichausen, dochter van Johan en N. van Büderich; hun kinderen:
   - Johan, 1380-1426, erft Milendonk;
   - Hendrik;
   - Guda, erft Mirlar, huwt in 1406 Karel Spede;
   - Mechtild, 1397-1417, huwt Godschalk van Stommel.

1002. 1365 mei 31.

Johan, heer van Saffenberg, treedt toe tot de landvredebond tussen Maas en Rijn; hij zal bij belegeringen 10 ruiters stellen en 4 ruiters als permanent contingent.

Regesten EB Köln VII p 89.

1003. 1365 juni 24.

Godart van Loon (heer van Heinsberg) en zijn vrouw Philippa van Gulik en Reinald van Valkenburg verpanden hun goederen te Merum (Merheym), Roer (Roer), Herten en Maasniel (Neyl) voor 2400 gulden aan Rogier van Haren.
Medezegelaars namens Rogier: Adam van Robertyngen, ridder, Lambrecht van Goere.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsbergen Urkunden 184A.

1004. 1365 september 3.

Jan van Mirlaar, raad van de hertog van Gelre, bevestigt de rechten van Horst, zoals wijlen zijn vader die hield. Idem doet zijn oudere broer Jacob heer van Mirlaar en Milendonk.

Publications XLVIII p 239/40; Maasgouw 1898 p 48.

1005. 1365 december 21.

Engelbert, aartsbisschop van Keulen, Wenceslaus en Johanna, hertogen van Brabant, Willem, hertog van Gulik, en de steden Keulen en Aken, verlengen de door hen gesloten landvredebond met 5 tot 10 jaren.

Regesten EB Köln VII p 107.

1006. 1365.

Johan en Obertijn de Montefia, Odinus zoon van wijlen Manfred de Montefia en Michaël Barbarius, lombarden, kopen het huis "ad Monticulum" aan de Grote Griechenmarkt te Keulen en 4 andere stukken grond.

Publications 103/4 p 80.

1007. 1366 april 16.

Johannes van der Straten, ridder, en Margaretha, echtelieden, hebben in de parochiekerk van Goch een altaar ter ere van Johannes Evangelist en Georgius gesticht en gedoteerd met 14 malder rogge en 14 malder haver (= 14 paar koren), gaande uit hun hof in Plees (Plese) in het kerspel Hassum.

Regesten EB Köln VII p 120.

1008. 1366 juni 30.

De stad Neuss verplicht zich de landvrede tussen Maas en Rijn te handhaven.

Regesten EB Köln p 128.

1009. 1366 juni 30.

De gezworenen van de landvrede tussen Maas en Rijn verklaren, dat de stad Ahrweiler tot de landvrede is toegetreden.

Regesten EB Köln VII p 128.

1010. 1366 juli 3 - 1367 mei 3.

De navolgende personen treden toe tot de landvrede tussen Maas en Rijn (Tussen haakjes is gesteld het aantal ruiters dat ze stellen bij belegeringen):

p 128/9 : Danell van Irnich, ridder, een (3) ruiter;
p 129 : Johan van Setterich, " , twee(4) ruiters;
p 167 : Otto, graaf van Rietberg.

Regesten EB Köln VII.

1011. 1366 juli 21.

Engelbert aartsbisschop van Keulen verpandt aan zijn verwant graaf Engelbert van der Mark voor 3000 guldens Lippstadt en de burcht Lipperode met alle rechten, gerechten, leenmannen en burchtmannen, welke 3000 guldens de bisschop had gegeven aan zijn verwante Margarete van der Lippe bij haar huwelijk met de heer van Cranendonk "want sy eyne onafgescheyden ind onafgedeilde suster was Symons van der Lippe, onss neven".

Regesten EB Köln VII p 130.

1012. 1366 augustus 12.

Reinald en Eduard, hertogen van Gelre, staan de burgers van Goch toe, onroerend goed buiten de stad in het ambt Goch te bezitten; geschillen over deze goederen staan ter competentie van schepenen van Goch; koop, verkoop, bezwaring enz. dienen echter te geschieden voor richter en schepenen van de jurisdictie, waar het goed is gelegen.

Frankewitz p 244.

1013. 1366 september 6.

Hendrik van Honselaer (Hunsler) oorkondt, dat hij wegens een misdaad belooft, zijn leven lang niets meer tegen het aartsbisdom en de aartsbisschop van Keulen te ondernemen en hij verklaart zich vazal van Keulen (los ledighe man); dat doen eveneens Arnold, pastoor te Herongen, Johan Boef, Walter van Honselaer, broer van Hendrik, Boudewijn van Ecbrucken, Ywan der Man, Bertold van Engelsheim, Berthold van Ammenroyde en Steven van Hertefeld.

Regesten EB Köln VII p 134.

1014. 1366 september 17.

Eduard, hertog van Gelre, vergunt de stad Venlo, dat schepenbrieven ten behoeve van de lombaarden van Venlo niet langer van kracht zijn om iemand mee te manen dan één jaar. De lombaarden zullen voor eigen gebruik niet meer dan 4 voeder wijn accijnsvrij mogen vertappen.

Venlo inventaris nr 8.

1015. 1366 october 18.

Didderic Luf, heer van Horn en Altena, oorkondt met zijn zwager de heer van Diest en met zijn zuster* de vrouwe van Diest, tot een accoord te zijn gekomen vanwege beloofd geld en huwelijksvoorwaarde van zijn genoemde zuster. Hij stelt dadingslieden te weten Geraerd Baers van Baersdonck, Geraerd Hake en Goyswine van Tule. Diest stelt idem Geraerd van Rumpst,

* Elisabeth

Willem van Meerwuit en Claes van Vilter, die op Zondag na St. Martinus eerstkomend uitspraak zullen doen of anders een overman stellen, die op Lichtmis eerstkomend uitspraak doet.

Wolters; Hornes annexes 12.

1016. 1366 october 23.

Henric Rost van Kriekenbeek, knape, verplicht zich, zijn vrouw Gertrude, dochter van Willem van Wysschel, ridder, een leeftocht te stellen van 50 oude schilden 's jaars.
Borgen: Henric van Cryckenbeke, ridder, Johan van Kessel, ridder, Floerken Roffart, knape, Henric Spede, knape, Johan van Eyke, knape, Wyenke van Eyke, knape.

Fahne; Spede nr 27.

1017. 1366 december 24.

Johan Scheiffart van Merode, heer te Hemmersbach*, heeft diverse onbetaalde vorderingen op de hertog van Gulik. Hij schijnt op roof getrokken te zijn, aangezien over hem talrijke klachten bij het gerecht van de landvredebond inkomen. De stad Keulen krijgt opdracht namens en op kosten van de vredebond tegen het slot Hemmersbach op te trekken. In augustus 1366 trekken Keulse soldaten op, veroveren het op 24 december en verwoesten het. Zijn drie oudste zonen en 10 andere ridders worden geradbraakt.

Wachtendonk p 59. * moet waarschijnlijk zijn: Vlatten

1018. 1367 januari 7.

Eduard hertog van Gelre staat Jan (van Broekhuizen), heer van Wickrath, toe de 350 zware guldens, die deze beloofd had voor de hertog aan Emont van Endelsdorp te voldoen, in te houden uit de eerste schatting, die in zijn ambt (Kriekenbeek) geheven zal worden.

Nijhoff II 150.

1019. 1367 januari 24.

Eduard, hertog van Gelre, verklaart aan Johan van Meurs, ridder, 19520 oude schilden à 20 vlaamse groten schuldig te zijn gebleven, inclusief de jaarrente van 2930 schilden, en bevestigt hem in het pandbezit van het tolhuis te Lobith en de opbrengst van een deel der tol.

Nijhoff II nr 151.

1020. 1367 maart 3.

Johan Spede de Oude en Henricus genaamd Rost, zoon van Johannes Rost van Kriekenbeek, zijn aan Conradus genaamd Asyer en Matheus Turellus, lombaarden te Venlo, schuldig 12 goudschilden op 18 augustus onder verband van al hun goed.

Fahne; Spede nr 28.

1021. 1367 maart 31.

De hertog van Gelre geeft zijn gemaal (molen en watermolen op de Niers) te Goch in erfpacht aan die stad op voorwaarde, dat de stad geen molendwang toepast, die nadelig is voor de molen van het klooster Grafen^ Hij staat de stad toe naar behoefte wind-, olie- en volmolens op te richten onder verplichting 4½ malder rogge aan de abdis van Grafenthal en 8 malder aan Hendrik Greyff 's jaars uit te keren.

Scholten p 126. ^= Grafenthal

1021A. 1367 mei 25.
op sente urbaensdach des pouwes

Ocke van Bellichaven Ockenzoon, knape, zal Herman van Boytbergh schadeloos houden wegens borg staan bij Heynric van Wanchem.

Scheres nr 1155.

1022. 1367 augustus 10.

Emont van Effelt verklaart, dat Arnold van Wachtendonk, ridder, hem 33 rozenmottune zal betalen wegens verlies van zijn paard voor Dalenbroek.

Kleve-Mark; Urkunden nr 537.

1022A. 1367 september 17.
op sente lambrechtzdagh des heyligen bysschops

Johan van Vrymershem, zoon van wijlen Sweder, verkoopt aan Johan van Swayfhem, burger te Urdingen, en Aleyt, echtelieden, de hof te Dongrade te Urdingen en het goed da Aven, leenroerig van de abdis van St. Marie Malsbuchel te Keulen.
Oorkonders: schepenen te Urdingen.

Scheres nr 1542.

1023. 1367 october 18.

Eduard hertog van Gelre beveelt Johan van Cranendonc, heer te Haps, het Huis die Haghe te Gennep en de heerlijkheid Gennep over te leveren aan Reinhard van Brederode.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 187.

1024. 1367 november 1.

Dederic Luef, heer van Horn en Altena, stelt wegens het huwelijksgoed van zijn zuster, de vrouwe van Diest, renten, thijnsen en goederen tot 750 gulden 's jaars, losbaar met 7500 gulden door Dederic, zijn zuster of hun nakomelingen. Er blijft verschil van mening tussen Dederic die zegt, dat de som is afgesproken met slechte guldens en zijn zuster die spreekt over Brugse schilden of Antwerpse schilden met vier leeuwen.
Hij wijst de goederen aan:
- uit de cijnsen van Heythusen, Rogghel, Dasselre en Beegden 100 schellingen enz. (Wolters gaat niet verder).

Wolters; Hornes annexes 13.

1025. 1367.

"due toeghe hertoch Wensislaus van Brabant vuer Heynsberch inde waen die stat mytten sloet inde warp dat sloet te neder inde mackdet te gronde al slecht omdat men uyt deze sloet die strate schande inde sijn coupluyden inde andere guede mannen doer uyt beroufde inde dat hoen naemen."

Chronijk p 12.

1026. (1367 ?)(c.1370).

Wenzel, hertog van Luxemburg en Brabant, verklaart het Huis Dalenbroek als een Brabants leen.

Corsten; Wassenberg und Horn p 60.

1027. 1367.

Godert van Loon heer van Heinsberg verheft als Gelderse lenen de burcht van Heinsberg, stad, land en lieden, met hoog en laag gerecht; de burcht van Geilenkirchen, huis, dorp, vesten, land, lieden en hoog en laag gerecht; idem de burcht en vesten van Dalenbroek als open huis.

Uitheemse lenen p 127.

1027A. 1368 januari 27.
des donresdachs vur onser vrouwendage purificatio

(Zietse) van Brede en Wyenken van Eycke verklaren, dat Baetse van den Boedonc hen heeft opgedragen de halve pacht van de "tomelen" in het kerspel (Maas-)bree ten behoeve van Henken en Dyderic, kinderen van heer Johan, pastoor van (Maas-)bree.

Scheres nr 643.

1027B. 1368 mei 27.
op den heylighen penxt avonde

Voor schepenen van Geldern attesteert Johan Haghendorne over een financiële kwestie, waarbij o.a. genoemd worden: Willem van Boytbergh, Didderic van Kudichaven en Sander Diddericzoon van Eyk (=Eyl ?).

Scheres nr 1156.

1028. 1368 juni 12.

Hendrik van Honseler draagt zijn pandschap op Huis en heerlijkheid Well (zie 1363 januari 22, regest nr 976) over aan Johan van Mierlar, ridder.

Straelen p 45.

1029. 1368 juli 27.

Dirk, heer van Horn en Altena, zal zonder toestemming van de hertog van Brabant geen veranderingen in zijn gebied aanbrengen.

Lehnsregister Kleve 3a.

1030. 1368 augustus 9.

Eduard hertog van Gelre bevestigt de uitspraak van Jan van Meurs, ridder, in een geschil tussen zijn zuster Isabella van Gelre, abdis van Grafenthal en het convent, contra Klaas van Aefferden en de kinderen van Johan van Aefferden, aangaande het recht op een waard te Deest in de stroom gelegen en de aanwas daarvan.

Sivré I p 269.

1031. 1368 october 19.

Albrecht van Beieren, ruwaard van Holland, doet uitspraak in de geschillen tussen Wenceslaus, hertog van Brabant, en Eduard, hertog van Gelre, als gemachtigde van Jan[1] van Mirlaer, wegens door laatstgenoemde gedane inval in de meyery van 's Hertogenbosch. Tot lossing van de gemaakte gevangenen betaalt hertog Wenceslaus 7325 mottoenen. Jan van Mirlaer betaalt 3000 mottoenen boete wegens het verbreken van het bestand.

Nijhoff II 160.
1) van Broekhuizen, heer)

1032. 1368 november 1.

Zegelaars uit het Overkwartier bij de huwelijkse voorwaarden tussen Eduard, hertog van Gelre, en Catharina, oudste dochter van hertog Albrecht van Beieren, ruwaard van Holland:

Conraert heer van der Dicke (Dijck ten O. van Mönchengladbach), Jan, heer van Broekhuizen, Jan van Broekhuizen, heer van Wickrath, Arnd, heer van Wachtendonk, Jacob, heer van Mirlaer, Johan van Mirlaer, Zander van Vossem, Johan van Kessel, Willem van Baerle, Tylman van Eyl, Heinric Rommelion van Vossem, Godert van Wachtendonk, Johan van der Straten, Heinric van der Straten, ridders, Johan van Wachtendonk de Oude, Johan van Wachtendonk de Jonge, knapen, en de steden Roermond, Geldern, Goch, Venlo, Nieuwstad en Erkelenz.

Nijhoff II - 161.

1032A. 1368 november 7.
des dinsdaghs nae alreheiligendaghe

Ocke van Bellinchoven, knape, zal Herman van Bodbergh en erfgenamen schadeloos houden wegens 105 moutons, die Herman namens Ocke zal betalen aan Henric van Wancken.

Scheres nr 1157.

1368.

1033. Scheidslieden doen uitspraak in het geschil tussen Wenceslaus hertog van Brabant en Godart heer van Heinsberg inzake de Heinsbergse pand op slot, stad en land Wassenberg.
Brabant lost de pandschap in.

Selfkantkreis p 102, 1975; Verkooren; Chartes et Cartulaires II - II p 170.

1034. 1368.

Oprichting van de Onze Lieve Vrouwe Broederschap te Straelen.

Niederrheinischer Geschichtsfreund 1882 p 60/1, 88, 104, 117/8, 133/4.

1035. 1368-1391.

Agnes, abdis van Rijnsburg, dochter van Willem IV heer van Horn en Oda van Strijen, overleden 8 maart 1392.

Klaversma; Hornes p 61.

1036. 1369 mei 26.

Bernd van den Boitsloir en zijn borgen Dirk van Wilderath, ridder, en Luysche van den Boitslar, beloven Johan Schademuyle te Brempt betaling van 17 rozenmoetons op 1 october, bij gebreke waarvan zij of hun knecht met paard 14 dagen in Brempt in leisting zullen gaan en daarna mag Johan bij Joden of Lombarden op hun kosten het geld opnemen.

Dalheim nr 88.

1037. 1369 juli 22.

Willem der Roide zal Godart van Loon, heer te Heinsberg, schadeloos houden wegens borg staan voor 160 gouden mottoens bij Johan van Wesheym, burger te Roermond.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 190.

1038. 1369 september 21.
st matheusdag
Overeenkomst tussen W. Schotelken, priester, en zijn broer, en Willem Brant van Brede, Gisbrecht van Krieckenbeeck en Jan van Broekhuizen, ridders.
Medezegelaar: Willem van Baerlo, ridder.

Puclications XXXIII p 228; Maasgouw 1901 p 28.

1039. 1369 september 21.

Eduard, hertog van Gelre, verklaart uit handen van de proost van Zutphen de 15000 nobelen ontvangen te hebben, die door de koning van Engeland met Jan (van Broekhuizen) heer van Wickrath en Werner van Swalmen waren overgezonden.

Nijhoff II nr 169.

1040. 1369 october 16.

Wenceslaus en Johanna, hertogen van Brabant, Willem hertog van Gulik en de steden Keulen en Aken verlengen de landvrede tussen Maas en Rijn. Het gebied is verminderd met dat van de hertog van Gelre en de aartsbisschop van Keulen. Indien een lid van de landvrede in Gelre of het sticht Keulen onrecht geschiedt, dan gelden de bepalingen van de landvrede onverkort.

Regesten EB Köln VII p 258.

1041. 1369 november 30.

Heynkin en Hennekin van der Hongerbruggen, gebroeders, Heynen van Heyden en Noede van den Meysenbergh nemen van Johan heer van Wickrode in erfpacht een hoeve te Hongerbrugge, zijnde manleen van de heer van Kessenich, voor 12 malder rogge en 2 penningen 's jaars, te leveren in de hof to Naeten te Kynrooi. Zij mogen de hof in vieren delen en zullen dat in manleen van Johan van Wickrode ontvangen te verheergewaden met £1 van 15 oude konings tournooisen.

Baarlo nr 1.

1042. 1369 december 1.
des neesten dages na sent andriesdage des heiligen apostels

Dyederich van Wilderade, ridder, zijn zoon Willem, Willem vanme Stege en hun medehelpers zullen zich houden aan de arbitrale

uitspraak van de gezworenen van de landvredebond tussen Maas en Rijn in het geschil met Godart, heer van der Heyden, Johan van Gronsveld, Gerard van Nyertheym, Reynardt van Vlodorp en hun helpers.
Medezegelaar: Reynaert van der Hallen, ridder.

Wolters; Avouerie p 53.

1043. 1369.

Heinric van Halbeke, voogd van Echt, verzoent zich met abt en convent van St. Truiden.
Medezegelaars: Godert van Vlodorp, voogd van Roermond, ridder, Goyswyn van Dyeteren en Janne Baghyn van der Nuwerstad, knapen.

Maasgouw 1934 p 27.

1044. 1370 februari 21.

Herman van Lievendale (ridder) en Mechtild van Mirlaer, echtelieden, dragen hun burcht Lievendael bij Wevelinghoven als open huis op aan Kuno, apostolisch vicaris van Keulen, en ontvangen het in leen terug alsmede 1000 florijnen ineens.

Regesten EB Köln VII p 269.

1045. 1370 april 19.

Eduard, hertog van Gelre, beveelt Jan van Meurs, ridder, burcht, stad en land van Geldern over te geven aan Arnt van der Lawick, raad der hertog.

Nijhoff II - 171.

1046. 1370 april 20.

Margareet van Bouchout en haar kinderen verkopen aan Henric van Baexen Henriczoon een erfpacht van 2 malder rogge thornse maat gaande uit de kleine tiend van Baexem, losbaar met 12 dubbele moutons.
Medezegelaar; de oom van de kinderen: Johan van Kinre.

Habets; Thorn p 272/3.

1046A. 1370 october 11.
des vrijdagh na sunte victoersdach

Johan van Mirlaer zal Johan van der Steghen jaar en dag schadeloos houden wegens aan Johan van der Steghen verkochte hof te Coninxbergh.
Borgen: Jacob van Mirlaer, oudste zoon van de heer van Mirlaer, zijn neef en Henric van Arnhem, zijn oom.

Keverberg G.

1046B. 1370 october 17.
op ~~andage sente~~ dionisiusdage

Arnolt heer te Randenrode en Erprode zal Werner Buffel van Gu-(sten), ridder, schadeloos houden wegens borg staan bij Godert van deme Bungarden.

Scheres nr 2098.

1047. 1370 november 16.

Reinald van Valkenburg, die Kuno, administrateur van het aartsbisdom Keulen, vete had aangezegd en in dat land was gevallen, wordt verslagen en gevangen genomen; hij wordt op voorwaarde vrijgelaten en zweert oorvede. Hij zal de aartsbisschop op één veldtocht met 200 ruiters met lans en zwaard dienen gedurende 14 dagen.

Regesten EB Köln VIII p 4-5.

1048. 1370 november 16-22.

Onder de lieden, die oorvede zweren aan de administrateur van het aartsbisdom Keulen wegens de vete en nederlaag van Reinald van Valkenburg zijn:
Johan van Bicht, Roger heer te Bicht, Hendrik van Kriekenbeke, Dietgin van der Nuwerstat, Walraven van Valkenburg, heer van Born en Sittard, Godfried van Loon, heer van Heinsberg, Johan, heer van Petersheim, Lovo (Loef ?) heer van Horn (Hurne).

Regesten EB Köln VIII p 5-7.

1049. 1370 december 25 - 1371 mei 3.

Eduard, hertog van Gelre, geeft opdrachten tot betaling:

- december 25 : item van enen tabbarde die wij hadden doe die hertoge van Hollant tot Ruremunde was . . 60 mottoen;
- 1371 februari22: te betalen de borggraaf van Montfort 200 moetons wegens verlies van paarden, gedaan ten dienste van de hertog te Echt in de campagne tegen Brabant;
- 1371 maart 1 : Eduard komt te Roermond en blijft daar tot 4 maart, verteerde daar voor 390 brugse schilden;
- 1371 maart 2 : te betalen Wulfken van Ruremunde van vis, toen onze zuster de gravin van Gulik in Roermond bij Eduard was 59 brugse schilden;
- Eduard in Roermond 4-5 maart, verteert 109 brugse schilden;
- 23 maart, te betalen aan Vranken, de lombard van Venlo, wegens een gekocht paard 60 moetons;
- mei 3, te betalen aan Henric Flenceken van Ruremunde 65½ oude schilden wegens 6 ossen.

Gelre XXX p 199-218.

1050. 1370.

Johan van Hyrtenvelt wordt door de graaf van Kleef beleend met het Huis te Hertefeld.

Lehnsregister Kleve nr 334.

1051. 1370.

Johan, zoon van Arnold II heer van Wachtendonk, en Sophie, echtelieden, vermaken o.a. aan de dom van Keulen 6 mark, aan de pastoor te Repelen 1 mark, aan de pastoor in Issum 6 malder rogge, aan de kerk te Issum 1 malder, aan het refectorium van het klooster Kamp 1 mark en aan de kosterij van Kamp zijn wapenrusting (arma mea ad corpus meam oertinentia).

Wachtendonk p 60.

1052. 1370.

Hermannus Duvel, kanunnik en portarius der kerk van Xanten, neemt van deken en kapittel van Xanten voor 6 jaar hun tiend en erf te Bergen (N.Limburg) in pacht.
RAL Aanwinsten 1926.

1053. 1370 - 1560.

Het leengoed Boeckelt (Boicholt)(Kapellen bij Geldern) verheven als lenen van Kleef:

- 1370 juli 21 : Henrick van Yssem, en met 10 mark leenrente;
- 1382 januari 29: Loeff van Yssem, en met 10 mark leenrente;
- 1406 september17:Gerit van Yssem, zoon van Loef, en Maria Harmansdochter van Boytbergh, verkopen het leen aan Evert van Eyle Ewertszoon;
- 1483 maart 19 : Johan van Alpen, ridder;
- 1513/40 : Johan van Bronkhorst en Batenburg, vrijheer te Rimburg, drost van het land Kleef;
- 1560 mei 19 : Wilhelm van Bronckhorst.

Lehnsregister Kleve nr 94 en 94B.

1054. 1371 maart 30.

Henric van Beke genaamd Dychmate doet voor Otto van Buren, heer van Arcen, oorvede.

Verslagen 's Rijks Oude Archieven 1952 p 101.

1055. 1371 mei 3.

Wenceslaus, hertog van Brabant, verpandt (slot, stad en ambt) Wassenberg aan Jan van Mirlaar voor 4000 moutons.

Uyttebrouck p 88.

1056. 1371 juni 4.

Richter en schepenen van Arcen verklaren, dat Sander van Vosheym en Johan van dem Velde verkocht hebben aan Johan van Buren Arntzoon alle erven en goederen, die aan Otto van Buren en Sander van Vosheym in onderpand waren gegeven wegens Everaert Heynricszoon Spruyts en Fien, echtelieden.

Verslagen 's Rijks Oude Archieven 1952 p 101.

1057. 1371 juni 23.

Eduard, hertog van Gelre, oorkondt, dat Johan van Kriekenbeke, knape, aan Ermgarde van der A, diens vrouw, gegeven heeft de hof te Kriekenbeek met mannen, laten, land, molen, leenroerig van Gelre; idem de hof te Tuysschenmoelen, ook van Gelre leenroerig.
Getuigen: de leenmannen Johan heer van Wickrath en Gijsbert van Criekenbeke, ridders.

Leenacten 1376-1402 p 54.

1058. 1371 juli 8.

Frederik aartsbisschop van Keulen beleent Hendrik Schenke met het dorp Afferden bij Goch met gerecht, cijnzen en rechten.

Regesten EB Köln VIII p 41.

1059. 1371 juli 9.

Gregorius XI paus deelt de aartsbisschop van Keulen mee, dat hij de elect van Utrecht, Arnold van Horn (Hoerne), kanunnik der kerk van Keulen, heeft benoemd tot bisschop van Utrecht.

Regesten EB Köln VIII p 41.

1060. 1371 augustus 24.

Deelnemers aan Brabantse zijde in de slag van Baesweiler afkomstig uit de rotten van de heer van Wittem; Maes van Holzate, de drost van Valkenburg, de burggraaf van Limburg, Jan heer van Gronsveld, de schout van Maastricht, de drost van Daelhem.

Maasgouw 1940 p 26/9.

1061. 1371 september 4.

Godart heer van Heinsberg-Blankenberg belooft zijn tante Margaretha van Heinsberg, abdis te Thorn, in haar bezit van de tienden te Gangelt en Höngen niet te storen.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 193.

1062. 1371 september 9.

Reinald III hertog van Gelre vergeeft de stad Venlo alle boeten en misdaden, die zij tegen hem in zijn twist met zijn broer Eduard mocht bedreven hebben; hij zal de oude hertogelijke schulden aan de stad afbetalen.

Venlo inventaris nr 13.

1063. 1371 september 9.

Reinald III, hertog van Gelre, bevestigt en vermeerdert de brieven, vrijheden en rechten der stad Venlo; hij zal munt en wissel afleggen; hen niet schatten van goederen buiten de stad; geeft vrijdom van tol te Mook en de opslagtol te Nijmegen; hij zal trachten vrijdom van tol te Ravenstein te verkrijgen; lombaard- of jodenbrieven voor burgers van Venlo zullen niet langer op rente staan dan één jaar.

Nijhoff II - 183.

1064. 1371 september 28.

Reinald III, hertog van Gelre, geeft Johan van Meurs, ridder, de gehele gemeente, bossen en broeken, genaamd het Poelven en het bos, genaamd In den Meye, gelegen bij Kriekenbeek, "alsoe verre alse her Johan . . . die gemeynde an die kerspelslude die daer toe ghehoeren erwerven ende ghekrigen konnen."

Nijhoff II - 195.

1065. 1371 october 4.
saterdages nae sente remeyssdach

Seger van der Egeren, zoon van Heinrick van den Egeren, ridder, Johan van Broichhuyssen Segerszoon, ridder, Sybrecht van Blytterswick en Seger van Broichusen Wilhelmszoon oorkonden schuldig te zijn aan Wilhelm van Broechusen, ridder, 91 gouden dubbel brabantse moutons op Vastenavond eerstkomend te betalen. Bij verzuim op manen van schuldeiser in Venlo in herberg in leisting te gaan of een knecht met een paard in hun plaats. De schuldeiser mag ook een knecht en paard op kosten der schuldenaars in die herberg laten teren. Bij niet betaling na 4 nachten na de termijn mag de schuldeiser het geld winnen bij de lombard op kosten van schuldenaars zonder dat schuldenaars uit leisting mogen gaan.
De schuldenaars zegelen.

Limburgs Jaarboek XII p 118-120.

1065A. 1371 october 21.

Alexander de Swayfhem draagt zijn hof Swayfhem over aan Aleidis de Rade, vrouw van zijn zoon Joannes.

Scheres nr 1543.

1066. 1371 november 18.

Engelbert (II) van Oirsbeck aangesteld als Keuls ambtman van Liedberg. In 1377 december 22 eveneens tot keurkeuls ambtman van Kempen en Oedt. Als Keuls ambtman beleent hij 19-8-1388 Willem hertog van Gelre met diens Keulse lenen.

Frankewitz p 366.

1067. 1371 december 24.

Maria van Gelre, hertogin van Gulik, oorkondt burgemeesteren, schepenen en raden der steden Nijmegen, Zutphen, Arnhem en Roermond en ridderschap en knapen van Gelre, voorzover zij niet haar vijand zijn, dat zij op 18-1-1372 met tot 100 paarden in de stad Wachtendonk zal komen en vraagt de steden en ridderschap en knapen daar ook te komen en in het geschil met haar zuster Mechteld, gravin van Kleef, binnen 5 weken een scheidsrechterlijke uitspraak te doen; zij en haar zuster zullen zich daaraan houden.
Medezegelaars: Johan heer te Schleiden, Werner van Swalmen, Werner van Breidenbent, Johan van Harve, Gerard Roist van Wijlre, Karsilis van Palant de Oude, Karsilis van Palant, diens zoon, Werner Buffel, ridders.

Veröffentl. Historischer Verein Geldern nr 78 p 21/4.

1068. 1371.

Karel IV, keizer, draagt Johan van Meurs op de privilegiën van alle vorsten, prelaten, graven, vrijheren en steden aangaande de tollen tussen Keulen en Dordrecht te bezien en daarvan de keizer verslag te doen.

Frankewitz p 182.

1069. 1371.

Herman van Honselar wordt beleend met Hülsdonk (bij Willich), Keuls leen. Hij huwde Nesa Haick van Flingern. In 1397 delen hun kinderen; de jongste zoon Karel (1390 - na 1440) krijgt de Haickse goederen in het ambt Linn, evenals de hof (Huis) Pesch enz. enz. Karels zoon Daem van Honselar huwt in 1430 Maria van Kessel; hij heeft uitgebreide bezittingen en had slechts dochters, van wie maar één, Paitze, huwde met Johan van Kessel Syvartszoon, achterkleinzoon van Johan van Kessel, drost te Bergheim, overleden 1412. Margaretha van Kessel, zuster van Johan, huwt in 1482 Hendrik van Orsbeck heer te Olbrügk; een andere zuster, Irmgard van Kessel, huwt Dirk van Gymnich te Lüftelberg, ridder.

Kempen-Krefeld 1969 p 208/9.

1070. 1371 - 1390.

Arnold (III) heer van Wachtendonk huwt in 1371 met Aleid van Schönvorst, overleden 1392, weduwe van Konrad van der Dijcke, bij wie Aleid twee kinderen had: Gerhard van der Dijcke en Katharina van der Dijcke, die (later) huwde met Gerhard van Alpen. Eduard hertog van Gelre beleent Arnold met slot en voorburcht van Dijcke;

- 1382 hij en Aleid doen ten behoeve van de geestelijke van de kerk in de stad Wachtendonk afstand van een huis aan het kerkhof en van 22 morgen akkerland in Geisseren;
- 1390 overlijdt hij.

Wachtendonk

1071. 1371 - 1599.

Harbeshof in honschaft Schmalbroich bij Kempen, keurkeuls manleen bij de grensrivier Schleck, bezeten door:

- 1371 van Harbeck; 1406 van Draxheim 1428 van Cloirland, en van Hartefeld.
- 1470/81 van Eyll 1511/99 van Westrum op Langendonk.

Kaiser p 264.

1072. in of vóór 1372.

Johan van Mirlaer staat zijn recht op de gruit te Straelen af aan de man van zijn ~~nicht~~* Christine, Roelman, heer van Arendael. * zuster
Johan van Mirlaer heeft ook de markttol te Straelen, vermoedelijk als lijfgewinsgoed van de abdij Siegburg.

Frankewitz p 324/5.

1073. 1372 januari 28.

Adolf, graaf van Kleef, oorkondt het kerspel Weeze, uitgezonderd het Huis van Hendrik van der Straten en het goed van Gerit van der Gaesdonk, in zekerheid en vrede te willen houden.

Frankewitz p 393.

1074. 1372 februari 22.

Hendrik Gobbelini van Eyk, priester, rector van het altaar van O.L.Vrouw in de stiftskerk te Thorn, geeft het huis met tuin, ooftweide c.a. genaamd Gruneberch te Thorn in erfpacht aan Marsilius Waltheri van Wesheym, kanunnik der kerk van Thorn, tegen 7 malder rogge 's jaars.

Habets; Thorn p 278.

1075. 1372 maart 8.

Gertrudis van Limburg en Arnold van Stein en Elisabeth, echtelieden, verkopen aan hertog Willem II van Gulik een hof te Amern "in der moelen", waarvan de laten een laatbank vormen, voor 3000 gulden.

Kempen-Krefeld 1960 p 22.

1076. 1372 maart 8.

De aartsbisschoppen van Trier en Keulen besluiten de volgende nieuwe munten te slaan:

a) witpenningen ter waarde van 2 schellingen, 91½ per mark met gehalte van 9½ penning fijn;
b) kleine penningen ter waarde van 1 schelling, 6 penningen en 2 penningen van gelijk gehalte;
c) zware goudguldens, zoals die nu te Deutz worden geslagen ter waarde van 18½ witpenningen;
d) de koersen van gangbare munten worden als volgt bepaald:

- de nobel : 6 mark 8 schelling;
- de lion d'or: 4 " 6 " ;
- het oud schild (écu d'or) 3 mark 10 schelling;
- pavillon d'or (pauwelioen) 4 " 4 "
- de reaal : 3 " 6 "
- de franc à pied (franken ind ritder : 3 " 3 "
- lichte florentiner : - 35 "
- " dubbel motoen : 5 " -
- rozemotoen : - 35 "
- zware robertgulden : - 26 "

Regesten EB Köln VIII p 122.

1077. 1372 maart 12.

Willem hertog van Gulik, momber voor zijn zoon Willem van Gulik, hertog van Gelder, en Maria van Gelre, hertogin van Gelre, staan burgemeesteren, schepenen en raad en gemene burgers van de stad Goch toe, recht, vonnis en ordel te halen bij schepenen van Roermond, zoals zij het vroeger haalden bij schepenen van Geldern en bevelen, schepenen van Roermond daarnaar te handelen.

Frankewitz p 394.

1078. 1372 maart 30.
dinsdag na andag Pasen

Willem hertog van Gulik en Maria van Gelre stellen de navolgende goederen van Johan (van Kriekenbeck) then Elssen vrij van schat, bede en dienst, te weten de hof te Nath kerspel Breyell

met 100 morgen land, het goed ingen Raede met 20 morgen [1], het Hornemansgoed met 40 morgen.

Kempen-Krefeld 1967 p 152.
1) Erkelenzer Lande 1968 p 98 zegt, dat het goed 100 morgen groot en leengoed is.

1079. 1372 juni 24 (Aken).

Werner Voesgin van Swalmen wordt door aartsbisschop Frederik van Keulen beleend met 25 oude moutounen uit de tol te Neuss 's jaars en de goederen zu Lipp (de Lippe) met alle toebehoor.

Regesten EB Köln VIII p 147.

1080. 1372 juli 26.

Arnold van Wachtendonk, ridder, wordt door aartsbisschop Frederik van Keulen ten behoeve van zijn vrouw, de moeder van Gerhard heer van Dyck, beleend met het grafelijk gerecht aan die zijde (aliam parte) van de Erft.

Regesten EB Köln VIII p 169.

1080A. 1372 september 18.
crastino lamberti episcopi

Johan in den Hage en Jutte, echtelieden, en hun kinderen Joris, Sander, Druda en Aleyt, verkopen aan Aleyde van Rade, weduwe van Swaifhem, al hun recht op het goed te Swaifhem, leenroerig aan het klooster van St. Joris te Keulen.
Oorkonders: richter en schepenen te Vrymershem.

Scheres nr 1544.

1081. 1372 october 3.

Aartsbisschop Frederik van Keulen neemt de in Keulen levende Joden voor de volgende 10 jaren in bescherming en geleide onder zekere voorwaarden o.a., dat de Joden hem jaarlijks een bedrag van 70 mark keulse penningen betalen en per Jood nog een zeker bedrag.

Regesten EB Köln VIII p 182/3.

1082. 1372.

Goylin van Bracht alias van Baicheym ziet ten behoeve van Godert III van Loon heer van Heinsberg af van aanspraak op de Hof ter Horst onder Dremmen na verkoop door zijn broer Johan en Hendrik Bluve.

Selfkantkreis 1960 p 52/3.

1083. 1372.

De zonen van Rolman van Arendal verklaren, dat zij de goederen, die na de dood van Johan van Mirlaer aan hun vader in de deling met Jakob van Mirlaer en Herman van Lievendal (ridder, gehuwd met Mettel van Mirlaer) waren toegevallen, hebben ontvangen, de hof te Erkelenz, de tiend te Rheinberg, de pacht te Ole (Ohler ? ten ZW van Mönchengladbach) en de tol te Straelen zijn daarvan uitgezonderd, omdat die lijftocht voor hun ouders zijn.

Milendonk p 12.

1084. 1372.

Aartsbisschop Frederik (van Saarwerden) van Keulen verleent de stad Kempen een jaarmarkt van 6 dagen.

Kaiser p 130.

1085. 1372.

Frederik van Saarwerden, aartsbisschop van Keulen, verleent de stad Kempen recht om op de stadsmuur bij de Ellenpoort een windmolen te bouwen. De stad zal hem 50 malder rogge 's jaars betalen ter vermeerdering van de 36 malder erfpacht van de concessie van 1348.

Kempen-Krefeld 1957 p 94.

1086. 1372.

Geldoff van Hülss geeft met toestemming van zijn broers en zwagers zijn hof op dem Rhaidt in vruchtgebruik na dode aan zijn vrouw Jutte.

Kempen-Krefeld 1968 p 153.

1087.c. 1372.

Beleg van Geldern door troepen van de graaf van Blois en de bisschop van Utrecht . . . profecti sunt ante oppidum Gelriae quod et obsiderunt strictissima obsidione per spacium sedecim hebdomadarum. Tandem dimittentes illud inexpugnatum propter fortem resistentiam intraeorum castra metati ante oppidum Wagheninghen in quo statim recepti sunt.

Nettesheim: Geldern 2e druk p 45 noot 2.

1088. 1372 - 1377.

In Erkelenz worden hertogelijke Gelderse munten geslagen.

Erkelenzer Lande 1960 p 55.

1088A. 1373 januari 4.
des neesten dinsdages na jaersdaghe

Luef van Yshem zal Herman van Boitbergh schadeloos houden wegens borg staan bij Didirich van Pellant en eerdere borgstellingen.

Scheres nr 1158.

1089. 1373 mei 7.

Frederik aartsbisschop van Keulen geeft kwijting aan de lombarden Volkard Palidus, Johan de Montefia, Leo Ottini de Oudere en Beronis wegens 1050 zware goudguldens wegens cijns voor 7 jaren onder zijn bescherming te genieten verblijf te Deutz sedert 11 november 1372.

Regesten EB Köln VIII p 208.

1090. 1373 mei 7.

Aartsbisschop Frederik van Keulen geeft kwijting aan de lombaarden in Köningswinter de gebroeders Johan en Albert de Montefia, hun verwant Simon de Montefia en Mathias en Lodewijk Curelli wegens 350 florijnen voor 7 jaren beschermingsgeld vanaf 2 februari 1373.

Regesten EB Köln VIII p 208.

1091. 1373.

Roilman van Ahrenthal en Christine van Mirlaer, echtelieden, dragen hun zoon Salentin van Ahrenthal over de sloten, dorpen en gerechten, land en lieden te Horst (Hurst) en Well met de verplichting, de nagelaten schuld van Johan van Mirlaer, voor zover die mede vererfd was via Christine, te delgen. Daartoe staat Roilman hem voor 6 jaren af de Hof op de Weerde c.a., in de deling met Herman van Lievendal (man van Mettel van Mirlaer) verkregen.

Milendonk p 12.

1092. 1373.

Gerhard (V) burggraaf van Odenkirchen zal Matthias van Kessel, ridder, schadeloos stellen wegens de nadelen bij de onderhandelingen van Jan van Kessel, ridder, Willem Vel van Weveling-hoven, Winwar Hoeckinck en Godart, zoon van Fredeswindis van Kessel.

Maasgouw 1897 p 24.

1093. 1374 januari 29.
des sonnendages vur ons lieven vrouwdach te lichtmysse als men kerssen bornt

Herman van Lyvendaell, ridder, en Mechteld van Myrlar, echtelieden, verklaren schuldig te zijn aan Henrick van Blitterswick en diens erfgenamen 69 gouden dubbele moutons op St. Lambertusdag eerstkomend te betalen op het Huis van Sibert van Blitterswijck of in de kerk. Bij wanbetaling mag Henrick het bedrag uitwinnen bij joden of lombarden of andere christenen en een boete van ½ dubbele brabantse mouton per dag rekenen.

Limburgs Jaarboek XII p 120/1.

1094. 1374 maart 18.

Frederik, aartsbisschop van Keulen, benoemt Johan Arnold van Broichusen, burger te Kempen, tot gruiter in Urdingen en verpacht hem dat ambt voor 8 jaren tegen 50 goudguldens 's jaars; hij heeft van Johan op dit ambt reeds 400 guldens als pand ontvangen.

Regesten EB Köln VIII p 252.

1095. 1374 april 8.

Paus Gregorius XI zendt de aartsbisschoppen van Mainz, Keulen, Maagdenburg, Bremen, Praag en Riga en hun suffraganen, brieven met insertie van zijn akte van heden, waarin hij het afschuwelijk geschrift, gewoonlijk genoemd de Saksenspiegel (leges seu speculum Saxorum), verdoemt.
Hij beveelt de inhoud van de verdoemenis bekend te maken en daarvan notariële akten op te laten maken en naar hem in te sturen.

Regesten EB Köln VIII p 255.

1096. 1374 april 28 (Straelen).
up dach s.vitalis martiris

Mechtelt, hertogin van Gelre, gravin van Blois, en Willem, hertog van Gulik, graaf van Valkenburg en heer van Monschau, en Maria van Gelre, hertogin van Gulik, ouders van Willem van Gulik, hertog van Gelre, sluiten een vergelijk over de opvolging in Gelre en Zutphen.
Mechteld verkrijgt het gebied ten noorden van Waal en Rijn benevens de stad Geldern binnen de muren en de burcht en voorburcht en het halve ambt Geldern.
De inkomsten van Gelre en Zutphen worden gelijkelijk verdeeld tussen Mechteld en Maria; Maria verkrijgt de tol van Nijmegen alleen. De bruidsschat van Maria bestaande uit renten uit de Over- en Nederbetuwe blijft Maria voorbehouden en heffen.
De tollen te Bommel en Bommelwaard, die Maria van

Brabant, weduwe van hertog Reinald III van Gelre, bezit, zullen na haar dood gedeeld worden tussen partijen.

Lacomblet III nr 755.

1096A. 1374 mei 1.
op sunte warburghendach der reyne jonfvrouwen

Engelbert Korneken, schuldenaar, en Herman en Johan van Boytbergh, gebroeders, zoons van Johan van Buytbergh, borgen, verklaren Geret van Praestinck 28 oude gouden schilden schuldig te zijn, te betalen op St. Michaël.
Engelbert zal de borgen schadeloos houden.

Scheres nr 1159.

1097. 1374 mei 9.
dinsdags vor den hemelvaertsdach die mede in latijn heit asceneiddach

Herman van Lievendael, ridder, en Mechtild van Mirlair, vrouwe te Lievendael, echtelieden, zullen hun zwager en neef Salentijn van Arendaill, ridder, schadeloos houden vanwege de helft van 800 rozenmoutons, waarvoor hij borg is gebleven, te betalen op Kerstmis eerstkomend aan Sybrecht van Blitterswijck.

Limburgs Jaarboek XII p 129/30.

1098. 1374 mei 13.

De magistraat van Venlo, die van Gerhardt van Bocholdt, ridder, en Aleid, diens vrouw, het stenen huis op de Lomstraat heeft gekocht, dat nu dient als raadhuis en vleeshuis, verklaart de verkopers te ontslaan van een rente van 3 mark, 4 schellingen en 8 penningen 's jaars, die zij aan de stad betaalden wegens een stadsbaand van 20 1/3 morgen, gelegen tussen de hoeve van Wijlre en de berg, en verklaart, dat hun zoon Hendrik en diens erfgenamen aan de stad geen cijns verschuldigd zijn.

Venlo nr 584.

1099. 1374 mei 13.

Hendrik van Bucholt verklaart, dat de stad Venlo hem verkocht heeft een broek van 14½ morgen en 5 roeden, gelegen bij de holtmoelen, grenzende aan zijn broek bij zijn huis to Wylre voor een som ineens en een jaarcijns van 6 mark en 8 schellingen, terwijl hij de stad ontslaat van de jaarrente van 4 mark en 12 penningen, gaande uit het stadhuis (raadhuis) voor wijlen zijn ouders Gerat van Bucholt en Aleide.

Venlo nr 585.

1100. 1374 mei 13.

Hendrik voogd van der Neersen, ridder, en Frederik zijn broer, Giselbert en Leuve van Cloerlant, Geldolf van Hüls wijlen Walravenzoon, Lewe van Hüls wijlen Geldolfzoon, ~~Lewe~~ Geldolf diens broer,

Johan van Harbeck en Dirk Duker van Hüls, oorkonden, dat wijlen Arnold Schaluyn, knape, aan Salmon dem Juede te Kempen 600 oude gouden schilden schuldig was. Arnold had de jood voor schade en woeker bovenvermelde oorkonders als borgen gesteld en als onderpand al zijn goed in stad en land Kempen gesteld.
De oorkonders konden het bedrag niet betalen, tenzij na algehele verkoop van het onderpand. Zij verkopen het onderpand aan de aartsbisschop voor 1600 oude gouden schilden en lossen de schuld af.

Kempen-Krefeld 1974 p 236.

1101. 1374 mei 20.
des saterdages na sancte servaesdach

Willem, heer van Horn en Altena, stelt na overleg met Johan van Heinsberg voor zijn vrouw Johanna het weduwegoed vast, groot 800 goudgulden 's jaars, zijn de 600 oude gouden schilden van de koning van Frankrijk, te betalen in de stad Roermond, gaande uit het land van Horn, genaamd Maselant, met name de banken van Wessem, Geistingen, Heithusen, Neer, Haelen en Beegden.
Indien betalingen achterwege blijven, mag Johanna of een ambtman namens haar met een knecht en twee paarden die invorderen en zal kosteloos gehouden worden. Indien in natura geheven wordt, is een malder rogge hornse maat gelijk aan een goed oud schild en een malder evene ½ oud schild.
Omdat hierdoor beschikt wordt over leengoederen van de bisschop van Luik als graaf van Loon en de hertog van Gulik en Gelre beiden hun toestemming geven en mede zegelen.
Medezegelaars: Otto, heer van Arkel, en de gezamenlijke banken die geen zegel hebben onder de zegels van Henrich en Baze van Baexem.

Kremer; Akademische Beiträge.

1102. 1374 juni 11.

Willem van Broychusen, ridder, en Loef van Issem, knape, oorkonden schuldig te zijn aan Scylling van Kessel 24 brabantse dubbele gouden mottoenen; bij nalatigheid in betaling zullen zij in Kessel in herberg in leisting gaan.
Scylling mag dan het geld opnemen bij de lombard op kosten van de oorkonders.

Niederrheinischer Geschichtsfreund 1880 p 6.

1102A. 1374 november 21.
op sente celyenavende der juncvrouwen

Willem van Kedickem is Herman van Boitbergh 25 goede moetons schuldig.

Scheres nr 1160.

1103. 1374 december 20.

Willem hertog van Gulik en Maria hertogin van Gelre, echtelieden, geven aan de kerk van Sevenum voor de kosten van de torenbouw 10 of 12 bunders land uit de gemeente.

Maasgouw 1899 p 4.

1104. 1374 december 25.
kerstdag

De burggraaf van Rheineck steekt op de zaal te Godesberg in het bijzijn van aartsbisschop Frederik van Sarwerden van Keulen Roelman van Sintzig (van Arendail) dood; de dader wordt onthoofd.

Limburgs Jaarboek XII p 124.

1105. 1374.

Herman heer te Lievendael verheft het Huis te Lievendael met voorburcht en toebehoren en de heerlijkheid van Kempen als leen en open huis (van Willem van Gulik, hertog van Gelre ?).

Uitheemse lenen p 136.

1106. 1375 januari 2.

Franco Casteldonck, rector van het altaar van de 11.000 maagden' op het stiftskerkkoor te Thorn, schenkt dat altaar 3½ oude groot 's jaars, gaande uit een huisplaats bij de bovenste molen van Thorn tussen het huis van Rutger Gerardi van Weert, vicarius perpetuus der parochiekerk van Thorn, en dat van Gerard genaamd Waghemans.

Habets; Thorn p 280/1.

1107. 1375 januari 6 - 13.

Godard van Loon, heer te Heinsberg, oorkondt verzoend te zijn met de stad Keulen wegens de voorgevallen vete. Van de renten, die zijn voorvaderen jaarlijks als Keulse (buiten-)burgers ontvingen (en die nog niet betaald zijn), ontvangt hij 600 guldens ineens, waarvoor hij kwijting geeft.

Regesten EB Köln VIII p 298.

1108. 1375 maart 30.

Landvredebond tussen Frederik, aartsbisschop van Keulen, Wenceslaus en Johanna van Brabant enz., Willem II, hertog van Gulik, en de steden Keulen en Aken.
Gedeputeerden: Godart van Wevelinghoven, ambtman te Liedberg en Hülchrath en Johan Wolff van Rheindorf, ambtman te Lechenich; namens de aartsbisschop; Johan van Gronsveld, ambtman van Herzogenrath, en Reynart van Born, drost te Valkenburg;
namens Brabant; Herman van Lievendael, de zoon van Schelartz,

drost van Jülich, en Willem van Elmpt, drost te Montfort, namens Gulik; Godschalk Birkelin, ridder, namens Keulen en de meier van Aken namens Aken. Duurt 4 jaren. O.a. is het gebied van Montfort, Roermond, Venlo, Erkelenz en Nieuwstad begrepen, dat de hertog van Gulik nu in bezit heeft. Ieder lid van de bond stelt 6 gezworenen: Gulik o.a. Gerart van Tegelen, burgemeester te Roermond.
Bij belegeringen e.d. stellen partijen troepen, te weten de aartsbisschop 100 ruiters en 50 schutters; Brabant en Gulik idem. Staand contingent is voor de 3 vorsten elk 50 ruiters. De steden Keulen en Aken stellen samen evenveel als één vorst.

Regesten EB Köln VIII p 310/14.

1109. 1375 april 14.

De partijen in de landvredebond tussen Rijn en Maas (zie 1375 maart 30) stellen gedurende de looptijd van de bond een landtol ter betaling van de onkosten, te heffen op alle straten evenwel slechts één keer per object per vorstendom, zijnde 2 witpenningen per kar met een paard van met name genoemde goederen, c.q. 3 witpenningen per kar met paard van duurdere goederen. Granen, hout en hooi, stro e.d. zijn tolvrij, evenals wijn en levensmiddelen voor eigen gebruik.

Regesten EB Köln VIII p 320/1.

1110. 1375 april 14.
up palmenavont

Sybrecht van Blitterswyck en Elisabeth van Broeckhuyssen, echtelieden, verklaren aan Roelman heer te Arendaele, ridder, en Stijne, echtelieden, en hun kinderen Henrick en Salentijn, verlof te geven, de rente van de 190 rozenmoutons 's jaars, gaande uit hun goed te Afferden en Maashees, die zij aan oorkonders verkocht hebben, binnen één jaar te lossen met 990 gouden rozenmoutons.
Sybrecht zegelt alsmede Johan van Brouckhusen, ridder.

Limburgs Jaarboek XII p 121.

1111. 1375 juni 6.

Herman van Lievendal de Jonge wordt door aartsbisschop Frederik van Keulen beleend met 1/3 van het dorp Welle (in Nederlands Limburg ?) en met de helft van het Huis aldaar.

Regesten EB Köln VIII p 330.

1112. 1375 juni 18.

Elsbet, abdis van Susteren, beleent voor haar leenmannen Rogier heer te Biecht (=Obbicht), Goedart van Echt, priester, en Arnold

van Baechoven, de weduwe van Johan Begin geboren Stijne van den Bruych, met het leengoed ten Bruych.
Als zusters worden genoemd van Stijne: Catharina, non te Herkenrode, en Aleide, non te Lijsendorf, dochters van Godart van den Bruych.

Schloss Haag nr 692.

1113. 1375 october 21.

Hertog Wenceslaus en hertogin Johanna van Brabant geven Jan, heer van Gronsveld, voor 425 dubbel moetons de bewaking van slot en stad Wassenberg.

Verkooren; Chartes et Cartulaires II - II p 194/5.

1114. 1375 october 25.

Reinolt van Valkenburg, heer te Dalenbrueke, oorkondt, dat Tilman van Royde, rentmeester van het land van Limburg, hem namens hertog Wenceslaus 300 goudguldens betaald heeft ter korting van de 1400 goudguldens, die de hertog hem toegezegd heeft volgens de uitspraak van de aartsbisschop van Keulen en de hertog van Gulik in het geschil tussen oorkonder en de hertog.

Regesten EB Köln VIII p 359.

1115. 1375 december 8.

Willem van Broekhuizen krijgt de heerlijkheid Spraland en Oostrum in pand van Daniel van Appeltern voor 1200 rijnsguldens.
Op 21 februari 1384 verkoopt Daniel aan Willem deze heerlijkheid.

Munsters p 94.

1116. 1375.

Arnold heer van Stein beleent Stijne van dem Berge met de tienden en goederen, die haar zwager Lewe van Hüls bezat.

Schloss Haag nr 693.

1117. 1375.

Hermannus de Trajecto superiori, pastoor der parochiekerk te Vlodrop (verblijft te Keulen).

Maasgouw 1915 p 47.

1118. 1375 - 1535.

1375 Arnold Vuker door de aartsbisschop van Keulen als manleen beleend met de lenen van Broichusen in de honschaft Broich bij

Kempen en de hof Hinderpasch (in 1326 hof te Henderpasch, Gelders uitheems leen, leenman: Henrick de Wale, groot 60 morgen land); Arnold bezit in 1379 Fuickershof, genaamd opgen Lynden:

- Willem de Vuycker krijgt toestemming de hof ten Wijer in het kerspel Krefeld als lijftocht voor zijn vrouw Stijne van Asselt te bestemmen van de graaf van Kleef; leenmannen presentibus Dirk van Eyll, ridder, en Gerard van Ossenbroek, knape;
- 1401 Willem de Vuycker verkoopt de hof opghen Linde in het land van Kempen aan Willem Spede van Langevelt genaamd Neve. Willem Vuycker verschijnt 1412 met zijn verwanten Godert en Wolter van Asselt ter getuigenis van de deling van 1363 van de gebroeders Mathias, Geldolf en Johan van Hülss;
- 1459 Gelders leenman Willem Bock van Heyden voor de hof in het land van Kempen tussen Velde en St. Nicolaaskapel aan de Schoot met laten, tienden en annexen;
- na 1492 Johan van Hemberch, gehuwd met Irmgard van Honselaer; zij dragen de hof 14-12-1535 in leen op aan Adolf van Wyenhorst, later is leenheer Alart van Goor.

Kempen-Krefeld 1958 p 116/7.

1119. 1375 - na 1575.

Veldts, vermoedelijk identiek met Bisterfelds Hof onder de honschaft Schmalbroich bij Kempen, Keuls manleen, adelszit met recht op plaats in de landdag, vrij adellijke hof, in het bezit van de heren van Broichusen.

Kaiser p 264.

1120. 1376 juni 4 - september 9.

Diverse ridders en heren treden in soldij van de stad Keulen tegen de aartsbisschop o.a.:

- Hendrik van Wachtendonk;
- Engelbert III graaf van der Mark met 50 lansen à 100 guldens per lans per 3 maanden;
- Syvart van Kriekenbecke, Johan van Wachtendonk, Godert van Elmpt, Rutger van Brede, Goswin Spede, Johan van der Steegen, Henkyn van Wachtendunck.

Regesten EB Köln VIII p 402/30.

1121. 1376 september 9.

Margaretha van Heinsberg, abdis van Thorn, oorkondt, dat voor haar en haar leenmannen Gheraert Haeck van Thorn, ridder, aan Marcelis van Wessem, kanunnik te Thorn, verkocht heeft cijnsen

en kapoenen te Thorn met een laat te Elle, genaamd Noudde van den Saeldenvenne.

Habets; Thorn p 283/4.

1122. 1376 september 21.
up sente mathysdach des apostels

Jacob, heer van Myrlar, en Johan NA van Broickhussen, echtelieden, hebben hun neef en zwager Salentijn van Arendaill, ridder, ontheven van de belofte, die Salentijn aan Sybert van Blytterswijck gedaan heeft.

Limburgs Jaarboek XII p 122.

1123. 1376 december.

Johan van Honselaer genaamd van dem Velde, ridder, ambtman van Kempen voor Frederik van Saarwerden, aartsbisschop van Keulen, neemt aan de zijde van de aartsbisschop deel aan diens strijd tegen de stad Keulen.

Regesten EB Köln VIII p 442.

1124. 1376.

Hendrik van Wachtendonk, zoon van Arnold II heer van Wachtendonk, verklaart wegens in oorlog geleden schade door de stad Keulen schadeloos te zijn gesteld.

Wachtendonk p 60.

1125. 1377 maart 30 (Liedberg).

Frederik van Sarwerden, aartsbisschop van Keulen, beleent Herman de Durschede genaamd (N)agrijs met de Hof uppe Vorst (te Vorst) in ambt Kempen (later genaamd Genneperhof, met de hof ter Hegge of Huis Neersdonk als achterleen) met 50 morgen land. Later verwerft Herman ook de hof te Nersdom (latere Speehof aan de Neersdommermolen) door verpanding door Wolter Hendrikszoon van Neersdom in 1379 voor 8 jaren tegen 200 mark. Na afstand door Wolter is Herman in 1382 daarmee beleend.

Kempen-Krefeld 1968 p 210/11.

1126. 1377 april 6.

Jakob van Mirlar, heer te Milendonk, wordt door Frederik aartsbisschop van Keulen beleend met de hof te Mülfort en de tienden in Elfgen bij Jüchen.

Regesten EB Köln VIII p 469.

1127. 1377 augustus 7.

De aartsbisschop van Keulen, de hertogen van Brabant en Gulik en de steden Keulen en Aken, hebben namens de landvredebond een overeenkomst gesloten met Adolf graaf van Kleef inzake de belegering van Linn[1]. Ieder der partijen trekt op met 60 lansen en 12 schutters en richten 3 (blok-)huizen op. De steden stellen samen 60 lansen en 12 schutters.
Als de stad is ingenomen, komt ze aan de graaf van Kleef, die ze in leen neemt van de aartsbisschop.

Regesten EB Köln VIII p 487.
1) Linn was in vruchtgebruik bij Mechteld van Gelre, weduwe van Johan graaf van Kleef. Vanuit de burcht Linn werden kooplieden op de Rijn uitgeplunderd; het beleg vond echter niet plaats.

1128. 1377 november 25. (Caster)

Willem van Gulik, hertog van Gelre, beleent Willem van Bruchhusen, ridder, erfdrost, hofmeester en raad, met de Gelderse weerd in het kerspel Gendt wegens 100 pond kleine penningen, die Bruchhusen wegens het ambt van erfdrost en hofmeester van Gelre in leen houdt, losbaar door de hertog met 100 pond. Getuigen o.a. Arndt van den Gruythuys.

Leenacten 1376-1402 p 1/2.

1129. 1377 december 22.

Willem, oudste zoon te Gulik, hertog van Gelre, graaf van Zutphen, bevestigt de rechten van Erkelenz.
Aangezien hem bekend is, dat de stad haar privilegiën, handvesten en brieven verloren heeft tijdens de vete tussen Eduard hertog van Gelre contra de graaf van der Mark en de heer van Blankenheim, bevestigt hij ze toch en zal ze houden.

I. Maeckl; Einige Urkunden aus dem Archiv der Stadt Erkelenz; B.M. Gelre . . . p 253/4.

1130. 1377 december 22.

Willem van Gulik, hertog van Gelre, bevestigt na inhuldiging aldaar de privilegiën, handvesten en brieven van Nieuwstad (Nyerstat).

Doorninck; acten 1377/97 p 74/5.

1131. 1377.

Richter en schepenen van Boydonch (nu Bong, gehucht tussen Velden en Lomm) vermeld.

Frankewitz p 310 noot 22.

1132. 1377.

Henrick van der Straten Derichzoon verheft het leen, dat Loeff van Kervenhem en proost Otto en de tucht van de vrouwe te Gelre in leen hield en waar Derick van Straten met recht in gezet is; idem 5 mark oud geld uit de tijns van stad en ambt Goch, 10 mark geld en 16 malder rogge uit gruit en molen van Goch.

Uitheemse lenen p 101.

1133. 1377 (in capella sancti nicolai in terra Kempensi)[1]

Willem hertog van Gelre wordt door Frederik aartsbisschop van Keulen beleend met zijn Keulse lenen.

Regesten EB Köln VIII p 508.
1) te Vinnbrück bij Kempen.

1134. 1377 - 1397.

Willem (van Gulik, hertog van Gelre) beleent Margariet van Amstel, weduwe van Willem van Amstel, na haar opdracht met het goed te Lullingen c.a. Idem in het gerecht van Straelen 2 mark geld uit het goed van Gherit in ghenen Vorst. Margariet verkoopt de goederen aan Stheven van der Eger in aanwezigheid van de leenmannen Johan van Berenbroick en Deryc Kyvit.
De hertog bevestigt zulks en beleent Stheven van der Eger. Aanwezig de leenmannen Rutger van Vlodorp (Vledorp) en Sander van Eyl.

Leenacten 1376-1402 p 122/3.

1135. 1377 - 1397.

Vrederic van Wevelichaven, heer te Grebben, verklaart van de hertog van Gelre en Gulik in leen te houden:

- het Huis te Born (Boerne)(bij Brüggen) binnen de gracht en die "gulde" te Bracht zijnde laten, smaltienden en cijnsen, als één leen;
- het Huis te Grebben, de hof up den Valkart en de tol te Venlo, als één leen;
- het goed te Kentt bij Bercheym (=Kenten bij Bergheim) c.a. behoudens 7 "vuyrstede", als één leen.

Leenacten 1376 - 1402 p 123.

1136. 1377 - 1397.

Jan van Rade bepaalt de lijftocht voor Vrese van Eyl, zijn vrouw, aan de hof te Rade c.a., Gelders leen.
Leenmannen aanwezig: Wolter van Voshem, Sander van Kedinchaven.

Leenacten 1376 - 1402 p 124.

1137. 1377 - 1397.

N. heeft ontvangen (als leen) van de hertog van Gelre 22 bunder àchter en 33 bunder vóór de hoeve Treyste (Triest) (onder Vlodrop).

Leenacten 1376 - 1402 p 127.

1138. 1377 - 1513.

Gelders leen, ten Rijperscheits recht, genaamd de hof te Roe in het gericht Asperden en een goed tot Heyden, als Zutphens leen, verheven door:

- 1377 Kodken;
- 1402 Reynken van Zellar met 2 hoeven woud op het Rijkswald;
- 1424 idem, idem en 5 morgen op het Rijkswald;
- 1450 " " , idem Reynken van Zeller;
- 1460 " , met 4 hoeven hout;
- 1513 Henrick van Schevink.

Uitheemse lenen p 103.

1139. 1377 - 1792.

Beleningen met de tiend van Papenhoven onder Grathem, zijnde een groot Horns leen; o.a. families Baexem, de Horion, Zours (Zurs) de Nunhem, de Lom, de la Marck de Baexem.

Publications LXV p 381/4.

1140. 1378 februari 1.

Goedart Spede van Langenvelt maakt zijn huis te Langenveld met de voorburcht en gracht tot een open huis voor Willem hertog van Gulik en Maria van Gelre, hertogin van Gulik, en Willem, hertog van Gelre.
Medezegelaars: Conrait van der Moelen van Berge en Otte van Meenroide.

Fahne; Spede nr 31.

1141. 1378 februari 4.

De hof te Loesen te Baexem door abdis en convent van Thorn in erfpacht gegeven voor 12 malder rogge eyckse maat 's jaars. Zekerheid 4 malder rogge uit land te Cobbenhese, Dalselre, Blekenbosch en Daselrevelt. De erfpachtnemer zal de tiendschuur "steynbauwig" houden.

Habets; Thorn p 285.

1141A. 1378 februari 16.

des dinsdages na sente valentijnsdach

Geret van Bucholt geeft kwijting wegens aflossing van 112½ oude schilden op een schuld van 270 oude schilden door de gebroeders Harman en Johan van Budtbergh.

Scheres nr 2358

1142. 1378 maart 4.

Huwelijkse voorwaarden tussen Bela, dochter van Scheyvarts van Meroyde en Aleyt van Oeverbach, heer en vrouwe te Heimersbach, en
Johan, zoon van Jakob van Myrla(r) en Guda van Swalmen, heer en vrouwe te Mylendonk;
Bela krijgt 1000 gulden ineens of 100 gulden jaarrente tijdens het leven van haar vader uit de hof Kamphusen; na vaders dood ontvangt ze weer 1000 gulden ineens of 100 gulden 's jaars, losbaar met 1000. Als Scheyvart zonder mannelijk oir sterft, deelt Bela met haar zusters; de tweede 1000 gulden vervalt dan. In dat geval krijgt de oudste zuster Heimersbach; Johan krijgt van zijn ouders 200 goudguldens jaarrente uit de heerlijkheid Milendonk, totdat hij de burcht aldaar overneemt en opvolger als heer wordt.
Bela krijgt de 200 gulden als weduwegoed. Als Johan vóór de bruiloft sterft, zal diens broer Siger Bela trouwen.
Bruidegom en bruid krijgen verder tienden en renten enz.
Getuigen namens Merode: Coynraed en Frederik, heren te Tomburg, gebroeders, Harper van Merode, Werner van Bacheym, ridders.
Getuigen namens Myrlar: Werner van Swalmen, Diederik van Wyldroyde, Godert van Vlodorp, voogd te Roermond, Reynard van der Hallen, ridders.

Myllendonk; Urkunden nr 1.

1143. 1378 maart 15.

Willem, heer van Horn ende Altena, geeft aan de "gueden luden van onsen dorp van Weert" het recht om "eenen segel, daer sij haer wullen laken mede soelen doen zegelen" te laten maken, en toestemming aan "de goede knapen die totten ambacht ghehoren" om met advies der schepenen de keurmeesters aan te stellen, "di die laken coeren ende besien soelen" en de keuren vast te stellen.
Int jaer ons Heeren duysent drye hondert acht ende seventich des vijffsten dachs inden Meert.

de Win; regest nr 3.
N.B. Gedrukt in regestvorm in Publ. 1892 p 145 met foutieve datum.

1144. 1378 maart 26.

Frederik, graaf van Meurs, verkoopt aan Wenceslaus, hertog van Brabant, zijn pandrechten op Millen, Gangelt en Waldfeucht voor 17000 oude schilden.

Uyttebrouck p 84 noot 249; Paravicini p 15 noot 28.

1145. 1378 april 11.

Herman van Levendale, ridder, en zijn zoons Herman en Johan, oorkonden, dat graaf Dietrich van Limburg en Reymer van Emenrode, pastoor te Lipp, en anderen hun Huis Lievendael ingenomen hebben. Zij hebben dat nu zonder losgeld teruggegeven. Oorkonders zweren hen niet voor schade aansprakelijk te stellen.
Medezegelaars o.a.: Arnt van Wachtendonk, jongheer te Dyck, Herman van Lievendael Schellartszoon.

Regesten EB Köln VIII p 517/8.

1146. 1378 april 22.

Godert van der Dunck (Donk) door de aartsbisschop van Keulen beleend met de hof Schmalbroich in het ambt Kempen als manleen met leenmannen in de honschaft Schmalbroich (in de parochie Vorst). Idem opnieuw beleend 12 augustus 1415.

Kempen-Krefeld 1966 p 254/5.

1146A. 1378 mei 3.
des neesten manendaghes na sente walburghen dach der heiligen joncfrouwen

Margaretha Wanneer (?), weduwe van Johan van Bellinchaven, draagt aan Eylbrecht van Eyl Evertszoon een schuldbrief van 300 mark, voor een deel reeds ingelost, over ten laste van Gadart van Hoenpel en Johan van Bellinchaven Henricszoon.

Scheres nr 1474.

1147. 1378 november 1.

De aartsbisschop van Keulen, de hertog van Brabant-Luxemburg-Limburg en hertog Willem II van Gulik en Gelre en de steden Keulen en Aken verlengen de landvredebond tussen Maas en Rijn, die afloopt te Pasen 1379 met 5 jaren daarna.

Regesten EB Köln VIII p 553.

1148. 1379 januari 13.

Hendrik Schenk van Nydeggen genaamd van Floersheim, ridder, draagt het Huis te Afferden als een open Huis in leen op aan Adolf graaf van Kleef en ontvangt het in leen terug. Borgen: Winand van den Velde en Johan van den Velde, gebroeders, Baerse van Bonyngen, Wynnich van Branckenem, Jacob van Ryemsdick en Heynric van Puyflike.

Schenk p 27; Lacomblet III nr 828.
Lehnregister Kleve nr 1 (met datum 1379 januari 1).

1149. 1379 maart 20 (Godesberg).

Robin van Swalmen wordt door aartsbisschop Frederik van Keulen beleend met de hof genaamd Lipp (Lyppe) met de daarbij behorende tienden, leenmannen enz., zijnde een burchtleen van Hochstaden. De hof is op hem gevallen na dode ridder Werner Vosskyn.

Regesten EB Köln VIII p 569.

1150. 1379 maart 24.

Mechteld, hertogin van Gelre, wordt door haar neef Willem van Gulik, hertog van Gelre, verslagen te Hönnepel bij Kalkar. Ze doet afstand van haar rechten en die van haar gemaal (Jan van Blois) tegen levenslang genot van de tol te Lobith en een lijfrente van 33000 gouden schilden 's jaars.

Nettesheim; Geldern 2e druk p 46.

1151. 1379 april 1.

Henricus (van Blitterswyck) genaamd Passart, knape, verklaart voor schepenen van (Keuls) Kempen zijn verwant Arnold van Laxdunck 40 mark kempens schuldig te zijn.

Maasgouw 1899 p 88.

1152. 1379 mei 16.

Arnold Snoyck, zoon van Cuno, wordt door Frederik aartsbisschop van Keulen beleend met het manleen 40 malder, die hij van de laten in Ooyen in het gerecht Well heft alsmede 50 hoenders en 4 mark geldrente.

Regesten EB Köln p 576.

1153. 1379 mei 21.

Sibrecht van Krickenbeck oorkondt vroeger in vijandschap geraakt te zijn met het aartsstift Keulen, toen die van Unterbruch in het ambt Liedberg, een deel van die van Anrath, en anderen zijn neef Godart van Krikenbeck dood sloegen.
Als naaste erfgenaam nam hij een zoen aan, bemiddeld door wijlen Johan van Holzbüttgen, waarin is bepaald, dat hij jaarlijks 12 oude gouden schilden krijgt, te betalen door die van Unterbruch, te houden als Keuls leen.
Medezegelaars: Roilman heer te Arendale, ridder, en Stephan van Hochstaden.

Regesten EB Köln VIII p 578.

1154. 1379 juni 2. (tot Venlo in des hertogenhuis van Gelre) des tweiden dachs in den braemaent

Voor Hermannus de Muggenbroick, priester van het bisdom Luik, verschijnt Robijn van Swalmen, kanunnik van St. Servaas te Maastricht, in aanwezigheid van Maria hertogin van Gulik en Gelre en hertog Wilhelm, haar zoon,hertog van Gelre, en vele andere ridders en knechten, deels leenmannen van Gelre, en maant om vonnis tussen de dorpen en kerspels van Swalmen en Asselt, aanleggers, contra de kerspels en dorpen van Echt, Besel en Vlodrop, verweerders, over de vraag of de dorpen van Swalmen en Asselt schatplichtig zijn zoals de andere dorpen. Robijn legt terzake bezegelde stukken en getuigenissen over. Na lezing wordt de heer van Bronkhorst om recht gemaand. Die trok zich terug met ridders, knapen en leenmannen van Gelre, keerde terug en sprak vonnis, dat die van Asselt en Swalmen in hun oude rechten zouden blijven als ten tijde van Sieger Vuskens en diens ouders en als bij Werner van Swalmen en niet als de andere dorpen met schatting bezwaard zouden worden.
Getuigen: Henrick van Steenbergen, proost te Zutphen, de heer van Bronkhorst en Batenberg, de heer van Vronen en Bergen, Johan van Herve, Johan van Broeckhusen, Wilhelm van Broeckhusen, Sander van Vossem, Clais van Vossem, Brant van Brede, Emont van Endelstorp, Johan van Kessel, Mathijs van Kessel, Dedrich van Oest, Godert van Flodrop, voogd te Roermond, Henrich van der Straten, Johan Vlicke van Belle, ridders, Walraven van Bentum, Johan en Henrick van Wickraed, gebroeders, Wolter van Wessem, Sieger van Broeckhusen, Jacop van Monfort, drost van het land Montfort, Gerhart van Buecholt, Leincken van Voerle, Henrich van Riperscheit, Johan van Vossick, Sibrecht van Wylre, Johan van Vorst, Sebrecht en Henrick van Blitterswick, gebroeders, Johan en Mathijs van Kessel, Gerhart Kircke, Henken Rommel en Peter der Duvel.

GAR Handschriften 87 p 15 - 22.

1155. 1379 juli 19.

Willem van Gulik, hertog van Gelre, bevestigt de verpachting van de gruit en de gift der smaltienden aan de burgers van Venlo, gedaan door zijn moeder Maria van Gelre, hertogin van Gulik.

Venlo inventaris nr 23.

1156. 1379 juli 23. (zu Montfort op onsme slosse).

Maria van Gelre, hertogin van Gulik, geeft burgemeesteren, schepenen, raad en burgers van Venlo haar gruit aldaar en geeft toestemming een accijns te heffen op brouwen, tappen en verkopen van hoppenbier groot 1 oud groot koningtournoois per vat, waartegen de stad haar een erfrente van 100 oude schilden 's jaars verleent met het hertogelijk weggeld in onderpand (dat de stad dan kennelijk (in pand ?) bezit).

Venlo inventaris nr 24; Maasgouw 1899 p 68.

1157. 1379 juli 23. (op onsme slosse Montfort)

Maria van Gelre, hertogin van Gulik, bepaalt, dat bij de doop van eén kind niet meer dan 6 vrouwen mogen vergezellen; de "patten ende gaden" zullen ieder het kind 1 oude groot konings tournoois geven; als het kind één maand oud is, mogen alle vrienden op één dag op één maaltijd komen eten.
Als de vrouw ter kerke gaat, mogen niet meer dan 6 vrouwen meegaan.
Indien een bruid ondertrouwt, mogen vrienden van beide zijden met de bruidegom "in den wijn gaan" en dezelfde avond 6 paar lieden en niet meer op de bruiloft gaan eten.
Als bruidegom en bruid ter kerke gaan, mogen alle vrienden 's morgens op de maaltijd komen in het bruidshuis en "in de wijn" en dezelfde avond 6 paar lieden van beide zijden met het bruidspaar gaan eten en de volgende morgen 6 paar lieden van beide zijden ten eten komen.
Indien een kind onder de 12 jaren sterft, zullen niet meer dan 8 mensen ten sterfhuize mogen eten en indien een persoon boven 12 jaren sterft, is dat geoorloofd aan 24 mensen en niet meer.
Overtreders verbeuren 5 mark per overtreding.

Venlo inventaris nr 25.

1158. 1379 october 27.

Arnold, heer van Wachtendonk, verklaart aan Frederik, aartsbisschop van Keulen, 1000 oude gouden schilden schuldig te

te zijn en is deswege diens ledigman geworden, wat niet opzegbaar is. Vanuit zijn bezittingen zal geen schade meer aan de aartsbisschop en diens lieden mogen worden gedaan. Medezegelaars o.a.: Herman van Lievendael en Engelbert van Orsbeck.

Regesten EB Köln VIII p 599.

1159. 1379 november 11.

Heynric, Johan en Wolter Spede, zonen van Johan Spede, doen ten behoeve van de hertogin van Gulik afstand van hun rechten op de tienden te Wankum.

Fahne; Spede nr 32.

1159A. 1379 november 14.
des maendaich na st mertinsdaich

Didderic van Spralant en Heynrich van Gudegaven, ridder, zweren oorvede ten behoeve van Herman van Boetberch wegens gevangenschap na veldslag.

Scheres, nr 1162/3.

1159B. 1379 november 14.
des maendaich na st mertinsdaich

Jan en Willem van der Asse, gebroeders, ridders, zweren Herman van Boutberch een oorvede wegens gevangenschap na veldslag.

Scheres, nr 1161.

1160. 1379.

Johan van Wyenhorst (later drost te Geldern) huwt Jutta van Alpen; hij is in 1400 erfmaarschalk van Berg en gegoed in Issum en Kapellen.

Frankewitz p 197.

1161. 1379.
des donderdag . . . .

Heinrick van Blytterswick oorkondt niemand anders, ook de inwoners niet, schade te doen die de andere (helft van de heerlijkheid) Well zal verwerven, die vroeger aan die van Baerle en Myrlar behoorde. Als hij gemeentegrond verkoopt of schatting oplegt, zal hij dat doen samen met Salentijn van Arendaill of diens gemachtigde, die het deel bezit van Willem van

Baerle. De inkomsten zullen gedeeld worden; mocht twist ontstaan, dan zal oorkonder naar Broickhussen rijden of een man met paard in herberg zenden, indien Salentijn daarom vraagt. Medezegelaars: Johan van Broickhusen Segerszoon, ridder, en Sybrecht van Blitterswyck, broer van de oorkonder.

Limburgs Jaarboek XII p 122/3.

1162. 1380 januari 3.

Aartsbisschop Frederik van Keulen en Willem, oudste zoon van Gulik, hertog van Gelre, sluiten een vriendschapsverdrag, dat zal duren tot Pasen over 4 jaren.
Geschillen worden beslecht door Arnold van Alpen, ambtman te Rheinberg, en Engelbert van Orsbeck, ambtman te Kempen, en Sander van Vossem, ambtman van Straelen, en Willem van Broekhuizen, ambtman van Geldern.

Regesten EB Köln VIII p 608/9.

1162A. 1380 januari 5.
op den druckien ? avond (vermoedelijk druttene dag)

Johan van Hoenselar scheldt Herman en Johan van Boytbergh, gebroeders, 111 oude gouden schilden en 18 plakken kwijt, die Johan van Hoenselar voor de gebroeders betaald heeft aan Geryt van Boychelt.

Scheres, nr 1164.

1163. 1380 februari 21.

Wenceslaus, hertog van Brabant, koopt voor 4000 moutons de rechten van Adam de Berg op de kasteleinsfunctie van Millen, Gangelt en Waldfeucht. Jan van Gronsveld, die de hertog dit bedrag heeft voorgeschoten, zal kastelein daarvan worden en van Limbourg en Rolduc, totdat de hertog hem de som heeft terugbetaald.

Uyttebrouck p 84 noten 250/1.

1163A. 1380 januari 25.
op sente pouwelsdach conversio

Johan van Boytbergh Johanszoon verklaart met zijn broer Herman van Boytbergh gescheiden te zijn vanwege de nalatenschap van hun ouders.

Scheres, nr 2360.

1163B. 1380 februari 12.
des neesten sonnendaichs na sente agathendach der heyliger jufrouwen

Henric van Darth verkoopt aan Wolter Arnt des Hertoghensoens

een erfrente uit Wevelsguede.
Oorkonders: Johan Sluter, richter, en schepenen van Pont.
Zegelaars: de richter, twee schepenen van Geldern en Henric en Herman van Darth, gebroeders.

Scheres, nr 1526.

1164. 1380 juni 28.

Johan der Wale en Henric Dunvere van Ryckelen, gebroeders, beloven Didderic van Oest, ridder, wegens een schuld schadeloos te houden.

Schloss Haag nr 3700.

1165. 1380 november 24.

Godert van Loon, heer van Heinsberg, en Katharina, echtelieden, geven Hendrik Coenen van Geilenkirchen het recht op de Worm bij de brug tussen Geilenkirchen en Hünshoven een oliemolen te stellen tegen betaling van 55 kwart olie op de burcht te Geilenkirchen.

Selfkantkreis 1959 p 39.

1166. 1380.

De bezoldiging van de ambtman van Kriekenbeck wordt gedragen door de dorpen: Viersen 10 mark, Grefrath 6 mark 4 schellingen, Wankum, Hinsbeck en Lobberich elk 4 mark 2 schellingen 8 denariën; Leuth en Heringen elk 2 mark 1 schelling 4 denariën.
Van de schout van Viersen als vertegenwoordiger van het stift van St. Gereon te Keulen 6 mark in plaats van het eten op St. Andreasdag (samen dus 29 mark 4 schellingen 8 denariën).

Grefrath p 37.

1167.c.1380.

Sibert van Kriekenbeck genaamd ~~ten Elssen (alias~~ Vogelsang (van Baerle), Gulikse leenman van de Natterhof te Breyell, zadelleen, verplichtende tot 6 weken en 3 dagen ridderdienst 's jaars. Zij bewoonden de Roehrhof en bezaten verder de hoven in der Hühr en inder Heess.
Hij was gehuwd met Aleit van Kriekenbeck genaamd van den Elssen. Zijn zoon Johan wordt in 1403 beleend met de beemden op Meyelfeld; hij is gehuwd met Gebel van Wevelinghoven van de Sitterthof in Lobberich, Gelders leen.

Kempen-Krefeld 1967 p 153.

1168. 1381 januari 19.
des saterdaches nae sente anthonysdage

Heinrich te Arendale en Salentin van Arendale, ridders, gebroeders, oorkonden, dat hun moeder Christina van Myrlair

hun toegescheiden heeft van alle goederen, die wijlen hun vader Roelman heer te Arendale[1] nagelaten heeft, zoals de scheidsbrieven inhouden; hetgeen onverdeeld is, zullen zij in gewin en verlies houden. Heinrich zal Salentin jaarlijks 100 mark payements geven van de 50 gulden, die op St. Jansdag vervallen. Salentin zal Heinrich 100 goede zware guldens vooraf betalen van het geld, dat zij te vorderen hebben van de hertog van Brabant. Salentin geeft voor zijn broer te Gevet aan de meester van de Johanniters 2 aam wijn van zijn gewas te Hoynchen, totdat zijn broer die met 40 zware guldens heeft afgelost.
Medezegelaar: hun oom en neef Heinrick van Dadenberg, ridder, en Johan van der Leye.

Limburgs Jaarboek XII p 123
1) Arendaill (vroeger genaamd Bovenberg) is een burcht op de linker Rijnoever bij Sintzig. Roelman van Sintzig bouwde het slot en droeg het in leen op aan aartsbisschop Hendrik van Keulen. Deze beleende hem met de burcht Dadenberg aan de overzijde van de Rijn, die de aartsbisschop had gekocht van Willem van Dadenberg.

1169. 1381 januari 27.

Renerus van Valkenburg, heer van Born, verheft voor Arnold van Horn, bisschop van Luik, als graaf van Loon, heerlijkheid en huis van Born, zoals zijn broer Walramus die hield. Aanwezig de Loonse leenmannen: Renerus de Berch, Wilhelmus de Horion, ridders, Hermannus Coene en Roger, heer van Obbicht, Theodoricus de Berch, Johannes de Vinamont, Theodorus de Mulant, ridders.

Loonse lenen p 25/6.

1170. 1381 maart 5.

Johan van Troyen koopt van Hendrik Rumliain de Voyshem, ridder, en Agnes, echtelieden, een erfrente van 12 gulden, gaande uit het Huis Hallershof in de Eintrachtstrasse binnen Keulen.

Domsta II p 178.

1171. 1381 april 7.

Willem van Gulik, hertog van Gelre, verklaart van Hendrik Schenk van Nideggen, ridder, heer van Walbeck, de helft van alle bede en schat van Walbeck over de afgelopen 4 jaren ontvangen te hebben.
De hertog heeft geen recht op de heerlijkheid of de hoge of lage justitie (doch wel de voogdij).

Nettesheim; Geldern 2e druk p 35; tekst: Schenk p 318/9.

1172. 1381 augustus 2 (Kempen).

Frederik, aartsbisschop van Keulen, staat Arnold, heer van Wachtendonk, toe de kapel met altaar en kerkhof upper Heyden bij Dieproyde in het kerspel Geysseren opnieuw op te richten en door de wijbisschop te laten wijden. De kapel moet dan eerst wel voldoende inkomsten hebben om een priester te onderhouden en mits de pastoor van Geysseren toestemming geeft.

Regesten EB Köln IX p 39.

1173. 1381 augustus 3 (Anrath).

Kleernis over de rechten van de aartsbisschop van Keulen te Anrath, afgelegd voor de aartsbisschop in persoon en Hendrik, voogd van der Neersen, ridder, die daar ook rechten heeft [1].

Regesten EB Köln IX p 39-40.

1) De schepenbank van Anrath telt 3 leden uit Anrath en 4 uit Urdingen. Na veroordeling in criminalibus moet de bisschoppelijke ambtman van Liedberg hem overgeven aan de voogd van der Neersen, die hem naar Urdingen voert en onder toezicht van de ambtman van Keulen aldaar laat richten. (Kaiser p39).

Kempen-Krefeld 1958 p 42/4.

1174. 1381 october 18.
st lucasdag

Robijn van Swalmen, kanunnik van St. Servaas te Maastricht, verkoopt aan zijn neef Dirk van Oest en Felicitas, echtelieden, het Huis te Swalmen met hof, molen, bijenwas, Maastol te Asselt, akker, beempden, bossen, breuken, water en weiden, zoals verkoper die geërfd had van zijn broer Werner, ridder.

Steffens p 276; Schloss Haag nr 4209.

1175. december 5. 1381
des goensdags vor sinte claesdagh

Willem heer van Horn geeft zijn dienaar Johan Vogels vergunning om diens land te beteren van zijn poort af tot aan de brug van heer Stassenhof van den Bongart en voorts te poten en planten langs de weg, die echter 18 voet breedte moet houden.

Keverberg (29); Delahaye p 37; Publications XVI p 31.

1176. 1381.

Johan (van Honselair)(genaamd) van dem Velde (ridder) kwiteert de aartsbisschop van Keulen voor 3 x 100 rijnsguldens wegens zijn diensten en wapenhulp tegen de graven van Mark, Kleef en Nassau.

Regesten EB Köln IX p 58.

1177. 1381.

Marguerite Maillaert, abdis van het convent van Nazareth (te Diest), Jourdain, abt van St. Bernard bij de Schelde, oorkonden met toestemming van het kapittel van Cîteaux kwijting te geven aan Arnoud de Hornes, bisschop van Luik, Evrard de Hornes, kanunnik te Keulen, Dirk Louf van Hornes, heer van Baucignies et Moncornet, wegens een schuld van 27(00) goud [1] (wat ?) 's jaars aan het klooster op St. Petrus ad cathedram, gaande uit hun landen, gevestigd door Elisabeth van Kleef (Cleves), wijlen hun moeder, weduwe van Willem, vrijheer van Horn, Altena, Weert, Baucigny, Montcornet, Heeze en Leende, voor de bruidsschat van Walburge van Horne, zijn bastaard dochter, medezuster in dit klooster.

Wolters; Hornes annexes 16.
1) vingt-sept cents d'or.

1178. 1381.

Het klooster Grafenthal heeft de Katherhof te Grefrath met visrecht en gemeente met hout.

Janssen; Grefrath p 32.

1179. 1381 - 1396.

Eustachius van den Bongard bezit Aldenghoor; hij sterft nà 1396; was gehuwd met Bela van Putte.

Publications LXV p 388.

1180. 1381 - 1794.

Beleningen van "dat huys Aldengoer met die moelen ende de hof t'Overhaelen ende alle sijn toebehoir is een bundich leen" (van Horn)(riddermatig huis).

Publications LXV p 388/93.

1181. 1382 februari 2.
up onser lieve vrouwendach purificatio, als men kersen brent.

Sybrecht, heer van Blitterswijk, en Elisabeth, echtelieden, verkopen aan Salentijn van Arendaille en Mechtildis, echtelieden, alle gerecht, heerlijkheid en rente te Well, niets uitgezonderd, zoals verkopers die kochten van Jacob van Myrlaer de Jonge, ridder, en van Johan(na) ~~van Myrlaer~~, echtelieden.
Namens Elisabeth, die geen zegel heeft, zegelt mede Johan van Blitterswijk, haar zwager.

Limburgs Jaarboek XII p 125/6.

1182. 1382 februari.

Johan van Hoenslar van den Velde, ridder, kwiteert namens nog 6 andere helpers, dat Frederik, aartsbisschop van Keulen, al zijn schuldvorderingen heeft voldaan wegens schade, kosten en diensten ten tijde, dat Johan ambtman in Kempen was en daarna als helper in de oorlog tegen Mark, Kleef en Nassau, met 750 zware goudguldens hoofdsom en een jaarrente van 20 guldens in leen uit de tol te Zons, losbaar met 200.

Regesten EB Köln IX p 72.

1183. 1382 maart 4.

Sybrecht Spede, broer van Arndt, doet ten behoeve van de hertogin van Gulik afstand van zijn 1/12 deel van de tienden te Wankum.

Fahne; Spede nr 34.

1184. 1382 maart 4.

Heynrich en Goiswyn Spede, gebroeders, zonen van Heynrich (Spede) doen voor zich, hun moeder, broers en zusters, afstand van $\frac{1}{4}$ deel der tienden te Wankum ten behoeve van de hertogin van Gulik.

Fahne; Spede nr 35.

1185. 1382 maart 17.

Wenzel en Johanna, hertog en hertogin van Brabant enz., vestigen ten behoeve van Frederik II graaf van Meurs een jaarrente van 200 moutons uit hun inkomsten te Herzogenrath.

Paravicini p 15/6 noot 29.

1186. 1382 maart 28.
des frydachs nae dem sondage judica

Sibrecht van Blitterswick en Lisbeth, echtelieden, oorkonden ontvangen te hebben van Salentijn van Arendaill, ridder, 350 oude gouden schilden ter lossing van 400 oude schilden, die Salentijn op Palmzondag (30 maart) a.s. zou betalen vanwege de koop van Well.
Sibrecht zegelt evenals zijn broer Johan van Blitterswick.

Limburgs Jaarboek XII p 125.

1187. 1382 april 11.
des frydachs na paschen

Sibrecht van Blitterswick en Elisabeth, echtelieden, oorkonden van Salentijn van Arendaill 400 goede oude gouden schil-

den ontvangen te hebben ter mindering van hun vordering.
Limburgs Jaarboek XII p 125.

1188. 1382 april 17 (Kempen).

Wolter van Nersdom staat zijn Keuls leengoed de hof zu Nersdom in het land Kempen bij de kapel van St. Nicolaas af aan Herman van Durissit; hij blijft Keuls leenman.
Getuigen: Arnold, heer van Wachtendonk, ridder, Engelbert van Orsbeck en Sander van Kudinghoven en Godfried van Arff, portiers (Türwärter).

Regesten EB Köln IX p 85.

1189. 1382 mei 7.

Johan van Broichusen wordt na dode van zijn vader beleend met 20 guldens uit de tol te Rheinberg door de aartsbisschop van Keulen.

Regesten EB Köln IX p 86.

1189A. 1382 juni 30.
in crastino beatorum petri et pauli apostolorum

Sander inghen Have, voornaamste schuldenaar, Gerardt en Johan van Glynder, gebroeders, Werner inghen Have, Jordaen van Loethe en Bernt van Wevort, beloven Gryete en Stine Berntz kinderen van Sleyswich en hun moeder Margriet van den Gruythuse te handhaven in hof en erf, die vroeger van Wilhem inghen Have waren, in de stad (Geldern) te Berk bij de Weverstraat.

Scheres nr 2099.

1190. 1382 juli 17.

Johan van Kessel, knape, zoon van wijlen Sigerus van Kessel, ridder.

Maasgouw 1897 p 28.

1191. 1382 augustus 3 (Rheinberg).

Herman van Melik, knape, kwiteert Frederik, aartsbisschop van Keulen, wegens vergoeding van diensten, kosten en verliezen in de oorlog van de aartsbisschop tegen Mark, Kleef en Nassau.

Regesten EB Köln IX p 99.

1192. 1382 augustus 27.

Otto van Buren, heer te Arcen, ridder, bekent door de rentmeester van Gelre en Zutphen voldaan te zijn en geeft huis,

burcht en land van Geldern weer over aan de hertog; hij behoudt vorderingen van 2510 oude schilden op de tol te Nijmegen en 500 oude schilden, waarvoor borgen zijn.

Nijhoff III - 92.

1193. 1382 september 9.

Gerit, heer van Alpem, verklaart, leenman van de hertog van Gelre te zijn geworden en verklaart Huis, burcht en stad Alphem tot open huis voor Gelre, uitgezonderd tegen de aartsbisschop van Keulen, de graaf van Kleef, Gumpreicht, voogd te Keulen en zijn broer Rutger, heer te Garsdorphen. Gelre geeft hem daarvoor een manleen van 50 oude schilden 's jaars, losbaar met 200.

Leenacten 1376 - 1402 p 5-7, 7-8; Regesten EB Köln IX p 101/2.

1194. 1382 october 9.

Wijsdom over het gerecht Issum, leenroerig aan Gelre, met verklaring, dat na 1338 Herman van Doornick heer te Issum was, die ook Keuls ambtman was van het aartsbisschoppelijk gerecht, dat gehouden werd aan de Spaense-dyck, doch later verlegd is naar Issum.
Oorkonders: Rutger van Eyle, Seger en Willem van Wijenhorst, gebroeders, e.a.
Zegelaars: Rutger van Eyle, Dirk van Eyle Sanderszoon, zijn zoon Dirk en Elbrecht van Kedichem.

Geldrischer Heimatkalender 1963 p 190; Diersforst p 19/20; Regesten EB Köln IX p 105.

1195. 1382 october 28.

Voor schepenen van Orsbeck (Ursbeck) verkopen Rolof van Yseghim en Mette van Steinkirke, echtelieden, aan de kinderen Rauvilius ? te Roermond, Stephan van Wassenberg, een paar koren uit Dyckergoed, dat hofgoed van Johan te Lympke is, een rente van 4 paar koren, half rogge half haver.
Zegelaar: Johan tot Lymke.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 216.

1196. 1382 december 17.

Johan van Honselaer genaamd van den Velde verpandt aan ~~Johan~~ (adolf) graaf van Kleef voor 400 oude guldens het halve Huis Kriekenbeck (de graaf van Kleef heeft in 1391 nog dat pand).

Frankewitz p 186.

1197. 1382 december 27.

Rutger van Brempt kwitteert aartsbisschop Frederik van Keulen voor 25 zware guldens wegens zijn tractement als aartbisschoppelijk aalmoesgever.

Regesten EB Köln IX p 123.

1198. 1382.

Johan van Honselaer genaamd van den Velde krijgt van Adolf graaf van Kleef wegens trouwe dienst 30 zware guldens 's jaars uit de tol te Griethausen.

Frankewitz p 186.

1199. 1382.

Arnold, heer van Wachtendonk, sticht de kapel van de H.Michaël onder het kerspel Wankum.

Lacomblet III nr 859 noot 1; Nettesheim; Geldern 2e druk p 26 noot 8.

1200. 1382 - 1543.

Spee, keurkeuls manleen in het ambt Kempen, bezeten door:

- tot 1382 de heren van Neersdom;
  Herman de Durscheit genaamd Agris;
- tot 1420 van Neersdom, van Hemberg, van Spee;
- 1543 Wolter van Broichhusen.

Kaiser p 264.

1201. 1383 januari 26 (Rheinberg).

Dirk van Berenbroich wordt door Frederik aartsbisschop van Keulen beleend met het Huis Berenbroek in het kerspel Kapellen en eveneens aldaar met de hof Kekenhem, het goed Achteren Berge, land genaamd Ravensdriess en de tienden in Berenbroek.

Regesten EB Köln IX p 130.

1201A. 1383 februari 1.
des sonnendaghes vur unser vrouwendaghe purificatio

Harman van Levendail is zijn neef Godert van Mirlaar 20 guldens schuldig en stelt 12 morgen uit de hof te Bocstegen als onderpand.
Medezegelaars: Elbrecht van Kedeghim, Johan van Levendail, broer van Harman.

Scheres nr 1533.

1202. 1383 april 3.

Johan Huysman, zoon van Johan van Huessen, ridder, verkoopt zijn recht aan de molen te Nersdom en eigen lieden van het hertogdom Gelre in de heerlijkheid Kempen volgens brief van hertog Eduard aan zijn vader, aan Johan van Hoenselair genaamd van den Velde, ridder.
Medezegelaars: Sybrecht Spede en Johan van Haerbeke.

Fahne; Spede nr 36.

1203. 1383 april 9.

Aartsbisschop Frederik van Keulen, Wenzel en Johanna, hertogen van Luxemburg, Limburg en Brabant, Willem hertog van Gulik en Gelre en de steden Keulen en Aken verlengen de landvrede van 30 maart 1375 voor 4 jaren en op 1 november 1378 voor 5 jaren tot 10 april 1384 verlengd, opnieuw voor 3 jaren na Pasen a.s.

Regesten EB Köln IX p 143.

1204. 1383 mei 8.

Aartsbisschop Frederik III van Keulen en Willem, hertog van Gulik, verenigen zich om met de steun van de heren en steden van het verbond van landvrede tussen Maas en Rijn het slot te Dycke te vermeesteren en af te breken en als dat geschied is, het slot, voorburcht en stad Alpen te breken.

Lacomblet III p 873; Regesten EB Köln IX p 146/7.

1205. 1383 mei 29.

Johan van Honselaer genaamd van den Velde beoorloogt bij Issum de bezetting van de roofridderburcht Alpen.

Frankewitz p 186.

1206. 1383 (vóór juli 15).

Hendrik van Wickrath, ambtman van Kriekenbeck, en de ridderschap aldaar: Gerhard van Wambeck, Hendrik van Kriekenbeck, Helmich van Swewick, Gerard van Merwick, Willem Budel, Otto van Kamphausen, Reiken van Buerloe, Engelbrecht van dem Berge, Loeff van Rade, Claes Schriver, Dederik van Beeke, Hoemyddach, Frederik de Grüter, Willem Coster en Peter Greve, in de strijd tegen de gebroeders Gerard en Rutger van Alpen.

Grefrath p 19.

1207. 1383 juli 15 (in den velde vur der Dicke).

Gerart, heer zu der Dicke, en zijn medehelpers, onder wie Erneken Spede, Conekin van Brouchusen, Johan van Schonevorst,

Heinekin van Gelren, Wilhelm van Langevelt, Gerart van Swalmer, oorkonden, dat wegens gepleegde overvallen en breuken vanuit Dyck de aartsbisschop van Keulen, de hertog van Gulik, de steden Keulen en Aken, en de landvredebond tussen Maas en Rijn opgetrokken waren naar het slot Dyck (Dicke), dat vervolgens overgegeven werd door Gerart [1]. Gerart krijgt land, heerlijkheid en de voorburcht van Dyck terug. De burcht zelf met torens, zalen, muren, gebouwen en grachten mag door de bond afgebroken worden.
Medezegelaars o.a.: Erneken Spede en Cuenchin van Broichusen.

Lacomblet III nr 874.
1) Het beleg duurde 5 juni - 17 juli (Regesten EB Köln IX p 149.

1207A. 1383 october 9.
op sente victoersavonde

Ott van Holtmoelen is Teylken van Breympt 10 oude gouden schilden schuldig.

Scheres nr 2083.

1208. 1383 october 28 (Zons).

Goswin, zoon van Herman van Honselaer, ridder, wordt door de aartsbisschop van Keulen beleend met het Huis Hülsdonk in het land Kempen.

Regesten EB Köln IX p 163.

1209. 1383 november 8.

Accoord tussen Wenceslaus en Johanna van Brabant en Godfried, heer van Heinsberg, en Philippa van Gulik, echtelieden, en hun zoon Johan, waarbij o.a. de laatste zijn kasteel te Heinsberg in leen neemt van de hertog van Brabant en hij zal de landen van Millen, Gangelt en Waldfeucht, waarvoor hij 16000 moutons heeft geschoten en nu in pand heeft, niet verder verpanden. Godfried ziet gedurende het leven van de hertog en hertogin af van eventuele rechten op Wassenberg.

Verkooren; Chartes & Cartulaires II - II p 220;
Staatsarchiv Düseldorf; Heinsberg Urkunden 218A.

1210. 1383 december 31.

Schepenen van Vlodorp, Henken Koek en Heynken Scomeker van Werde, oorkonden, dat Henken Puitz van Vlodorp van het kapittel St. Gangulphus te Heinsberg voor 5 marken 's jaars in pacht neemt ongeveer 4 morgen bouw- en weiland, te Vlodorp gelegen tusschen het erf dier gemeente en land van het O.L. Vrouwenaltaar aldaar en geheeten "die gemeynde".
Bij gebrek aan een schepenbankszegel zegelt op verzoek van de schepenen Gelys van Nuynheym.

RAL Aanwinsten 1926.

1211. 1383 - 1600.

Lijst van burgemeesters van Venlo; idem secretarissen en rentmeesters.

Maasgouw 1881 p 438, 442/3, 447, 446 (foutieve paginering).

1212. 1384 januari 28.

Herman, heer te Lievendaelle, ridder [1], oorkondt het Huis te Lievendaell met voorburchten c.a. in leen ontvangen te hebben van Willem van Gulik, hertog van Gelre, en ook de heerlijkheid van Kerpen, uitgezonderd * visserij en leenmannen, zijnde een Keuls leen van Hochstaden (Hoffstaden), dat oorkonder hield * van de aartsbisschop van Keulen. Het Huis te Lievendaell is open huis van Gelre, uitgezonderd tegen de aartsbisschop en tegen de hertog van Berg wegens 600 gulden op dat huis en tevens uitgezonderd tegen de heer van Wevelinghoven, met wie oorkonder verbonden is.
Medezegelaars: Johan, baanrots (banrots) van Moelenarken (Müllenark) en Arnt van Homen, heer van Amersoyen (Arnt van Heumen, heer te Ammerzoden)

* een hof met

Regesten EB Köln IX p 177; Doorninck-Veen p 307/9.
1) De tekst geeft m.i. abusievelijk "richter".

1212A. 1384 februari 10.
des gudensdagen nae sente aechtendach der heiliger jonfrouwen

Henrick van Steenbergen, proost van Oudmunster te Utrecht, zal Elbert van Eyle Evertszoon, sluiter te Geldern, schadeloos houden wegens borg staan met de hertog van Gelre bij Werner Roemsberg en Margrite, echtelieden.

Scheres nr 1347.

1213. 1384 maart 10.
up den neesten donderdage na den sondage in der vasten als men singhet reminiscere

Rutger van Alpen oorkondt, dat Salentijn van Arendaill, ridder, en Mechteld, echtelieden, zijn zwager en zwagerin, hem hun huis en heerlijkheid Well hebben verpand voor 400 oude gouden schilden, te allen tijde losbaar. Rutger zal 100 zware guldens van de schatting op St. Maartensdag uitbetalen te Myrl(ar) of te Geisteren, welke plaats Salentijn mag kiezen. Salentijn zal de beemden te Oyen behouden.
Rutger zal de inwoners van de heerlijkheid niet hoger schatten dan 100 oude schilden 's jaars.
Borgen voor Rutger zijn: Rutger van Alpen, Gimprecht van Alpen, voogd te Keulen, en Geryt heer te Alpen, gebroeders, die bij niet nakoming door Rutger in een herberg in Keulen in leisting zullen gaan.

Limburgs Jaarboek XII p 126/7.

1214. 1384 april 12.

Willem van Gulik, hertog van Gelre, oorkondt geschil te hebben gehad met Frederik, aartsbisschop van Keulen, wegens zijn aanspraken op de voogdij (van) Kempen, vanwege het leen, dat zijn overleden tante Mechteld, hertogin van Gelre, had op de tol te Neusz en jarenlang is onthouden, over de grenzen te Vinnbrück, Frohnenbruch en Oedt.

Regesten EB Köln IX p 191.

1215. 1384 april 30.
op sent walpurgeavent der heiligen joncfrouwen

Ruthger van Alpen oorkondt, dat Salentijn van Arendaill, ridder, hem 400 oude schilden heeft betaald ter inlossing van (huis en) heerlijkheid Well.
Medezegelaars zijn gebroeders Gimprecht van Alpen, voogd te Keulen, Geryt heer van Alpen.

Limburgs Jaarboek XII p 127.

1216. 1384 october 2.

De stad Keulen neemt op verzoek van de aartsbisschop van Keulen de Joden van Keulen voor 10 jaar in bescherming op zekere financiële en andere voorwaarden.

Regesten EB Köln IX p 213/4.

1217. 1384 november 1.

Wilhelmus van Gulik, hertog van Gelre, deelt de aartsdiaken van Kempenland mee, dat de pastoorsplaats van Swalmen vacant is door afstand van Nycolaus Liefger, priester van Keulen, in handen van de hertog, die het patronaatschap heeft. De hertog draagt nu Wilhelmus de Camenata, priester van Keulen, als pastoor van Swalmen voor.

Doorninck, acten 1376/92 p 41/2; Maasgouw 1915 p 46.

1218. 1384 november 26.

Willem van Gulik, hertog van Gelre, oorkondt, dat Henric van Steenbergen, proost van Oudmunster, aan wie de hertog 6000 oude schilden schuldig is, aan Johan van Wessem, schout te Roermond, 700 oude schilden heeft verschreven op de tol te Lobith, hetgeen de hertog goedkeurt.

Doorninck, acten 1376/92 p 20.

1219. 1384 - 1488.

Lijst van richters van Gelre te Weeze.

Frankewitz p 267/8.

1220. 1384 - 1565.

Relaas van bouw en verbouw van het stadhuis van Venlo.

Maasgouw 1880 p 253/4.

1220A. 1385 januari 5.
op ten dertienavondt

Heynric, zoon van Heinrye van Bruchusen, kanunnik te Tongeren, verkoopt aan Arnolt Vinck en Katherine, echtelieden, de helft van het land, dat zijn vader had, gelegen tussen "des hertoghen wiere ende den Venne tenden den groenen walde".
Oorkonders: Heinrich van Wickeraede, richter, en Harman Mensenen en Johan van Lomme, schepenen te Venlo.

Keverberg K.

1221. 1385 januari 12.

Willem van Gulik, hertog van Gelre, oorkondt, dat Henrich Romblain van Vossem, ridder, drost te Geldern, voor de raden van de hertog en schepenen van zijn vier steden rekening heeft gedaan vanwege het drostambt, waaruit blijkt, dat de hertog hem schuldig blijft 973 oude gouden schilden, voor welke schuld de hertog Henrich niet zal ontslaan als drost dan na gehele betaling.

Doorninck, acten 1376/92 p 19.

1222. 1385 januari 12.

Willem (van Gulik, hertog van Gelre) staat zijn muntmeester Gadert van Stramprade en zijn gezellen Johan Thomaes van Mechgelen en Bertholt, gebroeders, toe, munt te slaan, te weten een gulden, zoals de hertog (Albert van Beieren, ruwaard van) Holland in Dordrecht laat slaan, zijnde uit een troois(gewichts)mark goud van 20½ karaat, zijnde één grein beter dan in Holland, 70¼ stuks.

Doorninck, acten 1376/92 p 23.

1223. 1385 januari 25.

Willem van Gulik, hertog van Gelre, zal de burgers van de stad Geldern bevestigd houden in de goederen, die Willem van Stralen in die stad had.
Aanwezig: de hertogelijke raden Arnoldus de Hoemen, heer van Amersoyen, Wolterus de Ysendoren, Henricus Rombliain de Vossem, Segerus de Groesbeke heer van Hoemen en Wilhelmus de Drueten, ridders, gezegeld door Johannes Kodken.

Doorninck, acten 1376/92 p 197/8.

1224. 1385 februari 1.

Wolter van Wachtendonk Godfriedzoon en zijn broer Sweder van Wachtendonk, gevangene te Kempen, zweren oorvede jegens de aartsbisschop van Keulen.
Medezegelaar o.a. Hendrik van Wachtendonk.

Regesten EB Köln IX p 236.

1225. 1385 maart 6.

Reynalt van Valkenburg, heer van Born en Sittard, oorkondt met abdis en convent van Susteren en burgemeesteren, schepenen en raad der stad Susteren een accoord gesloten te hebben. De abdij blijft van alle goederen die ze nu heeft vrij van dienst en schatting. Toekomstige bezittingen zijn onderhevig aan schatting, zoals buitenlanders te Susteren worden geschat.
Die van Susteren zullen van nieuwe erven tienden geven. Indien beemden worden omgezet in akkerland, heft de abdis en convent smaltiend als voorheen van beemd.
Abdis en convent mogen op de gemeente geen hout hakken zonder verlof van de burgemeester. De abdij is niet gehouden te betalen in de kosten van de versterkingen om de stad.

Publications VI p 547/9.

1226. 1385 juni 7.

Scheidsrechterlijke uitspraak door Reynalt van Valkenburg, heer van Born en Sittard, Willem heer van Abcoude en Arnt van Hoemen, heer van Amersoien, ridder, in het geschil tussen (Willem van Gulik)hertog van Gelre en Reynalt, heer van Brederode en Gennep. Brederode zal Gulik, Holland en Brabant en de 4 hoofdsteden Nijmegen, Roermond, Zutphen en Arnhem, zijn spijt betuigen over aan Gelre geschreven aanmaning.
Brederode zal Gelre op verzoek van de laatste dienen met 100 lansen; hij zal de hertog in Nijmegen hulde doen. Brederode zal het Huis te Gennep van Gelre in leen houden en hij zal alle Gelderse ingezetenen te Gennep tolvrij houden, uitgezonderd van de markttol. Alle wederzijdse gewelddaden worden vergeven.

Doorninck, acten 1376/92; Doorninck-Veen p 325/6.

1227. 1385 juni 9.

Willem van Gulik, hertog van Gelre, ontslaat ten behoeve van Johan van Hoenzeler genaamd van den Velde, ridder, wegens diens trouwe dienst, zijn hof genaamd Campedonck in het land van Kempen, leenroerig van Gelre, uit die leenband.

Leenacten 1376-1402 p 15.

1228. 1385 juli 13.

Willem (van Gulik, hertog van Gelre) oorkondt, dat Elbert van Eyle Evertssoin, sluter te Geldern, rekening heeft afgelegd over het ambt Geldern en het ambt Straelen; Elbert moet de hertog nog leveren 42 spekvarkens, 200 hoenders, 204 malder rogge op het Huis te Geldern. De hertog is hem schuldig 19 oude schilden à 29 groten.

Doorninck, acten 1376/92 p 63/4.

1229. 1385 juli 29.

Willem (van Gulik, hertog van Gelre) stelt Gadert van Stramprade tot zijn muntmeester te Arnhem voor 6 jaren teneinde te munten goudguldens van 20 karaat, 70 uit een gewichtsmark, ¼ gulden meer of minder. Hij doet rekening aan de waardijn. De hertog krijgt ½ gulden sleeschat per gewichtsmark geslagen munt.

Doorninck, acten 1376/92 p 47/8.

1230. 1385 augustus 9.

Wicker van der Bare genaamd Rost zegt de heren en steden van de landvrede tussen Maas en Rijn, uitgezonderd de hertog van Gulik en de aartsbisschop van Keulen, vete aan. Idem doet Konrad van Blankenheim; een en ander wegens het beleg van Reifferscheid.

Regesten EB Köln IX p 253.

1231. 1385 augustus 11.

Willem van Gulik, hertog van Gelre, oorkondt, dat Werner Buffel van Gusten, ridder, momber van Styne van den Broych, diens vrouw, door hem is beleend met de hof tot Bloymendale, gelegen tot Udder bij Sittart, groot 19 bunders, idem met 20 kleine Florentijnse guldens uit de renten van het gewandhuis te Roermond, zoals Gadert en Johan van Schaephuesen, gebroeders, die bezaten en daarvan afstand deden.
Schout, burgemeesteren, schepenen en raad van Roermond, zullen de 20 guldens 's jaars op Pasen betalen.

Leenacten 1376-1402 p 16/7.

1232. 1385 augustus 12 - october 11.

In de strijd tegen de (roofridder) Johan van Reifferscheid liggen Hendrik van Wickrath, ambtman van Kriekenbeck, Johan van Woesick, Hendrik van Hessen, Reinken van Buerloe, Gerhard van Wambeck, Johan Goltstein, Hendrik Kint, Lemken van Roggel, Jacob van Leisteren en Frederik de Grüter, negen weken voor het slot Reifferscheid. Voor deze veldtocht betaalden Viersen en

en het ambt Kriekenbeck 270 oude schilden.

Grefrath p 20.

1233. 1385 october 11.

De burcht Reifferscheid wordt door deelgenoten in de landvredebond tussen Maas en Rijn veroverd.
Johan, heer te Reifferscheid, zweert oorvede en belooft niemand meer vanuit zijn burcht aan te vallen of schade toe te brengen.
Aan de belegering nemen schutters uit Venlo deel.

Nettesheim; Geldern 2e druk p 47.

1234. 1385 october 11.

Johan heer van Reifferscheid oorkondt, dat koning Wenzel, de aartsbisschop van Keulen, bisschop Arnold van Luik, hertogin Johanna van Brabant, hertog Willem van Gulik, Reinard heer van Schoonvorst en de steden Keulen en Aken, zijn slot Reifferscheid (sinds 12 augustus) hebben belegerd, omdat van daaruit inbreuken op de landvrede zijn gepleegd. Hij is nu verzoend, zal de volgende 8 jaren geen der partijen schade doen; bij verzuim komt hij in gevangenschap.
Reinard heer te Reifferscheid zal eveneens doen als zijn neef Johan.

Regesten EB Köln IX p 259/60.

1235. 1385 october 31.

Willem (van Gulik, hertog van Gelre) is Elbert van Eile De-
* rixsoen, sluter (rentmeester) te Geldern, 529 oude schilden en 24½ herengroot schuldig. De hertog zal 200 oude schilden betalen op St. Maarten a.s., 200 dito op St. Maarten 1386 en de rest op St. Maarten 1387. Elbert blijft sluter tot alles is betaald; hij is voor 100 oude schilden ten behoeve van de hertog borg gebleven bij de stad Roermond; de hertog zal hem deswege schadeloos houden.

Doorninck, acten 1376/92 p 29-30. * moet zijn Everhszoon

1236. 1385 november 15.

Willem van Gulik, hertog (van Gelre) is tot overeenstemming gekomen met Willem, heer van Broichusen, raad en hofmeester, over 700 oude gouden schilden, die de hertog hem nog schuldig is. Willem zal de verschrijving op de tol te Zaltbommel terug geven en de hertog zal Willem en diens vrouw Agnes jaarlijks een lijfrente betalen van 70 oude gouden schilden op beider leven, gaande uit de tol te Nijmegen.

Doorninck, acten 1376/92 p 27/9.

1237. 1385 vóór november 24.

Willem (van Gulik, hertog van Gelre) verklaart, dat Karle van Hontseler Goessensoen hem de brieven heeft gegeven, die Willem van Bruechusen, eertijds ambtman te Geldern, had wegens Kerstiaen Moerlants; hij zal hem deswege schadeloos houden.

Doorninck, acten 1376/92 p 152/3.

1238. 1385 november 24.

Willem (van Gulik, hertog van Gelre) stelt Johan van Hoentseler genaamd van den Velde, ridder, raad, tot drost van Geldern, met recht breuken tot 5 mark zelf te behouden, op tractement van 300 oude schilden. De inkomsten van de horigen en horige goederen komen hem half toe. Johan heeft de hertog 2000 oude schilden voorgeschoten en zal niet uit het ambt gezet worden dan na terugbetaling.

Doorninck, acten 1376/92 p 100/2.

1238A. 1385 december 8.
ipso die conceptionis beate marie virginis

Bruen Boghel kwiteert wegens aflossing van 11½ oude schilden door Harman van Buytberghen op de schuld van Harman en diens broer Johan aan Wolter van Eyle Sanderszoon.

Scheres nr 2361.

1238B. 1385.
op sent rykanusavent des mertelers (heilige=onbekend)

Geryt die Man van Stralen, richter, en schepenen van Geldern, oorkonden, dat Geryt die Vaecht en Jutte, echtelieden, aan Herman van Boytberghe verkocht hebben hun recht op het erf van de vrouw van Johan Haderen.

Scheres, nr 1165.

1239. 1385.

Sander van Kodinghoven aangesteld tot ambtman van Goch, Weese, Asperden, Mook (en Hülm) tegen tractement van 150 oude gouden schilden, te heffen uit de boeten en breuken.

Frankewitz p 293/4.

1240. 1385.

Gerhard van Herkenbusch genaamd Korfeilchin en Gerhard van Herkenbusch genaamd Boultz geven de aartsbisschop van Keulen kwijting wegens betaling van geleden schade en verliezen, te weten 60 rijnsgulden en 40 rijnsguldens.

Regesten EB Köln IX p 282.

1241. 1385.

De abt van Werden beleent graaf Frederik van Meurs met de voogdij (over de goederen van het klooster) in Friemersheim, Borch en Vluyn.

Rheinische Vierteljahrsblätter 15/16 (1950-51) p 154.

1242. (1385).

Schepenen van Viersen veroordelen twee mannen wegens hulp aan (de roofridders) Johan van Reifferscheid en Scheifard van Merode.

Grefrath p 20.

1243. 1385 of 1386.

Willem (van Gulik, hertog van Gelre) verklaart schuldig te zijn aan meester Gadert van Stramprade 600 oude gouden schilden, waarvoor Gadert jaarlijks te Roermond of 's Hertogenbosch over vijf jaren en verder levenslang een lijfrente van 45 oude schilden zal ontvangen. Bij gebreke van de hertog zal Willem heer van Horn, vier mannen met 4 paarden en alle schepenen binnen de dingbank van Wirt en Mirfelt (=Nederweert) met ieder een paard op bevel van mr. Gadert, betekend voor de "nederste poirten" te Wirt, in Roermond of 's Hertogenbosch in een herberg in leisting gaan.

Doorninck, acten 1376/92 p 135/6.

1244. 1386 januari 22.

De hertog van Gelre beveelt Jan van Honselaer genaamd van den Velde Otto van Buren van Arcen bij te staan tegen de jonkers van Meurs. (Otto was als Gelders leenman tegen die van Meurs in het gedrang gekomen; de leenheer=hertog en diens afgeleide= de drost moest hem beschermen).

Frankewitz p 187.

1244A. 1386 februari 21.

Arnold Vincke, richter, en Goeswin van Lomme en Arnolt van Lomme, schepenen te Venlo, oorkonden, dat Gheraert Marcolf en Katherine, echtelieden, verkopen aan Henken Leyendecker en Katherine, echtelieden, een erfrente van 1 Gelderse gulden uit hun huis opter Schoelbeke.

Keverberg 24 (nr 356).

1245. 1386 mei 3.

* (Wenceslaus, hertog van Brabant) lost (slot, stad en ambt) Wassenberg in van Rolman van Arenthal, erfgenaam van Jan van Mirlaar.

Uyttenbrouck p 88.

* moet zijn Johanna, hertogin

1246. 1386 mei 27 (Roermond).
(transsumpt der stad Brussel van 1447 november 15)

Godart van Loon, heer van Heinsberg, Philippa van Gulik, echtelieden, Rainald van Valkenburg, heer te Born en Sittard, Johan van Loon, zoon van Heinsberg, Simon, oudste zoon van de graaf van Salm, Gielis van den Horck, ridder, Johan van Heinsberg genaamd van Domsdale, ridder, Konrad van Berge, pastoor te Maasniel (Nyel), Evert van Lieck (Liec), Stephanszoon, Rogier van Bachem, Johan van Tiegelen "wesschaft" te Geilenkirchen, Gerlach van Leroede, Johan van Bachem en Heinken Kelner, burgers te Roermond, de stad Heinsberg met de bijbehorende schepenstoelen, de gemeente Geilenkirchen met de bijbehorende schepenstoelen, de stad Sittard en de stad Susteren, vestigen wegens een schuld van 5127 rozenmoetons aan Johan van Montefia, zijn broers Obertin en Antonius van Montefia een rente van 400 moetons onder verplichting tot leisting bij wanbetaling.

Staatsarchiv Düsseldorf; Heinsberg Urkunden 221a.

1247. 1386 juni 8. (~~Montefia~~)

Wilhelmus, eerstgeborene van Gulik, hertog van Gelre, en Katharina van Beieren, hertogin, oorkonden, dat ze Johannes en Abertinus de Montefia, gebroeders, Symon de Montefia en Godefridus, hun bloedverwanten en neven en hun familie kwijtgescholden hebben van alle misdaden en overtredingen tegen oorkonders' voorvaderen inzake alle goederen van wijlen Johannes de Montefia. Oorkonders staan toe, dat Albertus de Montefia en Antonius Berneruszoon van Montefia, kooplieden van Lombardije en hun erven en families, in de stad Roermond verblijven tot St. Jan de Doper geboorte over 20 jaren en hun handel daar als vanouds doen, met uitsluiting van andere lombarden of Toscanen. De kooplieden zullen 's jaars 50 gouden franken betalen aan de oorkonders; verder gelden de gebruikelijke voorwaarden voor lombaarden.
Oorkonders verlengen de gezellen van het lombaardenhuis te Arnhem voor 3 jaren in hun privilegiën, zoals Johannes de Montefia en nu zijn broer Abertinus de Montefia hebben.
Getuigen o.a.: Walravius de Wye, Sanderus de Vossem, Johannes de Hoenseler genaamd (van) de Velde, Godefridus de Vlodorp, voogd van Roermond, Theodericus de Osse (=Oest), ridders, en de steden Roermond en Arnhem.

Doorninck van, acten 1376/92 p 87-99.

1248. 1386 juni 8.

De aartsbisschoppen van Mainz, Keulen, Trier en de paltsgraaf sluiten een muntverdrag voor het slaan van gouden en zilveren munten:

- guldens van 23½ karaat, 66 stuks uit een gewichtsmark. Uit één (gewichts)mark fijn goud slaat men 67 guldens; deze gulden is 20 witpenningen (de oude gulden had 19 witpenningen. De koers is gelijk aan de koningsgulden, Hongaarse en Boheemse dukaten en Genuese guldens, tenminste indien die hun huidig gewicht en gehalte behouden.
  Een nobel geldt 45½ nieuwe witpenningen, een oud keizers- en Frans schild 25½, een pieter d'or 23½, een franc 21½ witpenningen.
  De nieuwe gulden draagt de H. Johannes op de kop en op munt een driepas met het wapen van de muntslager, omgeven met de wapens van de andere leden van het muntverdrag; de witpenning draagt dit aan de muntkant en op de kop een borstbeeld van St. Pieter met een tabernakel.
  Andere gouden munten en witpenningen zijn verboden, behalve die van 2 schelling, 12 penning en 6 penning Keuls, die Keulen en Trier sloegen, aangezien die dezelfde gehalte en gewicht hebben als de nieuwe witpenning;
- zilverpenningen met gehalte van 9 penning=12½ lood konings-

zilver, 96 uit een gewichtsmark, 20 stuks= 1 gulden; idem halve witpenningen van gelijk gehalte.
Het verdrag geldt voor 10 jaren.

Regesten EB Köln IX p 273/4, 321.

1249. 1386 juli 5.
donnerstag nach peter und paul

Hendrik van Wickrath, ambtman van Kriekenbeck, rijdt met 22 lansen (ruiters) in het gevolg van hertog Willem van Gelre naar Swalmen en vandaar in het land van Born.

Grefrath p

1250. 1386 juli - 1398 october.

De stad Geldern stelt 12 bewapenden ter beschikking van de hertog van Gelre ten behoeve van een inval in het land van Born tegen de hertog van Brabant (juli); drie man (onder wie een burgemeester) met 6 paarden voor een krijgstocht in het land van Wassenberg (augustus); 3 schutters voor 9 dagen (april 1387), 3 schutters voor 29 dagen (mei 1387); 3 schutters voor het beleg van Middelaar (juni 1387); 6 bewapenden voor een tocht naar Brabant (augustus 1388); 5 bewapenden en 2 paarden en 6 schutters voor het beleg van Coevorden (augustus 1395); 6 schutters en 24 voetknechten voor een krijgstocht naar Brabant (mei 1398); bewapenden met 12 paarden voor een tocht in de buurt van Erkelenz (juli 1398); 4 lanciers, 4 schutten en 22 voetknechten voor een krijgstocht tegen 's Hertogenbosch (october 1398).

Nettesheim; Geldern 2e druk p 51/2.

1251. 1386 augustus 11.

Mathis van Ruremunde en Druyde, burgers van Keulen.

Diersfordt p 22.

1252. 1386 augustus 24.

Jacob van Mirlaer, heer van Milendonk, doet afstand van zijn door de hertogen van Gulik en Gelre gedurende 6 jaren verleend recht van algemeen vrijgeleide (hij heeft Huis, slot en land Milendonk met renten c.a. voor 6 jaren in leen opgedragen aan hertog Willem van Gulik).

Nijhoff III - 116; Milendonk 13/4.

1253. 1386 augustus - 1396 februari.

Johan van Gronsveld, panddrost van Limburg, Herzogenrath, Wassenberg, Eysden, Cadier, Millen, Gangelt en Waldfeucht, in

augustus 1386 door Reinard van Schoonvorst vermoord. Johan's weduwe Margaretha treedt in de rechten van Johan; haar broer Johan Scheiffart neemt Millen, Gangelt en Waldfeucht in bewaring; hij mag van hertogin Johanna van Brabant alle inkomsten daaruit behouden, totdat de hertogin 5500 oude schilden zou hebben terugbetaald. In de loop van 1388 doet Johan de hertogin voorschotten van 15713 rijnsguldens. In december 1388 komt Johan in Brussel en vraagt betaling. De hertogin moet de pandschap bevestigen en zal op 18 april en 1 october 1389 telkens de helft afbetalen.
De hertogin kan daaraan niet voldoen en draagt in augustus 1389 Millen, Gangelt en Waldfeucht over aan haar neef Philips de Stoute, hertog van Bourgondië, met het recht de pandsommen van 5500 oude schilden en 15713 rijnsguldens te lossen. Eerst in februari 1396 werden de panden ingelost.

Domsta I p 70/1.

1254. 1386 september 14.

Willem (van Gulik, hertog van Gelre) staat zijn muntmeester Gadert van Stramprade toe, in Arnhem munt te slaan naar gehalte van Holland.
Gadert betaalt 1 gulden sleeschat per geslagen (gewichts-)mark goud; verder zal hij uit 300 (gewichts-)mark zilver slaan: duiten en halve duiten; vier duiten zijn 1 floirken (waard) en er gaan 408 duiten in een (gewichts-)mark, die zal bedragen 4 penningen koningszilver, 4 grein meer of minder.
Per zilvermark zal Willem aan sleeschat geven 6 floirken.

Doorninck, acten 1376/92 p 41.

1254A. 1386 october 14.
in die calixti pape et martiris

Herman heer van Levenendayl en Meiza van Mirlaar, echtelieden, zijn Godart, zoon van wijlen Johan bastaard van Mirlaar, 170 oude gouden schilden schuldig en stellen 20 morgen uit de hof te Bockstegen als onderpand.

Scheres nr 1532.

1255. 1386 november 30.

De echtelieden Henkin van Westerich en Elsbe pachten van Johan van Bruchusen en Bele van Endelstorp, heer en vrouwe van Wickrath, de halve hof te Westrich met huis, opstallen en 44 morgen akkers; verpachters toegevallen na dood van jonkvrouw Rychmoede van Westerich, voor 11 paar koren Erkelenzer maat.
Zegelaars: de schepenen van Wanlo onder voorbehoud van de rechten van de hertog van Gulik en Gelre.

Brandts; Wickrath p 1/2.

1255A. 1386 december 23.

des neesten sundages vur den heiligen kirsdage

Everart van me Hoeroide (=van Merode) zweert een oorvede jegens Herman(,)Johan (en)Heinrich van Boedberg, Johan inghen Haghe en Heynrich van Beynen genaamd Knoep wegens gevangenschap na veldslag.

Scheres, nr 1166.

1256. 1386.

Landsheerlijke inkomsten uit ambt Geldern:

34 mark cijns, 260 mark herfst- en meibeden, 147 varkens, 95 kapoenen, 2100 hoenders, 60 malder tarwe, 1000 malder rogge en 1400 malder haver aan erfpachten; vervolgens wegens keurmeden en lijfgewin.

Veröffentl. Historischer Verein Geldern nr 31 p 5.

1257. 1386.

Uit de sluitersrekening blijkt, dat binnen de stad Geldern 459 hoenders huiscijns geheven is.
Het cultuurland buiten de stad was door de hertog in erfpacht gegeven en bracht 133 malder rogge en 107 malder haver op.

Nettesheim; Geldern 2e druk p 24.

1258. 1386.

Johan, heer te Heinsberg, kwiteert de aartsbisschop van Keulen voor ontvangst van 200 gulden in korting op een grotere som.

Regesten EB Köln IX p 346.

1259. 1386 - 1389.

In de vete tussen Gelre en Brabant kiest Arnold van Heumen, heer te Middelaar, partij voor Brabant.
De burcht Middelaar wordt door Gelre ingenomen en Arnold daar gevangen gezet.

Frankewitz p 281.

1260. 1386 - 1399.

De gruiter van Lobberich wordt wegens het afleggen van een valse eed veroordeeld tot 100 oude schilden boete;
Muterken wordt wegens het afleggen van een valse verklaring

als schepen veroordeeld tot 25 Gelderse guldens boete; Peter ter Stepen van Lobberich wordt wegens meineed veroordeeld tot 70 gulden boete.
Een gestolen schaap leverde Hein Franssois van Wankum 62 gulden strafboete op.
Coenken van Wanckum kreeg een boete van 40 mark, omdat zijn paard een kind had doodgetrapt.

Grefrath p 41/2.

1261. 1386 - 1401.

Johan van den Velde genaamd Honselaer, (ridder), verdedigde in 1386 de stad Grave met grote dapperheid tegen de Brabanders (Nijhoff III p LIX); hij was raad en vertrouwensman van hertog Willem van Gelre, (1388) drost te Geldern (Nijhoff III nr 126), bezitter van de molen te Niersdom en de laten van de hertog van Gelre in het land Kempen (Nijhoff III nr 96) en de Huizen Kriekenbeek en Velden bij Kempen.
Zijn huwelijk met Mechtild van Bommel schijnt kinderloos geweest te zijn; na zijn dood in 1401 ging het Huis Velden over op zijn verwant Herman van Wijenhorst en Huis Kriekenbeek aan Johan, heer van Arkel. Hij stichtte in 1393 een dagelijkse mis op het altaar van de H. Katharina in de parochiekerk te Geldern.

Nettesheim; Geldern 2e druk p 49 noot 23.

1262. 1386 - 1479.

Lijst van richters van de stad Goch.

Frankewitz p 256/7.

1263. 1387 januari 10.

Heynric van Baexem als leenheer en zes van zijn laten oorkonden, dat Johan genaamd Goeds Duechde, porteneer van het stift Thorn, voor hem gegoed is in 8 malder rogge erfpacht wessemer maat uit het goed van Gerard van Hinderhusen ten behoeve van joffer Margriete van Buren, non te Thorn.

1264. 1387 februari 15 - mei 26.

Johanna hertogin van Brabant staat haar neef Philips de Stoute van Bourgondië toe, de pandsommen op Limburg, Rode, Daelhem, Valkenburg, Wassenberg, Kerpen en Sprimont af te lossen; Philips lost de pandsom van Wassenberg aan de erfgenamen van Johan van Gronsveld. (zie ook regest nr 1253)

Selfkantheimat 1975 p 102.

1265. 1387 maart 9.

Verordening voor werkmeesters en gezworenen van het wolleambt te Aken.

Annalen Historischer Verein Niederrhein 28/29 p 86.

1266. 1387 maart 22 (Kaster).

Willem hertog van Gulik en Maria hertogin van Gelre verlenen de stad Dülken rechten op accijns en weggeld van alle handel en verkeer, zoals de stad Gladbach die bezit ter uitbreiding van de stadsversterkingen.

Kempen-Krefeld 1965 p 171/2.

1267. 1387 maart - juni.

Willem hertog van Gelre zendt de aartsbisschop van Keulen, de bisschop van Münster en andere heren in Westfalen, boodschappen over zijn geschil met de hertogin van Brabant.

Regesten EB Köln IX p 367.

1267A. 1387 april 12.
des neesten vriedaichs na den heiligen paessche daghe

Henrich van der Voert en Hadewich van Kessel, echtelieden, verkopen aan Elbrecht van Eyle Everartszoon het hertogengoed en Beckersgoed te Pont.
Oorkonders: richter Henrich Hagen en schepenen van Pont.
Zegelaars: de richter, twee schepenen van Geldern, de verkoper en Adam van Woesich voor Goedert van der Voert met het zegel van Goederts vader.

Scheres nr 1541.

1268. 1387 mei 28.

(Willem van Gulik, hertog van Gelre) bekent aan Johannes de Montefya 1200 florijnen schuld te betalen op St. Marcus a.s. en de rest een jaar later.

Doorninck, acten 1376/92 p 24.

1269. 1387 vóór juni 24 - juli 5.

Klachten van Reinard heer van Reifferscheid, Konrad heer te Tomburg, Scheiffart van Merode, heer te Hemmersbach, Johan, heer van Rheydt, Walraven van Merode, voogd te Güsten, en de gebroeders Johan en Willem van Buschfeld, tegen de hertog van Gulik, betreffende Sindorp, Mylendonk, Overbach.

Regesten EB Köln IX p 372/5.

1270. 1387 juni 24.
op sunte johandach nativitas

Schepenen en gemeente van Well verklaren op verzoek van Salentijn van Arendaill, ridder, heer te Well, dat zij schatting betaald hebben sedert de tijd, dat men dat boven en beneden in het land betaald heeft; geen goed in de heerlijkheid is schatvrij. Schepenen verklaren idem en verzoeken Jacob heer van Myrlar en Johan van Berenbroke, destijds ambtman te Well, voor hen te zegelen, daar zij zelf geenzegel hebben.

Limburgs Jaarboek XII p 127.

1271. 1387 juni 26 - juli 22.

Gezanten van de hertog van Bourgondië (Philips de Stoute) gaan van Douai naar Brabant en verder naar Aken en Luik in diplomatieke missie naar de bisschoppen van Keulen en Luik om een bondgenootschap met Bourgondië en Brabant tegen Gelre tot stand te brengen.

Regesten EB Köln IX p 376.

1272. 1387 augustus 5 - september 8.

Een gezant van (Philips de Stoute) hertog van Bourgondië gaat van hertogin Johanna van Brabant naar Maastricht en Valkenburg op een dag, waarop vertegenwoordigers van Brabant en de aartsbisschop van Keulen zaken bespreken inzake de twist tussen Brabant en Gelre.

Regesten EB Köln IX p 379.

1273. 1387 october 7.

Johan van Milendonk en Bele, dochter van Scheiffart van Merode, heer van Hemmersbach, echtelieden, geven hertog Willem van Gulik verklaring, dat het slot Milendonk met toren, muren, grachten en versterkingen open huis van Gulik is.
Zegelaars: Johan voornoemd, Reinard te Reifferscheid, Emund van Engelsdorf, Karsil van Palant, ridders, Tilman van Brempt.

Domsta I p 53; Milendonk p 14.

1274. 1387 october 14.

Willem van Gulik, hertog van Gelre, en Adolf, graaf van Kleef, zullen de wederzijdse schuldvorderingen 5 jaar laten rusten en wederzijdse onderdanen vrijgeleide geven. Ten aanzien van het Huis te Afferden wordt bepaald, dat Adolf het nog 6 weken na datum mag bezitten, desgewenst afbreken of aan (~~Winand~~) Schenk Hendrik (van Nydeggen) overleveren. Nadien mag de hertog van Gelre het

afbreken; indien Willem of Adolf met Schenk in oorlog raakt, zal de ander hem tegen Schenk bijstaan.

Schenk p 27; Lacomblet III nr 920.

1275. na 1387 november 22.

(Willem van Gulik, hertog van Gelre) stelt Johannes (van Hoenseler genaamd van de Velde) tot zijn drost van Geldern wegens 2000 schilden, betaald aan Agnes Rombliains (de Vossem).

Doorninck; acten 1376/92 p 29-30; vgl. regest 1238

1276. 1387 herfst.

Philips hertog van Bourgondië zendt 500 lansen te velde tegen de hertog van Gelre; deze troepen bezetten Gangelt en Waldfeucht. De ambtman van Kriekenbeck roept zijn ridderschap op: Willem, Arnt en Johan van Kriekenbeck, Herman, Gijsbrecht en Johan van Bocholtz; Wolter en Sweder van Wachtendonk; Sweder van Vlein; Alart van Tisch; Sibrecht, Hendrik, Arnken en Goetsen Spede; Emont van Pardelaere; Sander en Tilman van Wevelinghoven; Dederik en Johan ingen Rode; Willem Budel; Hendrik van Baerle; Willem van Brede; Goessen op den Kelre; Vlecken; Peter Greve; Wolter van Nersdum; Goddart Ruffart; Henken van Heeswick; Jacob van Leisteren; Lemken van Roggel en Frederik de Grüter. Viersen en het land van Kriekenbeck trokken 600 gulden uit voor de verdediging. (31 riddermatigen dan wel leenmannen tot krijgsdienst verplicht)

Grefrath p 21.

1277. 1387 herfst.

Hendrik van Wickrath; ambtman van Kriekenbeck, ligt met 15 lansen en gezellen 4½ week te Caster; zijn gezellen zijn Herman van Issem; Willem van Kriekenbeck; Erken en Goetsen Spede; Johan inghen Rade; Johan van Bocholz; Sweder van Vlein; Willem Budel; Emont van Pardelaer (woont te Wankum); Hendrik van Baerle; Dederik Spuelre; Willem van Brede; Tilman van Wevelinghoven; Henken van Heeswick; Wessel; Bouwer; Frederik de Grüter en Peter Greve.

Grefrath p 20.

1278. 1387 december 12.

Godaert van Wylick zal van Johan van Buren en Gertrudis, echtelieden, niet méér eisen dan 270 oude gouden schilden wegens het vaderlijk erfdeel van zijn vrouw Jutta, dochter van Gertrudis uit haar eerste huwelijk met Heynric Rost van Crekenbeke.

Verslag 's Rijks Oude Archieven 1961 p 138.

1279. 1387.

Leenmannen van de abdij Siegburg onder Straelen:

- Hendrik van Wachtendonk, erfkamerheer van de graaf van Berg, voor het Maisgoed en het Roiversgoed, die vroeger Goswin van Adendonk had;
- Leo van Cloerland voor de hof Rulen en een rente;
- Johan van Wijenhorst, ridder, voor de hof up me Werde, die voorheen Salentijn van Sintzich had;
- Engelbert van Oirsbeck voor de hof Vossum, de molen te Vlassrath en een deel der visserij in de Niers, die vroeger Sander van Vossum had;
- Frederik van Adendonk voor de hof te Ayendonk;
- Willem van Ghent voor de hof Rekendonk, die daarvoor Peter up die Kelre hield;
- Heinrick Schenk van Nydeggen voor de laten te Straelen, die vroeger Goswin van Adendonk bezat.

Frankewitz p 322/23, 197.

1280.c.1387 - 1548.

Bisterfeld, keurkeuls manleen in Schmalbroich (bij Kempen) (ook genaamd Feldshof of ten Velde):

- c.1387 Johan ten Velde;
- Driess van Broichhausen zu Bisterveld, gehuwd met Catharina, waaruit zoons Wolter en
- 1464 Willem, c.1460 gehuwd met Lisbeth, dochter van Johan Spee Sybertsz;
- Elias, zoon, beleend in 1495, 1512 en 1526;
- 1548 deling zijner goederen; Bisterfeld gaat naar zoon Willem, gehuwd met Gertraud Pampus; hij is schout van Kempen.

Kempen-Krefeld 1981 p 65/8.

1281. 1388 februari 3 (Rheinberg).

Johan, zoon van ridder Johan van Wachtendonk, wordt door de aartsbisschop van Keulen beleend met de gruit te Rheinberg en de hof en windmolen met windrecht voor de Xantenerpoort te Rheinberg.

Regesten EB Köln IX p 402.

1282. 1388 februari 5.

Hertog Willem van Gulik staat de lombard Peter van Casteill en Adelheid van Oss, echtelieden, toe 12 jaren het lombaardenhuis te Dülken te gebruiken.

Kempen-Krefeld 1965 p 170.